

Frankenstein; ose Prometeu Modern

Mary Wollstonecraft (Godwin) Shelley

Titulli: Frankenstein ose Prometeu Modern

Autori: Mary Wollstonecraft (Godwin) Shelley

Gjuha: anglisht

Frankenstein;

ose, Prometeu Modern

nga Mary Wollstonecraft (Godwin) Shelley

PRMBAJTJA

Shkronja 1

Shkronja 2

Letra 3

Shkronja 4

Kapitulli 1

Kapitulli 2

Kapitulli 3

Kapitulli 4

Kapitulli 5

Kapitulli 6

Kapitulli 7

Kapitulli 8

Kapitulli 9

Kapitulli 10

Kapitulli 11

Kapitulli 12

Kapitulli 13

Kapitulli 14

Kapitulli 15

Kapitulli 16

Kapitulli 17

Kapitulli 18

Kapitulli 19

Kapitulli 20

Kapitulli 21

Kapitulli 22

Kapitulli 23

Kapitulli 24

Shkronja 1

Të zonjës Saville, Angli.

St. Petersburg, 11 dhjetor, 17—.

Ju do të gëzoheni kur të dëgjoni se asnjë fatkeqësi nuk e ka shoqëruar atë fillimi i një ndërmarrjeje që ju e keni parë me kaq të keqe parandjenjat Kam arritur këtu dje dhe detyra ime e parë është të siguroj motra ime e dashur për mirëqenien time dhe rritjen e besimit në sukses të ndërmarrjes sime.

Unë jam tashmë në veri të Londrës, dhe ndërsa eci në rrugët e Petersburg, ndiej që një fllad i ftohtë i veriut më luan në faqe, e cila shtrëngon nervat dhe më mbush me kënaqësi. A e kuptoni këtë ndjenje? Kjo fllad, i cili ka udhëtuar nga rajonet drejt që po avancoj, më jep një shije të atyre klimave të akullta. Të frymëzuar nga kjo erë premtimi, ëndrrat e mia bëhen më të zjarrta dhe të gjalla. Më kot mundohem të bindem se shtylla është selia e acar dhe shkretim; ajo ndonjëherë paraqitet para imagjinatës sime si rajoni i bukurisë dhe kënaqësisë. Atje, Margaret, dielli është përjetë e dukshme, disku i tij i gjerë thjesht skajon horizontin dhe shpërndan a shkëlqim i përherëshëm. Atje — sepse me lejen tënde, motra ime, unë do të vë një farë besimi te lundruesit pararendës - atje bora dhe acari dëbohen; dhe, duke lundruar mbi një det të qetë, ne mund të tundemi në një tokë që tejkalon në mrekulli dhe në bukuri çdo rajon i zbuluar deri më tani në të banueshëm glob Prodhimet dhe tiparet e tij mund të jenë pa shembull, siç është dukuritë e trupave qiellorë padyshim që janë në ato të pazbuluarat vetmitë. Çfarë mund të mos pritet në një vend me dritë të përjetshme? Une a mund të zbulojë fuqinë e mrekullueshme që tërheq gjilpërën dhe mund rregullojnë një mijë vëzhgime qiellore që kërkojnë vetëm këtë udhëtim për t'i bërë ekscentricitetet e tyre në dukje të qëndrueshme për gjithnjë. Une do të ngop kuriozitetin tim të zjarrtë me pamjen e një pjese të botës kurrë më parë e vizituar, dhe mund të shkel një tokë kurrë më parë të shtypur nga këmba e njeriut. Këto janë joshjet e mia, dhe ato janë të mjaftueshme për të të pushtojë të gjithë frikën e rrezikut ose vdekjes dhe të më shtyjë të filloj këtë udhëtim i mundimshëm me gëzimin që ndien një fëmijë kur hyn pak varkë, me shokët e tij të pushimeve, në një ekspeditë për zbulimin e tij lumi vendas. Por duke supozuar se të gjitha këto hamendje janë të rreme, ti nuk mund të kontestojë përfitimin e paçmuar që do t'u jap të gjithëve njerëzimi, deri në brezin e fundit, duke zbuluar një kalim

afer shtyllës për ato vende, për të arritur që aktualisht janë kaq shumë muaj e nevojshme; ose duke konstatuar sekretin e magnetit, i cili, nëse është e gjitha e mundshme, mund të kryhet vetëm nga një ndërmarrje e tillë si e imja.

Këto reflektime kanë shpërndarë trazimin me të cilin fillova timen letër, dhe unë ndiej që zemra ime shkëlqen nga një entuziazëm i cili më lartëson në qiell, sepse asgjë nuk kontribuon aq në qetësimin e mendjes një qëllim i qëndrueshëm - një pikë mbi të cilën shpirti mund ta rregullojë intelektualin e saj syri Kjo ekspeditë ka qenë ëndrra e preferuar e viteve të mia të hershme. Une kanë lexuar me zjarr llogaritë e udhëtimeve të ndryshme që kanë janë bërë në perspektivën e arritjes në Oqeanin Paqësor të Veriut përmes deteve të cilët rrethojnë shtyllën. Ju mund të mbani mend se a historia e të gjitha udhëtimeve të bëra për qëllime zbulimi përbënte tërë bibliotekën tonë të mirë të xhaxhait Thomas. Edukimi im ishte lënë pas dore, megjithatë isha i apasionuar pas leximit. Këto vëllime ishin studimi im ditë e natë, dhe njohja ime me ta rriti atë keqardhje e cila Unë isha ndjerë, si fëmijë, kur mësova që urdhri i babait tim po vdiste e kishte ndaluar xhaxhain tim të më lejonte të filloja një jetë detare.

Këto vizione u zbehën kur lexova, për herë të parë, ata poetë zbardhjet e të cilave më ngulitën shpirtin dhe e ngritën në qiell. unë gjithashtu u bëra një poet dhe për një vit jetoi në një parajsë të krijimit tim; Imagjinova se gjithashtu mund të fitoja një vend në tempullin ku ndodhej shenjtërohen emrat e Homerit dhe Shekspirit. Ju jeni mirë njohur me dështimin tim dhe sa rëndë e mora zhgënjimin. Por pikërisht në atë kohë trashëgova pasurinë e kushëririt tim dhe timen mendimet u kthyen në kanalën e përkuljes së tyre të hershme.

Kanë kaluar gjashtë vjet që kur vendosa për ndërmarrjen time të tanishme. Une mundet, edhe tani, të kujtoj orën nga e cila iu përkusha kësaj ndërmarrje e madhe Unë fillova duke e shëruar trupin tim në vështirësi. Une shoqëroi peshkatarët e balenave në disa ekspedita në Detin e Veriut; Vullnetarisht durova të ftohtin, urinë, etjen dhe dëshirën e gjumit; Unë shpesh punova më shumë se marinarët e zakonshëm gjatë ditës dhe i kushtova timen net për studimin e matematikës, teorinë e mjekësisë dhe ato degët e shkencës fizike nga të cilat mund të rrjedhë një aventurier detar përparësia më e madhe praktike. Dy herë e punësova veten si një nën-bashkëshortor në një balenë të Grenlandës, dhe e lirova veten për admirim. Une duhet të jem u ndjeva pak krenar kur kapiteni im më ofroi të dytën dinjitetin në anije dhe më përgjëroi të qëndroj me më të madhin serioziteti, aq i vlefshëm i konsideroi ai shërbimet e mia.

Dhe tani, e dashur Margaret, a nuk e meritoj të përmbush ndonjë

qëllim të madh? Jeta ime mund të ketë kaluar në lehtësi dhe luks, por unë preferoja lavdinë çdo joshje që pasuria më vendosi në rrugën. Oh, kjo disa inkurajuese zëri do të përgjigjej pozitivisht! Guximi im dhe zgjidhja ime është e fortë; por shpresat e mia luhaten dhe shpirtrat e mi shpesh janë në depresion. unë jam gati për të vazhduar një udhëtim të gjatë dhe të vështirë, emergjencat e të cilit do të kërkojë gjithë guximin tim: Unë jam i detyruar jo vetëm për të ngritur shpirtrat të të tjerëve, por ndonjëherë për të mbështetur timen, kur të tyret po dështojnë.

Kjo është periudha më e favorshme për të udhëtuar në Rusi. Ata fluturojnë shpejt mbi borën në sajë; lëvizja është e këndshme, dhe, në mendimi im, shumë më i pëlqyeshëm se ai i një skenari anglez. i ftohti nuk është i tepërt, nëse je i mbështjellë me lesh - një fustan që unë kam i miratuar tashmë, sepse ekziston një ndryshim i madh midis ecjes në këmbë kuvertë dhe duke qëndruar ulur pa lëvizur për orë të tëra, kur nuk ka stërvitje parandalon që gjaku të ngrijë në të vërtetë në venat tua. Nuk kam nr ambicia për të humbur jetën time në post-rrugë midis St. Petersburg dhe Krynogjelli.

Unë do të nisem për në qytetin e fundit brenda dy javë ose tre javësh; dhe e imja qëllimi është të marrësh me qira një anije atje, e cila lehtë mund të bëhet duke paguar tarifën sigurim për pronarin, dhe për të angazhuar sa më shumë detarë sa mendoj se është e nevojshme midis atyre që janë mësuar me peshkimin e balenave. Unë nuk kam ndërmend ta bëj lundroni deri në muajin qershor; dhe kur te kthehem? Ah, motër e dashur, si a mund t'i përgjigjem kësaj pyetjeje? Nëse kam sukses, shumë, shumë muaj, ndoshta vite, do të kalojë para teje dhe unë mund të takohemi. Nëse dështoj, do të më shihni përsëri së shpejti, ose kurre.

Lamtumirë, e dashura ime, e shkëlqyera Margaret. Bie bekime nga qielli, dhe më shpëto, që të mund të dëshmoj përsëri dhe përsëri mirënjohjen time për të gjitha ato që ke dashuria dhe mirësia.

Vëllai yt i dashur,

R. Walton

Shkronja 2

Të zonjës Saville, Angli.

Arkangjeli, 28 Mars, 17—.

Sa ngadalë kalon koha këtu, e përfshirë siç jam nga acar dhe dëborë! Megjithatë, bëhet një hap i dytë drejt ndërmarrjes time. Unë kam punësuar një anije dhe jam i zënë në mbledhjen e marinarëve të mi; ata që kam tashmë të fejuar duket se janë burra nga të cilët unë mund të mbështetem dhe sigurisht që jam i zotëruar nga një guxim i paturpshëm.

Por unë kam një dëshirë të cilën unë kurrë nuk kam qenë në gjendje ta plotësoj, dhe mungesa e objektit për të cilin tani ndjehem si një e keqe më e rëndë, nuk kam asnjë mik, Margaret: kur po ndriçoj nga entuziazmi i suksesit, atje nuk do të jetë askush që të marrë pjesë në gëzimin tim; nëse jam i sulmuar nga zhgënjimi, jo dikush do të përpiqet të më mbështesë në neveri. Unë do të kryej mendimet e mia në letër, është e vërtetë; por që është një medium i dobët për komunikimin e ndjenje. Dëshiroj shoqërinë e një njeriu që mund të më simpatizojë, të cilit sytë do t'i përgjigjeshin timen. Ju mund të më konsideroni romantik, motra ime e dashur, por unë hidhëroni ndjenjën e dëshirës së një mik. Nuk kam askënd pranë meje, i butë akoma kurajoz, i zotëruar nga një mendje e kultivuar, si dhe nga një aftësi e madhe, e së cilës shijet janë si ato të miat, për të miratuar ose ndryshuar planet e mia. Si do të ishte një e tillë shoku ndreq gabimet e vëllait tënd të varfër! Unë jam shumë i zjarrtë në ekzekutim dhe shumë i paduruar nga vështirësitë. Por është një e keqe akoma më e madhe për mua se jam vetë-arsimuar: për katërbëdhjetë vitet e para të jetës sime u tërhoqa në një të zakonshme dhe të mos lexoni asgjë përveç librave të udhëtimit të xhaxhait tonë Thomas. Në atë moshë u njoha me poetët tanë të njohur vendi; por ishte vetëm kur ajo kishte pushuar së qeni në fuqinë time për të nxjerrë të vetën përfitimet më të rëndësishme nga një bindje e tillë që kam perceptuar domosdoshmëria e njohjes me më shumë gjuhë sesa ajo e vendlindjes sime vendi. Tani unë jam njëzet e tetë dhe jam në të vërtetë më analfabetë se shumë djem shkollorë pesëmbëdhjetë. Shtë e vërtetë që kam menduar më shumë dhe se imja ëndrrat e ditës janë më të zgjeruara dhe madhështore, por ata dëshirojnë (si piktorët) e quaj atë) __mbajtje; __ dhe unë kam shumë nevojë për një mik që do të kishte kuptim mjaftueshëm për të mos më përbuzur si romantik, dhe afekSION të mjaftueshëm për mua përpiqem të rregulloj mendjen time.

Epo, këto janë ankesa të padobishme; Unë me siguri nuk do të gjej asnjë mik në oqean i gjerë, madje as këtu në Archangel, midis tregtarëve dhe detarëve. Ende disa ndjenja, të përealizuara deri në fund të natyrës njerëzore, munden edhe në këto gjirin e thyer. Toger i im, për shembull, është një njeri me guxim të mrekullueshëm dhe ndërmarrja; ai është çmendurisht i dëshiruar për lavdi, ose më saktë, për të thënë frazën time më karakteristike, të përparimit në profesionin e tij. Ai është një Anglez, dhe në mes të paragjykimeve kombëtare dhe profesionale, e pashfrytëzuar nga kultivimi, ruan disa nga dhuratat më fisnike të njerëzimit. Së pari u njoha me të në bordin e një anije balene; duke zbuluar se ai ishte i papunë në këtë qytet, e angazhova lehtësisht për të ndihmuar në ndërmarrjen time.

Mjeshtri është një person me një gjendje të shkëlqyeshme dhe është i jashtëzakonshëm në të anije për butësinë e tij dhe butësinë e disiplinës së tij. Kjo rrethanë, shtuar integritetit të tij të njohur dhe guximit të paturpshëm, të bërë mua shume e deshiruar ta fejoja. Një rini kaloi në vetmi, vitet e mia më të mira shpenzuar nën ushqimin tuaj të butë dhe femëror, ka rafinuar kaq shumë bazat e karakterit tim për të cilat nuk mund ta kapërcej një neveri të madhe brutaliteti i zakonshëm i ushtruar në bordin e anijes: Unë kurrë nuk kam besuar që të jetë e nevojshme, dhe kur dëgjova për një detar të shënuar në mënyrë të barabartë për mirësinë e tij e zemrës dhe respektit dhe bindjes që i ishte paguar nga ekuipazhi i tij, i ndjeva Unë vetë kam pasur fatin të siguroj shërbimet e tij. degjova e tij së pari në një mënyrë romantike, nga një zonjë që i detyrohet atij lumturia e jetës së saj. Shkurtimisht, kjo është historia e tij. Disa vite më parë ai donte një zonjë e re ruse me fat të moderuar dhe që ka grumbulluar një pjesë të konsiderueshme shuma në para të çmimit, babai i vajzës dha pëlqimin për ndeshjen. Ai pa zonja e tij një herë para ceremonisë së destinuar; por ajo u la në lotët, dhe duke u hedhur te këmbët e tij, e lutën ta kursente, duke rrëfyer në të njëjtën kohë se ajo e donte një tjetër, por që ai ishte i varfër, dhe se babai i saj nuk do të pranonte kurrë bashkimin. Shoku im bujar siguroi lutësin dhe kur u informua për emrin e të dashurit të saj, menjëherë e braktisi ndjekjen e tij. Ai tashmë kishte blerë një fermë me të tijën para, mbi të cilat ai kishte krijuar për të kaluar pjesën e mbetur të jetës së tij; por ai ia dhuroi të tërën rivalit të tij, së bashku me eshtrat e tij çmim parash për të blerë aksione, dhe pastaj vetë u kërkoi të rinjve babai i gruas të pranojë martesën e saj me të dashurin e saj. Por e vjetra njeriu refuzoi vendosmërisht, duke menduar se ishte i lidhur me nder me mikun tim, i cili, kur e gjeti babanë të pajetueshëm, u largua nga vendi i tij dhe as u kthye derisa dëgjoi se ish-zonja e tij ishte martuar sipas saj prirjet. “Çfarë shoku fisnik!” do të bërtasësh. Ai është kështu që; por atëherë ai është tërësisht i paarsimuar: ai është i heshtur si një turk, dhe një lloj i pakujdesisë injorante e ndjek atë, i cili, ndërsa bën sjelljen e tij aq më e habitshme, heq interesin dhe simpatinë e cila përndryshe ai do të komandonte.

Megjithatë mos mendoni, sepse ankohe pak ose sepse mundem krijoj një ngushëllim për mundimet e mia, të cilin unë kurrë nuk mund ta di, se jam lëkundur në rezolutat e mia. Ato janë aq fikse sa fati, dhe udhëtimi im vonohet vetëm derisa moti të lejojë nisjen time. dimri ka qenë tmerrësisht i ashpër, por pranvera premtonte mirë, dhe ajo konsiderohet si një sezon jashtëzakonisht i hershëm, kështu që mbase mund të lundroj me shpejt nga sa prisja. Unë nuk do të bëj asgjë me nxitim:

ti më njëh mjaftueshëm për të besuar në maturinë dhe vëmendjen time sa herë që siguria e të tjerëve është e përkushtuar për kujdesin tim.

Unë nuk mund t'ju përshkruaj ndjesitë e mia në perspektivën time të afërt ndërmarrja. Isshtë e pamundur të ju komunikojmë një konceptim të ndjesia e drithërimit, gjysma e këndshme dhe gjysma e frikshme, me të cilën Jam duke u përgatitur të nisem. Unë jam duke shkuar në rajone të pashkelura, në " toka e mjegullës dhe e borës ", por unë nuk do të vras asnjë albatros; prandaj mos të alarmohem për sigurinë time ose nëse duhet të kthehem tek ju si i veshur dhe i mjerë si "Detari antik". Ju do të buzëqeshni në aludimin tim, por unë do të zbulojë një sekret. Unë shpesh ia kam atribuar lidhjen time, timen entuziazëm pasionant për, misteret e rrezikshme të oqeanit për këtë prodhimi i poetëve më imagjinare të modernëve. Ka dicka në punë në shpirtin tim që nuk e kuptoj. Unë jam praktikisht punëtor - i përpiktë, një punëtor për ta ekzekutuar me këmbëngulje dhe punë - por përveç kësaj ekziston një dashuri për të mrekullueshmen, një besim në të mrekullueshme, të ndërthurura në të gjitha projektet e mia, e cila më nxiton jashtë të rrugëve të përbashkëta të njerëzve, madje edhe në detin e egër dhe të pavizituara rajone që jam gati të eksploroj.

Por t'i kthehem konsideratave më të dashura. A do të takohem përsëri, pasi duke përshkruar dete të pamasë dhe u kthye nga pelerina më jugore e Afrika apo Amerika? Nuk guxoj të pres një sukses të tillë, megjithatë nuk mund ta duroj shikoni në anën e pasme të figurës. Vazhdoni për të ditur për të shkruar për të mua nga çdo mundësi: Unë mund të marr letrat tuaja në disa raste kur Më duhen më shumë për të mbështetur shpirtrat e mi. Të dua shumë butësisht. Më kujto me dashuri, a nuk duhet të dëgjosh kurrë më nga unë.

Vëllai yt i dashur, Robert Walton

Letra 3

Të zonjës Saville, Angli.

7 korrik, 17—.

Motra ime e dashur,

Unë shkruaj disa rreshta me nxitim për të thënë që unë jam i sigurt - dhe shumë i përparuar ne udhëtimin tim. Kjo letër do të arrijë në Angli nga një tregtar tani e tutje udhëtimin e tij në shtëpi nga Archangel; më me fat se unë, i cili nuk mundet shih token time amtare, mbase, për shumë vite. Sidoqoftë jam mirë shpirtrat: njerëzit e mi janë të guximshëm dhe me sa duket i vendosur për qëllime, as edhe ata fletë lundruese akulli që vazhdimisht na kalojnë, duke treguar rreziqet të rajonit drejt të cilit po përparojmë, duket se i trondit ato. Ne tashmë kanë arritur një gjerësi gjeografike shumë të lartë; por është lartësia e

verë, dhe megjithëse jo aq e ngrohtë sa në Angli, galet jugore, të cilat na fryjnë me shpejtësi drejt atyre brigjeve që me aq dëshirë i dëshiroj për të arritur, marr frymë një shkallë të ngrohjes rinovuese të cilën unë nuk e kisha bërë pritet

Asnjë incident nuk na ka ndodhur deri më tani që do të bënte një figurë në një letër. Një ose dy gale të ngurtë dhe burimi i një rrjedhjeje janë aksidente të cilat lundruesit me përvojë vështirë se mbajnë mend t'i regjistrojnë, dhe Unë do të jem mirë i kënaqur nëse asgjë më e keqe nuk do të na ndodhë gjatë udhëtimit tonë.

Adieu, e dashura ime Margaret. Jini të sigurt se për hir të mi, si dhe e juaja, unë nuk do të ballafaqohem me nxitim me rrezik. Unë do të jem e ftohtë, këmbëngulës dhe i matur.

Por suksesi do të kurorëzojë përpjekjet e mia. Pse jo Deri më tani unë kanë shkuar, duke gjurmuar një mënyrë të sigurt mbi detet pa rrugë, vetë yjet vetë duke qenë dëshmitarë dhe dëshmi të triumfit tim. Pse jo vazhdoni akoma mbi elementin e paqartë por të bindur? Çfarë mund të ndalojë zemra e vendosur dhe vullneti i vendosur i njeriut?

Zemra ime e enjtur derdhet në mënyrë të pavullnetshme kështu. Por unë duhet mbaroj Qielli bekoftë motrën time të dashur!

RW

Shkronja 4

Të zonjës Saville, Angli.

5 gusht, 17—.

Na ka ndodhur një aksident kaq i çuditshëm sa nuk mund ta duroj duke e regjistruar, megjithëse është shumë e mundshme që do të më shihni më parë këto letra mund të vijnë në zotërimin tuaj.

Të hënën e kaluar (31 korrik) ne ishim gati të rrethuar nga akulli, i cili u mbyll në anije nga të gjitha anët, mezi e linte dhomën e detit në të cilën ajo notoi. Situata jonë ishte disi e rrezikshme, sidomos ashtu si edhe ne u rrethuan nga një mjegull shumë e trashë. Në përputhje me rrethanat, duke shpresuar se do të ndodhin disa ndryshime në atmosferë dhe mot.

Rreth orës dy mjegulla u pastrua dhe ne pamë, të shtrirë në çdo drejtim, fusha të gjera dhe të parregullta akulli, të cilat dukeshin se nuk kanë fund. Disa nga shokët e mi rënkuan dhe mendja ime filloi të bëheni vigjilentë me mendime të shqetësuar, kur një pamje e çuditshme papritmas na tërhoqi vëmendjen dhe e largoi përkujdesjen tonë nga e jona situata. Ne perceptuam një karrocë të ulët, të fiksuar në një vare dhe të tërhequr nga qen, kalojnë në drejtim të veriut, në distancë prej gjysmë milje; a qenie që kishte formën e një burri, por me sa duket me shtat gjigant, u ul në sajë dhe udhëzoi qentë. Ne vëzhguam

progresin e shpejtë i udhëtarit me teleskopët tanë derisa ai humbi mes pabarazitë e largëta të akullit.

Kjo paraqitje emocionoi çudinë tonë të pakualifikuar. Ne ishim, siç besonim, shumë qindra milje nga çdo tokë; por kjo shfaqje dukej sikur e tregonte atë në të vërtetë nuk ishte aq e largët sa kishim menduar. Mbyllni, megjithatë, nga akull, ishte e pamundur të ndiqte rrugën e tij, të cilën e kishim vërejtur me vëmendja më e madhe

Rreth dy orë pas kësaj dukurie dëgjua detin tokësor, dhe më parë natën akulli u thye dhe na liroi anijen. Sidoqoftë, ne qëndruam deri në në mëngjes, nga frika se mos i has në errësirë ato masa të mëdha të lirshme të cilat noton rreth pas thyerjes së akullit. Kam përfituar nga kjo kohë për të pushoni për disa orë.

Në mëngjes, megjithatë, sa më shpejt që ishte dritë, unë shkova në kuvertë dhe me sa duket, i gjeti të gjithë marinarët të zënë në njërën anë të anijes duke biseduar me dike ne det. Në të vërtetë ishte një sajë, ashtu si ne kishte parë më parë, e cila ishte zhvendosur drejt nesh gjatë një nate fragment akulli. Vetëm një qen mbeti gjallë; por ishte një njeri duke qenë brenda tij të cilin detarët po i bindnin të hynin në anije. Ai nuk ishte, siç dukej se ishte udhëtar i tjetër, një banor i egër i ndonjë ishull i pazbuluar, por një evropian. Kur unë u shfaq në kuvertë mjeshtri tha: “Këtu është kapiteni ynë dhe ai nuk do të lejojë që të vdesësh në det të hapur. ”

Kur më perceptoi, i panjohuri m'u drejtua në anglisht, megjithëse me një theks i huaj. “Para se të hyj në anijen tënde”, tha ai, “Do të keni mirësinë të më informoni se ku jeni të lidhur?”

Ju mund ta konceptoni habinë time kur dëgjoni një pyetje të tillë drejtuar për mua nga një njeri në prag të shkatërrimit dhe për të cilin duhet të kisha supozohet se anija ime do të kishte qenë një burim të cilin ai nuk do ta bënte kanë shkëmbyer për pasurinë më të çmuar që toka mund të përballojë. Une u përgjigj, megjithatë, se ishim në një udhëtim zbulimi drejt poli verior.

Me të dëgjuar këtë ai u shfaq i kënaqur dhe pranoi të dilte në bord. Zot i mire! Margaret, nëse do ta kishte parë njeriun për të cilin kështu kapitulloi siguria e tij, befasia juaj do të kishte qenë e pakufishme. Gjymtyrët e tij ishin gati i ngrirë, dhe trupi i tij ishte dobësuar tmerrësisht nga lodhja dhe vuajtje. Unë kurrë nuk pashë një njeri në një gjendje kaq të mjerë. Ne u përpoqëm për ta çuar në kabinë, por sapo e kishte lënë të freskëtin ajrit i ra të fikët. Në përputhje me rrethanat, ne e sollëm atë përsëri në kuvertë dhe e riktheu atë në animacion duke e fërkuar me raki dhe duke e detyruar të bënte gëlltisni një sasi të vogël. Sapo ai dha shenja jete ne e mbështolli me batanije

dhe e vendosi pranë oxhakut të sobë kuzhine. Me gradë të ngadaltë ai u shërua dhe hëngri pak supë, gjë që e riktheu atë mrekullisht.

Kaluan dy ditë në këtë mënyrë para se ai të ishte në gjendje të fliste, dhe unë shpesh kishin frikë se vuajtjet e tij e kishin privuar nga të kuptuarit. Kur ai në një farë mase u rikuperova, e largova atë në kabinën time dhe ndoqa atë aq sa do ta lejonte detyra ime. Unë kurrë nuk pashë një më shumë krijesë interesante: sytë e tij kanë përgjithësisht një shprehje të egërsi, madje edhe çmenduri, por ka momente kur, nëse dikush kryen një akt mirësie ndaj tij ose e bën atë më së shumti shërbim i vogël, e gjithë fytyra e tij është ndriçuar, si të thuash, me të një rreze dashamirësie dhe ëmbëlsie që kurrë nuk e pashë të barabartë. Por ai është përgjithësisht melankolik dhe i dëshpëruar, dhe nganjëherë ai kërcëllin të tijat dhëmbët, si i paduruar nga pesha e fatkeqësive që e shtypin.

Kur mysafiri im u shërua pak, unë kisha shumë probleme për t'u mbajtur larg burrat, të cilët dëshironin t'i bënin njëmijë pyetje; por une nuk do ta beja lejonin që ai të torturohet nga kurioziteti i tyre i papunë, në një gjendje trupore dhe mendja, restaurimi i së cilës varet qartë nga prehja e tërë. Megjithatë, një herë, togeri pyeti pse kishte ardhur kaq shumë mbi akull në një automjet kaq çuditshëm.

Fytyra e tij mori menjëherë një aspekt të errësirës më të thellë, dhe ai u përgjigj: "Të kërkoj atë që iku nga unë".

"Dhe a udhëtoi njeriu që ju ndoqet në të njëjtën mënyrë?"

"Po."

"Atëherë më pëlqen ta kemi parë, sepse një ditë para se të të kapnim ne pashë disa qen duke vizatuar një slitë, me një burrë në të, tej akullit."

Kjo i zgjoi vëmendjen të huajit dhe ai pyeti një turmë të madhe pyetje në lidhje me rrugën që kishte d whichmon, siç e thirri ai, ndiqen. Shpejt më vonë, kur ai ishte vetëm me mua, ai tha, "Unë kam, pa dyshim, entuziazmoi kuriozitetin tuaj, si dhe atë të këtyre të mirave njerëzit; por ju jeni shumë të vëmendshëm për të bërë hetime."

"Sigurisht; do të ishte me të vërtetë shumë e pahijshme dhe çnjerëzore për mua të të shqetësoj me çdo kureshtje timin".

"E megjithatë ti më shpëtove nga një situatë e çuditshme dhe e rrezikshme; ju keni me dashamirësi më ktheu në jetë."

Shpejt pas kësaj ai pyeti nëse mendoja se prishja e akulli kishte shkatërruar sajën tjetër. Unë iu përgjigja se nuk mund të përgjigjesha me ndonjë shkallë sigurie, sepse akulli nuk ishte thyer deri afër mesnatë, dhe udhëtari mund të ketë mbërritur në një vend të sigurisë para asaj kohe; por për këtë nuk mund të gjykoja.

Nga kjo kohë, një frymë e re e jetës animoi kornizën në prishje të i huaj Ai manifestoi padurimin më të madh për të qenë në kuvertë për t'u parë sajë e cila ishte shfaqur më parë; por unë e kam bindur atë që të mbetet në kabina, sepse ai është shumë i dobët për të mbajtur të papërpunuarin e atmosferës. Unë kam premtuar që dikush duhet ta shikojë dhe t'i japë menjëherë vëreni nëse ndonjë objekt i ri duhet të shfaqet në sy.

E tillë është revista ime e asaj që lidhet me këtë dukuri të çuditshme deri në dita e sotme I huaji është përmirësuar gradualisht në shëndet, por është shumë i heshtur dhe duket i shqetësuar kur dikush përveç meje hyn në kabinën e tij. Megjithatë, sjelljet e tij janë aq pajtuese dhe të buta, sa që marinarët janë të gjithë të interesuar për të, megjithëse ata kanë pasur shumë pak komunikim me të. Për pjesën time, unë filloj ta dua atë si një vëlla, dhe të tijin hidhërimi i vazhdueshëm dhe i thellë më mbush me simpati dhe dhembshuri. Ai duhet kanë qenë një krijesë fisnike në ditët e tij më të mira, duke qenë edhe tani e shkatërruar kaq tërheqëse dhe miqësore.

Unë thashë në një nga letrat e mia, e dashura ime Margaret, se nuk duhet të gjej asnjë mik në oqeanin e gjerë; megjithatë kam gjetur një njeri i cili, para se të kishte qenë shpirti i tij i thyer nga mjerimi, duhet të isha i lumtur që e kisha zotëruar si vëlla e zemres sime.

Unë do të vazhdoj ditarin tim në lidhje me të huajin në intervale, a duhet të kem ndonjë incident të ri për të regjistruar.

13 gusht, 17—.

Dashuria ime për mysafirin tim rritet çdo ditë. Ai eksiton menjëherë timen admirimi dhe keqardhja ime në një shkallë mahnitëse. Si mund ta shoh kështu një krijesë fisnike e shkatërruar nga mjerimi pa u ndjerë më pikantja hidhërimi? Ai është kaq i butë, por aq i mençur; mendja e tij është aq e kultivuar, dhe kur flet, megjithëse fjalët e tij mblidhen me artin më të zgjedhur, megjithatë ato rrjedhin me shpejtësi dhe elokucencë të pashembullt.

Ai tani është shëruar shumë nga sëmundja e tij dhe është vazhdimisht në kuvertë, me sa duket duke parë për sajën që i parapriu atij. Megjithatë, megjithëse i pakënaqur, ai nuk është aq i zënë nga mjerimi i tij, por nga ai intereson veten thellësisht në projektet e të tjerëve. Ai ka shpesh bisedova me mua në timen, të cilin unë i kam komunikuar pa të maskoj. Ai hyri me vëmendje në të gjitha argumentet e mia në favor të timen suksesi eventual dhe në çdo minutë detajet e masave që kisha marrë për ta siguruar atë. Unë u udhëhoqa lehtësisht nga simpatia, të cilën ai zbuloi se e përdori gjuhë e zemrës sime, për t'i dhënë shqiptimin e zjarrtë të shpirtit tim dhe të them, me gjithë zjarrin që më ngrohte, sa

me dëshirë do të doja sakrifikoj fatin tim, ekzistencën time, çdo shpresë time, në përparimin e timen ndërmarrje. Jeta ose vdekja e një njeriu ishin vetëm një çmim i vogël për të paguar përvetësimi i njohurive që kërkoja, për sundimin që duhet fitojmë dhe transmetojmë mbi armiqtë thelbësorë të racës sonë. Ndërsa fola, a errësirë e errët u përhap në fytyrën e dëgjuesit tim. Në fillim unë perceptuar se ai u përpoq të shtypte emocionin e tij; i vendosi duart përpara sytë e tij, dhe zëri im u dridh dhe më dështoi ndërsa pashë lotët rrjedhin shpejt nga mesi i gishtave të tij; i shpërtheu një rënkim nga gjoksi i tij që tërhiqet. Une ndaluar; në gjatësi ai foli, me theks të thyer: «Njeri i palumtur! Po ju ndaj çmendurinë time? A keni pirë edhe nga drafti dehës? Më dëgjo; më lër të zbuloj përrallën time, dhe ti do ta heqësh kupën nga buzët e tua! »

Ju mund ta imagjinoni fjalë të tilla, të ngazëllyer fort kuriozitetin tim; por paroksizma e hidhërimit që kishte kapur të huajin e kapërceu dobësimin e tij fuqitë, dhe shumë orë pushimi dhe bisede të qetë ishin e nevojshme për të rivendosur qetësinë e tij.

Pasi kishte pushtuar dhunën e ndjenjave të tij, ai dukej se përçmonte vetveten për të qenë skllav i pasionit; dhe shuarjen e tiranisë së errët të dëshpërim, ai më udhëhoqi përsëri për të biseduar në lidhje me veten time personalisht. Ai pyeti mua historinë e viteve të mia të hershme. Përralla u tregua shpejt, por ajo zgjoi trena të ndryshëm reflektimi. Unë fola për dëshirën time për të gjetur një mik, i etjes sime për një simpati më intime me një mendje tjetër sesa kishte rënë ndonjëherë në shortin tim dhe shprehu bindjen time se një njeri mund mburremi me pak lumturi që nuk e gëzoi këtë bekim.

“Pajtohem me ty”, u përgjigj i huaji; “ne jemi krijesa të modës, por gjysma e përbërë, nëse dikush është më i mençur, më i mirë, më i dashur se veten tonë - një mik i tillë duhet të jetë - nuk i japim ndihmën e tij përsosni natyrat tona të dobëta dhe të meta. Dikur kam pasur një mik, më së shumti fisnik i krijesave njerëzore, dhe kam të drejtë, pra, të gjykoj respektimin miqësisë. Ju keni shpresë, dhe botën para jush, dhe nuk keni asnjë arsye për të dëshpërimi Por unë — Kam humbur gjithçka dhe nuk mund ta filloj jetën përsëri. ”

Ndërsa ai tha këtë, fytyra e tij u bë shprehëse e një qetësie, të vendosur hidhërim që më preku në zemër. Por ai ishte i heshtur dhe aktualisht në pension në kabinën e tij.

Edhe i thyer në shpirt ashtu siç është, askush nuk mund të ndihet më thellë se ai bën bukuritë e natyrës. Qielli me yje, deti dhe çdo pamje të përballuara nga këto rajone të mrekullueshme duket se ende kanë fuqinë e duke ngritur shpirtin e tij nga toka. Një njeri i tillë ka

një ekzistencë të dyfishtë: ai mund të pësojë mjerim dhe të pushtohet nga zhgënjimet, por kur ai ka dalë në pension në vetvete, ai do të jetë si një shpirt qiellor që ka një aureolë rreth tij, brenda rrethit të të cilit nuk ka pikëllim ose marrëzi.

A do të buzëqeshësh në entuziazmin që unë shpreh lidhur me këtë hyjnor endacak? Nuk do të ishte sikur ta shihje atë. Ju keni qenë tutorë dhe rafinuar nga librat dhe pensioni nga bota, dhe ju jeni për këtë arsye disi i shpejtë; por kjo vetëm ju bën më të aftë për të vlerësuar meritat e jashtëzakonshme të këtij njeriu të mrekullueshëm. Nganjehere une janë përpjekur të zbulojnë se çfarë cilësie është ajo që ai posedon atë e ngre aq pa masë sa çdo person tjetër që kam njohur ndonjëherë. Une besoj se është një dallim intuitiv, një i shpejtë, por që nuk dështon kurrë fuqia e gjykimit, një depërtim në shkaqet e gjërave, i pabarabartë për qartësi dhe saktësi; shtoni në këtë një strukturë të shprehjes dhe a zë, intonacionet e larmishme të të cilit janë muzikë që nënshton shpirtin.

19 gusht, 17—.

Dje i panjohuri më tha: “Mund ta perceptosh lehtësisht, Kapiten Walton, që kam pësuar fatkeqësi të mëdha dhe të pashembullta. Kisha përcaktuar në një kohë që kujtesa e këtyre të këqijave duhet të vdesë me të mua, por ti më ke fituar për të ndryshuar vendosmërinë time. Ju kërkoni dituri dhe mençuri, siç bëra dikur; dhe shpresoj me zjarr që plotësimi i dëshirave tuaja nuk mund të jetë një gjarpër për t’ju thumbuar, si imi ka qene. Nuk e di se do të jetë lidhja e katastrofave të mia e dobishme për ju; megjithatë, kur unë reflektoj se ju po ndiqni të njëjtën gjë natyrisht, duke u ekspozuar ndaj të njëjtave rreziqe që më kanë sjellë mua ajo që unë jam, imagjinoj që ju mund të nxirrni një moral të prirur nga përralla ime, një kjo mund t’ju drejtojë nëse keni sukses në ndërmarrjen tuaj dhe ju ngushëlloni në rast të dështimit. Përgatituni të dëgjoni për ndodhi që zakonisht janë konsiderohet e mrekullueshme. Ishim ndër skenat zbutëse të natyrës që mund të isha frikë të hasni mosbesimin tuaj, ndoshta talljen tuaj; por shumë gjëra do të duket e mundur në këto rajone të egra dhe misterioze të cilat do të dukeshin provokojnë të qeshurat e atyre që nuk njihen me fuqitë gjithnjë të ndryshme të natyrës; as nuk mund të dyshoj por që përralla ime përcjell në seritë e saj prova të brendshme të së vërtetës së ngjarjeve nga të cilat përbëhet. ”

Ju lehtë mund ta imagjinoni se unë u kënaqa shumë nga oferta komunikimi, megjithatë nuk mund të duroja që ai të rinovonte pikëllimin e tij një recital i fatkeqësive të tij. Ndjeva padurimin më të madh për të dëgjuar rrëfimi i premtuar, pjesërisht nga kureshtja dhe pjesërisht nga një i fortë dëshira për të përmirësuar fatin e tij nëse do të ishte në

fuqinë time. U shpreha këto ndjenja në përgjigjen time.

“Unë ju falënderoj,” u përgjigj ai, “për simpatinë tuaj, por është e padobishme; fati im është gati i përmbushur. Unë pres, por për një ngjarje, dhe pastaj unë do të prehet në paqe. Unë e kuptoj ndjenjën tuaj, “vazhdoi ai, duke kuptuar që unë dëshiroja ta ndërpres; “Por ju jeni në gabim, moj mik, nëse kështu do të më lejosh të të them emrin; asgjë nuk mund të ndryshojë timen fati; dëgjoni historinë time dhe do ta kuptoni sa e pakthyeshe është të vendosur ”.

Ai më pas më tha se do ta fillonte rrëfimin e tij të nesërmen kur unë duhet të jetë në kohën e lirë. Ky premtim nxori nga unë falënderimet më të ngrohta. une kam zgjidhet çdo natë, kur unë nuk jam i zënë në mënyrë imperative nga detyrat e mia, për të regjistroni, sa më afër që të jetë e mundur me fjalët e tij, atë që ai ka treguar gjatë Dita. Nëse duhet të fejohej, të paktën do të bëj shënime. Kjo dorëshkrimi pa dyshim që do t’ju japë kënaqësinë më të madhe; por për mua, kush e njohin atë, dhe kush e dëgjon atë nga buzët e tij - me çfarë interesi dhe simpati do ta lexoj në ndonjë ditë të ardhshme! Edhe tani, ndërsa filloj timen detyrë, zëri i tij me ton të plotë fryhet në veshët e mi; sytë e tij të shndritshëm banojnë mbi mua me gjithë ëmbëlsinë e tyre melankolike; Unë shoh dorën e tij të hollë të ngritur brenda animacion, ndërsa linjat e fytyrës së tij rrezatohen nga shpirti brenda Historia e tij duhet të jetë e çuditshme dhe pikëlluese, stuhia e frikshme e cila përqafoi enën gallatë në rrjedhën e saj dhe e shkatërroi atë - kështu!

Kapitulli 1

Unë jam nga lindja një Genevese, dhe familja ime është nga më të mirat i dalluar nga ajo republikë. Paraardhësit e mi kishin qenë për shumë vite këshilltarë dhe sindikata, dhe babai im kishte mbushur disa publik situata me nder dhe reputacion. Ai ishte i respektuar nga të gjithë ata që e njihin atë për integritetin dhe vëmendjen e tij të palodhshme për publikun biznesi Ai kaloi ditët e tij të reja të pushtuar përherë nga punët e vendit të tij; një sërë rrethanash i kishin parandaluar të tijat u martua herët dhe as deri në rënien e jetës ai u bë një burri dhe babai i një familjeje.

Ndërsa rrethanat e martesës së tij ilustrojnë karakterin e tij, unë nuk mundem përmbahen nga lidhja e tyre. Një nga miqtë e tij më intim ishte një tregtar i cili, nga një shtet i lulëzuar, ra, përmes një numri të madh keqpërdorimet, në varfëri. Ky njeri, emri i të cilit ishte Beaufort, ishte i një prirje krenare dhe e paqëndrueshme dhe nuk mund të duroja të jetoja në varfëri dhe harresë në të njëjtin vend ku ai kishte qenë më parë dallohet për gradën dhe madhësinë e tij. Duke paguar borxhet e tij, prandaj, në mënyrën më të ndershme, ai u tërhoq me të tijin vajza

në qytetin e Lucernit, ku jetoi i panjohur dhe në mjerimi Babai im e donte Beaufort me miqësinë më të vërtetë dhe ishte pikëlluar thellë nga tërheqja e tij në këto rrethana fatkeqe. Ai hidhëroi me hidhërim krenarinë e rreme që e çoi mikun e tij drejt një sjelljeje aq pak të denjë për afeksionin që i bashkoi. Ai nuk humbi kohë brenda duke u përpjekur ta kërkonin, me shpresën për ta bindur që të fillonte bota përsëri përmes kredisë dhe ndihmës së tij.

Beaufort kishte marrë masa efektive për të fshehur veten, dhe ishte dhjetë muaj përpara se babai im të zbulonte vendbanimin e tij. I gëzuar për këtë zbulim, ai nxitoi për në shtëpinë, e cila ishte vendosur në një rrugë të ulët afër Reuss. Por kur hyri brenda, vetëm mjerimi dhe dëshpërimi e mirëpritën. Beaufort kishte kursyer por një shumë shumë të vogël parash nga rrënoja e pasurisë së tij, por ishte e mjaftueshme për t'i siguruar atij ushqim për disa muaj, dhe në ndërkohë ai shpresonte të siguronte një punësim të respektueshëm në a shtëpia e tregtarit. Intervali, si pasojë, kaloi në mosveprim; hidhërimi i tij u bë më i thellë dhe më rendor kur ai kishte kohën e lirë reflektimi, dhe gjatësia e mori aq shpejt mendjen e tij sa në fund prej tre muajsh ai u shtri në një shtrat sëmundjeje, i paaftë për çdo ushtrim.

Vajza e tij e ndoqi me butësinë më të madhe, por ajo e pa me dëshpërim që fondi i tyre i vogël po zvogëlohej me shpejtësi dhe se nuk kishte asnjë perspektivë tjetër mbështetjeje. Por Caroline Beaufort zotëronte një mendje të një forme të pazakontë dhe guximi i saj u ngrit për të mbështetur atë në fatkeqësinë e saj. Ajo siguroi punë të thjeshtë; ajo gërshetoi kashtë dhe me mjete të ndryshme të krijuara për të fituar një lëmoshë të mjaftueshme mbështesin jetën.

Kaluan disa muaj në këtë mënyrë. Babai i saj u bë më keq; koha e saj ishte plotësisht i zënë në ndjekjen e tij; mjetet e saj të jetesës ulet; dhe në muajin e dhjetë babai i saj vdiq në krahët e saj, duke u larguar atë një jetim dhe një lypës. Kjo goditje e fundit e mundi atë, dhe ajo u gjunjëzua nga arkivoli i Beaufort duke qarë me hidhërim, kur babai im hyri në dhoma. Ai erdhi si një frymë mbrojtëse për vajzën e varfër, e cila u angazhua për kujdesin e tij; dhe pas ndërhyrjes së mikut të tij ai e drejtoi atë në Gjenevë dhe e vendosi nën mbrojtjen e a lidhje. Dy vjet pas kësaj ngjarje Caroline u bë gruaja e tij.

Kishte një ndryshim të konsiderueshëm midis moshave të prindërve të mi, por kjo rrethanë dukej se i bashkonte ata vetëm më afër në lidhje të përkushtuar afeksion Kishte një ndjenjë drejtësie në mendjen e drejtë të babait tim gjë që e bëri të domosdoshme që ai të aprovonte shumë dashurinë fuqimisht Ndoshta gjatë viteve të kaluara ai kishte vuajtur nga padenjësia e zbuluar vonë e një të dashur dhe kështu ishte e prirur

të vendoste një vlerë më të madhe të vlerës së provuar. Kishte një shfaqje mirënjohjeje dhe adhurimi në lidhjen e tij me nënën time, duke ndryshuar plotësisht nga ndezur dashurinë e moshës, sepse ajo ishte frymëzuar nga nderimi për të virtytet dhe dëshira për të qenë mjeti, në një farë shkalle, i rimbursimit e saj për hidhërimet që kishte duruar, por që i dha hir të pashprehur ndaj sjelljes së tij ndaj saj. Gjithçka u bë për t'iu përgjigjur dëshirave të saj dhe komoditetin e saj. Ai u përpoq ta strehonte atë, siç është një ekzotik i drejtë strehuar nga kopshtari, nga çdo erë më e ashpër dhe për ta rrethuar atë me të gjitha ato që mund të priren të eksitojnë emocione të pëlqyeshme në atë të butë dhe mendje dashamirëse. Shëndeti i saj, dhe madje edhe qetësia e saj deri më tani shpirt i vazhdueshëm, ishte tronditur nga ajo që kishte kaluar. Gjatë dy vitet që kishin kaluar para martesës së tyre babai im gradualisht hoqi dorë nga të gjitha funksionet e tij publike; dhe menjëherë pas bashkimit të tyre ata kërkuan klimën e këndshme të Italisë dhe ndryshimin i skenës dhe shoqëruesit të interesit në një turne nëpër atë vend të mrekullive, si një restaurues për kornizën e saj të dobësuar.

Nga Italia ata vizituan Gjermaninë dhe Francën. Unë, fëmija i tyre i madh, kam lindur në Napoli, dhe si një foshnjë i shoqëroi ata në rambles e tyre. Unë mbeta për disa vite fëmija i tyre i vetëm. Aq sa ato i ishin bashkangjitur secilës të tjera, ata dukej se tërhiqnin rezerva të pashtershme dashurie nga shumë e imja e dashurisë për t'i dhuruar ata mbi mua. Përkëdheljet e ëmbla të nënës sime dhe buzëqeshja e babait tim e kënaqësisë dashamirëse ndërsa në lidhje me mua janë të miat kujtimet e para. Unë isha loja e tyre dhe idhulli i tyre, dhe diçka më mirë - fëmija i tyre, krijesa e pafajshme dhe e pafuqishme dhuruar ata nga Parajsa, kë të sjellin në të mirë dhe në të ardhmen e të cilit ishte shorti duart e tyre të drejtohen drejt lumturisë ose mjerimit, sipas asaj që ata e përmbushën detyrat e tyre ndaj meje. Me këtë vetëdije të thellë të asaj që ata i detyroheshin drejt qenies së cilës i kishin dhënë jetë, shtuar shpirtit aktiv e butësisë që i animoi të dyja, mund të imagjinohet se ndërsa gjatë çdo orë të jetës sime të mitur kam marrë një mësim durimi, bamirësie, dhe të vetëkontrollit, unë u udhëzoja aq shumë nga një kordon i mëndafshtë që të gjithë dukeshin por një tren kënaqësie për mua.

Për një kohë të gjatë unë isha kujdesi i tyre i vetëm. Nëna ime kishte shumë dëshirë të kishte një vajza, por unë vazhdova pasardhësit e tyre beqarë. Kur isha rreth pesë vjeç vjeç, ndërsa bënin një ekskursion përtej kufijve të Italisë, ata kaloi një javë në brigjet e Liqenit të Comos. Dashamirësia e tyre prirja shpesh i bënte ata të hynin në shtëpitë e të

varfërve. Kjo, për timen nëna, ishte më shumë se një detyrë; ishte një domosdoshmëri, a pasion - duke kujtuar se çfarë kishte vuajtur dhe si kishte qenë i lehtësuar - që ajo të veprojë në kthimin e saj nga engjëlli mbrojtës tek i munduar Gjatë një prej shëtitjeve të tyre një ahur i varfër në palosjet e një lugje tërhoqi vërejtjen e tyre si veçmas të shkurajuar, ndërsa numri e fëmijëve gjysmë të veshur të mbledhur në lidhje me të fliste për varfërinë në gjendjen më të keqe formë Një ditë, kur babai im kishte shkuar vetë në Milano, nëna ime, i shoqëruar nga unë, vizitoi këtë vendbanim. Ajo gjeti një fshatar dhe gruan e tij, duke punuar shumë, i përkulur nga kujdesi dhe puna, duke shpërndarë një vakt të pakët pesë foshnje të uritura. Midis këtyre ishte një që e tërhoqi nënën time shumë mbi të gjitha pjesa tjetër. Ajo u shfaq me një aksion tjetër. Katër të tjerët ishin Endacakë të vegjël me sy të errët; ky fëmijë ishte i hollë dhe shumë i drejtë. Ajo flokët ishin ari më i ndritshëm i gjallë, dhe përkundër varfërisë së saj veshje, dukej se i vinte një kurorë dallimi në kokën e saj. Vetulla e saj ishte të kthjellët dhe të bollshëm, sytë e saj blu pa re, dhe buzët e saj me formimin e fytyra e saj aq shprehëse e ndjeshmërisë dhe ëmbëlsisë sa askush nuk mund ta shikonte e saj pa e parë si një specie të veçantë, një qenie e dërguar nga qielli, dhe duke mbajtur një pullë qiellore në të gjitha tiparet e saj.

Gruaja fshatare, duke kuptuar që nëna ime ngulte sytë e çudisë dhe admirim për këtë vajzë bukuroshe, komunikoi me padurim historinë e saj. Ajo ishte jo fëmija i saj, por vajza e një fisniku milanez. Nëna e saj ishte një Gjermane dhe kishte vdekur kur kishte lindur. Foshnja ishte vendosur me këta njerëz të mirë për të infermierë: ata ishin më mirë atëherë. Ata nuk kishin qenë të martuar prej kohësh, dhe fëmija i tyre i madh kishte lindur. Babai i tyre akuza ishte një nga ata italianë që ushqeheshin në kujtesën e lavdisë antike të Italisë - një ndër frementi _schiavi ognor, _ që ushtroi vetë për të marrë lirinë e vendit të tij. Ai u bë viktimë e saj dobësi. Pavarësisht nëse ai kishte vdekur apo ishte ende i ngulitur në birucat e Austrisë nuk dihej. Pasuria e tij u konfiskua; fëmija i tij u bë jetim dhe një lypës Ajo vazhdoi me prindërit e saj kujdestarë dhe lulëzoi në vrazhdësinë e tyre vendbanimi, më i drejtë se një kopsht u rrit mes ferrave me gjethe të errëta.

Kur babai im u kthye nga Milano, ai gjeti duke luajtur me mua në sallën e vila jonë një fëmijë më i drejtë se sa kerubini - një krijesë që dukej për të hedhur shkëlqim nga pamja e saj dhe forma dhe lëvizjet e të cilave ishin më të lehta sesa dhia e kodrave. Shfaqja shpejt u shpjegua. Me të tijat leja që nëna ime mbizotëronte mbi rojet e saj fshatare për të dhënë e tyre ngarkuar asaj. Ata ishin të dashur për jetimin e ëmbël. Prania e saj ishte dukur një bekim për ta, por do të ishte e padrejtë

për të që ta mbante atë në varfëri dhe duan kur Providenca i dha asaj një mbrojtje kaq të fuqishme. Ata u konsultuan me priftin e fshatit dhe rezultati ishte që Elizabeth Lavenza u bë i burgosuri i shtëpisë së prindërve të mi - imja më shumë se motra - shoqëruesja e bukur dhe e adhuruar e të gjitha profesioneve të mia dhe kenaqesite e mia.

Të gjithë e donin Elizabetën. I apasionuari dhe gati i nderuari lidhja me të cilën të gjithë e konsideronin atë u bë, ndërsa unë e ndava atë, timen krenaria dhe kënaqësia ime. Në mbrëmjen para se të sillej shtëpia ime, nëna ime kishte thënë me shaka, "Unë kam një dhuratë të bukur për timen Viktor - nesër do ta ketë. " Dhe kur, të nesërmen, ajo ma paraqiti Elizabetën si dhuratën e saj të premtuar, unë, me fëmijore seriozitetin, interpretoi fjalët e saj fjalë për fjalë dhe shikoi Elizabetën si e imja - e imja për të mbrojtur, dashurinë dhe çmuar. Të gjitha lavdërimet e dhuruara atë e kam marrë si të bërë në pronën time. Ne e thirrëm njëri-tjetrin familjarisht me emrin e kushëririt. Asnjë fjalë, asnjë shprehje nuk mund të truponte së pari lloji i marrëdhënies në të cilën ajo qëndroi ndaj meje - imja më shumë se motër, që nga vdekja ajo duhej të ishte vetëm e imja.

Kapitulli 2

Ne u rritëm së bashku; nuk kishte mjaft ndryshim në vit në moshat tona. Unë nuk duhet të them se ne ishim të huaj për ndonjë specie të përcarja ose mosmarrëveshja. Harmonia ishte shpirti i shoqërisë sonë, dhe larmia dhe kontrasti që ekzistonin në personazhet tona na tërhoqi më afër së bashku. Elizabeth ishte më e qetë dhe më e përqendruar prirje; por, me gjithë zjarrin tim, isha në gjendje të bëja një më të ashpër aplikimi dhe u godit më thellë nga etja për dije. Ajo merrej me ndjekjen e krijimeve ajrore të poetëve; dhe në skenat madhështore dhe të mrekullueshme që rrethuan zviceranët tanë shtëpia - format sublime të maleve, ndryshimet e stinëve, stuhi dhe qetësi, heshtja e dimrit dhe jeta dhe trazirat e verat tona alpine - ajo gjeti hapësirë të mjaftueshme për admirim dhe kënaqësi. Ndërsa shoqëruesi im mendonte me një frymë serioze dhe të kënaqur paraqitjet madhështore të gjërave, unë u kënaqa duke hetuar ato shkaqet. Bota ishte për mua një sekret të cilin unë e dëshiroja hyjnore. Kuriozitet, kërkim i singertë për të mësuar ligjet e fshehura të natyrës, gëzimi i ngjashëm me rrëmbimin, siç u shpalesën për mua, janë ndër ndjesitë më të hershme mund të kujtoj.

Në lindjen e një djali të dytë, i vogël nga shtatë vjet, prindërit e mi dhanë tërësisht jetën e tyre të përhumbur dhe të fiksuar në vendlindjen e tyre vendi. Ne posedonim një shtëpi në Gjenevë, dhe një *kampanjë* në Belrive, bregu lindor i liqenit, në distancë më shumë sesa a ligë nga qyteti. Ne banuam kryesisht në këtë të fundit, dhe jeta e prindërve

të mi u kalua në izolim të konsiderueshëm. Ishte imja zemërimi për të shmangur një turmë dhe për t'u lidhur me zjarr me disa. isha indiferent, pra, ndaj shokëve të shkollës time në përgjithësi; por une u bashkova veten time në lidhjet e miqësisë më të ngushtë me një prej tyre. Henry Clerval ishte djali i një tregtari të Gjenevës. Ai ishte një djalë i njëjës talent dhe zbukurim. Ai e donte ndërmarrjen, vështirësitë, madje edhe rrezikun për të për hir të vet. Ai ishte lexuar thellë në librat e kalorësisë dhe romancës. Ai kompozoi këngë heroike dhe filloi të shkruante shumë përrallë magjepsjeje dhe aventurë kalorësie. Ai u përpoq të na bënte të luanim shfaqje dhe të hynim në të maskara, në të cilat personazhet janë tërhequr nga heronjtë e Roncesvalles, në tryezën e rrumbullakët të mbretit Arthur dhe kalorësiak stërviten ata që derdhën gjakun e tyre për të shpenguar varrin e shenjtë nga duart të pabesëve.

Asnjë qenie njerëzore nuk mund të kishte kaluar një fëmijëri më të lumtur se unë. E imja prindërit ishin të pushtuar nga vetë shpirti i mirësisë dhe kënaqësisë. Ne e ndienim se ata nuk ishin tiranët për të sunduar pjesën tonë sipas kapriçoja e tyre, por agjentët dhe krijuesit e të gjitha kënaqësive të shumta të cilat na pëlqyen. Kur u bashkova me familje të tjera unë qartë dalloj se sa e veçantë ishte fati im, dhe mirënjohja ndihmoi zhvillimi i dashurisë birnore.

Temperamenti im ishte ndonjëherë i dhunshëm dhe pasionet e mia ishin të ashpra; por nga disa ligji në temperaturën time ata nuk ishin kthyer drejt ndjekjeve femënore por ndaj një dëshire të etur për të mësuar dhe jo për të mësuar të gjitha gjërat pa dallim Unë rrëfej se as struktura e gjuhëve, as kodi i qeverive, as politika e shteteve të ndryshme posedonte atraksione për mua. Ishin sekretet e qiellit dhe të tokës që dëshiroja ta mësoja; dhe nëse ishte substanca e jashtme e gjërat ose shpirti i brendshëm i natyrës dhe shpirti misterioz i njeriut që më pushtoi, ende pyetjet e mia u drejtuan në metafizike, ose në kuptimin e saj më të lartë, sekretet fizike të botës.

Ndërkohë Clerval e pushtoi veten, si të thuash, me moralin marrëdhëniet e gjërave. Faza e ngarkuar e jetës, virtytet e heronjve, dhe veprimet e njerëzve ishin tema e tij; dhe shpresa dhe ëndrra e tij ishte të bëhet një nga ata emrat e të cilëve janë regjistruar në histori si dashamirës gallatë dhe aventureske të specieve tona. Shpirti shenjtor e Elizabetës shkëlqeu si një llambë kushtuar tempullit në shtëpinë tonë të qetë. Simpatia e saj ishte e jona; buzëqeshja e saj, zëri i saj i butë, shikimi i ëmbël i sytë e saj qiellorë, ishin gjithnjë atje për të na bekuar dhe gjallëruar. Ajo ishte shpirti i gjallë i dashurisë për të zbutur dhe tërhequr; Unë mund të jem bërë i mërzitur në studimin tim, i përafërt përmes zhurmës së natyrës sime, por kjo ajo ishte atje për të më nën-

shtruar një pamje të butësisë së saj. Dhe Clerval - a mundet që diçka e sëmurë të ngulit në shpirtin fisnik të Clerval? Ende ai mund të mos ketë qenë aq i përsosur njerëzor, aq i zhytur në mendime në të bujari, aq plot mirësi dhe butësi mes pasionit të tij për të shfrytëzuar aventureske, sikur ajo të mos i kishte shpalosur atij bukurinë e vërtetë të bamirësisë dhe e bëri të mirën fundin dhe qëllimin e fluturimit të tij ambicie.

Ndiej kënaqësi të hollë kur ndalem në kujtimet e fëmijërisë, përpara se fatkeqësia të më kishte njoftuar mendjen dhe të ndryshonte vizionet e saj të ndritshme të dobia e gjerë në reflektime të zymta dhe të ngushta mbi veten. Përveç kësaj, në vizatimin e fotos së ditëve të mia të para, unë gjithashtu regjistroj ato ngjarje të cilat të udhëhequr, me hapa të pandjeshëm, në përrallën time të mjerimit, sepse kur do ta doja llogari për veten time për lindjen e atij pasioni i cili më pas sundoi timen fati e gjej të lind, si një lumë mali, nga i papërfillshëm dhe pothuajse burime të harruara; por, duke u ënjtur ndërsa vazhdonte, ai u bë përrua e cila, në rrjedhën e saj, më ka zhdukur të gjitha shpresat dhe gëzimet.

Filozofia natyrore është gjeniu që ka rregulluar fatin tim; Dëshiroj, prandaj, në këtë transmetim, të tregoj ato fakte që çuan në timen prirje për atë shkencë. Kur isha trembëdhjetë vjeç, të gjithë shkuam në një aheng kënaqësie në banjot afër Thonon; pafuqia e moti na detyroi të qëndrojmë një ditë të kufizuar në konak. Në këtë shtëpi unë u gjurmua për të gjetur një vëllim të punimeve të Cornelius Agrippa. E hapa me apati; teoria të cilën ai përpiqet të demonstrojë dhe e mrekullueshmja faktet që ai tregon së shpejti e ndryshuan këtë ndjenjë në entuziazëm. Një e re më dukej se drita më dilte në mendje dhe duke u kufizuar nga gëzimi, unë komunikova zbulim tek babai im. Babai im shikoi pa kujdes faqen e titullit të tim libër dhe tha: "Ah! Cornelius Agrippa! Victor im i dashur, mos e humbni kot koha juaj për këtë; është plehra e trishtueshme. "

Nëse, në vend të kësaj vërejtjeje, babai im kishte marrë mundime të më shpjegonte që parimet e Agripës ishin shpërthyer plotësisht dhe se një modern ishte futur sistemi i shkencës i cili posedonte fuqi shumë më të mëdha sesa e lashta, sepse fuqitë e kësaj të fundit ishin kimerike, ndërsa ato të mëparshmet ishin reale dhe praktike, në rrethana të tilla unë sigurisht që duhet ta kishte hedhur mënjanë Agrippën dhe të ishin kënaqur me timen imagjinatën, ngrohur siç ishte, duke u kthyer me zjarr më të madh për timen studimet e dikurshme Evenshtë madje e mundur që treni i ideve të mia kurrë nuk do të ishte kanë marrë impulsin fatal që më çoi në shkatërrim. Por shikimi i përkohshëm im atë nuk më siguroi aspak vëllimin tim se ai ishte u njoha me përmbajtjen e saj

dhe vazhdova të lexoj me më të mirët pasion.

Kur u ktheva në shtëpi, kujdesi im i parë ishte të siguroja të gjitha punët e kësaj autor, dhe më pas i Paracelsus dhe Albertus Magnus. Kam lexuar dhe studioi me kënaqësi fantazitë e egra të këtyre shkrimtarëve; m'u shfaqën thesare të njohura për pak përveç vetes. Unë e kam përshkruar veten si gjithmonë duke qenë të mbarsur me një dëshirë të zjarrit për të depërtuar në sekretet e natyra Përkundër punës intensive dhe zbulimeve të mrekullueshme të modernes filozofë, unë gjithmonë kam ardhur nga studimet e mia të pakënaqur dhe të pakënaqur. Sir Isaac Newton thuhet se ishte shprehur se ndihej si një fëmijë që po vjel lart predha pranë oqeanit të madh dhe të pashkelur të së vërtetës. Ato të tijat pasardhës në secilën degë të filozofisë natyrore me të cilin unë isha njohur u shfaqën edhe në druajtjet e djalit tim pasi tirot angazhoheshin në të njëjtën gjë ndjekje

Fshatari i patrajtuar vështroi elementet përreth tij dhe ishte njohur me përdorimet e tyre praktike. Filozofi më i ditur dinte pak më shumë Ai kishte zbuluar pjesërisht fytyrën e Natyrës, por atë të pavdekshme vijëzimet ishin akoma një mrekulli dhe një mister. Ai mund të copëtojë, anatomizoni, dhe jepni emra; por, për të mos folur për një shkak përfundimtar, shkaqet në klasat e tyre të mesme dhe të larta ishin krejtësisht të panjohura për të. Une kishte vështuar fortifikimet dhe pengesat që dukej se mbanin qeniet njerëzore nga hyrja në kështjellën e natyrës, dhe me nxitim dhe injorancë e kisha spastruar.

Por këtu kishte libra, dhe këtu ishin burra që kishin depërtuar më thellë dhe dinin më shumë Mora fjalën e tyre për gjithçka që ata kundërshtuan dhe u bëra e tyre dishepull. Mund të duket e çuditshme që të tilla duhet të lindin në tetëmbëdhjetë shekulli; por ndërsa ndiqja rutinën e arsimit në shkollat e Gjenevë, unë kam qenë, në një shkallë të madhe, autodidakt për sa i përket të preferuarit tim studimet Babai im nuk ishte shkencëtar dhe unë u lashë të luftoj me një verbëria e fëmijës, e shtuar në etjen e një studenti për dije. Nën drejtimin e predikuesve të mi të rinj hyra me më të mirët zell në kërkimin e gurit të filozofit dhe eliksirit për jetën; por kjo e fundit shpejt fitoi vëmendjen time të pandarë. Pasuria ishte një objekt inferior, por çfarë lavdie do të ndiqte zbulimin nëse do të mundja dëboni sëmundjen nga korniza njerëzore dhe e bëni njeriun të paprekshëm nga çdo gjë tjetër një vdekje e dhunshme!

As këto nuk ishin vizionet e mia të vetme. Rritja e fantazmave ose djajve ishte një premtim i akorduar në mënyrë liberale nga autorët e mi të preferuar, përmbushja e të cilit Unë më me padurim kërkoja; dhe nëse ngacmimet e mia ishin gjithmonë të pasuksesshme, unë ia

atribuoi dështimin më tepër përvojës dhe gabimit tim personal sesa një dëshiroj aftësi ose besnikëri te instruktorët e mi. Dhe kështu për një kohë isha pushtuar nga sisteme të shpërthyer, duke u përzier, si një i pahijshëm, një mijë teori kontradiktore dhe përplasje dëshpërimisht në një lagje shumë të vogël njohuri shumëfarësh, të udhëhequr nga një imagjinatë e flaktë dhe fëminore arsyetimi, derisa një aksident ndryshoi përsëri rrymën e ideve të mia.

Kur isha rreth pesëmbëdhjetë vjeç, ne ishim pensionuar në shtëpinë tonë afër Belrive, kur kemi qenë dëshmitarë të një stuhi më të dhunshme dhe të tmerrshme. Ajo përparuan nga prapa maleve të Jura, dhe bubullimat shpërthyen menjëherë me një zë të lartë të frikshëm nga lagje të ndryshme të qiejve. Mbeta, ndërsa stuhia zgjati, duke parë progresin e saj me kureshtje dhe kënaqësi. Ndërsa qëndrova te dera, papritmas pashë një lumë zjarri nga një lisi i vjetër dhe i bukur që qëndronte rreth njëzet metra larg shtëpisë sonë; dhe kështu sa më shpejt që drita verbuese u zhduk, lisi ishte zhdukur dhe asgjë mbeti por një cung i shpërthyer. Kur e vizitua atë të nesërmen në mëngjes, gjetëm pema u shpartallua në një mënyrë të veçantë. Ajo nuk u nda nga shok, por tërësisht i reduktuar në shirita të hollë druri. Unë kurrë nuk e pashë çdo gjë e shkatërruar plotësisht.

Para kësaj unë nuk isha i panjohur me ligjet më të dukshme të elektricitet. Me këtë rast një njeri me kërkime të mëdha në natyrë filozofia ishte me ne dhe i ngazëllyer nga kjo katastrofë, ai hyri në shpjegimin e një teorie të cilën ai e kishte formuar në temën e energji elektrike dhe galvanizëm, i cili ishte njëkohësisht i ri dhe befasues për mua. Të gjitha ato që ai tha hodhën shumë në hije Cornelius Agrippa, Albertus Magnus dhe Paracelsus, zotërit e imagjinatës sime; por nga disa fatalitete përmbysja e këtyre burrave më shkuraçoi mua për të ndjekur timen studime të mësuara. Më dukej sikur asgjë nuk do të mundte ose nuk mund të bëhej kurrë të dihet. E gjithë ajo që kishte tërhequr vëmendjen time, papritmas u rrit i neveritshëm Nga një prej atyre kapriçove të mendjes që ndoshta jemi më i nënshtruar në rininë e hershme, unë menjëherë hoqa dorë nga e para profesione, vendos historinë natyrore dhe të gjithë pasardhësit e saj si të deformuar dhe krijim abortiv, dhe priti përçmimin më të madh për një do të ishte shkencë e cila kurrë nuk mund të shkonte as brenda pragut të njohuri reale. Në këtë gjendje shpirtërore, unë e njoha veten me matematika dhe degët e studimit që i përkasin asaj shkence si duke u ndërtuar mbi themele të sigurta dhe aq të denjë për t'u marrë në konsideratë.

Kështu çuditërisht shpirtat tanë janë ndërtuar dhe nga ligamente kaq të lehta a jemi të lidhur me prosperitet apo shkatërrim. Kur shikoj

prapa, më duket sikur ky ndryshim gati i mrekullueshëm i prirjes dhe vullnetit ishte sugjerim i menjëhershëm i engjëllit mbrojtës të jetës sime - përpjekja e fundit bërë nga fryma e ruajtjes për të shmangur stuhinë që ishte e barabartë pastaj i varur në yje dhe i gatshëm të më mbështjellë. Fitorja e saj ishte njoftohet nga një qetësi dhe gëzim i pazakontë i shpirtit i cili ndoqi heqjen dorë nga imi antik dhe më vonë i mundimshëm studimet Ishte kështu që unë do të mësohesha ta lidhja të keqen me të ndjekja penale e tyre, lumturia me shpërfilljen e tyre.

Ishte një përpjekje e fortë e shpirtit të së mirës, por ishte joefektive. Fati ishte shumë i fuqishëm dhe ligjet e saj të pandryshueshme kishin dekretuar shqiptimin tim dhe shkatërrim i tmerrshëm.

Kapitulli 3

Kur kisha mbushur moshën shtatëmbëdhjetë vjeç, prindërit e mi vendosën që unë duhet të bëhet student në universitetin e Ingolstadt. Kisha deri tani ndiqte shkollat e Gjenevës, por babai im e mendoi këtë e nevojshme për përfundimin e arsimit tim që unë duhet të bëhem njohur me zakone të tjera përveç atyre të vendit tim të lindjes. E imja nisja për këtë arsye ishte caktuar në një datë të hershme, por para ditës zgjidhur pas mund të mbërrijë, fatkeqësia e parë e jetës sime ndodhi - një ogur i mjerimit tim të ardhshëm.

Elizabeth kishte kapur ethet e kuqe flakë të kuqe; sëmundja e saj ishte e rëndë dhe ajo ishte në rrezikun më të madh. Gjatë sëmundjes së saj ishin nxitur shumë argumente bindë nënën time që të përmbahet nga marrja pjesë e saj. Ajo kishte në fillim iu nënshtrua lutjeve tona, por kur dëgjoji se jeta e saj e preferuara ishte e kërcënuar, ajo nuk mund ta kontrollonte më ankthin e saj. Ajo ndoqi shtratin e saj të sëmurë; vëmendja e saj vigjilente triumfoi mbi keqdashjen i distemperit - Elizabeta u shpëtua, por pasojat e kësaj matura ishte fatale për ruajtësin e saj. Ditën e tretë nëna ime i sëmurë; ethet e saj u shoqëruan me simptomat më alarmante, dhe pamja e shoqëruesve të saj mjekësor parashikoi ngjarjen më të keqe. Tek ajo shtrati i vdekjes fortësia dhe dashamirësia e kësaj femre më të mirë nuk dezertuan asaj Ajo bashkoi duart e Elizabetës dhe vetes time. “E imja fëmijët, “tha ajo,” shpresat e mia më të forta për lumturinë në të ardhmen ishin vendosur në perspektivën e bashkimit tuaj. Kjo pritje do të jetë tani ngushëllimi i babait tuaj. Elizabeth, dashuria ime, ti duhet ta furnizosh vendin tim fëmijët e mi më të vegjël. Mjerisht! Më vjen keq që jam marrë nga ju; dhe, i lumtur dhe i dashur siç kam qenë, nuk është e vështirë të lë të gjithë? Por këto janë jo mendimet më përshtaten mua; Unë do të përpiqem të heq dorë nga vetja me gëzim vdekja dhe do të kënaq një shpresë për tu takuar në një botë tjetër. ”

Ajo vdiq e qetë dhe fytyra e saj shprehte dashuri edhe në vdekje. Nuk kam nevojë të përshkruaj ndjenjat e atyre që kanë lidhje më të dashura me qira nga ajo e keqe më e pariparueshme, boshllëku që i paraqitet vetes para shpirti dhe dëshpërimi që shfaqet në fytyrë. Është kështu shumë kohë para se mendja të bindë veten se ajo që ne e shihnim çdo ditë dhe ekzistenca e të cilave u shfaq një pjesë e jona mund të jetë larguar përgjithmonë - se shkëlqimi i një syri të dashur mund të ketë qenë i shuar dhe tingulli i një zëri kaq të njohur dhe të dashur për veshin mund të qetësohet, kurrë më shumë për t'u dëgjuar. Këto janë reflektimet e ditë e para; por kur kalimi i kohës dëshmon realitetin e e keqja, atëherë fillon hidhërimi i vërtetë i pikëllimit. Megjithatë nga kush ka jo ajo dorë e vrazhdë jep me qira një lidhje të dashur? Dhe pse duhet të përshkruaj një pikëllim që të gjithë e kanë ndjerë dhe duhet ta ndiejnë? Koha në gjatësi arrin kur pikëllimi është më tepër një kënaqësi sesa një domosdoshmëri; dhe buzëqeshja që luan në buzë, megjithëse mund të konsiderohet a sakrilegj, nuk dëbohet. Nëna ime ishte e vdekur, por ne kishim akoma detyrat që duhet të kryejmë; ne duhet të vazhdojmë kursin tonë me pushoni dhe mësoni të mendoni se jemi me fat ndërsa dikush mbetet kush spoiler nuk ka sekuestruar.

Largimi im për në Ingolstadt, i cili ishte shtyrë nga këto ngjarje, tani u vendos përsëri. Kam marrë nga babai im një pushim të disa javë. Më dukej sakrilegj kaq shpejt të largohesha nga prehja, e ngjashme me vdekjen, e shtëpisë së zisë dhe të vërsulesh në vendin e trashë jeta Isha i ri në hidhërim, por jo më pak më alarmoi. Isha duke mos dashur të lë sytë e atyre që më mbetën, dhe më lart të gjithë, unë dëshiroja të shihja Elizabetën time të ëmbël në një farë shkalle të ngushëlluar.

Ajo me të vërtetë e mbuloi hidhërimin e saj dhe u përpoq të vepronte ngushëlluese për të gjithë ne. Ajo vështroi vazhdimisht jetën dhe i mori detyrat e saj me guxim dhe zelli. Ajo iu përkushtua atyre që u ishte mësuar të thërriste xhaxhai dhe kushërinjtë e saj. Asnjëherë ajo nuk ishte aq magjepsëse si në këtë kohë, kur ajo kujtoi rrezet e diellit të buzëqeshjeve të saj dhe i kaloi ato mbi ne. Ajo harroi edhe pendimin e saj në përpjekjet e saj për të na bërë të harrojmë.

Dita e nisjes sime mbërriti gjatë. Clerval kaloi të fundit mbrëmje me ne. Ai ishte përpjekur ta bindte babanë e tij që ta lejonte ai të më shoqërojë dhe të bëhet shoku im student, por më kot. Të tijat babai ishte një tregtar me mendje të ngushtë dhe pa përtacinë dhe shkatërrimin në aspiratat dhe ambiciet e djalit të tij. Henry e ndjeu thellë fatkeqësinë të qenit i zhvlerësuar nga një arsimim liberal. Ai tha pak, por kur ai foli Kam lexuar në syrin e tij ndezës dhe në shikimin e tij të animuar a i vendosur, por i vendosur për të mos u lidhur me

zinxhirë me detaje të mjerueshme të tregtisë.

U ulëm vonë. Ne nuk mund të shkëputeshim nga njëri-tjetri dhe as bindim veten të themi fjalën “Lamtumirë!” U tha, dhe ne në pension nën pretendimin e kërkimit të prehjes, secili dukej sikur tjetri u mashtrua; por kur në agimin e mëngjesit zbrita në karroca e cila do të më dërgonte larg, ata ishin të gjithë atje - babai im përsëri për të më bekuar, Clerval për të shtypur dorën time edhe një herë, Elizabeta ime për të rinovoj lutjet e saj që unë do t'i shkruaja shpesh dhe t'i dhuroja të fundit vëmendje femërore për shokun dhe shoqen e saj të lojës.

Unë u hodha në shezllonin që do të më dëbonte dhe u kënaqa pasqyrimet më melankolike. Unë, që isha rrethuar ndonjëherë nga shokë të dashur, të angazhuar vazhdimisht në përpjekjen për të dhuruar reciprok kënaqësi - tani isha vetëm. Në universitetin ku po shkoja unë duhet të formoj miqtë e mi dhe të jem mbrojtësi im. Jeta ime kishte deri më tani qenë jashtëzakonisht i izoluar dhe shtëpiak, dhe kjo më kishte dhënë të pamposhtur neveri për fytyrat e reja. Unë i doja vëllezërit e mi, Elizabetën, dhe Clerval; këto ishin “fytyra të vjetra të njohura”, por unë besova vetë plotësisht i papërshtatshëm për shoqërinë e të huajve. Të tilla ishin reflektimet e mia Unë fillova udhëtimin tim; por ndërsa vazhdoja, shpirtrat dhe shpresat e mia u ngritën. Une dëshironte me zjarr përvetësimin e njohurive. Kam pasur shpesh, kur jam në shtëpi, mendova se ishte e vështirë të qëndroja gjatë rinisë time bashkëpunova në një vend dhe kishte dëshiroja të hyja në botë dhe të merrja stacionin tim midis qenieve të tjera njerëzore. Tani dëshirat e mia u plotësuan, dhe do të ishte vërtet marrëzi pendohem

Kisha kohë të mjaftueshme për këto dhe shumë reflektime të tjera gjatë kohës time udhëtimi për në Ingolstadt, i cili ishte i gjatë dhe lodhës. Në gjatësi pjerrta e bardhë e lartë e qytetit takoi sytë e mi. Unë zbrita dhe isha drejtova në apartamentin tim të vetmuar për të kaluar mbrëmjen ashtu siç më pëlqente.

Të nesërmen në mëngjes unë dorëzova letrat e mia të hyrjes dhe bëra një vizitë te disa nga profesorët kryesorë. Shans - ose më mirë e keqja ndikimi, Engjëlli i Shkatërrimit, i cili pohonte gjithçka të fuqishme mbi mua që nga momenti kur ktheva hapat e mi ngurrues nga babai im dera — më çoi fillimisht te M. Krempe, profesor i filozofisë natyrore. Ai ishte një njeri jo i shëndoshë, por i zhytur thellë në sekretet e shkencës së tij. Ai më bëri disa pyetje në lidhje me përparimin tim në degë të ndryshme të shkencës që i përkasin filozofisë natyrore. Unë u përgjigja me pakujdesi, dhe pjesërisht me përbuzje, përmendi emrat e alkimistëve të mi si kryesor autorë që kisha studiuar. Profesori vështroi. “A keni ju,” ai tha, “me të vërtetë e keni kaluar kohën tuaj në studimin e

marrëzive të tilla?”

Unë iu përgjigja pohuar. “Çdo minutë,” vazhdoi M. Krempe me ngrohtësi, “çdo çast që keni harxhuar për ata libra është plotësisht dhe tërësisht të humbur. Ju keni rënduar kujtesën tuaj me sisteme të shpërthyer dhe emra të padobishëm. Zot i mire! Në cilën vend të shkretë keni jetuar, ku askush nuk ishte aq dashamirës sa të të informonte se këto fantazi që ti ke kanë ngopur me shumë lakmi janë një mijë vjet të vjetër dhe po aq të lodhshëm sa ata janë antike? Pak prisja, në këtë të ndriçuar dhe shkencor moshës, për të gjetur një dishepull të Albertus Magnus dhe Paracelsus. E dashur zotëri, ju duhet të filloni studimet tuaja plotësisht përsëri. ”

Kështu duke thënë, ai u largua mënjanë dhe shkroi një listë me disa libra trajtimi i filozofisë natyrore të cilën ai dëshironte që unë ta siguroja, dhe më pushoi nga puna pasi përmendi që në fillim të mëposhtmës javë ai kishte ndërmend të fillonte një kurs leksionesh mbi natyrshëm filozofia në marrëdhëniet e saj të përgjithshme s, dhe se M. Waldman, një shok profesori, do të ligjëronte për kimi ditët alternative që ai harruar

U ktheva në shtëpi jo i zhgënjyer, sepse kam thënë që kisha kohë që nuk kisha i konsideronte të padobishëm ata autorë që profesori i kundërshtoi; por une u kthye aspak më e prirur për t’u përsëritur në këto studime në asnjë formë M. Krempe ishte një njeri i vogël me zhurmë me një zë të ashpër dhe një fytyra e neveritshme; mësuesi, pra, nuk më parapriu favor i ndjekjeve të tij. Në vend të një a shumë filozofike dhe të lidhur tendosje, ndoshta, unë kam dhënë një llogari të përfundimeve që kisha ardhur në lidhje me ta në vitet e mia të hershme. Si fëmijë nuk kisha qenë përmbajtje me rezultatet e premtuara nga profesorët modernë të natyrës shkenca Me një konfuzion të ideve vetëm për t’u përgjigjur nga imja rinia ekstreme dhe dëshira ime për një udhëzues për çështje të tilla, unë kisha retrod hapat e njohurive përgjatë shtigjeve të kohës dhe shkëmbyen zbulimet e kërkuesve të fundit për ëndrrat e alkimistëve të harruar. Përveç kësaj, unë kisha një përçmim për përdorimet e filozofisë moderne natyrore. Ishte shumë ndryshe kur kërkonin mjeshtrat e shkencës pavdekësia dhe fuqia; pikëpamje të tilla, megjithëse të kota, ishin madhështore; por tani skena u ndryshua. Ambicia e kërkuesit dukej e kufizuar vetë deri në asgjësimin e atyre vizioneve për të cilat interesi im në shkenca u themelua kryesisht. Unë u kërkua për të shkëmbyer kimera të madhështi e pakufishme për realitete me pak vlerë.

Të tilla ishin reflektimet e mia gjatë dy ose tre ditëve të para të mia vendbanimi në Ingolstadt, të cilat kryesisht u shpenzuan për t’u

bërë njohur me lokalitetet dhe banorët kryesorë në tim të ri vendbanimi Por, ndërsa filloi java pasuese, mendova për informacionin të cilat M. Krempe më kishte dhënë në lidhje me leksionet. Dhe megjithëse unë nuk mund të pranoin të shkonin dhe të dëgjonin se shokët e vegjël të mendjemëdhenj jepnin fjalitë nga një minber, unë kujtova atë që ai kishte thënë për M. Waldman, të cilin nuk e kisha parë kurrë, pasi deri më tani kishte qenë jashtë qytetit.

Pjesërisht nga kureshtja dhe pjesërisht nga përtacia, hyra në leksion dhomë, në të cilën M. Waldman hyri menjëherë pas. Ky profesor ishte shumë ndryshe nga kolegu i tij. Ai u shfaq rreth pesëdhjetë vjeç, por me një aspekt shprehës i dashamirësisë më të madhe; disa qime gri mbuluan të tijat tempuj, por ato në pjesën e pasme të kokës së tij ishin gati të zeza. Personi i tij ishte i shkurtër, por jashtëzakonisht i ngritur dhe zëri i tij ishte më i ëmbli që kam dëgjuar ndonjëherë. Ai e filloi leksionin e tij me një përmbledhje të historisë së kimisë dhe përmirësimet e ndryshme të bëra nga burra të ndryshëm të të mësuarit, shqiptimit me entuziazëm emrat e zbuluesve më të dalluar. Ai pastaj mori një pamje e përkohshme e gjendjes aktuale të shkencës dhe shpjegoi shumë prej tyre termat e saj elementarë. Pasi bëri disa eksperimente përgatitore, ai përfundova me një panegjik mbi kiminë moderne, termat e së cilës unë nuk do të harrojë kurrë:

“Mësuesit e lashtë të kësaj shkence”, tha ai, “Premtoi pamundësi dhe nuk bëri asgjë. Mjeshttrat modernë premtoj shumë pak; ata e dinë që metalet nuk mund të shndërrohen dhe se eliksiri i jetës është një kimera, por këta filozofë, duart e të cilëve duken vetëm të zhytur në papastërti, dhe sytë e tyre të pore mbi mikroskop ose kasolle, me të vërtetë kanë bërë mrekulli. Ata depërtojnë në gropat të natyrës dhe të tregojë se si ajo punon në vendet e saj të fshehura. Ata ngjiten në qiejt; ata kanë zbuluar se si qarkullon gjaku dhe natyrën e ajrit që thithim. Ata kanë fituar fuqi të reja dhe pothuajse të pakufizuara; ata mund të komandojnë bubullimat e parajsës, të imitojnë tërmetin dhe madje përqesh botën e padukshme me hijet e veta. ”

Të tilla ishin fjalët e profesorit - përkundrazi më lejoni të them fjalët e tilla të fati - shpalli për të më shkatërruar. Ndërsa vazhdoi ndjeva sikur shpirti im ishin duke u ndeshur me një armik të prekshëm; një nga një ishin çelësat e ndryshëm preku i cili formoi mekanizmin e qenies time; akord pas akord ishte dukej, dhe së shpejti mendja ime u mbush me një mendim, një konceptim, një qëllim. Kështu që është bërë shumë, bërtiti shpirti i Frankenstein - më shumë, shumë më tepër, do të arrij; shkel në hapa tashmë të shënuar, unë do të jem pionier në një mënyrë të re, do të eksploroj fuqi të panjohura dhe shpalosin botës misteret më

të thella të krijimit.

Nuk i mbylla sytë atë natë. Qenia ime e brendshme ishte në një gjendje të kryengritje dhe trazira; Ndjeva se rendi do të lindte andej, por unë nuk kishte fuqi ta prodhonte. Sipas gradave, pas agimit të mëngjesit, gjumi erdhi. Unë u zgjova, dhe mendimet e mia të perëndimit ishin si një ëndërr. Mbeti vetëm një rezolutë për t'u kthyer në studimet e mia antike dhe t'i përkushtohem një shkence për të cilën besoja se zotëroja një talent natyral. Në të njëjtën ditë i bëra M. Waldman një vizitë. Të tijat sjelljet në privat ishin edhe më të buta dhe tërheqëse sesa në publik, sepse kishte një dinjitet të caktuar në mendjen e tij gjatë leksionit të tij i cili në shtëpia e tij u zëvendësua nga afeksioni dhe mirësia më e madhe. Une i dha atij gati gati të njëjtën llogari të ndjekjeve të mia të dikurshme si unë dhënë kolegut profesor të tij. Ai dëgjoi me vëmendje pak tregim në lidhje me studimet e mia dhe u buzëqeshi emrave të Kornelit Agrippa dhe Paracelsus, por pa përbuzjen që kishte M. Krempe ekspozuar Ai tha se "Këta ishin njerëz me zellin e palodhshëm të të cilëve filozofët modernë ishin borxhlinj për shumicën e themeleve të tyre njohuri Ata na kishin lënë, si një detyrë më të lehtë, për të dhënë emra të rinj dhe rregullojnë në klasifikimet e lidhura faktet që ata në a shkalla e madhe kishte qenë instrumentet e nxjerrjes në dritë. punët e njerëzve me gjeni, megjithëse të drejtuara gabimisht, mezi se kurrë dështojnë në kthimin përfundimisht në avantazhin e fortë të njerëzimit. " Une dëgjoi deklaratën e tij, e cila u dha pa asnjë supozim ose ndikim, dhe pastaj shtoi se leksioni i tij kishte hequr timen paragjykimet ndaj kimistëve modernë; Unë u shpreha i matur kushtet, me modestinë dhe nderimin e duhur nga një i ri tek i tij instruktor, pa lejuar arratisjen (do të kishte eksperiencë në jetë më bëri të turpërohem) ndonjë nga entuziazmi që stimulonte qëllimin tim punët. Kërkova këshillën e tij lidhur me librat që duhet të bëj prokuroj

"Unë jam i lumtur," tha M. Waldman, "që kam fituar një dishepull; dhe nëse aplikimi juaj është i barabartë me aftësinë tuaj, unë nuk kam asnjë dyshim suksesi juaj Kimia është ajo degë e filozofisë natyrore në të cilën janë bërë dhe mund të bëhen përmirësime më të mëdha; është për atë llogari që Unë e kam bërë studimin tim të veçantë; por në të njëjtën kohë, unë nuk kam neglizhuan degët e tjera të shkencës. Një njeri do të bënte keq, por shumë keq kimist nëse do të merrte pjesë vetëm në atë departament të njohurive njerëzore. Nese e jotja dëshira është të bëhesh vërtet njeri i shkencës dhe jo thjesht një i vogël eksperimentist, unë duhet t'ju këshilloj që të aplikoni në çdo degë të natyrshme filozofi, përfshirë matematikën. "

Ai më pas më çoi në laboratorin e tij dhe më shpjegoi përdorimet e

tij makina të ndryshme, duke më udhëzuar se çfarë duhet të prokuroj dhe duke më premtuar përdorimin e tij kur duhet të kisha përparuar mjaftueshëm shkenca për të mos prishur mekanizmin e tyre. Ai gjithashtu më dha listën e librat të cilët i kisha kërkuar, dhe mora lejen.

Kështu mbaroi një ditë e paharrueshme për mua; vendosi fatin tim të ardhshëm.

Kapitulli 4

Nga kjo ditë filozofia natyrore, dhe veçanërisht kimia, në sensi më gjithëpërfshirës i termit, u bë gati profesioni im i vetëm. Kam lexuar me zjarr ato vepra, kaq plot gjeni dhe diskriminim, të cilën kërkuesit modernë kanë shkruar për këto tema. Kam marrë pjesë në leksione dhe kultivuar njohjen e njerëzve të shkencës së universitet, dhe unë gjeta edhe në M. Krempe një kuptim të madh të shëndoshë dhe informacioni real, i kombinuar, është i vërtetë, me një neveritës fizionomi dhe sjellje, por jo në atë llogari më pak të vlefshme. Në M. Waldman gjeta një mik të vërtetë. Butësia e tij nuk u nuancua kurrë nga dogmatizmi dhe udhëzimet e tij u dhanë me një ajër singleriteti dhe natyrë e mirë që dëboi çdo ide të pedanterisë. Në një mijë mënyra ai më sheshti rrugën e dijes dhe bëri më abstruentin hetimet e qarta dhe të lehta për kapjen time. Kërkesa ime ishte në së pari luhatshme dhe e pasigurt; ajo fitoi forcë ndërsa vazhdova dhe shpejt u bënë aq të zjarrtë dhe të etur, sa që yjet shpesh zhdukeshin në drita e mëngjesit ndërsa isha akoma i angazhuar në laboratorin tim.

Ndërsa aplikova kaq ngushtë, mund të konceptohet lehtësisht se progresi im ishte i shpejtë Zemërimi im ishte vërtet habia e studentëve, dhe aftësia ime ajo e mjeshtrove. Profesor Krempe shpesh më pyeste, me një buzëqeshje dinake, si vazhdoi Cornelius Agrippa, ndërsa M. Waldman shprehu gëzimin më të përzemërt në përparimin tim. Dy vjet kalova në këtë mënyrë, gjatë së cilës nuk bëra asnjë vizitë në Gjenevë, por isha të angazhuar, zemër dhe shpirt, në ndjekjen e disa zbulimeve të cilat unë shpresonte të bënte. Askush përveç atyre që i kanë provuar ato nuk mund të konceptojnë të joshjeve të shkencës. Në studime të tjera ju shkon aq larg sa të tjerët kanë shkuar para teje dhe nuk ka asgjë më shumë për të ditur; por në një ndjekje shkencore ka ushqim të vazhdueshëm për zbulim dhe mrekulli. Një mendje me kapacitet të moderuar që ndjek nga afër një studim duhet në mënyrë të pagabueshme arrijnë aftësi të mëdha në atë studim; dhe une, kush vazhdimisht kërkonte arritjen e një objekti të ndjekjes dhe ishte vetëm i mbështjellë me këtë, u përmirësua aq shpejt sa në fund të dy vite kam bërë disa zbulime në përmirësimin e disa kimikateve instrumente, të cilat më siguruan vlerësim dhe admirim të madh në universitet Kur

kisha arritur në këtë pikë dhe isha bërë gjithashtu njohur me teorinë dhe praktikën e filozofisë natyrore si varej nga mësimet e ndonjërit prej profesorëve në Ingolstadt, imi qëndrimi atje duke mos qenë më i favorshëm për përmirësimet e mia, mendova e kthimit te miqtë e mi dhe qyteti im i lindjes, kur një incident ndodhi që më zgjati qëndrimin.

Një nga fenomenet që më kishte tërhequr në mënyrë të veçantë vëmendja ishte struktura e kornizës njerëzore, dhe, në të vërtetë, çdo kafshë e përfunduar me jeta Nga ku, shpesh pyesja veten, a vazhdoi parimi i jetës? Ishte një pyetje e guximshme dhe e cila është konsideruar ndonjëherë si një mister; akoma me sa gjëra jemi në prag të bërjes njohur, nëse frikacaku ose pakujdesia nuk e frenojnë tonën pyetjet. I rrotullova këto rrethana në mendjen time dhe vendosa tani e tutje të aplikoj veten time më veçanërisht në ato degë të filozofi natyrore të cilat kanë të bëjnë me fiziologjinë. Po të mos kisha qenë i animuar nga një entuziazëm pothuajse i mbinatyreshëm, aplikimi im për këtë studim do të kishte qenë i dëmshëm dhe pothuajse i patolerueshëm. Për të shqyrtuar shkaqet e jetës, së pari duhet të kërkojmë vdekjen. u bëra njohur me shkencën e anatomisë, por kjo nuk ishte e mjaftueshme; Une gjithashtu duhet të vëzhgojë prishjen natyrore dhe korrupsionin e trupit të njeriut. Në arsimimin tim, babai im kishte marrë masat paraprake më të mëdha se unë mendja duhet të impresionohet pa tmerre të mbinatyreshme. Unë kurrë nuk mos harroni të keni dridhur nga një përrallë e bestytnisë ose të keni pasur frikë shfaqja e një shpirti. Errësira nuk kishte asnjë efekt në zbulimin tim, dhe një oborr i kishës ishte për mua thjesht ena e trupave të privuar jeta, e cila, duke qenë selia e bukurisë dhe forcës, ishte bërë ushqim për krimbin. Tani unë u udhëzoja të shqyrtoj shkakun dhe progresin e kjo kalbje dhe e detyruar të kalojë ditë e net në qemer dhe shtëpitë e karneleve. Vëmendja ime ishte e përqendruar në çdo objekt më së shumti e papërshtatshme për delikatesën e ndjenjave njerëzore. Unë pashë se si forma e hollë e njeriut u degradua dhe u tret kot; Unë pashë korrupsionin e vdekja ia del mbanë faqes së lulëzuar të jetës; Unë pashë se si krimbi trashëgoi mrekullitë e syrit dhe trurit. Unë bëra një pauzë, duke ekzaminuar dhe duke analizuar të gjitha imtësitë e shkakësisë, siç ilustron në ndryshim nga jeta në vdekje, dhe vdekja në jetë, deri në mes të kësaj errësirë më shpërtheu një dritë e papritur - një dritë kaq e shkëlqyer dhe e mrekullueshme, por aq e thjeshtë, sa ndërsa unë u marr mendtë nga pafundësia për perspektivën të cilën e illustroi, u habita që midis kaq shumë burra gjenialë që i kishin drejtuar kërkimet e tyre drejt së njëjtës shkencës, që vetëm unë duhet të jem i rezervuar për të zbuluar kaq mahnitëse a sekret

Mos harroni, unë nuk po regjistroj vizionin e një të çmenduri. Dielli jo me siguri shkëlqeni në qiej sesa ajo që pohoj tani e vërtetë Disa mrekulli mund ta kenë prodhuar atë, por fazat e zbulimi ishte i veçantë dhe i mundshëm. Pas ditëve dhe netëve të punë dhe lodhje e pabesueshme, unë arrita të zbuloj shkakun e brezi dhe jeta; jo, më shumë, u bëra i aftë të dhuroja animacion mbi çështje të pajetë.

Çudia që pata në fillim me këtë zbulim së shpejti i dha vend kënaqësisë dhe rrëmbimit. Pas kaq shumë kohe të kaluar në punë e dhimbshme, për të arritur menjëherë në majën e dëshirave të mia ishte konsumimi më i kënaqshëm i mundimeve të mia. Por ky zbulim ishte i tillë e madhe dhe e madhe se të gjithë hapat me të cilët unë kam qenë në mënyrë progresive çuan në të ishin zhdukur, dhe unë pashë vetëm rezultatin. Cila ishte studimi dhe dëshira e njerëzve më të mençur që nga krijimi e botës tani ishte brenda kapjes sime. Jo se, si një skenë magjike, ajo të gjitha u hapën mbi mua menjëherë: informacioni që kisha marrë ishte i a natyra më tepër t'i drejtojë përpjekjet e mia aq shpejt sa duhet t'i tregoj ato drejt objektit të kërkimit tim sesa ta ekspozoj atë objekt tashmë e kryer Unë isha si arabi që ishte varrosur me të vdekurit dhe gjeti një kalim në jetë, të ndihmuar vetëm nga një vezullues dhe në dukje drita joefektive.

Unë shoh me padurimin tuaj dhe mrekullinë dhe shpresën që sytë tuaj shprehu, miku im, me të cilin pret të informohesh për sekretin të cilën unë jam njohur; që nuk mund të jetë; dëgjo me durim deri në fund të historisë sime, dhe do ta kuptoni lehtësisht pse jam i rezervuar për këtë lëndë. Unë nuk do të të çoj përpara, i pa mbrojtur dhe i flaktë siç isha atëherë, për shkatërrimin dhe mjerimin tuaj të pagabueshëm. Mësoni nga unë, nëse jo nga imi porositë, të paktën me shembullin tim, sa e rrezikshme është blerja e njohuri dhe sa më i lumtur është ai njeri që beson në qytetin e tij të lindjes të jetë bota, sesa ai që aspiron të bëhet më i madh se natyra e tij do të lejohet.

Kur gjeta një fuqi kaq mahnitëse të vendosur brenda duarve të mia, hezitova një kohë të gjatë në lidhje me mënyrën në të cilën unë duhet ta përdor atë. Edhe pse kam zotëruar aftësinë për të dhuruar animacion, akoma përgatitni një kornizë për pritjen e tij, me të gjitha ndërlikimet e saj të fijet, muskujt dhe venat, ende mbetën një vepër e pakonceptueshme vështirësi dhe punë. Në fillim dyshova nëse duhej të provoja krijimi i një qenieje si unë, ose një organizimi më i thjeshtë; por e imja imagjinata u lartësua shumë nga suksesi im i parë për të më lejuar dyshimi në aftësinë time për t'i dhënë jetë një kafshe sa komplekse dhe të mrekullueshme si njeri. Materialet aktualisht brenda komandës sime vështirë se u shfaqën adekuate për një ndërmarrje kaq

të mundimshme, por nuk dyshoja se duhej në fund të fundit të ketë sukses. Unë u përgatita për një mori kthimesh; timen operacionet mund të ngatërrohen pandërprerë, dhe më në fund puna ime të jetë i papërsosur, por kur kam marrë parasysh përmirësimin që kërkon çdo ditë vend në shkencë dhe mekanikë, unë u inkurajova të shpresoj në të tashmen time përpjekjet të paktën do të vinin bazat e suksesit në të ardhmen. As a mund ta konsideroj madhësinë dhe kompleksitetin e planit tim si ndonjë argument i parealizueshmërisë së tij. Ishte me këto ndjenja që unë filloi krijimin e një qenie njerëzore. Si imtësia e pjesëve formova një pengesë të madhe për shpejtësinë time, unë zgjidha, në kundërshtim me të parën time qëllimi, për të bërë ekzistencën e një shtatgjigandi gjigand, që do të thotë, rreth tetë metra në lartësi, dhe proporcionalisht të mëdha. Pasi të kesh formoi këtë vendosmëri dhe duke kaluar disa muaj me sukses duke mbledhur dhe rregulluar materialet e mia, fillova.

Askush nuk mund të konceptojë shumëllojshmërinë e ndjenjave që më lindin tutje, si një uragan, në entuziazmin e parë të suksesit. Jeta dhe vdekja m'u shfaqën kufijtë idealë, të cilët së pari duhet t'i kaloja, dhe derdh një përrua drite në botën tonë të errët. Një specie e re do të bekonte mua si krijues dhe burim i saj; shumë natyra të lumtura dhe të shkëlqyera do më detyrohen qenien e tyre. Asnjë baba nuk mund të kërkonte mirënjohjen e tij fëmijë aq plotësisht sa duhet të meritoja e tyre. Duke ndjekur këto reflektime, mendova se nëse do të mund t'i dhuroja animacion pa jetë çështje, unë mund të jetë në procesin e kohës (edhe pse tani e kam parë të pamundur) rinovoni jetën ku me sa duket vdekja ia kishte kushtuar trupin korrupsionit.

Këto mendime mbështesnin shpirtat e mi, ndërsa unë ndoqa ndër-marrjen time me zjarr të pandërprerë. Mua më ishte zbardhur faqja nga studimi dhe imi personi ishte dobësuar nga izolimi. Ndonjëherë, shumë prag sigurie, dështova; megjithatë akoma u kapa pas shpresës që ditën tjetër ose orën tjetër mund të kuptojë. Një sekret të cilin unë vetëm e pushtuar ishte shpresa të cilës ia kisha kushtuar vetes; dhe hëna vështroi punët e mia të mesnatës, ndërsa, me të palodhur dhe pa frymë me padurim, unë ndoqa natyrën në vendet e saj të fshehura. Kush do të mbetet me barrë tmerret e mundimit tim të fshehtë ndërsa zhytej mes pendave të padalluara të varrit ose torturuar kafshën e gjallë për të gjallëruar të pajetë argjila? Gjymtyrët e mia tani dridhen dhe sytë e mi notojnë nga kujtimi; por atëherë një impuls rezistent dhe gati i tërbuar më nxiti përpara; Unë u duk të ketë humbur gjithë shpirtin ose ndjesinë, por për këtë ndjekje. Ishte në të vërtetë, por një ekstazë kalimtare, që vetëm më bëri të ndihem i përtërirë mprehtësi aq shpejt

sa, stimuli i panatyrshëm që pushon së funksionuari, kisha u ktheva zakoneve të mia të vjetra. Unë mblodha eshtra nga shtëpitë e kareleve dhe të trazuara, me gishta të ndyra, sekretet e jashtëzakonshme të njeriut kornizë Në një dhomë të vetmuar, ose më saktë në një dhomë, në krye të shtëpisë, dhe të ndara nga të gjitha apartamentet e tjera nga një galeri dhe shkallë, Kam mbajtur punëtorinë time të krijimit të ndyrë; bebet e mia të syve po fillonin nga bazat e tyre për të parë detajet e punësimit tim. dhoma e copëtimit dhe thertorja mobiluan shumë nga materialet e mia; dhe shpesh natyra ime njerëzore kthehej me neveri nga profesioni im, ndërsa, i nxitur ende nga një etje e cila u rrit përherë, unë e çova punën time në një përfundim.

Muajt e verës kaluan ndërsa unë kështu isha e fejuar, zemra dhe shpirti, në një ndjekje. Ishte një sezon më i bukur; nuk i bënë kurrë arat dhuroni një korrje më të bollshme ose hardhitë japin një më të harlisur të vjela, por sytë e mi ishin të pandjeshëm ndaj hijeshive të natyrës. Dhe të njëjtat ndjenja që më bënë të neglizhoj skenat rreth meje më shkaktuan gjithashtu të harroj ata shokë që kishin kaq shumë kilometra munguar dhe që unë kisha nuk shihet për një kohë kaq të gjatë. E dija që heshtja ime i shqetësonte ata dhe unë kujtoheshin mirë fjalët e babait tim: “Unë e di se ndërsa ti je i kënaqur me veten tuaj do të mendoni për ne me dashuri dhe ne do ta bëjmë këtë dëgjoni rregullisht nga ju. Ju duhet të më falni nëse kam parasysh ndonjë ndërprerje në korrespondencën tuaj si një provë se detyrat tua të tjera po ashtu neglizhohen ”.

Unë e dija mirë se cilat do të ishin ndjenjat e babait tim, por munda mos i shqye mendimet e mia nga punësimi im, i neveritshëm në vetvete, por që kishte kapur imagjinatën time të parezistueshme. Unë dëshiroja, ashtu si ishin, për të vonuar të gjitha ato që lidhen me ndjenjat e mia të dashurisë deri në objektin e madh, i cili përpiu çdo zakon të natyrës sime, duhet të plotësohet.

Atëherë mendova se babai im do të ishte i padrejtë nëse do të ma atribuonte neglizhencën time tek vesi apo faji nga ana ime, por tani jam i bindur që ai ishte i justifikuar në konceptimin se nuk duhet të jem krejtësisht i lirë fajësojnë Një qenie njerëzore në përsosmëri duhet të ruajë gjithmonë një qetësi dhe mendje paqësore dhe kurrë për të lejuar pasion apo një dëshirë kalimtare për të prish qetësinë e tij. Unë nuk mendoj se ndjekja e njohurive është një përjashtim nga ky rregull. Nëse studimi për të cilin aplikoni vetë ka një tendencë të dobësojë afeksionet tua dhe të shkatërrojë shijen tuaj për të ato kënaqësi të thjeshta në të cilat asnjë aliazh nuk mund të përzihet, atëherë kjo studimi është sigurisht i paligjshëm, domethënë të mos i përshtatet

njeriut mendje Nëse do të respektohej gjithmonë ky rregull; nëse askush nuk lejon ndonjë ndjekje çfarëdo që të ndërhyjë në qetësinë e shtëpisë së tij afeksione, Greqia nuk ishte skllavëruar, Cæsar do t'i kishte kursyer të tijat vendi, Amerika do të ishte zbuluar më gradualisht, dhe perandoritë e Meksikës dhe Perusë nuk ishin shkatërruar.

Por harroj që po moralizoj në pjesën më interesante të timen përrallë, dhe pamja jote më kujton të vazhdoj.

Babai im nuk bëri asnjë fyerje në letrat e tij dhe vetëm e vuri re timen heshtja duke kërkuar në profesionet e mia më veçanërisht se më parë. Dimri, pranvera dhe vera kaluan gjatë punës time; por une jo shikoni lulëzimin ose gjethet në zgjerim - pamjet që më parë gjithmonë më dha kënaqësinë më të madhe - aq thellë isha zhytur në timen okupimi Gjethet e atij viti ishin tharë para se të afrohej puna ime deri në fund, dhe tani çdo ditë më tregonte më qartë se sa mirë kisha patën sukses. Por entuziazmi im u kontrollua nga ankthi im, dhe unë u shfaqta përkundrazi si një i dënuar nga skllavëria për të mundur në miniera, ose ndonjë tjetër tregti e pashëndetshme sesa një artist i zënë nga punësimi i tij i preferuar. Çdo natë shtypesha nga një ethe e ngadaltë dhe bëhesha nervoz deri më së shumti shkallë e dhimbshme; rënia e një gjethe më trembi dhe unë u shmanga shokut tim krijesa sikur të kisha qenë fajtor për një krim. Ndonjëherë u alarmova rrënoja e kuptova se isha bërë; energjia e qëllimit tim vetëm më mbajti: punët e mia së shpejti do të mbaronin dhe unë besoja se stërvitja dhe dëfrimi pastaj do të largonte sëmundjen fillestare; dhe i premtova vetes të dyja këto kur krijimi im duhet të jetë i plotë.

Kapitulli 5

Ishte në një natë të zymtë të nëntorit që pashë arritjen e mundimeve të mia. Me një ankth që gati arriti në agoni, unë mblodhi instrumentet e jetës rreth meje, që të mund të fus a shkëndija e të qenit në gjënë e pajetë që qëndronte në këmbët e mia. Ishte tashmë një në mëngjes; shiu përshpejtuar keq kundër xhamat, dhe qiri im gati po digjej, kur, nga drita e dritës dritë gjysmë e shuar, pashë syrin e verdhë të shurdhër të krijesës i hapur; ajo merrte frymë fort dhe një lëvizje konvulsive i trazonte gjymtyrët.

Si mund t'i përshkruaj emocionet e mia në këtë katastrofë, ose sa të përvijuara i mjeri të cilin me kaq dhembje dhe kujdes të pafund e kisha dashur forma? Gjymtyrët e tij ishin në përpjesëtim, dhe unë kisha zgjedhur tiparet e tij si e bukur. E bukur! Zot i madh! Lëkura e tij e verdhë mezi mbulohej puna e muskujve dhe arterieve poshtë; flokët e tij ishin me shkëlqim e zezë, dhe rrjedhëse; dhëmbët e tij të një bardhësi margaritar; por këto luksurat krijuan vetëm një kontrast më

të tmerrshëm me sytë e tij të përbotur, që dukej pothuajse me të njëjtën ngjyrë si bazat e bardha të kuqe në të cilat ato ishin të vendosura, çehre e tij e copëtuar dhe buzë të zeza të drejta.

Aksidentet e ndryshme të jetës nuk janë aq të ndryshueshme sa ndjenjat të natyrës njerëzore. Unë kisha punuar shumë për gati dy vjet, për tabanin e vetëm qëllimi i futjes së jetës në një trup të pajetë. Për këtë kam pasur privuar nga pushimi dhe shëndeti. E kisha dëshiruar me një zjarr të zjarrtë që tejkaloi shumë moderimin; por tani që e mbarova, bukuroshja e ëndrrës u zhduk, dhe tmerri dhe neveritja pa frymë më mbushën zemra. Në pamundësi për të duruar aspektin e qenies që kisha krijuar, unë nxituan nga dhoma dhe vazhduan një kohë të gjatë duke përshkuar timen dhomë shtrati, e paaftë të krijoj mendjen time për të fjetur. Në gjatësi heshtje arriti deri në trazirë që kisha duruar më parë, dhe unë u hodha veten në shtrat në rrobat e mia, duke u përpjekur të kërkoj disa momente harrese. Por ishte e kotë; Kam fjetur, me të vërtetë, por jam shqetësuar nga më të egrat ëndrrat. Mendova se pashë Elizabetën, në lulëzimin e shëndetit, duke ecur brenda rrugët e Ingolstadt. I kënaqur dhe i befasuar, e përqafova, por ndërsa shtypja puthjen e parë në buzët e saj, ato u bënë të gjalla nuanca e vdekjes; tiparet e saj duket se ndryshuan dhe unë mendova se unë mbajti në krahë kufomën e nënës sime të vdekur; një qefin e mbështolli atë formë dhe pashë krimbat e varrit që zvarriteshin në palosjet e fanellës. Unë fillova nga gjumi me tmerr; një vesë e ftohtë më mbuloi ballin, timen dhëmbët kërcëlluan dhe çdo gjymtyrë u bë konvulsione; kur, nga zbehtë dhe drita e verdhë e hënës, ndërsa kalonte me forcë nëpër dritare grila, pashë të mjerin - përbindëshin e mjerë që kisha krijuar. Ai mbajti perden e shtratit; dhe sytë e tij, nëse sytë e tyre mund të quhet, u fiksuan në mua. Iu hapën nifullat, dhe ai mëmëriti disa tinguj të paartikulluar, ndërsa një buzëqeshje i rrudhte faqet. Ai mund të ketë folur, por nuk degjova; njëra dorë ishte shtrirë, me sa duket më ndalo, por unë shpëtova dhe nxitova poshtë. Unë u strehova në oborri që i përket shtëpisë që unë banoja, ku qëndrova gjatë pjesës tjetër të natës, duke ecur lart e poshtë në pjesën më të madhe agjitacion, duke dëgjuar me vëmendje, duke kapur dhe duke u frikësuar çdo tingull sikur do të njoftonte afrimin e kufomës demoniakale tek e cila unë i kishte dhënë aq fatkeqësisht jetë.

Oh! Asnjë i vdekshëm nuk mund ta mbështeste tmerrin e asaj fytyre. Një mumje përsëri e përfunduar me animacion nuk mund të ishte aq e shëmtuar sa ajo e mjera. Une e kishte soditur atë ndërsa ishte e papërfunduar; ai ishte i shëmtuar atëherë, por kur ato muskujt dhe nyjet u bënë të afta për të lëvizur, u bë gjë siç nuk mund ta kishte

konceptuar as Dante.

E kalova natën keq. Ndonjëherë pulsi më rrihte kaq shpejt dhe vështirë se ndjeva palpitimin e çdo arterie; te të tjerët, unë gati u fundos në tokë nga lëngata dhe dobësia ekstreme. Përzier me këtë tmerr, ndjeva hidhërimin e zhgënjimit; ëndrrat që kishin ishte ushqimi im dhe pushimi i këndshëm për një kohë të gjatë një hapësirë tani ishin bërë një dreqin për mua; dhe ndryshimi ishte kaq i shpejtë, përmbysja kaq e plotë!

Mëngjes, i dëshpëruar dhe i lagësht, në gjatësi agoi dhe zbuluar për tim sy të pagjumë dhe të dhembur kisha e Ingolstadt, zinxhiri i saj i bardhë dhe ora, e cila tregonte orën e gjashtë. Portieri hapi portat e gjykatës, e cila atë natë ishte azili im, dhe unë lëshova rrugëve, duke i ecur me hapa të shpejtë, sikur kërkoja të shmangja i mjeri të cilin kisha frikë se çdo kthesë e rrugës do ta paraqiste për mua pamje. Nuk guxoja të kthehesha në banesën ku banoja, por u ndie i shtyrë të nxitonte, edhe pse i lagur nga shiu që derdhi nga një qiell i zi dhe pa rehati.

Vazhdova të eci në këtë mënyrë për disa kohë, duke u përpjekur stërvitje trupore për të lehtësuar ngarkesën që rëndonte në mendjen time. Une përshkova rrugët pa ndonjë konceptim të qartë se ku isha apo atë që po bëja. Zemra ime palpit në sëmundjen e frikës, dhe unë nxitua me hapa të çrregullt, duke mos guxuar të më shikonte:

Si ai që, në një rrugë të vetmuar, Mos ec me frikë dhe frikë, Dhe, pasi u kthye një herë, ecën, Dhe nuk e kthen më kokën; Sepse ai njeh një djall të frikshëm Afër tij shkel.

[“Marineri i lashtë” i Coleridge.]

Duke vazhduar kështu, unë erdha gjerësisht përballë hanit në të cilin ishin të ndryshme zellet dhe karrocet zakonisht ndaleshin. Këtu bëra një pauzë, nuk dija pse; por unë qëndrova disa minuta me sytë drejtuar tek një trajner që po vinte drejt meje nga skaji tjetër i rrugës. Ndërsa afrohej, vëzhgova se ishte zelli zviceran; u ndal pikërisht aty ku isha në këmbë, dhe në derën që u hap, unë perceptova Henry Clerval, i cili, kur më pa, në çast u shfaq. “I dashur im Frankenstein”, bërtiti ai, “Sa e lumtur jam që të shoh ty! Sa fat që duhet të jesh këtu vetë momenti i ndezjes sime! ”

Asgjë nuk mund të barazohej me kënaqësinë time kur pashë Clerval; prania e tij u kthye përsëri për mendimet e mia babai im, Elizabeta, dhe të gjitha ato skena të shtëpisë kaq të dashur për kujtimin tim. I kapa dorën, dhe në një moment harrova tmerrin tim dhe fatkeqësia; Unë u ndjeva papritur, dhe për herë të parë gjatë shumë muajve, gëzim i qetë dhe i qetë. Prandaj, unë e mirëprita mikun tim në përzemërsi mënyrë, dhe ne ecëm drejt kolegjit tim. Clerval vazhdoi të flasë për të pak kohë

për miqtë tanë të përbashkët dhe fatin e tij të mirë në qenien lejohet të vijë në Ingolstadt. “Ju lehtë mund të besoni”, tha ai, “sa e madhe ishte vështirësia për të bindur babanë tim se gjithçka njohuritë e nevojshme nuk ishin të përfshira në artin fisnik të mbajtjes së librave; dhe, me të vërtetë, unë besoj se e lashë atë të pabesueshëm deri në të fundit, për konstante të tij përgjigja ndaj lutjeve të mia të palidhura ishte e njëjtë me atë të Hollandezëve drejtori i shkollës në Vikarin e Wakefield: ‘Unë kam dhjetë mijë florinj një vit pa greqisht, unë ha me zemër pa greqisht.’ Por e tij afeksioni për mua gjatë tejkaloi mospëlqimin e tij për të mësuar, dhe ai e ka më lejoj të ndërmarr një udhëtim zbulimi në tokën e njohuri ”.

“Më jep kënaqësinë më të madhe të të shoh; por me trego si u largove babai im, vëllezërit dhe Elizabeta. ”

“Shumë mirë, dhe shumë të lumtur, vetëm pak të shqetësuar që ata dëgjojnë nga ju aq rrallë. Nga by, unë dua të ju jap leksione pak mbi të tyre llogari veten time. Por, i dashuri im Frankenstein, ”vazhdoi ai, duke ndaluar i shkurtër dhe duke parë i plotë në fytyrën time, “Unë nuk kam vërejtur para se sa i sëmurë ju shfaqeni; aq i hollë dhe i zbehtë; dukesh sikur ta kishe shikuar disa netë. ”

“Ju e keni menduar mirë; Kohët e fundit jam angazhuar kaq thellë në një profesion që nuk i kam lejuar vetes pushim të mjaftueshëm, siç e shihni; por shpresoj, shpresoj singerisht, që të gjitha këto punësime të jenë tani në fund fund dhe se unë jam i lirë gjatë. ”

Dridhesha tepër; Nuk mund të duroja të mendoja, dhe shumë më pak për të aludojnë për, dukuritë e natës paraardhëse. Kam ecur me një ritëm të shpejtë, dhe së shpejti arritëm në kolegjin tim. Unë pastaj reflektova, dhe mendimi më bëri të dridhem, se krijesa që unë kisha lënë në timen apartamenti mund të jetë akoma atje, i gjallë dhe duke ecur. Kisha frikë ja ky përbindësh, por unë kisha edhe më shumë frikë se Henri duhet ta shihte. Duke iu lutur, pra, të qëndrojë disa minuta në pjesën e poshtme të shkallët, u hodha në drejtim të dhomës time. Dora ime ishte tashmë në brava e derës para se të kujtoj veten. Unë pastaj bëra një pauzë, dhe a drithërima e ftohtë më kapi. Hodha derën me forcë të hapur, si fëmijët janë mësuar të bëjnë kur presin që një spektër të qëndrojë brenda duke i pritur në anën tjetër; por asgjë nuk u shfaq. Shkeli me frikë në: banesa ishte bosh, dhe dhoma gjumi ime ishte gjithashtu e lirë nga mysafiri i saj i shëmtuar. Unë vështirë se mund të besoj se një e mirë kaq e madhe fati mund të më kishte ndodhur, por kur u sigurova se armiku im me të vërtetë kishte ikur, unë përplasa duart nga gëzimi dhe vrapova te Clerval.

Në u ngjitëm në dhomën time, dhe shërbëtori aktualisht solli mëng-

jesin; por nuk isha në gjendje të përmbahesha. Nuk ishte gëzim vetëm ai që zotëronte mua; Ndjeva mishin tim duke u ndjerë nga ndjeshmëria e tepërt dhe pulsën munda me shpejtësi. Unë nuk isha në gjendje të qëndroja për një çast të vetëm në të njëjtën gjë vend; Unë kërceva mbi karriget, përplasa duart dhe qesh me të madhe. Clerval në fillim ia atribuoi shpirtrat e mi të pazakontë gëzimit me ardhjen e tij, por kur ai më vëzhgoi më me vëmendje, ai pa një egërsi në sytë e mi për të cilën ai nuk mund të merrte llogari, dhe im i zhurmshëm, i papërmbajtur, i pashpirt e qeshura e trembi dhe e mahniti.

“Viktori im i dashur,” bërtiti ai, “çfarë, për hir të Zotit, është ceshtja? Mos qesh në atë mënyrë. Sa i sëmure je! Çfarë është shkaku i gjithë kësaj? ”

“Mos më pyet”, bërtita unë, duke vënë duart para syve të mi, sepse unë mendova se pashë spektrin e tmerrshëm që rrëshqiste në dhomë; “_ai mundet tregoj Oh, shpëtomë! Më shpëto!” Imagjinoja se përbindëshi më kapi; Unë luftova furishëm dhe u rrëzoja me një forcë.

Klerval i gJORë! Cilat duhet të ishin ndjenjat e tij? Një takim, të cilin ai parashikuar me një gëzim të tillë, kaq çuditërisht u kthye në hidhërim. Por une nuk isha dëshmitar i hidhërimit të tij, sepse unë isha i pajetë dhe jo shëroj shqisat e mia për një kohë të gjatë, të gjatë.

Kjo ishte fillimi i një ethe nervore e cila më kufizoi disa muaj Gjatë gjithë asaj kohe Henry ishte infermierja ime e vetme. Une më pas mësova se, duke e ditur moshën e moshuar të babait tim dhe mungesën e aftësive për një udhëtim kaq të gjatë dhe sa i mjerë do të më bënte sëmundja Elizabeth, ai u kurseu atyre këtë hidhërim duke fshehur përmasat e mia çrregullim Ai e dinte që unë nuk mund të kisha një më të sjellshëm dhe të vëmendshëm infermier se ai vetë; dhe, i vendosur në shpresën që ndjeu për shërimin tim, ai nuk dyshoi se, në vend që të bënte dëm, ai bëri më të mirën veprim që munda ndaj tyre.

Por unë në të vërtetë isha shumë i sëmure, dhe sigurisht asgjë përveç të pakufizuarit dhe vëmendja e palodhur e mikut tim mund të më kthente në jetë. Forma e përbindëshit të cilit i kisha dhuruar ekzistencën ishte përgjithmonë para syve të mi, dhe unë magjepsa pandërprerë në lidhje me të. Pa dyshim imja fjalët e habitën Henrin; në fillim besonte se ishin enden të imagjinatës sime të trazuar, por pertinaciteti me të cilin unë vazhdimisht përsëritet në të njëjtën temë e bindur atë se çrregullimi im me të vërtetë ia detyroi origjinën e saj një ngjarjeje të pazakontë dhe të tmerrshme.

Me shkallë shumë të ngadaltë, dhe me rikthime të shpeshta që alarman dhe u hidhërua shoku im, u shërova. Më kujtohet hera e parë që u bëra i aftë për të vëzhguar objektet e jashtme me çdo lloj kënaqësie,

unë perceptuan se gjethet e rëna ishin zhdukur dhe se të rinjtë sythas po gjuanin nga pemët që errësonin dritaren time. Ishte një pranverë hyjnore dhe sezoni kontribuoi shumë në timen rimëkëmbjes. Ndjeva gjithashtu se ndjenjat e gëzimit dhe të dashurisë ringjallen gjirin tim; errësira ime u zhduk, dhe për një kohë të shkurtër u bëra si i gëzuar si më parë u sulmua nga pasioni fatal.

“Klerval i dashur”, bërtita unë, “sa i mirë, sa shumë i mirë ti je për mua Gjithë këtë dimër, në vend që të kaloni në studime, si ju premtuar vetes, është konsumuar në dhomën time të sëmurë. Si do të jem ndonjëherë të shlyej? Ndiej pendimin më të madh për zhgënjimin e së cilës unë kanë qenë rast, por ti do të më falësh “.

“Ju do të më shlyeni plotësisht nëse nuk e ndani veten, por merrni aq mirë sa mundeni; dhe meqenëse shfaqesh me kaq shpirtra të mirë, unë mund të flas me ju për një temë, apo jo? ”

Unë u drodh. Një lëndë! Çfarë mund të jetë? A mund të aludojë për një objekt në të cilin nuk guxoj as ta mendoja?

“Kompozoni veten,” tha Clerval, i cili vëzhgoi ndryshimin tim të ngjyra, “Unë nuk do ta përmend nëse ju agjiton; por babai yt dhe kushëriri do të ishte shumë i lumtur nëse do të merrnin një letër nga ju në tuajin shkrimet e veta. Ata vështirë se e dinë sa të sëmurë keni qenë dhe janë të shqetësuar heshtja juaj e gjatë. ”

“A është e gjitha, Henry im i dashur? Si mund të mendoni se e para ime mendimi nuk do të fluturonte drejt atyre miqve të dashur, të dashur që i dua dhe kush e meriton kaq shumë dashurinë time? ”

“Nëse ky është temperamenti juaj i tanishëm, shoku im, mbase do të jeni të kënaqur për të parë një letër që ka qëndruar këtu disa ditë për ju; është nga kushëriri yt, besoj ”.

Kapitulli 6

Më pas Clerval më vuri në duar letrën vijuese. Ishte nga imja vetë Elizabeth:

“Kushëriri im i dashur,

“Ju keni qenë i sëmurë, shumë i sëmurë, madje edhe letrat e dashura të vazhdueshme dashamirës Henry nuk janë të mjaftueshëm për të më siguruar për llogarinë tuaj. Ju jeni e ndaluar për të shkruar - për të mbajtur një stilolaps; megjithatë një fjalë nga ju, i dashur Viktor, është e nevojshme për të qetësuar mendimet tona. Për një kohë të gjatë kam menduar që çdo postim do të sillte këtë linjë, dhe bindjet e mia kanë e përmbajti xhaxhain tim nga ndërmarrja e një udhëtimi për në Ingolstadt. une kam parandaloi që ai të ndeshej me shqetësimet dhe ndoshta rreziqet e tij një udhëtim të gjatë, megjithatë sa shpesh jam penduar që nuk kam qenë në gjendje kryej vete! Unë e kuptoj me

vete se detyra e pjesëmarrjes në shtrati juaj i sëmurë ka kaluar në një infermiere të vjetër mercenare, e cila kurrë nuk mund të hamendësoni dëshirat tuaja dhe mos u shërbeni atyre me kujdesin dhe dashurinë e tyre kushëriri yt i varfër. Megjithatë, kjo ka mbaruar tani: Clerval shkruan se me të vërtetë ju po bëheni më mirë Shpresoj me padurim se do ta konfirmoni këtë inteligjencës së shpejti me vetë shkrimin tuaj.

«Shërohuni mirë - dhe kthehuni tek ne. Ju do të gjeni një shtëpi të lumtur, të gëzuar dhe miq që ju duan shumë. Shëndeti i babait tuaj është i fuqishëm, dhe ai kërkon por të të shoh, por të jesh i sigurt se je mirë; dhe jo a kujdesi do ta turbullojë fytyrën e tij dashamirëse. Sa e kënaqur do të ishit bëj për të vërejtur përmirësimin e Ernestit tonë! Tani është gjashtëmbëdhjetë dhe i plotë të veprimtarisë dhe shpirtit. Ai është i dëshiruar të jetë një zviceran i vërtetë dhe të hyjë në shërbim të huaj, por ne nuk mund të ndahemi me të, të paktën deri në të tijin vëllai i madh kthehet te ne. Xhaxhai im nuk është i kënaqur me idenë e një karrierë ushtarake në një vend të largët, por Ernest kurrë nuk e ka pasur tuajin kompetencat e zbatimit. Ai e shikon studimin si një pranga të neveritshme; e tij koha është kaluar në ajër të hapur, duke u ngjitur në kodra ose duke vozitur në tokë liqeni Kam frikë se ai do të bëhet një përtac nëse nuk japim pikë dhe lejojeni atë të hyjë në profesionin që ai ka zgjedhur.

“Pak ndryshime, përveç rritjes së fëmijëve tanë të dashur, kanë marrë vend që kur na la. Liqeni blu dhe malet e veshura me dëborë - ato kurrë mos ndrysho; dhe unë mendoj se shtëpia jonë e qetë dhe zemrat tona të kënaqura janë rregullohen nga të njëjtat ligje të pandryshueshme. Pushtimet e mia të vogla marrin kohën time dhe më argëto, dhe unë shpërblehem për çdo përpjekje duke parë askush përveç fytyrave të lumtura dhe të ëmbla përreth meje. Meqenëse na la, por një ndryshimi ka ndodhur në familjen tonë të vogël. A ju kujtohet më çfarë rasti Justine Moritz hyri në familjen tonë? Ndoshta ju nuk e bëni; Unë do ta tregoj historinë e saj, prandaj me disa fjalë. Zonja Moritz, nëna e saj, ishte një e ve me katër fëmijë, nga të cilët ishte Justine e treta Kjo vajzë kishte qenë gjithmonë e preferuara e babait të saj, por përmes një perversiteti të çuditshëm, nëna e saj nuk mund ta duronte atë, dhe pas vdekjes së M. Moritz, e trajtoi atë shumë të sëmurë. Halla ime vëzhgoi kjo, dhe kur Justine ishte dymbëdhjetë vjeç, mbizotëroi nëna e saj për ta lejuar atë të jetojë në shtëpinë tonë. Institucionet republikane të tonave vendi ka prodhuar sjellje më të thjeshtë dhe më të lumtur se ato që mbizotërojnë në monarkitë e mëdha që e rrethojnë. Prandaj ka më pak dallimi midis disa klasave të banorëve të saj; dhe urdhrat më të ulët, duke qenë as aq të varfër dhe as aq të përbuzur, sjelljet e tyre

janë më të rafinuar dhe më moral. Një shërbëtor në Gjenevë nuk do të thotë e njëjta gjë gjë si shërbëtor në Francë dhe Angli. Justine, kështu u prit në familja jonë, mësoi detyrat e një shërbëtori, një kusht i cili, në tonën vendi me fat, nuk përfshin idenë e injorancës dhe a sakrifica e dinjitetit të një qenie njerëzore.

“Justine, mund ta mbani mend, ishte një favorit i juaj i madh; edhe une kujtoj se një herë vërejtët se nëse do të ishit me humor të keq, një shikimi nga Justine mund ta zhdukte, për të njëjtën arsye se Ariosto jep në lidhje me bukurinë e Angelica - ajo dukej kështu i singërtë dhe i lumtur. Halla ime konceptoi një atashim të madh për të, me të cilën ajo u nxit t'i jepte asaj një arsimim superior ndaj asaj të cilën ajo e kishte menduar në fillim. Ky përfitim ishte shlyer plotësisht; Justine ishte krijesa e vogël më mirënjohëse në botë: Unë jo do të thotë që ajo bëri ndonjë profesion nuk e kam dëgjuar kurrë që i kalon buzët, por mund të shihje nga sytë e saj se ajo gati e adhuronte mbrojtësen e saj. Megjithëse prirja e saj ishte homoseksuale dhe në shumë aspekte e pakonsiderueshme, megjithatë ajo i kushtoi vëmendjen më të madhe çdo gjesti të tezes sime. Ajo e mendoi atë modelin e të gjithë përsosmërisë dhe u përpoq ta imitonte atë frazeologji dhe sjellje, kështu që edhe tani ajo shpesh më kujton atë.

“Kur vdiq tezja ime më e dashur, të gjithë ishin shumë të zënë në vete pikëllimin për të vërejtur Justine të varfër, e cila e kishte ndjekur atë gjatë sëmundjes së saj me afeksionin më të shqetësuar. E varfra Justine ishte shumë e sëmurë; por të tjera sprovat ishin të rezervuara për të.

“Një nga një, vëllezërit dhe motra e saj vdiqën; dhe nëna e saj, me me përjashtim të vajzës së saj të lënë pas dore, mbeti pa fëmijë. ndërgjegjja e gruas ishte e trazuar; ajo filloi të mendonte se vdekja e të preferuarave të saj ishte një gjykim nga qielli për ta ndëshkuar anshmëri. Ajo ishte një katolike romake; dhe besoj rrëfyesin e saj konfirmoi idenë që ajo kishte konceptuar. Prandaj, disa muaj pas largimit tuaj për në Ingolstadt, Justine u thirr në shtëpi prej saj nënë e penduar. Vajze e gjore! Ajo qau kur la shtëpinë tonë; ajo u ndryshua shumë që nga vdekja e tezes time; hidhërimi kishte dhënë butësi dhe një butësi fituese për sjelljen e saj, e cila kishte qenë më parë e jashtëzakonshme për gjallëri. As vendbanimi i saj në shtëpinë e nënës së saj nuk ishte i një natyre për të rivendosur gëzimin e saj. Gruaja e varfër ishte shumë e lëkundur në të pendimi. Ndonjëherë e luste Justinin ta falte keqdashjen e saj, por shumë më shpesh e akuzonin atë se kishte shkaktuar vdekjen e saj vëllezër dhe motra. Shqetësimi i përhershëm në gjatësi hodhi zonjën Moritz në një rënie, e cila në fillim e rriti nervozizmin e saj, por

ajo është tani në paqe përjetë. Ajo vdiq në afrimin e parë të motit të ftohtë, në fillim të këtij dimri të kaluar. Justine sapo është kthyer tek ne; dhe ju siguroj se e dua butësisht. Ajo është shumë e zgjuar dhe e butë, dhe jashtëzakonisht e bukur; siç e përmenda më parë, mendja e saj dhe ajo shprehja vazhdimisht më kujto tezen time të dashur.

“Duhet të them edhe disa fjalë për ty, kushëriri im i dashur, i dashur i vogël William. Do të doja ta shihje; ai është shumë i gjatë në moshën e tij, me sy të kaltër të qeshur të ëmbël, qerpikë të errët dhe flokë të dredhur. Kur ai buzëqesh, dy gropa të vogla shfaqen në çdo faqe, të cilat janë rozë shëndetin. Ai tashmë ka pasur një ose dy gra të vogla, por Louisa Biron është e preferuara e tij, një vajzë e bukur e vogël e moshës pesë vjeç.

“Tani, i dashur Viktor, guxoj të them që dëshiron të kënaqesh pak thashetheme në lidhje me njerëzit e mirë të Gjenevës. Mis Miss Mansfield tashmë ka marrë vizitat uruese për afrimin e saj martesë me një anglez të ri, John Melbourne, Esq. E shëmtuar e saj motra, Manon, u martua me M. Duvillard, bankieri i pasur, vjeshtën e kaluar. E juaja shoku i preferuar i shkollës, Louis Manoir, ka pësuar disa fatkeqësi që nga largimi i Clerval nga Gjeneva. Por ai tashmë ka shëroi shpirtrat e tij dhe raportohet të jetë në pikën e martesës me një franceze mjaft e gjallë, zonjë Tavernier. Ajo është e ve dhe shumë më i vjetër se Manoir; por ajo është shumë e admiruar dhe e preferuar me të të gjithë.

“Unë e kam shkruar veten në shpirtra më të mirë, kushëriri e dashur; por ankthi im kthehet mbi mua ndërsa përfundoj. Shkruaj, Viktor i dashur, - një rresht - një fjala do të jetë një bekim për ne. Dhjetë mijë falënderime Henry për të tujat mirësia, afeksioni i tij dhe letrat e tij të shumta; jemi singërisht mirënjohës Adieu! kushëriri im; Kujdesu për veten; dhe, unë përgjërohem ju shkruani!

“Elizabeth Lavenza.

“Gjenevë, 18 mars, 17 -.”

“E dashur, e dashur Elizabeth!” Bërtita, kur e kisha lexuar letër: “Do të shkruaj menjëherë dhe do t’i largoj nga ankthi ata duhet të ndjehen “. Shkrova dhe ky sforcim më lodhi shumë; por rimëkëmbja ime kishte filluar dhe vazhdonte rregullisht. Në një tjetër dy javë munda të largohem nga dhoma ime.

Një nga detyrat e mia të para për shërimin tim ishte prezantimi i Clerval me disa profesorë të universitetit. Duke bërë këtë, unë iu nënshtrova një një lloj përdorimi i përafërt, i sëmure që i përshtatet plagëve që kishte mendja ime të qëndrueshme Që nga nata fatale, fundi i punës sime, dhe fillimi i fatkeqësive të mia, unë kisha konceptuar një antipati të dhunshme madje në emër të filozofisë natyrore. Kur përndryshe isha

restauruar mjaft për shëndetin, pamja e një instrumenti kimik do të ripërtërinte gjithë agoninë të simptomave të mia nervore. Henri e pa këtë, dhe i kishte hequr të gjitha gjërat e mia aparati nga pikëpamja ime. Ai gjithashtu kishte ndërruar banesën time; sepse ai perceptuar se kisha fituar një mospëlqim për dhomën që kishte më parë ka qenë laboratorim. Por këto kujdesje për Clerval ishin bërë pa dobi kur vizitova profesorët. M. Waldman bëri tortura kur ai lavdëroi, me mirësi dhe ngrohtësi, përparimin mahnitës I kishte bërë në shkenca. Ai shpejt e kuptoi që unë nuk më pëlqente lënda; por duke mos hamendur shkakun e vërtetë, ai ia atribuoi ndjenjat e mia modestia, dhe ndryshoi temën nga përmirësimi im, në shkencë vetë, me një dëshirë, siç e pashë qartë, të më tërheqte. Çfarë a mund te beja? Ai donte të kënaqte, dhe ai më mundi. Unë u ndjeva sikur ai kishin vendosur me kujdes, një nga një, sipas mendimit tim ato instrumente të cilat do të përdoren më pas për të më vrarë një vdekje të ngadaltë dhe mizore. Une i shkruar nën fjalët e tij, megjithatë nuk guxoja të shfaqja dhimbjen që ndjeja. Clerval, sytë dhe ndjenjat e të cilit ishin gjithmonë të shpejtë në dallimin e ndjesitë e të tjerëve, nuk pranuan temën, duke pretenduar, në justifikim, të tijin injorancë totale; dhe biseda mori një kthesë më të përgjithshme. Une falenderova mikun tim nga zemra ime, por unë nuk fola. Unë pashë qartë se ai ishte i befasuar, por ai kurrë nuk u përpoq të nxirrte sekretin tim nga mua; dhe megjithëse e doja me një përzierje dashurie dhe nderimi që nuk njihte kufij, megjithatë kurrë nuk mund ta bindja veten të besoja atij ajo ngjarje e cila ishte aq shpesh e pranishme në kujtesën time, por e cila Kisha frikë se detajet tek tjetri vetëm se do të bënin përshtypje më thellë.

M. Krempe nuk ishte po aq i butë; dhe në gjendjen time në atë kohë, të ndjeshmëri gati e pambështetur, përmbledhjet e tij të ashpra të topitura më dhanë madje më shumë dhimbje sesa aprovimi dashamirës i M. Waldman. “D — n shoku! ” bërtiti ai; “Pse, M. Clerval, ju siguroj se ka na tejkalojnë të gjithë. Ay, shiko nëse të lutem; por sidoqoftë është e vërtetë. A i riu i cili, por disa vjet më parë, besoi në Cornelius Agrippa po aq të vendosur si në ungjill, tani e ka vendosur veten në krye të universitetit; dhe nëse ai nuk tërhiqet shpejt, ne të gjithë do të jemi pa fytyrë. — Ay, ay, “vazhdoi ai, duke vëzhguar fytyrën time që shpreh vuajtje, “M. Frankenstein është modest; një cilësi e shkëlqyeshme në një djalë të ri. Të rinjtë duhet të jenë të ndryshëm nga vetja, e dini, M. Clerval: Unë isha veten time kur jam i ri; por kjo shuhet në një kohë shumë të shkurtër. ”

M. Krempe tani kishte filluar një lavdërim me veten e tij, i cili me lumturi u kthye biseda nga një temë që ishte aq e bezdisshme për mua.

Clerval nuk kishte simpatizuar asnjëherë në shijet e mia për shkencën natyrore; dhe të tijat Ndjekjet letrare ndryshonin tërësisht nga ato që më kishin zënë. Ai erdhi në universitet me projektin për ta bërë veten të plotë zotërues i gjuhëve orientale, dhe kështu ai duhet të hapë një fushë për të planin e jetës që ai kishte shënuar për veten e tij. Vendosur për të ndjekur nr karrierë të palavdishme, ai i ktheu sytë nga Lindja, siç po e lejonte fushëveprimi për frymën e tij të ndërmarrjes. Persishtja, Arabishtja dhe Sanskritishtja gjuhët e tërhoqën vëmendjen e tij, dhe unë u nxita lehtësisht të hyja në studimet e njëjta. Përtacia kishte qenë ndonjëherë e bezdisshme për mua, dhe tani që unë dëshiroja të fluturoja nga reflektimi dhe i urreja studimet e mia të mëparshme, u ndjeva lehtësim i madh për të qenë shok-nxënës me mikun tim, dhe nuk u gjet vetëm udhëzim por ngushëllim në veprat e orientalistëve. Une nuk u përpoqën, si ai, një njohuri kritike të dialekteve të tyre, sepse Unë nuk mendoja të bëja ndonjë përdorim tjetër të tyre përveç përkohshëm dëfrim. Kam lexuar thjesht për të kuptuar kuptimin e tyre, dhe ato mirë shlyer punët e mia. Melankolia e tyre është qetësuese dhe gëzimi i tyre ngritës, në një shkallë që nuk e kam provuar kurrë në studimin e autorëve të ndonjë vend tjetër. Kur lexoni shkrimet e tyre, jeta duket se konsistojnë në një diell të ngrohtë dhe një kopsht me trëndafila, - në buzëqeshje dhe në fytyra i një armiku të ndershëm dhe zjarri që të konsumon zemrën tënde. Si ndryshe nga poezia burrërore dhe heroike e Greqisë dhe Romës!

Vera ndërroi jetë në këto pushtime dhe kthimi im në Gjenevë ishte fiks për fundin e fundit të vjeshtës; por duke u vonuar nga disa aksidentet, dimri dhe bora arritën, rrugët u konsideruan të pakalueshme, dhe udhëtimi im u vonua deri në pranverën që pasoi. Unë e ndjeva këtë vonesë shumë e hidhur; sepse dëshiroja të shihja qytetin tim të lindjes dhe të dashurin tim shokët Kthimi im ishte vonuar vetëm kaq gjatë, nga një mosgatishmëria për të lënë Clerval në një vend të çuditshëm, para se ai të ishte bërë njohur me ndonjë nga banorët e saj. Dimri, megjithatë, kaloi me gëzim; dhe megjithëse pranvera ishte jashtëzakonisht e vonë, kur erdhi bukuria e saj kompensoi dilatitetin e saj.

Muaji maj tashmë kishte filluar dhe unë e prisja letrën çdo ditë e cila ishte për të caktuar datën e largimit tim, kur Henry propozoi a turne për këmbësorë në rrethinat e Ingolstadt, që të mund të bëj ofertë a lamtumira personale në vendin që kisha kaq kohë që banoja. Unë aderova me kënaqësi për këtë propozim: Unë isha shumë i dashur për ushtrime dhe Clerval kishte qenë gjithmonë shoqëruesi im i preferuar në zhurmën e kësaj natyre që kisha marrë ndër skenat e vendit tim të lindjes.

Kaluam dy javë në këto perambulime: shëndeti dhe shpirti im ishin restauruar prej kohësh dhe ata fituan forcë shtesë nga ajri i shëndetshëm që thithja, incidentet natyrore të përparimit tonë, dhe biseda e mikut tim. Studimi më kishte veçuar nga marrëdhënia e bashkë-krijesave të mia dhe më bëri josociale; por Clerval thirri ndjenjat më të mira të zemrës sime; ai përsëri dha mësim më pëlqen aspekti i natyrës dhe fytyrat e gëzueshme të fëmijëve. Shok i shkelqyer! sa singërisht më donit dhe u përpoqët ngre mendjen time derisa të ishte në një nivel me tënden. Një egoist ndjekja më kishte ngushtë dhe ngushtuar, derisa butësia juaj dhe afeksioni më ngrohu dhe më hapi shqisat; Unë u bëra e njëjta krijesë e lumtur i cili, disa vjet më parë, i dashur dhe i dashur nga të gjithë, nuk kishte pikëllim dhe kujdes. Kur ishte e lumtur, natyra e pajetë kishte fuqinë të më dhuronte më shumë ndjesi të lezetshme. Një qiell i qetë dhe fusha të gjelbërta më mbushnin ekstaza Sezoni aktual ishte vërtet hyjnor; lulet e pranverës lulëzuan në mbrojtje, ndërsa ato të verës ishin tashmë në sythe. Une ishte i shqetësuar nga mendimet të cilat gjatë vitit paraardhës kishin shtypur mbi mua, pavarësisht nga përpjekjet e mia për t'i hedhur ato jashtë, me një barrë e pathyeshme.

Henri u gëzua në gëzimin tim dhe singërisht simpatizoi ndjenjat e mia: ai ushtroi veten për të më argëtuar, ndërsa ai shprehu ndjesitë që mbushnin shpirtin e tij. Burimet e mendjes së tij me këtë rast ishin vërtet mahnitëse: biseda e tij ishte plot me imagjinatë; dhe shumë shpesh, në duke imituar shkrimtarët persë dhe arabë, ai shpiku përralla të mrekullueshme dashuroj dhe pasion. Në raste të tjera ai përsëriste poezitë e mia të preferuara, ose vizatonte më nxori në argumente, të cilat ai i mbështeti me shumë zgjuarsia.

Në u kthyem në kolegjin tonë të Dielën pasdite: fshatarët ishin duke kërcyer, dhe secili që takuam u shfaq homoseksual dhe i lumtur. Shpirtrat e mi ishin i lartë, dhe unë kufizova së bashku me ndjenjat e gëzimit të shfrenuar dhe të qeshur.

Kapitulli 7

Kur u ktheva, gjeta letrën vijuese nga babai im: -

“I dashuri im Viktor,

“Ju me siguri keni pritur me padurim për një letër për të caktuar datën e kthimi juaj tek ne; dhe fillimisht u tundova të shkruaj vetëm disa rreshta, thjesht duke përmendur ditën në të cilën unë duhet të pres ty. Por kjo do të ishte një mirësi mizore dhe nuk guxoj ta bëj. Çfarë do të ishte befasia jote, biri im, kur prite një pritje të lumtur dhe të lumtur, të ja, përkundrazi, lotët dhe mjerimi? Dhe si, Viktor, mundet Unë e tregoj fatkeqësinë tonë? Mungesa nuk mund t'ju ketë bërë të pashpresë gëzimet dhe hidhërimet tona; dhe si do t'i shkaktoj dhimbje

mungesës time të gjatë djali Dëshiroj t'ju përgatis për lajmin e mjerë, por e di që është e pamundur; edhe tani syri yt skremon mbi faqe për të kërkuar fjalët të cilat janë për t'ju përcjellë lajmet e tmerrshme.

«William ka vdekur! - ai fëmijë i ëmbël, buzëqeshjet e të cilit u kënaqën dhe ngrohën zemra ime, e cila ishte aq e butë, por aq homoseksuale! Viktor, ai është vrarë!

“Unë nuk do të përpiqem t'ju ngushëlloj; por thjesht do të lidhë rrethanat e transaksionit.

“Të Enjten e kaluar (7 maj), unë, mbesa ime dhe dy vëllezërit e tu, shkuam shëtitje në Plainpalais. Mbrëmja ishte e ngrohtë dhe e qetë dhe ne u zgjatëm ecja jonë më larg se zakonisht. Tashmë ishte ngrysur para se të mendonim kthimi; dhe pastaj zbuluam se Uilliam dhe Ernest, të cilët kishin shkuar më parë, nuk do të gjendeshin. Në përputhje me rrethanat, ne pushuam në një vend deri në ata duhet të kthehen. Tani Ernest erdhi dhe pyeti nëse kishim parë vëllai i tij; ai tha, se kishte qenë duke luajtur me të, se William kishte ikur për tu fshehur dhe se ai kot e kërkoi atë, dhe më pas priti për një kohë të gjatë, por që ai nuk u kthye më.

“Kjo llogari më tepër na alarmoi dhe ne vazhduam ta kërkojmë atë derisa ra nata, kur Elizabeta supozoi se mund të kishte u kthye ne shtëpi. Ai nuk ishte atje. Ne u kthyem përsëri, me pishtarë; sepse nuk mund të pushoja, kur mendova se djali im i ëmbël kishte humbi veten dhe u ekspozua ndaj të gjitha damave dhe vesave të natës; Elizabeta gjithashtu pësoi një ankth të jashtëzakonshëm. Rreth pesë në mëngjes unë zbuloi djalin tim të bukur, të cilin një natë më parë e kisha parë të lulëzonte dhe aktiv në shëndet, i shtrirë në bar i gjallë dhe i palëvizshëm; të shtypja e gishtit të vrasjes ishte në qafën e tij.

“Ai u përcoll në shtëpi dhe ankthi që ishte i dukshëm në timen fytyra e tradhtoi sekretin Elizabeth. Ajo ishte shumë e zellshme për të shih kufomën. Në fillim u përpoqa ta parandaloja por ajo vazhdoi, dhe duke hyrë në dhomën ku ishte shtrirë, shqyrtoi me ngut qafën e viktima dhe duke shtrënguar duart e saj bërtiti: 'O Zot! Unë kam vrarë timen fëmijë i dashur!'

“Ajo i ra të fikët dhe u rikuperua me shumë vështirësi. Kur ajo përsëri jetoi, ishte vetëm për të qarë dhe psherëtimë. Ajo më tha, se e njëjta gjë në mbrëmje William e kishte ngacmuar që ta linte të vishte një send shumë të vlefshëm miniaturë që ajo posedonte për nënën tënde. Kjo foto është zhdukur, dhe ishte pa dyshim tundimi i cili e nxiti vrasësin në vepër. Ne nuk kanë asnjë gjurmë të tij për momentin, megjithëse përpjekjet tona për ta zbuluar atë janë të paremizuara; por ata nuk do ta rikthejnë William tim të dashur!

“Eja, Viktor i dashur; vetëm ti mund ta ngushëllosh Elizabetën. Ajo qan vazhdimisht dhe e akuzon veten padrejtësisht si shkakun e vdekjes së tij; fjalët e saj më shpojnë zemrën. Të gjithë jemi të pakënaqur; por nuk do të jetë një motiv shtesë që ti, biri im, të kthehesh dhe të jesh ngushëlluesi ynë? Nena jote e dashur! Mjerisht, Viktor! Tani them, falë Zotit që nuk jetoi për të dëshmuar vdekjen mizore, të mjerueshme të dashurit të saj më të ri!

“Eja, Viktor; duke mos menduar për hakmarrje ndaj vrasësit, por me ndjenjat e paqes dhe butësisë, kjo do të shërohet, në vend të etur, plagët e mendjeve tona. Hyni në shtëpinë e zisë, moj mik, por me dashamirësi dhe dashuri për ata që të duan, dhe jo me urrejtje për armiq të tuaj.

“Babai juaj i dashur dhe i pikëlluar,

“Alphonse Frankenstein.

“Gjenevë, 12 maj, 17 -.”

Clerval, i cili kishte parë fytyrën time ndërsa lexoja këtë letër, ishte i befasuar kur vëzhgoi dëshpërimin që pasoi gëzimin që në fillim shprehur në marrjen e re nga miqtë e mi. Unë e hodha letrën në tryezë, dhe mbuloi fytyrën time me duart e mia.

“I dashuri im Frankenstein”, thirri Henri, kur më perceptoi qani me hidhërim, “a do të jesh gjithmonë i palumtur? Miku im i dashur, çfarë ka ndodhur?”

Unë i dhashë shenjë të merrte letrën, ndërsa unë ecja lart e poshtë dhomë në agjitacionin ekstrem. Lotët gjithashtu shpërthyen nga sytë e Clerval, ndërsa lexoi rrëfimin për fatkeqësinë time.

“Unë nuk mund të të ngushëlloj, shoku im,” tha ai; “Katastrofa juaj është e pariparueshme. Çfarë keni ndërmend të bëni? ”

“Për të shkuar menjëherë në Gjenevë: eja me mua, Henry, për të porositur kuajt.”

Gjatë shëtitjes sonë, Clerval u përpoq të thoshte disa fjalë ngushëllimi; ai vetëm mund të shprehte simpatinë e tij të përzemërt. “William i varfër!” tha ai, “I dashur fëmijë i bukur, ai tani fle me nënën e tij engjëll! Kush kishte e pa atë të ndritshëm dhe të gëzueshëm në bukurinë e tij të re, por duhet të qajë mbi të humbje e parakohshme! Të vdesësh aq mjerueshëm; për të ndjerë kapjen e vrasësit! Si aq më tepër një i vrarë që mund të shkatërrojë pafajësinë rrezatuese! I varfër pak shoku! një ngushëllim të vetëm kemi; miqtë e tij vajtojnë dhe qajnë, por ai është në pushim. Dhimbja ka mbaruar, vuajtjet e tij janë në një fund për gjithnjë. Një pemë mbulon formën e tij të butë dhe ai nuk njeh dhimbje. Ai nuk mundet më të jetë subjekt për keqardhje; duhet ta rezervojmë atë për të mjerët e tij të mbijetuarit ”.

Clerval foli kështu ndërsa nxitonim nëpër rrugë; fjalët impresionuan veten në mendjen time dhe i kujtova ata më pas në vetmi Por tani, posa arritën kuaajt, nxitova për në një kabrioletë, dhe i dha lamtumirën mikut tim.

Udhëtimi im ishte shumë melankolik. Në fillim doja të nxitoja, sepse dëshiroja shumë të ngushëlloj dhe të simpatizoj miqtë e mi të dashur dhe të pikëlluar; por kur une u afrova afër qytetit tim të lindjes, unë ngadalësova përparimin tim. Vështirë se mund të mbaja moria e ndjenjave që grumbullohej në mendjen time. Kam kaluar nëpër skena të njohura për rininë time, por që nuk i kisha parë për gati gjashtë vjet. Sa e ndryshuar mund të jetë çdo gjë gjatë asaj kohe! Një e papritur dhe kishte ndodhur ndryshimi shkretues; por njëmijë rrethana të vogla mund të ketë punuar me gradë ndryshime të tjera, të cilat, megjithëse ishin bërë më qetësisht, mund të mos jetë më pak vendimtar. Frika më pushtoi; Une nuk guxoja të përparoja, duke u frikësuar nga një mijë të këqija pa emër që më bënë të dridhjesha, megjithëse nuk isha në gjendje t'i përcaktoja ato.

Kam qëndruar dy ditë në Lozanë, në këtë gjendje të dhimbshme shpirtërore. Une soditën liqenin: ujërat ishin të qetë; rreth e rrotull ishte e qetë; dhe malet me dëborë, “pallatet e natyrës”, nuk u ndryshuan. Nga gradë skena e qetë dhe qiellore më rivendosi dhe unë vazhdova udhëtimin tim drejt Gjenevës.

Rruga kalonte buzë liqenit, e cila u bë më e ngushtë sa unë iu afrua qytetit tim të lindjes. Zbulova më qartë të zezën anë të Jura, dhe samitin e ndritshëm të Mont Blanc. Qava si a fëmijë “Të dashur male! liqeni im i bukur! si e mirëpresin tuajin endacak? Samitet tuaja janë të qarta; qielli dhe liqeni janë blu dhe i qetë. A është kjo për të parashikuar pagën, apo për të përqeshur pakënaqësinë time? ”

Kam frikë, miku im, se do ta bëj veten të lodhshme duke u ndalur në këto rrethana paraprake; por ato ishin ditë krahasimi lumturi, dhe i mendoj me kënaqësi. Vendi im, i dashuri im vend! i cili përveç një vendasi mund të tregojë kënaqësinë që pata përsëri duke parë përrënjtë e tu, malet e tua dhe, më shumë se të gjitha, bukuroshat e tua liqeni!

Megjithatë, ndërsa i afrohesha shtëpisë, pikëllimi dhe frika përsëri më pushtuan. Natën gjithashtu mbyllur përreth; dhe kur mezi i shihja malet e errëta, u ndjeva i qetë me zymte. Fotografia u shfaq një skenë e gjerë dhe e zbehtë e së keqes, dhe unë e parashikoja errësirë se isha i destinuar të bëhesha më i mjeri i njeriut qeniet. Mjerisht! Unë profetizova me të vërtetë dhe dështova vetëm në një single rrethanë, që në gjithë mjerimin që imagjinoja dhe kisha frikë, nuk e bëra konceptoj pjesën e njëqindtë të ankthit që isha i destinuar të duroja.

Ishte krejt errësirë kur arrita në rrethinat e Gjenevës; dyert të qytetit ishin mbyllur tashmë; dhe unë isha i detyruar të kaloja natën në Secheron, një fshat në distancë prej gjysmë liga nga qyteti. Qielli ishte i qetë; dhe, pasi nuk isha në gjendje të pushoja, vendosa të vizitoj vendin ku ishte vrarë William im i gjorë. Ndërsa nuk mund të kaloja përmes qytet, isha i detyruar të kaloja liqenin me një varkë për të arritur në Plainpalais. Gjatë këtij udhëtimi të shkurtër pashë vetëtimën duke luajtur në majën e Montit Blanc në figurat më të bukura. Stuhia u afrua me shpejtësi dhe, në zbritje, u ngjita në një kodër të ulët, që të mund ta vëzhgoja atë përparim Ajo përparoi; qiejt u turbulluan dhe unë shpejt ndjeva shiun duke ardhur ngadalë në pika të mëdha, por dhuna e saj u rrit shpejt.

E lashë vendin dhe shkova përpara, megjithëse errësira dhe stuhia shtohesh çdo minutë, dhe bubullima shpërtheu me një përplasje të jashtëzakonshme mbi koken time. Ishte jehonë nga Salëve, Juras dhe Alpet e Savoja; Blicet e gjalla të rrufesë më verbuan sytë, duke ndriçuar liqen, duke e bërë atë të duket si një fletë e gjerë zjarri; pastaj për një çast çdo gjë dukej si një errësirë e ashpër, derisa syri të rikuperohej vetë nga blici pararendës. Stuhia, siç ndodh shpesh në Zvicra, u shfaq menjëherë në pjesë të ndryshme të qiejve. Stuhia më e dhunshme varej pikërisht në veri të qytetit, mbi një pjesë të liqeni i cili shtrihet midis kepit të Belrive dhe fshatit Copët. Një tjetër stuhi e ndriçoi Jurën me shkëlqime të dobëta; dhe një tjetër errësuar dhe ndonjëherë zbuloi M thele, një mal me majë në lindje të liqenit.

Ndërsa shikoja furtunën, kaq të bukur por të frikshme, endesha me të një hap i nxituar. Kjo luftë fisnike në qiell më ngriti shpirtrat; Unë shtrëngova timen duart, dhe bërtiti me zë të lartë: "William, i dashur engjëll! kjo është e jotja funerali, ky xheloz i yt! " Ndërsa thashë këto fjalë, e kuptova në errësirë një figurë e cila vodhi nga prapa një tufë drurësh pranë meje; Une qendrova fiks, duke shikuar me vëmendje: Nuk mund të gaboja. Një rrufe ndriçoi objektin dhe zbuloi formën e tij qartë për mua; e saj shtat gjigand, dhe deformimi i aspektit të tij më i tmerrshëm se sa i takon njerëzimit, menjëherë më njoftoi se ishte i mjeri, i ndyrë dæmon, të cilit i kisha dhënë jetë. Çfarë bëri ai atje? A mund të jetë ai (unë dridhej nga konceptimi) vrasësi i vëllait tim? Jo më shpejt që e bëri atë ideja kalon imagjinatën time, sesa u binda për të vërtetën e saj; dhembet e mi muhabet, dhe unë u detyrova të mbështetem te një pemë për mbështetje. Shifra më kaloi shpejt dhe e humba në errësirë. Asgjë në formë njerëzore nuk mund të kanë shkatërruar fëmijën e ndershmë. Ai ishte vrasësi! nuk mundem dyshoj për këtë. Prania e thjeshtë e idesë ishte një provë e parezistueshme e

fakt Mendova të ndiqja djallin; por do të kishte qenë e kotë, sepse një tjetër blic e zbuloi tek unë i varur midis shkëmbinjve të gati ngjitje pingule e Mont Salève, një kodër që kufizon Plainpalais në jug Ai shpejt arriti majën, dhe u zhduk.

Unë mbeta i palëvizur. Bubullimat pushuan; por shiu akoma vazhdoi dhe skena u mbështoll në një errësirë të padepërtueshme. Une rrotulloi në mendjen time ngjarjet që kisha deri më tani kërkoja të harroja: i gjithë treni i progresit tim drejt krijimit; pamja e veprat e duarve të mia pranë shtratit tim; largimi i saj. Dy vjet kishin tani gati se kishte kaluar që nga nata në të cilën ai mori jetën për herë të parë; dhe ishte kjo krimi i tij i parë? Mjerisht! Unë isha kthyer lirshëm në botë a i mjeri i shturur, kënaqësia e të cilit ishte në masakra dhe mjerime; a nuk kishte ai vrau vëllain tim?

Askush nuk mund ta konceptojë ankthin që pësova gjatë pjesës së mbetur të natën, të cilën e kalova, e ftohtë dhe e lagur, në ajër të hapur. Por unë nuk e bëri ndjeni shqetësimin e motit; imagjinata ime ishte e zënë në skena të së keqes dhe dëshpërimit. E konsideroja qenien të cilën e kisha hedhur midis njerëzimit dhe i pajisur me vullnet dhe fuqi për të kryer qëllime të tmerit, siç është vepra që ai kishte bërë tani, gati në dritë nga vampiri im, shpirti im u lëshua nga varri dhe u detyrua për të shkatërruar gjithçka që ishte e dashur për mua.

Dita zbardhi; dhe i drejtova hapat e mi drejt qytetit. Portat ishin e hapur, dhe unë shpejtova në shtëpinë e babait tim. Mendimi im i parë ishte të zbulo atë që dija për vrasësin dhe bëj që të ndiqesh menjëherë i bërë. Por unë bëra një pauzë kur reflektova për historinë që duhej të tregoja. A duke qenë të cilin unë vetë e kisha formuar dhe i dhashë fund jetës, më kishte takuar mesnatë mes greminave të një mali të paarrtshëm. Une kujtoi gjithashtu ethet nervore me të cilat isha kapur pikërisht në koha që unë datova me krijimin tim, dhe e cila do të jepte një ajër të delir në një përrallë përndryshe kaq krejt të pamundur. Unë e dija mirë atë nëse ndonjë tjetër do të kishte komunikuar një lidhje të tillë me mua, unë duhet të kisha e shikonte si grabitje të çmendurisë. Përveç kësaj, natyra e çuditshme e kafshës do të shmangej nga të gjitha ndjekjet, edhe sikur të isha kredituar deri më tani si për të bindur të afërmit e mi për të filluar atë. Dhe atëherë çfarë do të përdorte të jetë ndjekje? Kush mund të arrestojë një krijesë të aftë të shkallëzojë tejkaluar anët e Mont Salève? Këto reflektime më përcaktuan, dhe Vendosa të hesht.

Ishte rreth pesë të mëngjesit kur hyra në shtëpinë e babait tim. Une u tha shërbëtorëve të mos shqetësonin familjen dhe hyri në bibliotekë për të marrë pjesë në orën e tyre të zakonshme të ngritjes.

Kishin kaluar gjashtë vjet, kishin kaluar në një ëndërr, por për një gjurmë të pashlyeshme, dhe unë qëndrova në të njëjtin vend ku unë e kisha përqaftuar për herë të fundit babanë tim para tim nisja për në Ingolstadt. Prind i dashur dhe i nderuar! Ai akoma mbeti për mua. Unë vështrova foton e nënës sime, e cila qëndronte mbi copë manteli. Ishte një temë historike, e pikturuar tek babai im dëshira, dhe përfaqësoi Caroline Beaufort në një agoni të dëshpërimit, të gjunjëzuar pranë arkivolit të babait të saj të vdekur. Veshja e saj ishte fshatar dhe faqja e saj e zbehtë; por kishte një ajër dinjiteti dhe bukurie, që vështirë se e lejonte ndjenja e keqardhjes. Nën këtë fotografi ishte një miniaturë e William; dhe e imja lotët rrodhën kur e pashë. Ndërsa isha i fejuar, Ernest hyri: ai më kishte dëgjuar të vija dhe nxitoi të më mirëpritte: “Mirësevini, Viktori im i dashur”, tha ai. “Ah! Unë ju uroj kishte ardhur tre muaj më parë, dhe atëherë do të na kishit gjetur të gjithëve të gëzuar dhe i kënaqur. Ju na vini tani për të ndarë një mjerim të cilin asgjë nuk mundet lehtësoj; por prania juaj do të shpresoj ta ringjallë babanë tonë, i cili duket duke u fundosur nën fatkeqësinë e tij; dhe bindjet tuaja do të induktojnë të varfërit Elizabeta të pushojë vetë-akuzat e saj të kota dhe të mundimit. — E varfër William! ai ishte i dashuri dhe krenaria jonë! ”

Lotët, të papërmbajtur, ranë nga sytë e vëllait tim; një ndjenjë e vdekshme agonia më përshkoi kornizën. Më parë, unë vetëm kisha imagjinuar mjerimi i shtëpisë sime të shkretuar; realiteti më erdhi si një i ri, dhe një katastrofë jo më pak e tmerrshme. U përpoqa ta qetësoja Ernestin; Kam pyetur më shumë imtësisht në lidhje me babanë tim, dhe këtu unë e quaj kushëririn tim.

“Ajo mbi të gjitha,” tha Ernest, “kërkon ngushëllim; ajo akuzoi vetë se kishte shkaktuar vdekjen e vëllait tim, dhe kjo e bëri atë shumë i mjerë. Por që kur është zbuluar vrasësi - ”

“Vrasësi zbuloi! Zot i mire! si mund të jetë? që mund të provonte për ta ndjekur? Është e pamundur; mund të përpiqet të kapërcejë erërat, ose kufizoni një përrua mali me një kashtë. Edhe unë e pashë; ai ishte natën e kaluar falas! ”

“Unë nuk e di se çfarë ju thoni,” u përgjigj vëllai im, me theks të pyes veten, “por për ne zbulimi që kemi bërë e plotëson mjerimin tonë. Jo dikush do ta besonte në fillim; dhe as tani Elizabeta nuk do të jetë më i bindur, pavarësisht nga të gjitha provat. Në të vërtetë, kush do të merrte kredi se Justine Moritz, e cila ishte aq e dashur dhe e dashur për të gjithë familjen, mund të bëhesh papritmas aq i aftë për një krim kaq të frikshëm, kaq të tmerrshëm? ”

“Justine Moritz! E varfër, vajzë e varfër, a është ajo e akuzuar? Por

eshte padrejtësisht; të gjithë e dinë këtë; askush nuk e beson atë, me siguri, Ernest? ”

“Askush nuk e bëri në fillim; por dolën disa rrethana, që kanë bindje gati e detyruar mbi ne; dhe sjellja e saj ka qenë e tillë i hutuar, për t'i shtuar provave të fakteve një peshë që, kam frikë, nuk lë asnjë shpresë për dyshim. Por ajo do të gjykohej sot, dhe ju do ta provoni dëgjo të gjitha. ”

Ai më pas tregoi atë, mëngjesin në të cilin u vra vrasja e William të varfër ishte zbuluar, Justine ishte sëmurë dhe ishte kufizuar tek ajo shtrat për disa ditë. Gjatë këtij intervali, një nga shërbëtorët, duke ndodhur për të ekzaminuar veshjen që ajo kishte veshur natën e vrasje, kishte zbuluar në xhepin e saj foton e nënës sime, e cila ishte gjykuar të ishte tundimi i vrasësit. Shërbëtori në çast ia tregoi njërit prej të tjerëve, i cili, pa i thënë asnjë fjalë ndonjë nga familja, shkoi te një gjyqtar; dhe, pas depozitimit të tyre, Justine u kap. Duke u akuzuar për faktin, vajza e varfër konfirmoi dyshimin në një masë të madhe nga konfuzioni i saj i skajshëm i menyre

Kjo ishte një përrallë e çuditshme, por nuk më tronditi besimin; dhe unë iu përgjigja me zell, “Të gjithë jeni gabim; Unë e njoh vrasësin. Justine, i varfër, Justine e mirë, është e pafajshme. ”

Në atë çast hyri babai im. Unë pashë pakënaqësi të impresionuar thellë në fytyrën e tij, por ai u përpoq të më mirëpriste me gëzim; dhe, pasi të kishim shkëmbyer përshëndetjen tonë të pikëlluar, do të prezantoheshim ndonjë temë tjetër përveç asaj të katastrofës sonë, nuk e kishte thirrur Ernest, “Zoti i mirë, papa! Viktori thotë se ai e di se kush ishte vrasësi William i varfër. ”

“Ne gjithashtu bëjmë, për fat të keq,” u përgjigj babai im, “me të vërtetë që kisha përkundrazi kanë qenë përgjithmonë injorante sesa kanë zbuluar kaq shumë shthurjen dhe mosmirënjohjen në një që e vlerësoja shumë lart. ”

“Babai im i dashur, gabon; Justine është e pafajshme. ”

“Nëse ajo është, Zoti na ruajt që ajo të vuajë si fajtorë. Ajo do të jetë u përpoq sot dhe shpresoj, shpresoj singërisht, që ajo të lihet e pafajshme. ”

Ky fjalim më qetësoi. Unë isha plotësisht i bindur në mendjen time se Justine, dhe në të vërtetë çdo qenie njerëzore, ishte e pafajshme për këtë vrasje. Une nuk kishte frikë, pra, se mund të ketë ndonjë provë rrethanore solli përpara mjaft të fortë për ta dënuar atë. Përralla ime nuk ishte një për të shpalli publikisht; tmerri i saj befasues do të shihej si çmenduri nga vulgarja. A ekzistonte ndokush, me përjashtim të unë krijues, i cili do të besonte, përveç nëse shqisat e tij e bindnin,

në ekzistenca e monumentit të gjallë të prezumimit dhe injorancës së nxituar të cilën unë e kisha lëshuar në botë?

Shpejt na u bashkua me Elizabeth. Koha e kishte ndryshuar që kur kam zgjatur e pa atë; e kishte pajisur atë me bukurinë duke tejkaluar bukurinë e vitet e saj feminare. Kishte të njëjtën sinqeritet, të njëjtën gjallëri, por u lidh me një shprehje më të plotë të ndjeshmërisë dhe intelektit. Ajo më priti me përzemërsinë më të madhe. “Ardhja juaj, e dashura ime kushëriri, “tha ajo,” më mbush me shpresë. Ju ndoshta do të gjeni disa do të thotë të justifikoj Justinën time të dobët pa faj. Mjerisht! kush është i sigurt, nëse ajo të dënohet për krim? Unë mbështetem në pafajësinë e saj ashtu si sigurisht me vete. Fatkeqësia jonë është dyfish e vështirë për ne; kemi jo vetëm humbi atë djalë të dashur të dashur, por këtë vajzë të gjorë, të cilën unë sinqerisht dashuria, do të shqyhet nga një fat edhe më i keq. Nëse ajo dënohet, unë kurrë nuk do ta njoh më shumë gëzimin. Por ajo nuk do të, unë jam i sigurt se nuk do të bëjë; dhe atëherë do të jem përsëri i lumtur, edhe pas vdekjes së trishtuar të vogëlushit tim William. ”

“Ajo është e pafajshme, Elizabeta ime,” thashë unë, “dhe kjo do të ndodhë të vërtetohet; mos ki frikë nga asgjë, por le të frymëzojnë shpirtat e tu nga siguria për pafajësinë e saj. ”

“Sa i mirë dhe zemërgjerë jeni! të gjithë besojnë në fajin e saj, dhe kjo më bëri të mjerë, sepse e dija se ishte e pamundur: dhe të shih secilin tjetër paragjykuar në një mënyrë kaq vdekjeprurëse e dhënë mua të pashpresë dhe të dëshpëruar ”. Ajo qau.

“Mbesa më e dashur,” tha babai im, “thaji lotët. Nëse ajo është, siç besoni, i pafajshëm, mbështetet në drejtësinë e ligjeve tona, dhe aktiviteti me të cilin do të parandaloj hijen më të vogël të anshmëri. ”

Kapitulli 8

Kaluam disa orë të trishtuara deri në orën njëmbëdhjetë, kur duhej të bëhej gjyqi filloj Babai im dhe pjesa tjetër e familjes janë të detyruar të marrin pjesë si dëshmitarë, i shoqërova në gjykatë. Gjatë tërë këtë tallje të mjerë të drejtësisë pësova tortura të gjalla. Ishte për të të vendoset nëse rezultati i kureshtjes time dhe pajisjeve të paligjshme do shkaktoj vdekjen e dy bashkëqënive të mia: njëra me një foshnjë të qeshur pafajësia dhe gëzimi, tjetri shumë më i tmerrshëm i varrë, me të gjithë përkeqësimi i famës që mund ta bëjë vrasjen të paharrueshme me tmerr. Justine gjithashtu ishte një vajzë me merita dhe zotëronte cilësi të cilat premtonin ta bëjë jetën e saj të lumtur; tani gjithçka duhej të zhdukej në një varr poshtëruar, dhe unë shkak! Një mijë herë më mirë do e kam pranuar veten fajtor për krimin e përshkruar Justine, por unë mungonte kur ishte kryer dhe një deklaratë e tillë do të kishte

janë konsideruar si grabitjet e një të çmenduri dhe nuk do të kishin përjashtoi atë që vuajti përmes meje.

Pamja e Justine ishte e qetë. Ajo ishte veshur në zi, dhe fytyra e saj, gjithmonë tërheqëse, u dha, nga solemniteti i saj ndjenjat, jashtëzakonisht të bukura. Megjithatë, ajo u shfaq e sigurt në pafajësinë dhe nuk dridhej, megjithëse shikohej dhe ekzekutohej nga mijëra, për gjithë mirësinë që përndryshe mund të kishte bukuria e saj i ngazëllyer u zhduk në mendjet e spektatorëve nga imagjinatën e madhësisë që ajo supozohej të kishte bërë. Ajo ishte e qetë, megjithatë qetësia e saj ishte dukshëm e kufizuar; dhe si konfuzioni i saj ishte paraqitur më parë si një provë e fajit të saj, ajo punoi në mendjen e saj për një pamje të guximit. Kur ajo hyri në gjykatë ajo hodhi sytë rreth saj dhe shpejt zbuloi se ku ishim ulur. Një lot sikur i errësoi syrin kur na pa, por ajo shpejt u rikuperua vetvetiu dhe dukej se po dëshmonte një vështrim me dhembshuri të trishtuar pafajësia e saj e plotë.

Gjyqi filloi dhe pasi avokati kundër saj kishte deklaruar atë akuza, u thirrën disa dëshmitarë. Disa fakte të çuditshme të kombinuara kundër saj, gjë që mund të ketë tronditur këdo që nuk kishte prova të tilla të pafajësisë së saj siç kisha. Ajo kishte dalë gjithë natën gjatë gjithë natës të cilën vrasja ishte kryer dhe drejt mëngjesit kishte qenë perceptohet nga një grua e tregut jo shumë larg nga vendi ku trupi i fëmija i vrarë ishte gjetur më pas. Gruaja e pyeti se çfarë ishte ajo bëri atje, por ajo dukej shumë çuditshëm dhe vetëm u kthye e hutuar dhe përgjigje e pakuptueshme. Ajo u kthye në shtëpi rreth tetë ora, dhe kur dikush pyeti se ku e kishte kaluar natën, ajo u përgjigj se ajo ishte në kërkim të fëmijës dhe e kërkoi me zell nëse diçka ishte dëgjuar në lidhje me të. Kur i tregohet trupi, ajo ra në histeri të dhunshme dhe e mbajti shtratin e saj për disa ditë. atëherë u prodhuan fotografia që shërbëtorja e kishte gjetur në xhepin e saj; dhe kur Elizabeta, me një zë të lëkundur, provoi se ishte e njëjta gjë të cilën, një orë para se fëmija të ishte humbur, ajo e kishte vendosur rrumbullakët qafa e tij, një murmuritje tmerri dhe indinjate mbushi gjykatën.

Justine u thirr për mbrojtjen e saj. Ndërsa gjykimi kishte vazhduar, ajo fytyra kishte ndryshuar. Befasia, tmerri dhe mjerimi ishin fort shprehur Ndonjëherë ajo luftonte me lotët e saj, por kur ishte e dëshiruar për tu deklaruar, ajo mblodhi fuqitë e saj dhe foli në mënyrë të dëgjueshme megjithëse zë i ndryshueshëm.

“Zoti e di,” tha ajo, “sa plotësisht jam e pafajshme. Por une mos pretendoni se protestat e mia duhet të më shfajësojnë; Unë pushoj pafajësinë time në një shpjegim të thjeshtë dhe të thjeshtë të fakteve që janë paraqitur kundër meje, dhe shpresoj që personazhi që kam

mbajtur gjithmonë do të anojë gjykon në një interpretim të favorshëm kur shfaqet ndonjë rrethanë të dyshimtë apo të dyshimtë. ”

Ajo më pas tregoi se, me lejen e Elizabetës, ajo kishte kaluar mbrëmjen e natës në të cilën ishte kryer vrasja në shtëpia e një teze në Chêne, një fshat i vendosur në afërsi të një kampionati nga Gjenevë. Kur u kthye, rreth orës nëntë, ajo takoi një burrë që e pyeti nëse do të kishte parë ndonjë gjë nga fëmija që kishte humbur. Ajo ishte i alarmuar nga kjo llogari dhe kaloi disa orë në kërkim të tij, kur portat e Gjenevës u mbyllën dhe ajo u detyrua të qëndronte disa orë të natës në një hambar që i përket një vilë, duke qenë pa dëshirë të thërriste banorët, për të cilët ajo ishte e njohur. Shumica të natës që ajo kaloi këtu duke parë; drejt mëngjesit ajo besoi se ajo flinte për disa minuta; disa hapa e shqetësuan dhe ajo u zgjua. Ishte aguar dhe ajo hoqi dorë nga azili, që të mund të përpiquej përsëri për të gjetur vëllain tim. Nëse ajo do të kishte shkuar afër vendit ku qëndronte trupi i tij, ishte pa dijeninë e saj. Se ajo ishte hutuar kur pyetja nga grua e tregut nuk ishte për t'u habitur, pasi ajo kishte kaluar një natë pa gjumë dhe fati i William të varfër ishte ende i pasigurt. Lidhur me fotografinë ajo nuk mund të jepte llogari.

“E di,” vazhdoi viktimi e palumtur, “sa rëndë dhe fatalisht kjo rrethanë rëndon kundër meje, por unë nuk kam asnjë fuqi duke e shpjeguar atë; dhe kur kam shprehur injorancën time të plotë, unë kam mbetur vetëm të hamendësoj në lidhje me probabilitetet me të cilat mund të ketë qenë vendosur ne xhepin tim. Por edhe këtu jam i kontrolluar. Besoj se nuk kam nr armik në tokë dhe askush me siguri nuk do të kishte qenë aq i lig sa të më shkatërronte pa dëshirë A e vendosi vrasësi atje? Unë nuk di asnjë mundësi e përballoi atë për këtë; ose, nëse do ta kisha, pse duhet ta kishte vjedhur xhevahir, të ndahem me të përsëri kaq shpejt?”

“Unë e përkushtoj çështjen time para drejtësisë së gjykatësve të mi, megjithatë nuk shoh vend për të shpresoj Unë kërkoj leje që të merren në pyetje disa dëshmitarë në lidhje me timen karakterin, dhe nëse dëshmia e tyre nuk do të mbivlerësojë supozimin tim fajin, unë duhet të dënohem, edhe pse do t'i premtoja shpëtimin tim pafajësia ”.

U thirrën disa dëshmitarë që e kishin njohur atë për shumë vite, dhe ata folën mirë për të; por frika dhe urrejtja ndaj krimit për të cilin ata janë supozohet se fajtorja e saj i bëri ata timor dhe të gatshëm të vijnë përpara Elizabeth pa edhe këtë burim të fundit, të shkëlqyeshëm dispozitat dhe sjellja e papërmbajtshme, për të dështuar të akuzuarin, kur, megjithëse e trazuar me dhunë, ajo kërkoi leje për t'u drejtuar Gjykata.

“Unë jam,” tha ajo, “kushërira e fëmijës së palumtur që u vra, ose më mirë motra e tij, sepse unë isha shkolluar dhe kam jetuar me prindërit e tij që nga ajo kohë dhe madje edhe shumë para lindjes së tij. Ka mundësi prandaj gjykohu i pahijshëm në mua për të dalë përpara me këtë rast, por kur shoh një krijesë tjetër që do të zhduket nga frikacaku i saj shtirur miq, uroj të më lejohet të flas, që të mund të them atë që unë di për karakterin e saj. Unë jam njohur mirë me të akuzuarit. Kam jetuar në të njëjtën shtëpi me të, në një kohë për pesë dhe në një tjetër për gati dy vjet. Gjatë gjithë asaj periudhe ajo m'u shfaq më e dashura dhe dashamirëse ndaj krijesave njerëzore. Ajo mëndoi zonjën Frankenstein, tezja ime, në sëmundja e saj e fundit, me afeksionin dhe kujdesin më të madh dhe më pas ndoqi nënën e saj gjatë një sëmundjeje të lodhshme, në një mënyrë të ngazëllyer admirimi i të gjithë atyre që e njohën, pas së cilës ajo përsëri jetoi në timen shtëpia e xhaxhait, ku ajo ishte e dashur për të gjithë familjen. Ajo ishte i lidhur ngrohtësisht me fëmijën që tani ka vdekur dhe veproi ndaj tij si a nëna më e dashur. Për pjesën time, unë nuk hezitohet të them se, pavarësisht nga të gjitha provat e prodhuara kundër saj, unë besoj dhe mbështetem mbi pafajësinë e saj të përsosur. Ajo nuk kishte tundim për një veprim të tillë; sa i përket shtizën mbi të cilën mbështetet prova kryesore, nëse ajo e kishte dëshiruar me zell, Unë duhet ta kisha dhënë me dëshirë asaj, aq shumë e vlerësoj dhe vlerësoj asaj ”.

Një murmuritje miratimi ndoqi thjeshtë dhe të fuqishme të Eliza-betës apelit, por ajo ishte e ngazëllyer nga ndërhyrja e saj bujare, dhe jo në favor i Justine-s së varfër, mbi të cilën u tërhoq indinjata publike rinovoi dhunën, duke e ngarkuar atë me mosmirënjohjen më të zezë. Ajo vetë qau ndërsa Elizabeta fliste, por ajo nuk u përgjigj. Timen agjitacioni dhe ankthi ishin ekstreme gjatë gjithë gjyqit. Besova në pafajësinë e saj; E dija. Mund dæmon që kishte (unë nuk e bëri për një dyshim minutë) vrau vëllain tim edhe në sportin e tij ferr tradhtoi të pafajshmin deri në vdekje dhe poshtërim? Unë nuk mund të mbështesin tmerri i situatës sime, dhe kur kuptova që zëri popullor dhe fytyrat e gjyqtarëve kishin dënuar tashmë viktimën time të palumtur, Unë nxitua nga avioni në agoni. Torturat e të akuzuarit bënë jo e barabarta e imja; ajo u mbështet nga pafajësia, por dhëmbët e pendimi më grisi gjirin dhe nuk do të hiqja dorë nga mbajtja e tyre.

Kam kaluar një natë mjerimi të pashoq. Në mëngjes shkova te Gjykata; buzët dhe fytyrën më ishin tharë. Nuk guxova ta pyes fatalen pyetje, por unë isha i njohur, dhe oficeri me mend shkaku e tim vizitë Fletëvotimet ishin hedhur; ata ishin të gjithë të zinj, dhe Justine u dënua.

Unë nuk mund të pretendoj të përshkruaj atë që ndjeva atëherë. Unë kisha më parë ndjenja të tmerrshme dhe jam përpjekur t'i dhuroj ato shprehje adekuate, por fjalët nuk mund të përçojnë një ide të dëshpërim sëmundje zemre që më pas e durova. Personi të cilit unë iu drejtova vetes shtova se Justine tashmë kishte rrëfyer fajin e saj. “Kjo provë,” vërejt ai, “vështirë se kërkohej në mënyrë kaq të qartë çështja, por unë jam i kënaqur për të, dhe, me të vërtetë, askush nga gjykatësit tanë nuk ka dëshirë dënoni një kriminel me prova rrethanore, qoftë kështu vendimtar ”.

Kjo ishte inteligjencë e çuditshme dhe e papritur; çfarë mund të thotë? Kishte sytë e mi më mashtruan? Dhe a isha vërtetë aq i çmendur sa e gjithë bota më besoni të jem nëse zbuloj objektin e dyshimeve të mia? Une nxitoi të kthehej në shtëpi dhe Elizabeta kërkoi me padurim rezultatin.

“Kushëriri im,” u përgjigj unë, “vendoset ashtu siç mund ta kesh pritur; të gjitha gjykatësit kishin më tepër që dhjetë të pafajshëm të vuanin sesa ai fajtor duhet të shpëtojë. Por ajo ka rrëfyer. ”

Kjo ishte një goditje e rëndë për Elizabetën e varfër, e cila ishte mbështetur me vendosmëri Pafajësia e Justine. “Mjerisht!” tha ajo. “Si do të mundem unë besoj ndonjëherë përsëri në mirësinë njerëzore? Justine, të cilin e doja dhe e vlerësoja shumë motra ime, si mund te vishte ato buzeqeshjet e pafajësise vetem për te tradhetuar? Sytë e saj të butë dukeshin të paaftë për ndonjë ashpërsi apo hile, e megjithatë ajo e ka bërë kreu një vrasje. ”

Menjëherë pasi dëgjua se viktimat e varfër kishte shprehur dëshirën për të parë timen kushëriri Babai im dëshironte që ajo të mos shkonte, por tha se ai ia la asaj gjykimi dhe ndjenjat për të vendosur. “Po”, tha Elizabeth, “Unë do të shkoj, megjithëse ajo është fajtorë; dhe ti, Viktor, do të shoqërohesh mua; Nuk mund të shkoj vetëm ”. Ideja e kësaj vizite ishte torturë për mua, akoma Nuk mund të refuzoja.

Hymë në dhomën e zyrtë të burgut dhe pashë Justinin të ulur te disa kashtë në skajin më larg; duart e saj ishin kërcënuar dhe koka e saj mbështetej gjunjët e saj. Ajo u ngrit duke na parë të hynim dhe kur mbetëm vetëm me të e saj, ajo u hodh në këmbët e Elizabetës, duke qarë me hidhërim. E imja kushëriri gjithashtu qau.

“Oh, Justine!” tha ajo. “Pse më plaçkitët ngushëllimin tim të fundit? Unë u mbështeta në pafajësinë tuaj, dhe megjithëse atëherë isha shumë i mjerë, unë nuk ishte aq i mjeruar sa tani. ”

“Dhe a besoni gjithashtu se unë jam shumë, shumë i lig? Edhe ju bashkohu me armiqtë e mi për të më shtypur, për të më dënuar si një vrasës? ” Ajo zëri u mbyt nga të qara.

“Çohu, vajza ime e varfër”, tha Elizabeta; “Pse u gjunjëzoni, nëse je i pafajshëm? Unë nuk jam një nga armiqtë tuaj, ju besova pa faj, pavarësisht nga çdo provë, derisa dëgjova që e kishe vetë deklaruar fajin tuaj. Ai raport, thoni ju, është i rremë; dhe të jetë siguroi, i dashur Justine, se asgjë nuk mund të tronditë besimin tim te ju për një moment, por rrëfimin tuaj ”.

“Unë rrëfeva, por rrëfeva një gënjeshtër. Unë rrëfeva, se mund të marrja e faljes; por tani ajo gënjeshtër qëndron më e rëndë në zemrën time sesa të gjitha mëkatet e mia të tjera. Zoti i qiellit më fal! Që kur isha i dënuar, rrëfyeni im më ka rrethuar; ai kërcënoi dhe kërcënoi, derisa gati sa nuk fillova të mendoj se isha përbindëshi që tha ai ishte Ai kërcënoi shkishërimin dhe zjarrin në ferr në momentet e mia të fundit nëse Unë vazhdova i mërzitur. E dashur zonjë, nuk kisha askënd të më mbështeste; të gjithë dukeshin mbi mua si një i mjerë i dënuar me ndrojtje dhe shkatërrim. Çfarë mund të bëja? Në një orë të keqe u pajtova me një gënjeshtër; dhe tani vetëm unë jam me të vërtetë i mjerë ”.

Ajo bëri një pauzë, duke qarë dhe më pas vazhdoi: “Mendova me tmerr, imja zonjë e ëmbël, që ju të besoni Justine tuaj, të cilën e bekoj tezja e kishte aq të nderuar, dhe të cilin ti e doje, ishte një krijesë e aftë të një krimi të cilin askush përveç djallit nuk mund ta kishte kryer. I dashur William! fëmija më i dashur i bekuar! Unë së shpejti do të shoh përsëri në parajsë, ku të gjithë do të jemi të lumtur; dhe kjo më ngushëllon, duke shkuar si unë jam për të pësuar ndrojtje dhe vdekje.”

“Oh, Justine! Më falni që për një moment nuk ju besova. Pse rrëfeu? Por mos vajto vajzë e dashur. Mos ki frikë. Une do të shpall, unë do të provoj pafajësinë tuaj. Unë do të shkrij gurin zemrat e armiqve tuaj me lotët dhe lutjet e mia. Ju nuk do të vdisni! Ti, shoqja ime e muzikës, shoqëruesja ime, motra ime, vdes në skelë! Jo! Jo! Unë kurrë nuk mund të mbijetoja një fatkeqësi kaq të tmerrshme ”.

Justine tundi kokën me keqardhje. “Unë nuk kam frikë të vdes”, tha ajo; “Kjo dhimbje ka kaluar. Zoti ma ngre dobësinë dhe më jep kurajo durojnë më të keqen. Lë një botë të trishtuar dhe të hidhur; dhe nëse e mbani mend mua dhe mendoj për mua si një të dënuar padrejtësisht, unë jam i dorëhequr në fati po më pret. Mësoni nga unë, zonjë e dashur, t’i nënshtrohemi me durim vullneti i parajsës! ”

Gjatë kësaj bisede kisha dalë në pension në një cep të dhomës së burgut, ku mund ta fsheh ankthin e tmerrshëm që më pushtonte. Dëshpërim! Kush guxoi të fliste për këtë? Viktima e varfër, e cila të nesërmen do të kalonte kufiri i tmerrshëm midis jetës dhe vdekjes, nuk nd-

jehej i tillë, siç bëra unë agoni e thellë dhe e hidhur. Unë kërcëllij dhëmbët dhe i bluaj së bashku, duke shqiptuar një psherëtimë që vinte nga shpirti im i thellë. Justine filloi. Kur ajo pa kush ishte, u afrua pranë meje dhe më tha: “I dashur zotëri, ti je shumë dashamirës për të më vizituar; ti, shpresoj, nuk beson se jam fajtor? ”

Unë nuk mund të përgjigjem. “Jo, Justine”, tha Elizabeth; “Ai është më shumë i bindur për pafajësinë tuaj se unë, sepse edhe kur ai dëgjoi që ju kishte rrëfyer, ai nuk e vlerësoi atë. ”

“Unë me të vërtetë e falënderoj atë. Në këto momente të fundit ndjej më të sigurtën mirënjohje ndaj atyre që mendojnë për mua me mirësi. Sa e ëmbël është afeksioni i të tjerëve për një të mjerë të tillë si unë! Heq më shumë se gjysma e fatkeqësisë sime, dhe unë ndjehem sikur mund të vdisja në paqe tani që e imja pafajësia pranohet nga ju, zonjë e dashur, dhe kushëriri juaj. ”

Kështu i sëmuri i varfër u përpoq të ngushëllonte të tjerët dhe veten e saj. Ajo vërtet fitoi dorëheqjen që ajo dëshironte. Por unë, vrasësi i vërtetë, e ndjeva atë krimb që nuk vdes kurrë i gjallë në gjirin tim, i cili nuk lejonte asnjë shpresë ose ngushëllim Elizabeth gjithashtu qau dhe ishte e pakënaqur, por e saj gjithashtu ishte mjerimi i pafajësisë, i cili, si një re që kalon mbi panair hëna, për një kohë fshihet, por nuk mund të njollosë shkëlqimin e saj. Anguish dhe dëshpërimi kishte depërtuar në thelbin e zemrës sime; Kam lindur një ferr brenda mua që asgjë nuk mund të shuante. Kemi qëndruar disa orë me të Justine, dhe ishte me shumë vështirësi që Elizabeth mund të shqyjejë veten larg. “Unë uroj,” bërtiti ajo, “që unë do të vdisja me ty; Une nuk mund të jetojë në këtë botë të mjerimit. ”

Justine mori një ajër gazi, ndërsa ajo me vështirësi shtypi lotët e saj të hidhur. Ajo përqafoi Elizabetën dhe tha me një zë e emocion-eve gjysmë të ndrydhura, “Lamtumirë, zonjë e ëmbël, Elizabetha më e dashur, miku im i dashur dhe i vetëm; qielli, në bujarinë e tij, e bekoftë dhe ju ruaj; mund të jetë kjo fatkeqësia e fundit që do të keni ndonjëherë vuaj! Jetoni, jini të lumtur dhe bëjini të tjerët kështu. ”

Dhe të nesërmen Justine vdiq. Elokuenca e Elizabetës që bën zemrën e saj dështoi të lëvizë gjyqtarët nga bindja e tyre e vendosur në kriminaliteti i të sëmurit të shenjtë. I apasionuari dhe indinjimi im ankesat humbën mbi ta. Dhe kur mora përgjigjet e tyre të ftohta dhe dëgjova arsyetimin e ashpër dhe pa ndjenja të këtyre njerëzve, me qëllim tim avowal vdiq larg në buzët e mia. Kështu që unë mund ta shpall veten si një i çmendur, por jo ta revokoj dënimin e shqiptuar mbi viktimën time të mjerë. Ajo u zhduk në skelë si një vrasëse!

Nga torturat e zemrës sime, u ktheva të sodis thellë dhe hidhërimi

pa zë i Elizabetës sime. Kjo gjithashtu ishte bërë imi! Dhe e imja mjerimi i babait, dhe shkretimi i asaj shtëpie të vonë kaq të qeshur ishte gjithçka puna e duarve të mia tre herë të mallkuara! Ju qani, të palumtur, por këto nuk janë lotët e tu të fundit! Përsëri do të ngrini vajin e varrimit, dhe tingulli i vajtimeve tuaja do të dëgjohej përsëri dhe përsëri! Frankenstein, djali juaj, i afërmi juaj, shoku juaj i hershëm, shumë i dashur; ai kush do të harxhonte çdo pikë jetike gjaku për ju, kush nuk ka asnjë mendimi dhe ndjenja e gëzimit përveç siç pasqyrohet edhe tek i dashuri yt fytyrat, të cilët do të mbushnin ajrin me bekime dhe do të kalonin jetën e tij duke ju shërbyer - ai ju bën të qani, për të derdhur lot të panumërt; i lumtur përtej shpresat e tij, nëse kështu kënaqet fati i pashlyeshëm, dhe nëse shkatërrimi pauzë para paqes së varrit kanë arritur në mundimet tuaja të trishtueshme!

Kështu foli shpirti im profetik, si i shqyer nga pendimi, tmerri dhe dëshpërimi, Unë pashë ata që i dashuroja kalonin hidhërim të kotë mbi varret e William dhe Justine, viktimat e para të pafat të arteve të mia të pa lejuara.

Kapitulli 9

Asgjë nuk është më e dhimbshme për mendjen njerëzore sesa, pasi kanë ndjenjat është përpunuar nga një sukses i shpejtë i ngjarjeve, qetësia e vdekur e mosveprimi dhe siguria e cila ndjek dhe privon shpirtin nga shpresa dhe frika. Justine vdiq, ajo pushoi dhe unë isha gjallë. Gjaku rrodhi lirisht në venat e mia, por një peshë e dëshpërimit dhe pendimit më shtrëngoi zemër të cilën asgjë nuk mund ta hiqte. Gjumi më iku nga sytë; Unë endem si një frymë e ligë, sepse unë kisha kryer veprime të liga përtej përshkrim i tmerrshëm, dhe më shumë, shumë më tepër (e binda veten) ishte akoma mbrapa. Megjithatë zemra ime mbushej me mirësi dhe dashuri për virtytin. Unë kisha filluar jetën me qëllime dashamirëse dhe të etur për momentin kur duhet t'i vë në praktikë dhe ta bëj veten të dobishëm për shokun tim qeniet. Tani të gjitha u prishën; në vend të asaj qetësie të ndërgjegjes gjë që më lejoi të shikoja të kaluarën me vetë-kënaqësi, dhe që andej për të mbledhur premtimin e shpresave të reja, unë u kap nga pendimi dhe ndjenjën e fajit, e cila më nxitoi larg në një ferr torturash të forta siç nuk mund ta përshkruajë asnjë gjuhë.

Kjo gjendje shpirtërore prekte shëndetin tim, i cili mbase kurrë u rikuperua plotësisht nga tronditja e parë që kishte pësuar. Unë u largova fytyra e njeriut; gjithë tingulli i gëzimit ose vetëkënaqësisë ishte torturë për mua; vetmia ishte ngushëllimi im i vetëm - vetmi e thellë, e errët, si vdekje.

Babai im vëzhgoi me dhimbje ndryshimin e dukshëm në gjendjen

time dhe zakonet dhe të munduara nga argumentet e nxjerra nga ndjenjat e tij ndërgjegje e qetë dhe jetë pa faj për të më frymëzuar me forcë dhe zgjo tek unë guximin për të shpërndarë renë e errët që më vërshoi. “A mendon, Viktor,” tha ai, “që unë nuk vuaj gjithashtu? Askush nuk mund ta donte një fëmijë më shumë se unë vëllai “- lotët i erdhën në sy ndërsa fliste -” por a nuk është detyrë ndaj të mbijetuarve që të përmbahemi nga shtimi pakënaqësia e tyre nga një shfaqje e hidhërimit të moderuar? Alsoshtë gjithashtu një detyrë i detyrohesh vetes, sepse hidhërimi i tepruar parandalon përmirësimin ose kënaqësinë, apo edhe shkarkimi i dobisë së përditshme, pa të cilën askush nuk është i aftë shoqërisë ”.

Kjo këshillë, megjithëse e mirë, ishte plotësisht e pazbatueshme për rastin tim; Une duhej të ishin të parët që të fshihnin hidhërimin tim dhe të ngushëllonin miqtë e mi nëse pendimi nuk e kishte përzier hidhërimin e tij, dhe terror alarmin e saj, me timen ndjesi të tjera. Tani unë mund t'i përgjigjesha babait tim vetëm me një vështrim dëshpërohem dhe përpiqem të fshihem nga pikëpamja e tij.

Në këtë kohë, ne u tërhoqëm në shtëpinë tonë në Belrive. Ky ndryshim ishte veçanërisht e pëlqyeshme për mua. Mbyllja e portave rregullisht në ora dhjetë dhe pamundësia e qëndrimit në liqen pas kësaj ora e kishte bërë vendbanimin tonë brenda mureve të Gjenevës shumë të çrregullt për mua. Tani isha i lirë. Shpesh, pasi pjesa tjetër e familjes kishte në pension për natën, unë mora anijen dhe kalova shumë orë mbi ujë Ndonjëherë, me velat e mia të ngritura, më mbante era; dhe nganjëherë, pasi vozisja në mes të liqenit, e lashë anijen për në ndjek rrugën e vet dhe u dha rrugën pasqyrimeve të mia të mjerueshme. Une shpesh tundohesha, kur të gjithë ishin në paqe përreth meje, dhe unë e vetmja gjë e qetë që endej e qetë në një skenë kaq të bukur dhe qiellore - nëse unë përveç ndonjë shkopi, ose bretkosat, të ashprat e të cilëve dhe kërcitje e ndërprerë u dëgjua vetëm kur iu afrova bregut - shpesh, Unë them, u tundova të zhytem në liqenin e heshtur, në ujërat mund të mbyllet mbi mua dhe fatkeqësitë e mia për gjithnjë. Por unë isha i përmbajtur, kur mendova për Elizabetën heroike dhe të vuajtur, të cilën me butësi i dashur, dhe ekzistenca e të cilit ishte e lidhur në timen. Kam menduar edhe për timen babai dhe vëllai i mbijetuar; a duhet t'i braktis dezertimi im bazë i ekspozuar dhe i pambrojtur ndaj dashakeqësisë së një djalli të cilin unë i kisha lënë të lirë midis tyre?

Në këto momente qava me hidhërim dhe urova që paqja të rishikonte timen mendje vetëm se unë mund të përballojë atyre ngushëllim dhe lumturi. Por kjo nuk mund të jetë. Pendimi shuahti çdo shpresë. Unë kisha qenë autori i të këqija të pandryshueshme dhe unë jetoja me frikë

të përditshme se mos përbindëshi që kisha e krijuar duhet të kryejë ndonjë ligësi të re. Kisha një ndjenjë të errët se gjithçka nuk kishte mbaruar dhe se ai ende do të kryente ndonjë krim sinjalistik, e cila për nga madhësia e saj pothuajse duhet të ndikojë në kujtesën e së kaluarës. Gjithmonë kishte frikë për atë kohë sa mbetej gjithçka që doja mbrapa. Urrejtja ime ndaj këtij djalli nuk mund të konceptohet. Kur mendova atij i kërcëllija dhëmbët, sytë e mi u ndezën dhe e dëshirova me zjarr shuaj atë jetë që atë pa mend e kisha dhuruar. Kur une reflektuar në krimet dhe dashakeqësinë e tij, urrejtja dhe hakmarrja ime shpërtheu në të gjitha kufijtë e moderimit. Unë do të kisha bërë një pelegrinazh në majën më të lartë të Andes, a mundem, kur të jem atje, ta kem precipituar në bazën e tyre. Kam dashur ta shoh përsëri, që të mund të shkaktoj urrejtjen e tij më të madhe kokën dhe hakmarrje për vdekjet e William dhe Justine.

Shtëpia jonë ishte shtëpia e zisë. Shëndeti i babait tim ishte thellësisht i tronditur nga tmerri i ngjarjeve të fundit. Elizabeth ishte e trishtuar dhe dëshpërim; ajo nuk kënaqej më me profesionet e saj të zakonshme; të gjitha kënaqësia iu duk sakrilegjit të saj ndaj të vdekurve; mjerë dhe lot i përjetshëm ajo atëherë mendohej se ishte haraçi i drejtë që ajo duhet t'i paguante pafajësisë atë të shpërthyer dhe shkatërruar. Ajo nuk ishte më ajo krijesë e lumtur që në rininë e hershme endeshin me mua në brigjet e liqenit dhe biseduan me ekstazën tonë perspektivat e së ardhmes. E para nga ato hidhërime që dërgohen për të na shkëputur toka e kishte vizituar dhe ndikimi i saj errësues e shuajti atë më të dashurën buzëqesh

“Kur reflektoj, kushërira ime e dashur,” tha ajo, “mbi vdekjen e mjerueshme të Justine Moritz, unë nuk e shoh më botën dhe veprat e saj si më parë m'u shfaq. Më parë, unë shikoja llogaritë e vesit dhe padrejtësi që kam lexuar në libra ose dëgjuar nga të tjerët si përralla të lashta ditë ose të këqija imagjinare; të paktën ata ishin të largët dhe më të njohur për të arsye se sa për imagjinatë; por tani mjerimi ka ardhur në shtëpi, dhe burrat më shfaqen si përbindës të etur për gjakun e njëri-tjetrit. Megjithatë unë jam sigurisht i padrejtë. Të gjithë besuan se ajo vajzë e gjorë ishte fajtore; dhe nëse ajo mund të kishte kryer krimin për të cilin vuajti, me siguri ajo do të kishte qenë krijesat më të shturura njerëzore. Për hir e disa xhevahireve, të ketë vlarë djalë e bamirësit dhe mikut të saj, një fëmijë të cilin e kishte ushqyer nga lindja dhe u duk se e donte sikur kishte qene e saj! Nuk mund të pranoja vdekjen e asnjë njeriu duke qenë, por sigurisht duhet të kisha menduar një krijesë të tillë të papërshtatshme mbeten në shoqërinë e burrave. Por ajo ishte e pafajshme. E di, ndjehem ajo ishte e pafajshme; ju

jeni i të njëjtit mendim, dhe kjo më konfirmon. Mjerisht! Victor, kur gënjeshtrova mund të duket aq shumë si e vërteta, kush mundet sigurojnë veten e tyre për lumturi të sigurt? Ndihej sikur po ecja buza e një gremine, drejt së cilës janë grumbulluar mijëra dhe duke u përpjekur të më zhyten në humnerë. William dhe Justine ishin i varrë, dhe vrasësi arratiset; ai ecën rreth botës falas, dhe mbase i respektuar. Por edhe sikur të isha i dënuar të vuaja në skelë për të njëjtat krime, unë nuk do të ndryshoja vende me një të tillë i mjeri ”.

Këtë ligjërim e dëgjova me agoninë më të skajshme. Unë, jo në vepër, por në fakt, ishte vrasësi i vërtetë. Elizabeth lexoi ankthin tim në timen fytyra dhe duke marrë dorën me dashamirësi, tha: “Shoku im më i dashur, ti duhet të qetësoni veten. Këto ngjarje kanë ndikuar tek unë, Zoti e di se si thellë; por nuk jam aq i mjerë sa ti. Ekziston një shprehje e dëshpërimit, dhe nganjëherë nga hakmarrja, në fytyrën tënde që më bën dridhen I dashur Viktor, dëboi këto pasione të errëta. Mos harroni miqtë përreth jush, të cilët i përqendrojnë të gjitha shpresat te ju. A kemi humbur fuqia për të të bërë të lumtur? Ah! Ndërsa ne duam, ndërsa jemi e vërtetë ndaj njëri-tjetrit, këtu në këtë tokë paqeje dhe bukurie, vendlindja juaj vend, ne mund të korrim çdo bekim të qetë - çfarë mund të na shqetësojë paqe? ”

Dhe nuk mund të fjalëve të tilla nga ajo që unë me çmim të çmuar para çdo dhurata tjetër e fatit mjaftojnë për të dëbuar djallin që rrinte në tim zemer? Edhe kur ajo fliste, unë iu afrova, sikur të isha i tmerruar, për të mos thënë pikërisht në atë moment shkatërruesi kishte qenë afër për të më grabitur atë.

Kështu jo butësia e miqësisë, as bukuria e tokës, as e qielli, mund ta shpengojë shpirtin tim nga mjerimi; thekset e dashurisë ishin joefektive. Unë u rrethova nga një re e cila nuk ishte e dobishme ndikimi mund të depërtojë. Dreri i plagosur zvarritet duke i rënë të fikët gjymtyrët në një frenim të papërkulur, atje për të parë shigjetën që kishte e shpuar atë, dhe të vdisja, nuk ishte veçse një tip i imi.

Ndonjëherë mund të përballesha me dëshpërimin e zyrtarëve që më pushtoi, por ndonjëherë pasionet e vorbullave të shpirtit tim më shtynë të kërkoj, trupërisht stërvitje dhe me ndryshimin e vendit, pak lehtësim nga imja e patolerueshme ndjesi Ishte gjatë një aksesi të këtij lloji që papritmas u largova shtëpia ime, dhe duke përkulur hapat e mi drejt luginave pranë Alpeve, kërkoj në madhështinë, përjetësinë e skenave të tilla, për të harruar veten time dhe hidhërimet e mia të përjetshme, sepse njerëzore, Bredhjet e mia ishin të drejtuara drejt luginës së Chamounix. Unë e kisha vizituar atë shpesh gjatë tim djalëri Kanë kaluar gjashtë vjet që nga ajo kohë: —Unë isha një mbytur, por jo

kishte ndryshuar në ato skena të egra dhe të qëndrueshme.

Kam kryer pjesën e parë të udhëtimit tim mbi kalë. Unë më pas punësoi një mushkë, si më të sigurt dhe më pak të përgjegjshëm për të marrë dëmtimi në këto rrugë të thyer. Moti ishte i mire; ishte fjala për mesi i muajit gusht, gati dy muaj pas vdekjes së Justine, ajo epokë e mjerueshme nga e cila unë datova gjithë mjerimin tim. pesha mbi shpirtin tim u lehtësua ndjeshëm ndërsa u zhyta edhe më thellë gryka e Arve. Malet dhe greminat e stërmëdha që tejkalojnë mua nga të gjitha anët, zhurma e lumit që tërbohej mes shkëmbinjve dhe vrulli i ujëvarave përreth fliste për një fuqi të fuqishme si Plotfuqia - dhe unë pushova së tremburi ose të përkulem përpara se të jem më pak i plotfuqishëm se ai që kishte krijuar dhe sunduar elementet, këtu shfaqen në petkat e tyre më të frikshme. Akoma, ndërsa u ngjita më lart, lugina mori një karakter më madhështor dhe mahnitës. Kështjella të rrënuara të varura në greminat e maleve me majë, Arve i vrullshëm, dhe vilë nga këtu dhe atje duke vështruar që andej mes pemëve formoi një skenë me bukuri të veçantë. Por ishte e shtuar dhe e bërë sublime nga Alpet e fuqishme, e bardha dhe e të cilit piramidat dhe kupolët e shndritshme të ngritura mbi të gjitha, pasi i përkisnin një tjetre toka, vendbanimet e një race tjetër qeniesh.

Kam kaluar urën e Péliissier, ku përroska, e cila lumi forma, u hap para meje, dhe fillova të ngjitem në malin që e tejkalon atë. Menjëherë pas kësaj, hyra në luginën e Chamounix. Kjo lugina është më e mrekullueshme dhe sublime, por jo aq e bukur dhe piktoreske si ajo e Servox, nëpër të cilën sapo kisha kaluar. malet e larta dhe me dëborë ishin kufijtë e tij të menjëhershëm, por unë pashë nr kështjella më të rrënuara dhe fusha pjellore. Akullnajat e pamasë u afruan rruga; Dëgjova bubullimat gjëmuese të ortekut që binte dhe shënoi tymin e kalimit të tij. Mont Blanc, supremja dhe Mont Blanc madhështor, u ngrit nga *aiguilles* përreth, dhe dada e saj e mrekullueshme e shikonte luginën.

Një ndjenjë kënaqësie e ndjeshme e humbur prej kohësh, më haste shpesh gjatë kësaj udhëtimi Disa kthehen në rrugë, disa objekte të reja perceptohen papritur dhe njohur, më kujtoi ditët e kaluara dhe ishin të lidhur me gëzim i lehtë i djalërisë. Erërat shumë pëshpëritën në qetësues thekse, dhe natyra e nënës më bëri të mos qaj më. Pastaj përsëri ndikimi me mirësi pushoi së vepruari - e gjeta veten përsëri të lidhur me hidhërimin dhe kënaqja në të gjithë mjerimin e reflektimit. Pastaj unë nxita në timen kafshë, duke u përpjekur që të harroj botën, frikën time, dhe më shumë se të gjitha, veten time - ose, në një mënyrë më të dëshpëruar, u ngrita dhe u hodha poshtë bari, i rënduar nga

tmerri dhe dëshpërimi.

Në gjatësi arrita në fshatin Chamounix. Lodhja pati sukses deri në lodhjen ekstreme si të trupit ashtu edhe të mendjes që kisha duruar. Për një hapësirë të shkurtër kohe mbeta te dritarja duke parë të zbehtë vetëtimat që luanin mbi Mont Blanc dhe dëgjonin nxitimin e Arve, e cila ndoqi rrugën e saj të zhurmshme poshtë. Tinguj të njëjtë të vërejtjes veprojnë si një ninullë për ndjesitë e mia të mprehta; kur vendosa kokën mbi jastëkun tim, gjumi më përshkoi; E ndjeva ndërsa erdhi dhe u bekua dhënësi i harresës.

Kapitulli 10

Ditën tjetër e kalova duke bredhur nëpër luginë. Qëndrova pranë burimet e Arveiron, të cilat ngrihen në një akullnajë, që me ritëm të ngadaltë po përparon nga maja e kodrave për në barrikadoni luginën. Anët e papritura të maleve të mëdha ishin më parë mua; muri i akullit i akullnajës më mbuloi; ishin disa pisha të copëtuara të shpërndara përreth; dhe heshtja solemne e këtij të lavdishmi dhoma e pranisë së Natyrës perandorake u prish vetëm nga zënkat valët ose rënia e ndonjë fragmenti të gjerë, tingulli i bubullimës së ortek ose çarje, jehuan përgjatë maleve, të akulli i akumuluar, i cili, përmes punës së heshtur të ligjeve të pandryshueshme, ishte gjithnjë dhe anon me qira dhe e shqyer, sikur të kishte qenë veçse një lojë në duart e tyre. Këto skena sublime dhe madhështore më dhanë mua ngushëllimi më i madh që isha në gjendje të merrja. Ata më ngritën nga të gjitha vogëlsitë e ndjenjës, dhe megjithëse nuk më hiqnin pikëllimin, ata e nënshtuan dhe qetësuan atë. Në një farë shkalle, gjithashtu, ata e largoi mendjen time nga mendimet mbi të cilat kishte brooditur për muajin e kaluar. Unë u tërhoqa për të pushuar natën; dremitet e mia, si të thuash, pritur dhe shërbyer nga mbledhja e formave madhështore që unë kishte menduar gjatë ditës. Ata u mblodhën rreth meje; të maja malore me dëborë e pa njollosur, maja vezulluese, pyjet me pisha, dhe shqiponja, e zhveshur nga një luginë e zhveshur, fluturon mes reve - të gjitha ato u mblodhën rreth meje dhe më urdhëroi të jem në paqe.

Ku kishin ikur kur të nesërmen në mëngjes u zgjova? Të gjitha frymëzues i shpirtit iku me gjumë dhe melankolia e errët i mjegulluar çdo mendimi. Shiu po derdhej në përrenj dhe mjegullat e trasha e fshehën majat e maleve, kështu që unë madje nuk pashë fytyrat e atyre miq të fuqishëm. Akoma unë do të depërtoja në velin e tyre të mjegullt dhe do t'i kërkoja në tërheqjet e tyre me re. Çfarë ishin shiu dhe stuhia për mua? Mushka ime ishte solli në derë, dhe unë vendosa të ngjitem në majën e Montanvert. Më kujtoi efekti që pamja ishte e jashtëzakonshme dhe akullnaja gjithnjë në lëvizje më kishte prodhuar

në mendje kur e pashë për herë të parë. Më pas më kishte mbushur me një ekstatë sublime që i jepte krahë shpirtin dhe e lejoi atë të fluturonte nga bota e errët në dritë dhe gëzim. Pamja e natyrës së tmerrshme dhe madhështore kishte vërtet gjithnjë efekti i solemnizimit të mendjes sime dhe duke bërë që të harroj kalimin kujdeset për jetën. Vendosa të shkoj pa udhëzues, sepse isha mirë njohur me rrugën, dhe prania e një tjetri do të shkatërrojë madhështia e vetmuar e skenës.

Ngjitja është e rrëmbyeshme, por shtegu është i prerë në vazhdim dhe i shkurtër dredha-dredha, të cilat ju lejojnë të kapërceni pingulinë e mali Shtë një skenë jashtëzakonisht e shkretët. Në një mijë spote mund të perceptohen gjurmët e ortekut të dimrit, aty ku shtrihen pemët të thyer dhe të shpërndarë në tokë, disa tërësisht të shkatërruar, të tjerë të përkulur, mbështetur në shkëmbinjtë e juttingut të malit ose në mënyrë tërthore mbi të pemë të tjera. Shtegu, ndërsa ngjiteni më lart, kryqëzohet nga gryka e borës, poshtë së cilës gurët rrotullohen vazhdimisht nga lart; një prej tyre është veçanërisht e rrezikshme, si tingulli më i vogël, siç është edhe të folurit me një zë të lartë, prodhon një tronditje të ajrit të mjaftueshëm për të tërhequr shkatërrimi mbi kokën e folësit. Pishat nuk janë të larta ose të harlisur, por ato janë të zymta dhe shtojnë një ajër ashpërsie në skenë. Shikova luginën poshtë; mjegulla të mëdha ngriheshin nga lumenjtë e cila kalonte nëpër të dhe bëhej me kurora të trasha rreth e kundërta malet, majat e të cilëve ishin fshehur në retë uniforme, ndërsa binte shi derdhur nga qielli i errët dhe shtoi në përshtypjen melankolike I marrë nga objektet përreth meje. Mjerisht! Pse mburret njeriu ndjeshmëri më të lartë se ato të dukshme në mizori; ajo vetëm jep ato qenie më të nevojshme. Nëse impulset tona kufizoheshin në uri, etja dhe dëshira, ne mund të jemi gati të lirë; por tani jemi prekur nga çdo erë që fryn dhe një fjalë apo skenë rastësie që mund të jetë ajo fjalë na përcjellë.

Ne pushojmë; një ëndërr ka fuqi të helmojë gjumin. Ne ngrihemi; një mendim endacak ndot ditën. Ne ndiejmë, konceptojmë ose arsyetojmë; qesh ose qaj, Përqafoni gjëmën e bukur, ose hidhni kujdesin tonë larg; Theshtë e njëjta gjë: sepse, qoftë gëzim apo trishtim, Rruga e nisjes së saj është akoma e lirë. E djeshmja e njeriut nuk mund të jetë si e nesërmja e tij; Asgjë nuk mund të durojë, por ndryshueshmëria!

Ishte gati mesditë kur arrita në majë të ngjitjes. Për disa koha u ula mbi shkëmbin që vështrohet detin e akullit. Një mjegull e mbuluar si ajo ashtu edhe malet përreth. Tani një fllad shpërndahet reja dhe unë zbrita mbi akullnajën. Sipërfaqja është shumë të pabarabartë, duke u ngritur si valët e një deti të trazuar, duke zbritur poshtë, dhe ndërthurur nga çarje që zhyten thellë. Fusha e akullit është pothuajse a ligë në

gjerësi, por kam kaluar gati dy orë në kalimin e tij. mali përballë është një shkëmb i zhveshur pingul. Nga ana ku unë tani qëndronte Montanvert ishte saktësisht e kundërt, në distancën e një kampionati; dhe sipër tij u ngrit Mont Blanc, me madhësi të tmerrshme. Unë qëndrova në një pushim të shkëmbit, duke parë këtë skenë të mrekullueshme dhe mahnitëse. Deti, ose më mirë lumi i gjerë i akullit, i plagosur midis maleve të tij të varura, majat ajrore të së cilës vareshin mbi gropat e saj. I tyre i akull dhe vezullues majat shkëlqenin në dritën e diellit mbi re. Zemra ime, e cila ishte më parë i trishtuar, tani i fryrë me diçka si gëzimi; Unë bërtita, “Shpirtrat endacakë, nëse vërtet endeni, dhe mos pushoni në ngushticën tuaj shtretër, më lejoni këtë lumturi të zbehtë, ose më merrni, si shokun tuaj, larg gëzimeve të jetës”.

Ndërsa e thashë këtë, papritmas pashë figurën e një burri, në një farë distance, duke përparuar drejt meje me shpejtësi mbinjerëzore. Ai kufizoi mbi çarje në akull, midis të cilave kisha ecur me kujdes; e tij shtati, gjithashtu, ndërsa afrohej, dukej se e tejkalonte atë të njeriut. isha i trazuar; një mjegull erdhi mbi sytë e mi dhe ndjeva një zbehtësi që më kapi, por shpejt u rikuperova nga vrulli i ftohtë i maleve. Une perceptohet, pasi forma u afrua (pamja e jashtëzakonshme dhe e urryer!) se ishte i mjeri që kisha krijuar. Dridhesha nga inati dhe tmerr, duke vendosur të presë afrimin e tij dhe pastaj të mbyllet me të brenda betejë vdekëse. Ai u afrua; fytyra e tij me porosi e hidhërimit të hidhur, e kombinuar me përcmim dhe keqdashje, ndërsa shëmtia e saj jo tokësore e bëri atë pothuajse shumë të tmerrshme për sytë e njeriut. Por unë mezi vëzhguar këtë; inati dhe urrejtja në fillim më kishin privuar nga të folurit, dhe u shërova vetëm për ta mbytur me fjalë shprehëse të tërbuara neveri dhe përbuzje.

“Djall,” thirra unë, “a guxon të më afrohesh? Dhe bëj nuk ke frikë nga hakmarrja e ashpër e krahut tim që ndodhi mbi kokën tënde të mjerë? Insekt i poshtër! Ose më mirë, qëndro, që të të shkel në pluhur! Dhe, oh! Se munda, me zhdukjen e ekzistencës tënde të mjerë, ta riktheja ato viktimë që i keni vlarë kaq djallëzisht!”

“Unë e prisja këtë pritje,” tha dæmon. “Të gjithë njerëzit e urrejnë atë i mjerë; si, atëherë, duhet të urrehem, që jam i mjerë përtej të gjithëve gjallesat! Megjithatë, krijuesi im, urren dhe anulon mua, krijesën tënde, për të cilin je i lidhur nga lidhjet e tretshme vetëm nga asgjësimi i njëri prej nesh. Ju synoni të më vrisni. Si guxoni të sportoni kështu me jetën? Bëni detyrën tuaj ndaj meje, dhe unë do të bëj detyrën time ndaj jush dhe pjesës tjetër njerëzimi. Nëse do të respektoni kushtet e mia, unë do t'i lë ato dhe ju në paqe; por nëse refuzoni, unë do ta heq gojën e vdekjes, derisa të ndodhë ngopu me gjakun e miqve

të tu të mbetur ”.

“Përbindësh i urryer! Bëni mendjen që jeni! Edhe torturat e ferrit janë një hakmarrje e butë për krimet e tua. Djall i mjerë! Ju më fyen me krijimi yt, hajde, pra, që të shuaj shkëndijën që unë dhuruar nga pakujdesia ”.

Zemërimi im ishte pa kufij; Unë u ngrita mbi të, i nxitur nga të gjithë ndjenjat të cilat mund të armatosin një qenie kundër ekzistencës së një tjetri.

Ai më shpëtoi lehtësisht dhe tha,

“Të jetë i qetë! Ju lutem të më dëgjoni para se të hapni urrejtjen tuaj në kokën time të përkushtuar. A nuk kam vuajtur aq sa duhet ma rrit mjerimin? Jeta, megjithëse mund të jetë vetëm një akumulim i ankthi, është i dashur për mua, dhe unë do ta mbroj atë. Mos harroni, ju keni bërë mua më e fuqishme se vetja jote; gjatësia ime është më e lartë se e jotja, e imja nyjet më të zhdërvjellët. Por unë nuk do të tundohem ta fus veten kundërshtimi ndaj teje. Unë jam krijesa jote, dhe do të jem edhe e butë dhe i bindur ndaj zotërisë dhe mbretit tim natyror nëse do të kryesh edhe pjesën tënde, atë që ti më ke borxh. Oh, Frankenstein, mos ji i drejtë për të gjithë tjetri dhe më shkel vetëm mua, ndaj të cilit drejtësia jote, madje edhe e jotja dashamirësia dhe dashuria, janë më së shumti për shkak. Mos harroni se unë jam krijesa juaj; Unë duhet të jem Adami yt, por jam më tepër engjëlli i rënë, të cilin ti je largohem nga gëzimi për asnjë keqbërje. Kudo shoh lumturi, nga e cila unë vetëm përjashtohet në mënyrë të pakthyeshme. Isha dashamirës dhe i mirë; mjerimi i bërë mua nje fyell Më bëj të lumtur dhe do të jem përsëri i virtytshëm. ”

“Filloi! Nuk do te te degjoj. Nuk mund të ketë asnjë komunitet midis jush dhe une; ne jemi armiq. Filloi, ose le të provojmë forcën tonë në një luftë, në të cilën duhet të bjerë. ”

“Si mund të të lëviz? Asnjë lutje nuk do të bëjë që ti të kthehesh a sy i favorshëm për krijesën tënde, e cila i lutet mirësisë tënde dhe dhembshuri? Më beso, Frankenstein, isha dashamirës; shpirti im shkëlqeu me dashuri dhe njerëzim; por a nuk jam vetëm, fatkeqësisht vetëm? Ti, e imja krijues, më urrej; çfarë shprese mund të mbledh nga krijesat tuaja të tjera, kush nuk me ka borxh asgjë Ata më përcmojnë dhe më urrejnë. Malet e shkretëtirës dhe akullnajat e zymta janë streha ime. Kam bredhur këtu shumë ditë; të shpellat e akullit, të cilave nuk u trembem vetëm, janë një vendbanim për mua, dhe vetëm një të cilën njeriu nuk e bën inat. Këta qiell të zymtë i përshëndes, sepse ata janë më të dashur me mua sesa bashkëqëniet tuaja. Nëse turma e njerëzimit e dinin për ekzistencën time, ata do të bënin siç bën ti dhe do të ar-

matoseshin shkatërrimi im A nuk do t'i urrej ata që më urrejnë? Do ta mbaj pa kushte me armiqtë e mi. Unë jam i mjerë, dhe ata do të ndajnë timen mjerimi Megjithatë është në fuqinë tënde të më shpagosh dhe të çlirosh ato nga një e keqe që mbetet vetëm për ju ta bëni aq të madhe, sa jo vetëm ju dhe familja juaj, por mijëra të tjerë, do të jeni gëlltitet në shakullimat e tërbimit të saj. Le të jetë dhembshuria juaj u zhvendos dhe mos më përbuz. Dëgjoni përrallën time; kur te keni degjuar më braktis ose komisiono, ashtu siç do të gjykosh se e meritoj. Por më dëgjoni. Fajtorët lejohen, nga ligjet njerëzore, të përgjakshëm si ata janë, për të folur në mbrojtjen e tyre para se të dënohen. Degjo për mua, Frankenstein. Ju më akuzoni për vrasje, dhe megjithatë do ta akuzoni një ndërgjegje e kënaqur, shkatërroni krijesën tuaj. Oh, lavdërojeni drejtësia e përjetshme e njeriut! Megjithatë ju kërkoj të mos më kurseni; me degjo, dhe pastaj, nëse mundeni, dhe nëse dëshironi, shkatërroni punën e duarve tuaja ”.

“Pse më kujtoni,” u bashkova përsëri, “rrethanat e të cilën unë dridhem ta reflektoj, se kam qenë origjina e mjerueshme dhe autor? Mallkuar qoftë dita, djall i urryer, në të cilin për herë të parë keni parë drita! Mallkuar (megjithëse e mallkoj veten) të jenë duart që të formuan! Ju më keni bërë të mjerë përtej shprehjes. Ju nuk më keni lënë asnjë fuqi të konsideroj nëse jam thjesht për ty apo jo. Filloi! Më çliro nga pamja e formës tuaj të neveritshme. ”

“Kështu të lehtësoj, krijuesi im,” tha ai dhe vuri duart e tij të urryera para syve të mi, të cilët unë u largova nga unë me dhunë; “Kështu marr nga ty një pamje që urren. Akoma mund të më dëgjosh dhe të më dhurosh mua dhembshurinë tënde. Nga virtytet që kam pasur dikur, unë e kërkoj këtë nga ti. Dëgjoni përrallën time; është e gjatë dhe e çuditshme, dhe temperatura e ky vend nuk është i përshtatshëm për ndjesitë tuaja të bukura; eja në kasolle mbi Mali. Dielli është akoma i lartë në qiej; para se të zbresë të fshihet pas gremisave tuaja me borë dhe të ndriçojë një tjetër bota, ju do ta keni degjuar historinë time dhe mund të vendosni. Mbi ju qëndron, nëse e lë përgjithmonë lagjen e njeriut dhe drejtoj një të padëmshëm jeta, ose bëhuni fatkeqësia e shokëve tuaj krijesa dhe autori i shkatërrimi juaj i shpejtë. ”

Ndërsa e tha këtë, ai udhëhoqi rrugën përtej akullit; E ndoqa. Zemra ime ishte plot, dhe unë nuk iu përgjigja, por ndërsa vazhdoja, e peshoja argumente të ndryshme që ai i kishte përdorur dhe vendosur të paktën t'i dëgjonte përrallën e tij. Pjesërisht u nxita nga kureshtja dhe dhembshuria më konfirmoi rezolucionin. Unë deri atëherë kisha menduar që ai të ishte vrasësi i imi vëlla, dhe unë me padurim kërkoja një konfirmim ose mohim të këtij mendimi. Për herë të parë, gjithashtu,

ndjeva se cilat janë detyrat e një krijuesi ndaj krijesa e tij ishte, dhe se unë duhet ta bëja atë të lumtur para meje u ankua për ligësinë e tij. Këto motive më nxitën të respektoj kërkesën e tij. Ne e kaluam akullin, pra, dhe u ngjitëm në të kundërtën shkëmb Ajri ishte i ftohtë dhe shiu përsëri filloi të zbriste; ne hyri në kasolle, i egër me një ajër ngazëllimi, unë me një të rëndë zemra dhe shpirtrat e dëshpëruar. Por unë pranova të dëgjoj, dhe ulur veten time pranë zjarrit që shoku im i urryer kishte ndezur, kështu ai filloi përrallën e tij.

Kapitulli 11

“Ishtë me shumë vështirësi që mbaj mend epokën origjinale të qenien time; të gjitha ngjarjet e asaj periudhe duken të hutuara dhe të paqarta. Një shumëllojshmëri e çuditshme e ndjesive më pushtuan, dhe unë pashë, ndjeva, dëgjova, dhe erë në të njëjtën kohë; dhe ishte, me të vërtetë, një kohë e gjatë para se unë mësova të bëj dallimin midis operacioneve të shqisave të mia të ndryshme. Nga gradë, mbaj mend, një dritë më e fortë më shtypi nervat, kështu që unë ishte i detyruar të mbyllte sytë. Atëherë errësira më pushtoi dhe u shqetësua mua, por vështirë se e kisha ndjerë këtë kur, duke hapur sytë, si tani supozojmë, drita u derdh përsëri mbi mua. Kam ecur dhe, besoj, zbriti, por aktualisht gjeta një ndryshim të madh në ndjesitë e mia. Më parë, trupat e errët dhe të errët më kishin rrethuar, të papërshekueshëm nga imi prekja ose shikimi; por tani gjeta se mund të endesha në liri, me asnjë pengesë që as nuk mund t'i kapërceja, as t'i shmangesha. Dritë u bë gjithnjë e më shtypëse ndaj meje, dhe nxehtësia më lodh si unë eci, kërkova një vend ku mund të merrja hije. Kjo ishte pyll afër Ingolstadt; dhe këtu u shtriva pranë një përroi duke pushuar nga lodhja ime, derisa u ndjeva i torturuar nga uria dhe etja. Kjo më zgjoi nga gjendja ime gati e fjetur dhe hëngra disa manaferra të cilat i kam ngrënë gjenden të varur në pemë ose të shtrirë në tokë. Unë shuaj etjen time në përrua, dhe pastaj i shtrirë, u mund nga gjumi.

“Ishte errësirë kur u zgjova; Unë ndjeva të ftohtë gjithashtu, dhe gjysma e frikësuar, si ajo instiktivisht po e gjeta veten kaq të shkretë. Para se të kisha lënë duhanin apartamenti juaj, në një ndjesi të ftohtit, e kisha mbuluar veten me ca rroba, por këto ishin të pamjaftueshme për të më siguruar nga vesa e natën Unë isha një i mjerë i varfër, i pafuqishëm, i mjerë; Unë e dija, dhe mundja dalloj, asgjë; por duke ndjerë dhimbje më pushton nga të gjitha anët, u ula poshtë dhe qau.

«Së shpejti një dritë e butë vodhi mbi qiej dhe më dha një ndjesi të kënaqësi Unë fillova dhe pashë një formë rrezatuese që ngrihej nga mesi i pemë [Hëna] Unë vështrova me një lloj çudie. Lëvizti ngadalë, por kjo ma ndriçoi rrugën dhe unë përsëri dola në kërkim të manave. Isha

akoma i ftohtë kur nën njëren nga pemët gjeta një mantel të madh, me të cilën e mbulova dhe u ula për tokë. Asnjë dallim idetë më pushtuan mendjen; gjithçka ishte hutuar. Ndjeva dritë, dhe uri, etje dhe errësirë; tinguj të panumërt ranë në veshët e mi, dhe më tej të gjitha anët aromat e ndryshme më përshëndetën; i vetmi objekt që munda dalloja ishte hëna e ndritshme dhe unë i drejtova sytë tek ajo me kënaqësi

“Kaluan disa ndryshime të ditës dhe natës dhe rruzulli i natës kishte pakësuar shumë, kur fillova të dalloj ndjesitë e mia nga secila të tjera Unë gradualisht pashë qartë rrjedhën e qartë që më furnizonte pi dhe pemët që më hijezuan me gjethet e tyre. U kënaqa kur zbulova për herë të parë një tingull të këndshëm, i cili shpesh përshëndeste timen veshët, vazhdoi nga gryka e kafshëve të vogla me krahë që kishin shpesh përgjonin dritën nga sytë e mi. Unë gjithashtu fillova të vëzhgoj, me saktësi më të madhe, format që më rrethuan dhe të perceptojnë kufijtë e çatisë rrezatuese të dritës e cila më kulmoi. Nganjehere une u përpoq të imitonte këngët e këndshme të zogjve, por nuk ishte në gjendje. Ndonjëherë dëshiroja të shprehja ndjesitë e mia në mënyrën time, por tinguj të pakthyesëm dhe të paartikulluar që u shkëputën nga unë më trembën përsëri heshtje.

“Hëna ishte zhdukur nga nata, dhe përsëri, me një të pakësuar formë, tregoi veten, ndërsa unë ende qëndroja në pyll. E imja ndjesitë ishin bërë të dallueshme, dhe mendja ime merrte të gjitha ditë ide shtesë. Sytë e mi u mësuan me dritën dhe me perceptojnë objektet në format e tyre të duhura; Unë dallova insektin nga barishte, dhe sipas gradave, një bar nga tjetra. Kam gjetur se harabeli nuk shqiptoi veç shënime të ashpra, ndërsa ato të zogut të zi dhe mëllenja ishte e ëmbël dhe joshëse.

“Një ditë, kur u shtypa nga i ftohti, gjeta një zjarr që ishte ndezur u la nga disa lypës endacakë dhe u pushtua me kënaqësi nga ngrohtësinë që përjetova prej saj. Në gëzimin tim unë fut dorën time në live prush, por shpejt e nxori përsëri me një britmë dhimbjeje. Sa e çuditshme, Mendova, që e njëjta shkak duhet të prodhojë efekte të tilla të kundërta! Une shqyrtoi materialet e zjarrit dhe për gëzimin tim e gjeta të përbërë nga druri. Mblodha shpejt disa degë, por ato ishin të lagura dhe nuk do të digjej. Unë kam dhimbje për këtë dhe u ula ende duke parë funksionimi i zjarrit. Druri i lagësht që e kisha vendosur afër nxehtësisë tharë dhe vetë u bë i përflakur. Kam reflektuar për këtë, dhe duke prekur degët e ndryshme, zbulova shkakun dhe u zura vetë duke mbledhur një sasi të madhe druri, që ta thaj dhe të kem një furnizim të bollshëm të zjarrit. Kur erdhi nata dhe solli gjumin me të ajo, unë isha në frikën më të madhe se mos zjarri im do të shuhej. Une e mbuloi

me kujdes me dru dhe gjethe të thata dhe vendosi degë të lagura mbi të; dhe më pas, duke shtrirë mantelin, u shtriva për tokë dhe u fundosa në gjumë

“Ishte mëngjes kur u zgjova dhe kujdesi im i parë ishte të vizitoja zjarrin. E zbulova dhe një erë e butë e nxorri shpejt në flakë. Une vëzhguar këtë gjithashtu dhe sajuar një tifoz i degëve, të cilat zgjuan prush kur ishin gati të shuar. Kur erdhi nata përsëri unë zbuloi, me kënaqësi, që zjarri jepte dritë, si dhe nxehtësi dhe se zbulimi i këtij elementi ishte i dobishëm për mua në ushqimin tim, sepse gjeta disa nga rropulli që udhëtarët kishin lënë ishin pjekur dhe shijoja shumë më të këndshme sesa manaferrat që mblodha nga pemët. Une u përpoqa, pra, të vish ushqimin tim në të njëjtën mënyrë, duke e vendosur atë prushit të gjallë. Kam gjetur se manaferrat ishin prishur nga kjo operacioni, dhe arrat dhe rrënjët u përmirësuan shumë.

“Ushqimi, sidoqoftë, u bë i pakët dhe shpesh e kaloja tërë ditën duke kërkuar më kot për disa acar për të qetësuar dhembjet e urisë. Kur E gjeta këtë, vendosa të lë vendin që kisha deri tani banuar, për të kërkuar për një ku do pak dëshira që kam përjetuar më lehtë të kënaqur. Në këtë emigracion unë jashtëzakonisht vajtova për humbja e zjarrit që kisha marrë nga aksidenti dhe nuk dija se si për ta riprodhuar atë. I dhashë disa orë shqyrtimit serioz të këtë vështirësi, por unë isha i detyruar të heq dorë nga të gjitha përpjekjet për të furnizuar atë, dhe duke u mbështjellë me mantelin tim, unë godita nëpër dru drejt perëndimit të diellit. Kam kaluar tre ditë në këto përplasje dhe në gjatësia zbuloi vendin e hapur. Një rënie e madhe e borës kishte marrë vend një natë më parë, dhe fushat ishin me një të bardhë uniforme; të pamja ishte shqetësuese dhe i gjeta këmbët e mia të ftohura nga i ftohti substancë e lagur që mbulonte tokën.

“Ishte rreth shtatë në mëngjes, dhe unë dëshiroja të siguroja ushqim dhe strehë; në gjatësi kam perceptuar një kasolle të vogël, në një tokë në rritje, e cila ishte ndërtuar pa dyshim për lehtësinë e ndonjë bariu. Kjo ishte një pamje e re për mua, dhe unë e shqyrtova strukturën me shkëlqim kuriozitet. Duke gjetur derën të hapur, hyra brenda. Një burrë i moshuar u ul në të, pranë një zjarri, mbi të cilin po përgatiste mëngjesin e tij. Ai u ndez duke dëgjuar një zhurmë dhe duke më perceptuar mua, bërtita me të madhe dhe u largua nga zëri kasolle, vrapoi nëpër fusha me një shpejtësi të së cilës forma e tij e dobësuar vështirë se u shfaq i aftë. Pamja e tij, ndryshe nga çdo kam pasur ndonjëherë më parë, dhe fluturimi i tij disi më befasoi. Por unë u magjepsa nga pamja e kasolles; këtu bora dhe shiu nuk mundën depërtoj; toka ishte e thatë; dhe më paraqitej atëherë si e hollë dhe hyjnore një tërheqje

ndërsa Pandæmonium u shfaq në dæmons e ferrit pas vuajtjeve të tyre në liqenin e zjarrit. Unë gllabërova me lakmi mbetjet e mëngjesit të bariut, i cili përbëhej nga bukë, djathë, qumësht dhe verë; kjo e fundit, megjithatë, nuk më pëlqente. Pastaj, kapërcehet nga lodhje, u shtriva në mes të një kashte dhe më zuri gjumi.

“Ishte mesditë kur u zgjova dhe u tërhoqa nga ngrohtësia e diellit, e cila shkëlqeu shkëlqyeshëm në tokën e bardhë, vendosa të filloj përsëri timen udhëtime; dhe, depozitimi i mbetjeve të mëngjesit të fshatarit në një portofolin që gjeta, vazhdova nëpër fusha për disa orë, derisa në perëndim të diellit arrita në një fshat. Sa mrekulli u duk kjo! kasollet, shtëpitë më të mira dhe shtëpitë madhështore më tërhoqën admirimin kthehet. Perimet në kopshte, qumështi dhe djathi që pashë vendosur në dritaret e disa prej shtëpive, tërhequr oreksin tim. Një nga më të mirat prej tyre hyra, por zor se e kisha vendosur këmbën brenda dera para se të bërtisnin fëmijët, dhe njëra prej grave i ra të fikët. I gjithë fshati u zgjua; disa ikën, disa më sulmuan, derisa, i mërzitur rëndë nga gurët dhe shumë lloje të tjera armësh raketore, I iku në vendin e hapur dhe u strehua me frikë në një lopatë të ulët, mjaft e zhveshur, dhe duke bërë një paraqitje të mjerë pas pallateve që kisha vërehet në fshat. Sidoqoftë, kjo lopatë u bashkua me një vilë të zoti dhe pamje të këndshme, por pas përvojës sime të vonë të dashur, unë nuk guxoi të hyjë në të. Vendi im i strehimit ishte i ndërtuar nga druri, por kështu ulët që unë me vështirësi mund të ulem drejt në të. Pa dru, megjithatë, u vendos në tokë, e cila formonte dyshtemenë, por ishte e thatë; dhe megjithëse era hyri në të nga chinks të panumërta, unë e gjeta atë një azil i pëlqyeshëm nga bora dhe shiu.

“Këtu, pra, u tërhoqa dhe u shtriva i lumtur që gjeta një strehë, sado i mjerë, nga pazotësia e sezonit, dhe akoma më shumë nga barbaria e njeriut. Sapo agoi mëngjesi, unë u zvarrita nga e imja lukuni, që të mund të shikoj vilën ngjitur dhe të zbuloj nëse mundem mbetem në banesën që kisha gjetur. Ajo ishte vendosur në pjesën e prapme të vilës dhe të rrethuar në anët të cilat ishin të ekspozuara nga një derr stil dhe një pishinë të pastër me ujë. Një pjesë ishte e hapur, dhe me këtë e kisha zvarritur në; por tani kam mbuluar çdo çarje me të cilën mund të perceptohem me gurë dhe dru, por në një mënyrë të tillë që t'i mund t'i lëviz rast për të kaluar jashtë; e gjithë drita që më pëlqente erdhi përmes stilit, dhe kjo ishte e mjaftueshme për mua.

“Duke rregulluar kështu banesën time dhe duke e qiluar me kashtë të pastër, unë në pension, sepse pashë figurën e një njeriu në një distancë dhe u kujtova shumë mirë trajtimi im një natë më parë për të besuar veten në fuqinë e tij. Une së pari, sidoqoftë, kishte siguruar ushqimin

tim për atë ditë nga një copë bukë të trashë, të cilën unë e pastrova dhe një filxhan me të cilin mund të pija më lehtë sesa nga dora ime e ujit të pastër që rridhte tërheqja ime. DysHEMEJA ishte pak e ngritur, kështu që u mbajt të përkryer të thatë, dhe nga afërsia e saj në oxhak të vilë ishte në mënyrë të tolerueshme të ngrohtë.

“Duke qenë se u sigurova kështu, vendosa të banoj në këtë hove deri në duhet të ndodhë diçka që mund të ndryshojë vendosmërinë time. Ishte në të vërtetë një parajsë krahasuar me pyllin e zymtë, vendbanimin tim të mëparshëm, degët e rënies së shiut dhe tokën e zhytur. Unë hëngra mëngjesin tim me të kënaqësi dhe isha gati për të hequr një dërrasë për të blerë veten pak uji kur dëgjova një hap dhe, duke parë një copë të vogël, pashë një krijesë e re, me një kovë në kokë, duke kaluar para hovelit tim. vajza ishte e re dhe me sjellje të butë, ndryshe nga ajo që kam gjetur që atëherë cottagers dhe nëpunës shtëpi në fermë të jetë. Megjithatë ajo ishte e veshur në mënyrë kuptimplotë, a petk i trashë blu dhe një xhaketë prej liri duke qenë veshja e saj e vetme; panairi i saj flokët ishin thurur por nuk ishin të zbukuruar: ajo dukej e durueshme, por e trishtuar. Kam humbur shikimi i saj, dhe në rreth një çerek ore ajo u kthye duke mbajtur kovën, e cila tani ishte pjesërisht e mbushur me qumësht. Ndërsa ecte së bashku, në dukje të papërmbajtur nga barra, një djalë i ri e takoi, të cilit fytyra shprehu një dëshpërim më të thellë. Duke shqiptuar disa tinguj me një ajër melankolie, ai e mori kovën nga koka e saj dhe e çoi atë në vilë vetë. Ajo e ndoqi dhe ata u zhdukën. Aktualisht pashë i riu përsëri, me disa mjete në dorë, kalon fushën pas vilës; dhe vajza gjithashtu ishte e zënë, ndonjëherë në shtëpi dhe nganjëherë në oborr.

“Duke shqyrtuar banesën time, gjeta një nga dritaret e vilë më parë kishte zënë një pjesë të saj, por xhamat kishin qenë mbushur me dru. Në njërin nga këto ishte një e vogël dhe pothuajse copëz e padukshme përmes së cilës syri thjesht mund të depërtojë. Përmes kësaj çarjeje ishte e dukshme një dhomë e vogël, e zbardhur dhe e pastër por shumë e zhveshur nga orënditë. Në një cep, afër një zjarri të vogël, ishte ulur një plak, duke mbështetur kokën në duar në një qëndrim të pakënaqur. vajza e re ishte e okupuar në rregullimin e vilës; por aktualisht ajo nxori diçka nga një sirtar, i cili i përdori duart, dhe ajo u ul poshtë pranë plakut, i cili, duke marrë një instrument, filloi të luante dhe për të prodhuar tinguj më të ëmbël se zëri i thrushit ose i bilbil. Ishte një pamje e bukur, madje për mua, i mjeri i varfër që kishte kurrë nuk është parë e bukur më parë. Flokët e argjendta dhe dashamirëse fytyra e cottager plak fitoi nderimin tim, ndërsa i butë sjelljet e vajzës joshën dashurinë time. Ai luajti një ajër të ëmbël të pikëlluar të cilën unë

e perceptova tërhoqi lot nga sytë e shokut të tij të dashur, të të cilin plaku nuk e vuri re, derisa ajo ngushëllonte me zë; ai atëherë shqiptoi disa tinguj dhe krijesa e ndershme, duke lënë punën e saj, u gjunjëzua në këmbët e tij. Ai e rriti atë dhe buzëqeshi me aq mirësi dhe dashuri që ndjeva ndjesi të një natyre të veçantë dhe mbizotëruese; ata ishin një përzierje dhimbjeje dhe kënaqësie, siç nuk e kisha provuar kurrë më parë, ose nga uria ose nga i ftohti, ngrohtësia ose ushqimi; dhe u tërhoqa nga dritare, në gjendje të durojë këto emocione.

“Menjëherë pas kësaj i riu u kthye, duke mbajtur mbi supe a ngarkesa e drurit. Vajza e takoi atë në derë, ndihmoi për ta lehtësuar atë barra e tij, dhe duke marrë pak karburant në vilë, e vendosi atë zjarri; atëherë ajo dhe të rinjtë u ndanë në një cep të vilës, dhe ai i tregoi asaj një copë të madhe dhe një copë djathë. Ajo dukej i kënaqur dhe shkoi në kopsht për disa rrënjë dhe bimë, të cilat ajo vendosen në ujë, dhe pastaj mbi zjarr. Ajo më pas e vazhdoi atë puna, ndërsa i riu hyri në kopsht dhe u shfaq i zënë i punësuar në gjermimin dhe tërheqjen e rrënjëve. Pasi ishte punësuar kështu rreth një orë, gruaja e re u bashkua me të dhe ata hynë në vilë së bashku.

“Plaku kishte qenë, ndërkohë, mendimtar, por në dukje nga shokët e tij ai mori një ajër më të gëzuar dhe ata u ulën për të ha Ushqimi u dërgua shpejt. Gruaja e re ishte përsëri i zënë në rregullimin e vilës, plaku eci para vilë në diell për disa minuta, mbështetur në krahun e të rinjve. Asgjë nuk mund të tejkalojë në bukuri kontrastin midis këtyre dy shkëlqyeshëm krijesa. Njëri ishte plak, me qime argjendi dhe një fytyrë që shkëlqente me dashamirësi dhe dashuri; i riu ishte i lehtë dhe i këndshëm në të figura, dhe tiparet e tij ishin formuar me simetrinë më të mirë, por të tijat sytë dhe qëndrimi shprehnin trishtimin dhe dëshpërimin më të madh. njeriu i moshuar u kthye në vilë, dhe të rinjtë, me mjete të ndryshme nga ata që kishte përdorur në mëngjes, i drejtoi hapat e tij nëpër fushat.

“Nata u mbyll shpejt, por për çudinë time ekstreme, zbulova se cottagers kishin një mjet për të zgjatur dritën me përdorimin e konikeve, dhe ishte i kënaqur kur zbuloi se perëndimi i diellit nuk i dha fund kënaqësinë që provova duke parë fqinjët e mi njerëzorë. Ne mbrëmje vajza e re dhe shoqëruesi i saj ishin të punësuar në profesione të ndryshme gjë që nuk e kuptova; dhe plaku përsëri mori instrument i cili prodhonte tingujt hyjnorë që më kishin magjepsur mëngjesi. Sapo mbaroi, rinia filloi të mos luante, por për të shqiptuar tinguj që ishin monotone, dhe as që i ngjanin atyre harmonia e instrumentit të plakut dhe as këngët e zogjve; Unë qysh zbuloi se ai lexonte me zë të lartë, por në atë kohë nuk dija asgjë nga shkenca e fjalëve ose shkronjave.

“Familja, pasi ishte okupuar kështu për një kohë të shkurtër, u shuan dritat dhe dolën në pension, siç supozova, për të pushuar. ”

Kapitulli 12

“Unë u shtriva në kashtë, por nuk mund të flija. Unë mendova për dukuritë e ditës. Ajo që më goditi kryesisht ishin sjelljet e buta nga këta njerëz, dhe unë dëshiroja shumë t'i bashkohesha, por nuk guxova. Une kujtohet shumë mirë nga trajtimi që kisha pësuar një natë më parë fshatarët barbarë dhe zgjidhën, çfarëdo sjelljeje unë më tej mund të mendoj se është e drejtë të ndjek, që për të tashmen do ta bëja qëndroj në heshtje në lopatën time, duke parë dhe duke u përpjekur të zbuloj motive të cilat ndikuan në veprimet e tyre.

“Shtëpitë e shtëpive u ngritën të nesërmen në mëngjes para diellit. Gruaja e re rregulloi vilën dhe përgatiti ushqimin, dhe të rinjtë u larguan pas vaktit të parë.

“Kjo ditë u kalua në të njëjtën rutinë si ajo që i parapriu asaj. I riu ishte punësuar vazhdimisht jashtë dymve, dhe vajza brenda profesione të ndryshme të mundimshme brenda. Plaku, të cilin unë së shpejti perceptohet si i verbër, përdori orët e tij të lira në instrumentin e tij ose në soditje. Asgjë nuk mund të tejkalojë dashurinë dhe respektin që i pëlqen Cottagers të rinj të ekspozuar ndaj shokut të tyre të nderuar. Ata kryente ndaj tij çdo zyrë të vogël dashurie dhe detyre me të butësi, dhe ai i shpërbleu ata me buzëqeshjet e tij dashamirëse.

“Ata nuk ishin plotësisht të lumtur. I riu dhe shoqëruesi i tij shpesh u shkëput dhe u duk të qante. Nuk pashë asnjë arsye për pakënaqësinë e tyre, por unë u preka thellësisht nga ajo. Sikur të ishin krijesa të tilla bukuroshe i mjerë, ishte më pak e çuditshme që unë, një qenie e papërsosur dhe e vetmuar, duhet të jetë i mjerë. Megjithatë, pse ishin këto qenie të buta të pakënaqur? Ata posedonte një shtëpi të lezetshme (sepse e tillë ishte në sytë e mi) dhe të gjitha luks; ata kishin një zjarr për t'i ngrohur ata kur ishin të ftohtë dhe të shijshëm kur është i uritur; ata ishin veshur me rroba të shkëlqyera; dhe, akoma më shumë, ata shijuan shoqërinë dhe fjalimin e njëri-tjetrit, duke shkëmbyer çdo ditë pamjet e dashurisë dhe mirësisë. Çfarë nënkuptonin lotët e tyre? A bënë ata me te vertete shpreh dhimbje? Unë në fillim nuk isha në gjendje të zgjidhja këto pyetje, por vëmendja e përhershme dhe koha më shpjeguan shumë paraqitje të cilat ishin në fillim enigmatike.

“Një periudhë e konsiderueshme kaloi para se të zbuloja një nga shkaqet e shqetësimit i kësaj familje të dashur: ishte varfëria, dhe ata e pësoi atë të keqe në një shkallë shumë shqetësuese. Ushqimi i tyre përbëhej tërësisht nga perimet e kopshtit të tyre dhe qumështi i një lopë, e cila dha shumë pak gjatë dimrit, kur zotërit e saj mezi mund

të siguronte ushqim për ta mbështetur atë. Ata shpesh, besoj, vuajtj dhimbjet e urisë shumë prekëse, veçanërisht të dy cottagers të rinj, për disa herë ata vendosën ushqim para të vjetër njeriu kur nuk rezervuan asnjë për veten e tyre.

“Kjo tipar i mirësisë më preku ndjeshëm. Unë isha mësuar, gjatë natës, për të vjedhur një pjesë të dyqanit të tyre për timen konsumi, por kur kuptova se duke bërë këtë unë i shkaktoja dhimbje cottagers, unë abstenova dhe u kënaqa me manaferrat, arrat, dhe rrënjët që mbledha nga një dru fqinj.

“Kam zbuluar edhe një mjet tjetër përmes të cilit më është mundësuar të ndihmoj punët e tyre. Zbulova se rinia kalonte një pjesë të madhe të çdo dite në mbledhjen e drurit për zjarrin e familjes, dhe gjatë natës unë shpesh mora mjetet e tij, përdorimin e të cilave i zbulova shpejt dhe i solla në shtëpi qitja e mjaftueshme për konsum prej disa ditësh.

“Më kujtohet, hera e parë që e bëra këtë, gruaja e re, kur ajo hapi derën në mëngjes, u duk shumë i habitur kur pa një të madh grumbull druri nga jashtë. Ajo shqiptoi disa fjalë me një zë të lartë, dhe asaj iu bashkuan të rinjtë, të cilët gjithashtu shprehën habinë. Kam vërejtur, me kënaqësi, se ai nuk shkoi në pyll atë ditë, por e kaloi atë në riparimin e vilë dhe kultivimin e kopshtit.

“Sipas gradave bëra një zbulim të momentit akoma më të madh. Unë e gjeta atë këta njerëz zotëronin një metodë të komunikimit të përvojës së tyre dhe ndjenjat ndaj njëri-tjetrit nga tingujt e artikuluar. Kam perceptuar që fjalët ata flisnin ndonjëherë prodhuar kënaqësi ose dhimbje, buzëqeshje ose trishtim, në mendjet dhe fytyrat e dëgjuesve. Kjo ishte me të vërtetë një shkencë si perëndia, dhe unë dëshiroja me zjarr të njihesha me të. Por unë isha i hutuar çdo përpjekje që bëra për këtë qëllim. Shqiptimi i tyre ishte i shpejtë, dhe fjalët që shqiptonin, duke mos pasur ndonjë lidhje të dukshme me të dukshmet objektet, nuk isha në gjendje të zbuloja ndonjë të dhënë me të cilën do të mund të zbuloja misterin e referimit të tyre. Me aplikim të shkëlqyeshëm, sidoqoftë, dhe pasi të keni mbeti gjatë hapësirës së disa revolucioneve të hënës në hovelën time, unë zbuloi emrat që u ishin dhënë disa prej objekteve më të njohura të ligjërim; Mësova dhe zbatova fjalët, _ zjarr, qumësht, bukë, _ dhe *wood*. Mësova gjithashtu emrat e vetë cottagers. Të rinjtë dhe shoqëruesi i tij kishte secilin prej tyre disa emra, por plaku kishte vetëm një, i cili ishte _ babai. _ Vajza quhej _ motër _ ose *Agatha*, _ dhe të rinjtë Felix, vëlla, _ ose _ bir. *Nuk mundem përshkruaj kënaqësinë që ndjeva kur mësova idetë e ndara për secilën prej tyre këto tinguj dhe ishte në gjendje t'i shqiptonte ato. Dallova*

disa të tjerë fjalët pa genë ende në gjendje t'i kuptojmë ose t'i zbatojmë ato, të tilla si __ mirë, i dashur, i pakënaqur.

“Unë e kalova dimrin në këtë mënyrë. Sjellja e butë dhe bukuria e shtëpitë e shtëpive më i pëlqyen shumë; kur ishin te palumtur, une u ndie i dëshpëruar; kur ata u gëzuan, unë u dhashë simpati për gëzimet e tyre. Pashë pak qenie njerëzore përveç tyre, dhe nëse ndonjë tjetër ka ndodhur të hyjë në vilë, sjelljet e tyre të ashpra dhe ecja e vrazhdë rritur vetëm për mua arritjet superiore të miqve të mi. Plaku, mund ta perceptoja, shpesh përpiquej të inkurajoja fëmijët e tij, pasi ndonjëherë e gjeta atë ai i thirri ata, për të hedhur poshtë melankolinë e tyre. Ai do të fliste në një theks i gëzuar, me një shprehje të mirësisë që dhuroi kënaqësi edhe mbi mua. Agatha dëgjonte me respekt, sytë ndonjëherë i mbusheshin me lot, të cilat ajo u përpoq t'i zhdukte pa perceptuar; por une përgjithësisht zbuloj se fytyra dhe toni i saj ishin më të gëzuar pas pasi kishte dëgjuar nxitjet e babait të saj. Nuk ishte kështu me Feliksin. Ai ishte gjithmonë më i trishtuari i grupit, madje edhe për timen shqisat e papraktikuara, ai dukej se kishte vuajtur më thellë se ai shokët Por nëse fytyra e tij ishte më e trishtuar, zëri i tij ishte më shumë i gëzuar se ai i motrës së tij, sidomos kur i drejtohej të vjetrës njeri

“Unë mund të përmend raste të panumërta të cilat, edhe pse të lehta, të shënuara dispozitat e këtyre akomoduesve të dashur. Në mes të varfërisë dhe dëshirojnë, Feliksi i çoi motrës së tij me kënaqësi vogëlushen e parë lule e bardhë që nxirrte sytë nga toka me borë. Në fillim në mëngjes, para se ajo të ishte ngritur, ai pastroi dëborën që pengoi rrugën e saj për në qumështoren, nxori ujë nga pusi dhe solli dru nga jashtë, ku, për të tij të përhershme i habitur, ai e gjeti dyqanin e tij të rimbushur gjithmonë nga një i padukshëm dorë Gjatë ditës, besoj, ai ka punuar ndonjëherë për një fqinj fermer, sepse shpesh dilte dhe nuk kthehej deri në darkë, megjithatë nuk solli asnjë dru me vete. Herë të tjera ai ka punuar në kopsht, por pasi kishte pak për të bërë në sezonin e ngricave, ai i lexoi të vjetrit njeri dhe Agatha.

“Ky lexim më kishte çuditur jashtëzakonisht shumë në fillim, por sipas gradave I zbuloj se ai shqiptoi shumë tinguj të njëjtë kur lexoi si kur ai foli Supozova, pra, se ai gjeti në letër shenja për fjalimin që ai e kuptonte dhe unë dëshiroja me zjarr ta kuptoja edhe këto; por si ishte e mundur kur as nuk e kuptova tingujt për të cilët qëndronin si shenja? Unë u përmirësova, megjithatë, ndjeshëm në këtë shkencë, por jo aq sa duhet për të ndjekur çdo lloj bisedë, megjithëse e aplikova tërë mendjen time në përpjekje, sepse unë lehtë e perceptova atë, edhe pse dëshiroja me padurim ta zbuloja veten shtëpitë, nuk duhet të bëj

përpyjekjen derisa të isha bërë i pari mjeshtër i gjuhës së tyre, e cila njohuri mund të më lejojë t'i bëj anashkaloj deformimin e figurës sime, sepse me këtë edhe kontrasti paraqitur përherë në sytë e mi më kishte bërë të njohur.

“Unë kisha admiruar format e përsosura të shtëpizave të mia - hirin, bukurinë e tyre, dhe çehre delikate; por si u tmerrova kur shikoja veten në një pishinë transparente! Në fillim u ktheva, pa mundur ta besoja atë ishte vërtet unë që reflektova në pasqyrë; dhe kur u bëra plotësisht i bindur se isha në të vërtetë përbindëshi që jam, isha e mbushur me ndjesitë më të hidhura të dëshpërimit dhe keqardhjes. Mjerisht! Unë ende nuk i dija plotësisht efektet fatale të këtij të mjerimi deformim

“Ndërsa dielli bëhej më i ngrohtë dhe drita e ditës më shumë, bora u zhduk, dhe unë pashë pemët e zhveshura dhe tokën e zezë. Nga kjo koha që Felix ishte më e punësuar, dhe indikacionet zemëruese të uria e afërt u zhduk. Ushqimi i tyre, siç e gjeta më pas, ishte i trashë, por ishte i shëndetshëm; dhe ata siguruan një mjaftueshmëri të saj. Disa lloje të reja të bimëve dolën në kopsht, të cilat ata i veshur; dhe këto shenja rehati rriteshin çdo ditë si në stinë i përparuar

“Plaku, mbështetur te i biri, ecte çdo ditë në mesditë, kur ndodhi jo shi, siç pashë që quhej kur qielli derdhte atë ujërat Kjo ndodhte shpesh, por një erë e fortë shpejt e thau toka, dhe stina u bë shumë më e këndshme sesa kishte qenë.

“Mënyra ime e jetës në hove ishte e njëtrajtshme. Gjatë mëngjesit unë morën pjesë në lëvizjet e cottagers dhe kur ata u shpërndanë profesione të ndryshme, kam fjetur; pjesa tjetër e ditës u kalua në duke vëzhguar miqtë e mi. Kur kishin dalë në pension për të pushuar, nëse kishte ndonjë hëna ose nata ishte dritë e yjeve, unë shkova në pyll dhe u mblodha ushqimin tim dhe karburantit për vilën. Kur kthehesha, aq shpesh sa ajo ishte e nevojshme, unë pastrova rrugën e tyre nga dëbora dhe i bëra ato zyra që i kisha parë të bëra nga Felix. Më pas zbulova se këto punët, të kryera nga një dorë e padukshme, i habitën shumë; dhe një herë ose dy herë i dëgjova, në këto raste, shqiptojnë fjalët _ mirë shpirt, i mrekullueshëm_; por unë atëherë nuk e kuptova domethënien të këtyre termave.

“Mendimet e mia tani u bënë më aktive dhe unë dëshiroja të zbuloja ato motivet dhe ndjenjat e këtyre krijesave të bukura; Unë isha kureshtar për të e di pse Feliksi u shfaq kaq i mjerë dhe Agatha kaq i trishtuar. une mendova (i mjeri budalla!) që mund të jetë në fuqinë time t'i rikthej lumturinë këta njerëz meritore. Kur kam fjetur ose kam munguar, format e babai i nderuar i verbër, Agatha i butë dhe Feliksi i shkëlqyer fluturoi para meje. Unë i shikoja ata si qenie superiore që do

të ishin arbitrat e fatit tim të ardhshëm. Kam formuar në imagjinatën time a mijë fotografi të prezantimit tim para tyre, dhe pritjen e tyre të une Unë imagjinoja se ata do të neveriteshin, derisa, nga im i butë sjellje dhe fjalë pajtuese, së pari duhet të fitoj favorin e tyre dhe me pas dashuria e tyre.

“Këto mendime më gëzuan dhe më shtynë të aplikoja me zjarr të freskët përvetësimi i artit të gjuhës. Organet e mia ishin vërtet të ashpra, por i zhdërvjellët; dhe megjithëse zëri im ishte shumë ndryshe nga muzika e butë e tyre tonet, megjithatë i shqiptoja fjalë të tilla siç i kuptova me lehtësi të tolerueshme. Ishte si gomari dhe qeni i prehrit; megjithatë me siguri gomari i butë i të cilit qëllimet ishin të dashur, megjithëse sjelljet e tij ishin të vrazhda, të merituar trajtim më i mirë sesa goditje dhe ekzekutim.

“Dushet e këndshme dhe ngrohtësia gjeniale e pranverës ndryshuan shumë aspekti i tokës. Burra që para këtij ndryshimi dukej se kishin qenë u fshehën në shpella u shpërndanë dhe u punësuan në arte të ndryshme të kultivimi. Zogjtë këndonin në nota më të gëzueshme, dhe gjethet filloi të lulëzojë mbi pemë. Gëzuar, tokë e lumtur! Vendbanim i përshtatshëm për perënditë, e cila, kaq pak kohë më parë, ishte e zymtë, e lagësht dhe i padëmshëm. Shpirtrat e mi u ngritën nga pamja magjepsëse e natyra; e kaluara u shua nga kujtesa ime, e tashmja ishte e qetë, dhe e ardhmja e praruar nga rrezet e ndritshme të shpresës dhe parashikimet e gëzimit. ”

Kapitulli 13

“Tani unë nxitoj në pjesën më prekëse të historisë sime. Unë do të tregoj ngjarje që më bënë përshtypje me ndjenja të cilat, nga ç’kisha qenë, më kanë bërë atë që jam.

“Pranvera përparoi me shpejtësi; koha u bë e mirë dhe qiellin pa re Më befasoi ajo që më parë ishte e shkretë dhe e zymtë tani duhet të lulëzojë me lulet dhe gjelbërimin më të bukur. E imja shqisat u kënaqën dhe u freskuan nga një mijë aroma kënaqësie dhe nje mije pamje bukurie.

“Ishte një nga këto ditë, kur shtëpitë e mia pushuan periodikisht nga puna - plaku luante në kitarë, dhe fëmijët e dëgjova atë - se unë vura re se fytyra e Feliksit ishte melankolia përtej shprehjes; ai psherëtiu shpesh, dhe një herë babai i tij ndaloi në muzikën e tij dhe unë hamendësova nga mënyra e tij që ai pyeti shkaku i hidhërimit të djalit të tij. Feliksi u përgjigj me një theks të gëzuar dhe i moshuari ishte duke rifilluar muzikën e tij kur dikush trokiti në derë.

“Ishte një zonjë mbi kalë, e shoqëruar nga një fshatar si udhërrëfyese. Zonja ishte veshur me një kostum të errët dhe e mbuluar me

një të zezë të trashë vello Agatha bëri një pyetje, së cilës i huaji vetëm u përgjigj shqiptimi, me një theks të ëmbël, i emrit të Felix. Zëri i saj ishte muzikore por ndryshe nga ajo e ndonjërit prej miqve të mi. Me të dëgjuar këtë fjalë, Felix erdhi me nxitim te zonja, e cila, kur e pa, e hodhi vello dhe unë pashë një fytyrë të bukurisë dhe shprehjes engjëjllore. Ajo flokët e një korbi të ndritshëm të zi dhe të endur me kureshtje; sytë e saj ishin e errët, por e butë, megjithëse e animuar; tiparet e saj të një të rregullt proporcion, dhe çehre e saj mrekullisht e drejtë, secila faqe e lyer me të një trëndafili bukuroshe.

“Feliksi dukej i mërzhitur nga kënaqësia kur e pa, çdo tipar i trishtimi u zhduk nga fytyra e tij, dhe ajo shprehu menjëherë një shkallë të gëzim ekstatik, për të cilin vështirë se mund ta besoja të aftë; e tij sytë shkëlqenin, ndërsa faqja i skuqej nga kënaqësia; dhe në atë moment unë e mendoj aq të bukur sa i huaji. Ajo u shfaq e prekur nga ndjenja të ndryshme; duke fshirë disa lot nga sytë e saj të bukur, ajo mbajti ia zgjati dorën Feliksit, i cili e puthi me hare dhe e thirri, si aq mirë sa mund ta dalloja, arabin e tij të ëmbël. Ajo nuk u duk e kuptoj, por buzeqeshi. Ai e ndihmoi atë për të zbritur, dhe duke shkarkuar udhëzuesin e saj, e drejtoi atë në vilë. Disa biseda u zhvillua midis tij dhe babait të tij dhe të rinjve një i huaj u gjunjëzua në këmbët e plakut dhe do të kishte puthur dorën e tij, por ai e rriti dhe e përqafoi me dashuri.

“Unë shpejt e kuptova që megjithëse i panjohuri shqiptonte tinguj të artikuluar dhe dukej se kishte një gjuhë të vetën, ajo as që kuptohej nga as ajo vetë nuk i kuptonte cottagers. Ata bënë shumë shenja të cilat unë nuk e kuptoi, por pashë që prania e saj shpërndau gëzim përmes vilës, duke shpërndarë brengën e tyre ndërsa dielli shpërndan mjegullat e mëngjesit. Feliksi dukej veçanërisht i lumtur dhe me buzëqeshje kënaqësia e mirëpriti Arabin e tij. Agatha, Agatha gjithnjë e butë, u puth duart e një të huaji bukuroshe, dhe duke treguar vëllain e saj, të bëra shenja që më dukeshin se ai kishte qenë i trishtuar derisa ajo erdhi Disa orë kaluan kështu, ndërsa ata, nga fytyra e tyre, shprehu gëzim, kauzën e së cilës nuk e kuptova. Aktualisht unë gjendet, nga përsëritja e shpeshtë e disa tingujve që i huaji përsëriti pas tyre, se ajo po përpiquej të mësonte gjuhën e tyre; dhe ideja menjëherë më lindi që unë të përdorja udhëzime të njëjta për të njëjtin qëllim. I huaji mësoi rreth njëzet fjalët në orën e parë; shumica e tyre, me të vërtetë, ishin ato që unë kisha më parë kuptova, por unë përfitova nga të tjerët.

“Ndërsa erdhi nata, Agatha dhe Arabi dolën në pension herët. Kur ata e ndau Feliks in puthi dorën e të huajit dhe i tha: ‘Natën e mirë Safie e embel. ’ Ai u ul shumë më gjatë, duke biseduar me babanë

e tij, dhe nga përsëritja e shpeshtë e emrit të saj unë hamendësova se bukuroshja e tyre mysafiri ishte tema e bisedës së tyre. Unë dëshiroja me zjarr kuptojini ata, dhe përkulni çdo fakultet drejt këtij qëllimi, por u gjet ësthtë plotësisht e pamundur.

“Të nesërmen në mëngjes, Felix doli në punën e tij dhe pas zakonit pushtimet e Agatha ishin të mbaruara, Arabi u ul në këmbët e njeriu i moshuar, dhe duke marrë kitarën e tij, luajti disa ajra kaq hijshëm e bukur që ata menjëherë tërhoqën lotët e pikëllimit dhe kënaqësisë nga imja sytë Ajo këndoi, dhe zëri i saj rrodhi në një kadencë të pasur, ënjtje ose duke vdekur si një bilbil i pyjeve.

“Kur ajo mbaroi, ajo i dha kitarën Agatha-s, e cila në fillim e refuzoi atë. Ajo luajti një ajër të thjeshtë dhe zëri i saj e shoqëronte thekse të ëmbla, por ndryshe nga tendosja e mrekullueshme e të huajit. E vjetra njeriu u shfaq i entuziazmuar dhe tha disa fjalë të cilat Agatha u përpoq shpjegoi Safie, dhe me të cilën ai dukej se dëshironte të shprehte se ajo i dhuroi atij kënaqësinë më të madhe nga muzika e saj.

“Ditët kaluan tani në mënyrë paqësore si më parë, me ndryshimin e vetëm ai gëzim kishte zënë vend në trishtim në fytyrat e miqve të mi. Safie ishte gjithmonë homoseksual dhe i lumtur; ajo dhe unë u përmirësua me shpejtësi në njohja e gjuhës, kështu që brenda dy muajsh fillova të kuptoj më së shumti të fjalëve të shqiptuara nga mbrojtësit e mi.

“Në ndërkohë edhe toka e zezë ishte e mbuluar me barishte, dhe brigjet e gjelbërta ndërthuren me lule të panumërta, të ëmbla për aroma dhe sytë, yje me shkëlqim të zbehtë mes pyjeve të dritës së hënës; dielli u bë më i ngrohtë, netët e kthjellëta dhe të buta; dhe nata ime përsëritjet ishin një kënaqësi ekstreme për mua, megjithëse ishin mjaft të konsiderueshme shkurtuar nga perëndimi i vonë dhe lindja e hershme e diellit, sepse unë kurrë sipërmarrjes jashtë gjatë ditës, nga frika e takimit me të njëjtën trajtim që kisha kaluar më parë në fshatin e parë ku hyra.

«Ditët e mia kaluan me vëmendje të madhe, që të mund të bëhesha më shpejt zotëroni gjuhën; dhe mund të mburrem se jam përmirësuar më shpejt sesa arabi, i cili kuptonte shumë pak dhe bisedonte i thyer thekse, ndërsa unë i kuptova dhe mund të imitoja pothuajse çdo fjalë që u fol

“Ndërsa u përmirësova në të folur, unë gjithashtu mësova shkencën e letrave si iu mësova të huajit dhe kjo hapi përpara meje një fushë të gjerë për çudi dhe kënaqësi.

“Libri nga i cili Felix udhëzoi Safie ishte Volins's *Ruins të Perandorive*. Unë nuk duhet ta kisha kuptuar qëllimin e këtij libri nuk e

kishte kuptuar Feliksi, gjatë leximit të tij, dha shpjegime shumë të vogla. Ai e kishte zgjedhur këtë puna, tha ai, sepse stili deklamues ishte përshtatur në imitimit të Autorë lindorë. Përmes kësaj pune fitova një njohuri të përkohshme të historisë dhe një pamje të disa perandorëve që ekzistojnë aktualisht në botë; ajo dha mua një pasqyrë të sjelljeve, qeverive dhe feve të ndryshme kombet e tokës. Kam dëgjuar për Aziatikët e përtac, për mrekulli veprimtaria gjeniale dhe mendore e Grekëve, e luftërave dhe e virtytit të mrekullueshëm të Romakëve të hershëm - të degjenerimit të tyre pasues - të rënja e asaj perandorie të fuqishme, të kalorësisë, krishterimit dhe mbretërve. degjova e zbulimit të hemisferës amerikane dhe qau me Safie mbi fati i pafat i banorëve të saj origjinal.

“Këto rrëfime të mrekullueshme më frymëzuan me ndjenja të çuditshme. Ishte njeriu, me të vërtetë, në të njëjtën kohë kaq i fuqishëm, kaq i virtytshëm dhe madhështor, por pra vicioz dhe bazë? Ai u shfaq në një kohë vetëm një kastë e keqe parimi dhe në një tjetër si gjithçka që mund të konceptohet për fisnike dhe si perëndia. Për të qenë një njeri i madh dhe i virtytshëm u shfaq nderi më i lartë që mund t’i ndodhë një qenie të ndjeshme; të jetë bazë dhe i mbrapshtë, sa më shumë rekord kanë qenë, dukej degradimi më i ulët, një gjendje më shumë i urryer se ai i nishanit të verbër ose i krimbave të padëmshëm. Për një kohë të gjatë unë nuk mund ta konceptojë se si një njeri mund të shkojë të vrasë shokun e tij, ose edhe pse kishte ligje dhe qeveri; por kur degjova detaje të ves dhe gjakderdhje, mrekullia ime pushoi dhe u ktheva me neveri dhe urrejtje

“Çdo bisedë e shtëpizave tani hapi çudira të reja për mua. Ndërsa i dëgjova udhëzimet që Feliksi u dha Arabisht, sistemi i çuditshëm i shoqërisë njerëzore u shpjegua për mua. Une dëgjua për ndarjen e pasurisë, për pasurinë e pamasë dhe të pavlefshme varfëri, me gradë, prejardhje dhe gjak fisnik.

“Fjalët më shtynë të kthehem drejt vetes. Mësova se zotërimet më të vlerësuara nga kolegët tuaj krijesa ishin të larta dhe prejardhja e pangopur e bashkuar me pasuritë. Një burrë mund të respektohet me të vetëm një nga këto përparësi, por pa asnjë prej tyre ai konsiderohej, përveç në raste shumë të rralla, si një endacak dhe një skllav, i dënuar harxhoni fuqitë e tij për fitimet e pak të zgjedhurve! Dhe çfarë isha unë? E krijuesi im dhe krijuesi isha absolutisht injorant, por e dija që unë nuk posedonte para, pa miq, asnjë lloj pasurie. Përveç kësaj, isha përfunduar me një figurë të deformuar në mënyrë të fshehtë dhe të neveritshme; Unë nuk isha madje të së njëjtës natyrë si njeriu. Unë isha më i shkathët se ata dhe mund të jetoj me dietë më të ashpër; Unë

mora ekstremet e nxehtësisë dhe të ftohtit me të më pak lëndime në kornizën time; shtati im i kaloi shumë ato. Kur shikova përreth pashë dhe dëgjova për askënd si unë. A isha, pra, një përbindësh, një njollë mbi tokë, nga e cila ikën të gjithë njerëzit dhe të cilët të gjithë njerëzit nuk i pranuan?

“Unë nuk mund t’ju përshkruaj agoninë që shkaktojnë këto reflektime mbi mua; Unë u përpoqa t’i shpërndaj, por hidhërimi vetëm u rrit njohuri Oh, se kisha mbetur përgjithmonë në drurin tim vendas, as e njohur dhe as e ndjerë përtej ndjesive të urisë, etjes dhe nxehtësisë!

“Nga çfarë natyre e çuditshme është njohuria! Ajo ngjitet në mendje kur është e ka kapur një herë si një liken mbi shkëmb. Kam dashur ndonjëherë shkundi çdo mendim dhe ndjenjë, por mësova se kishte vetëm një do të thotë të kapërcesh ndjesinë e dhimbjes, dhe kjo ishte vdekja - një gjendje të cilën unë ende kisha frikë se nuk e kuptova. E admiroja virtytin dhe të mirën ndjenjat dhe i dua sjelljet e buta dhe cilësitë e mia të dashura cottagers, por unë u përjashtua nga marrëdhëniet me ta, përveç përmes mjeteve të cilat i kam marrë vjedhurazi, kur isha i paparë dhe e panjohur, dhe e cila më tepër e rriti sesa e kënaqte dëshirën që kisha duke u bërë një ndër shokët e mi. Fjalët e buta të Agatha dhe buzëqeshjet e animuara të arabit simpatik nuk ishin për mua. I butë nxitjet e plakut dhe biseda e gjallë e të dashurit Feliksi nuk ishin për mua. I mjeri, i mjeri i palumtur!

“Mësimet e tjera më bënë përshtypje edhe më thellë. Kam dëgjuar për ndryshimi i gjinive, dhe lindja dhe rritja e fëmijëve, si babai vuri re buzëqeshjet e foshnjës dhe sallonet e gjalla të fëmija më i madh, si ishin përmbyllur gjithë jeta dhe kujdeset e nënës në ngarkesën e çmuar, si u zgjerua dhe fitoi mendja e rinisë njohuri, të vëllait, motrës dhe të gjitha marrëdhëniet e ndryshme të cilat lidhin një qenie njerëzore me një tjetër në lidhje të ndërsjella.

“Por ku ishin miqtë dhe marrëdhëniet e mia? Asnjë baba nuk e kishte parë timen ditët e foshnjave, asnjë nënë nuk më kishte bekuar me buzëqeshje dhe përkëdhelje; ose nëse ata kishin, e gjithë jeta ime e kaluar ishte tani një njollë, një vend i lirë pune në të cilin unë nuk dalloj asgjë. Nga përkujtimi im më i hershëm kisha qenë si unë atëherë ishte në lartësi dhe përpjesëtim. Unë kurrë nuk kisha parë një qenie që më ngjan mua ose që pretendoi ndonjë marrëdhënie me mua. Çfare isha une pyetja përsëri përsëritet, për t’u përgjigjur vetëm me rënkime.

“Së shpejti do të shpjegoj se çfarë kanë prirur këto ndjenja, por më lejo tani kthehuni tek cottagers, historia e të cilëve më entuziazmoi kaq e larmishme ndjenjat e indinjatës, kënaqësisë dhe habisë, por që të gjitha përfunduan në dashuri dhe respekt shtesë për mbrojtësit e mi

(sepse kështu i kam dashur, në një vetë-mashtrim i pafajshëm, gjysmë i dhimbshëm, për t'i thirrur ata “.

Kapitulli 14

“Kalo! ca kohë para se të mësoja historinë e miqve të mi. Ishte një që nuk mund të dështojë të bëjë përshtypje të thellë në mendjen time, duke u shpalosur siç bëri një numër rrethanash, secila interesante dhe e mrekullueshme për të një aq plotësisht i papërvojë sa isha.

“Emri i plakut ishte De Lacey. Ai ishte me origjinë nga një i mirë familja në Francë, ku ai kishte jetuar për shumë vite në pasuri, i respektuar nga eprorët e tij dhe i dashur nga të barabartët e tij. Djali i tij u edukua në shërbim të vendit të tij, dhe Agatha ishte renditur me zonjat e dallimi më i lartë. Disa muaj para mbërritjes sime ata kishin jetuar një qytet i madh dhe luksoz i quajtur Paris, i rrethuar nga miq dhe posedojnë çdo kënaqësi që virtyti, përsosja e intelektit, ose shija, e shoqëruar nga një pasuri e moderuar, mund ta përballonte.

“Babai i Safie kishte qenë shkaku i shkatërrimit të tyre. Ai ishte një Tregtar turk dhe kishte banuar në Paris për shumë vite, kur, për disa arsye të cilën nuk mund ta mësoja, ai u bë i neveritshëm ndaj qeverisë. Ai u kap dhe u fut në burg po atë ditë nga mbërriti Safie Konstandinopoja për t'u bashkuar me të. Ai u gjykua dhe u dënua me vdekje. padrejtësia e dënimit të tij ishte shumë flagrante; gjithë Parisi ishte i indinjuar; dhe u gjykua se feja dhe pasuria e tij sesa krimi i pretenduar kundër tij kishte qenë shkaku i dënimit të tij.

“Felix kishte qenë aksidentalisht i pranishëm në gjyq; tmerrin e tij dhe indinjata ishin të pakontrollueshme kur dëgjoi vendimin e gjykata. Ai bëri, në atë moment, një zotim solemn për ta dorëzuar dhe më pas shikoi përreth mjeteve. Pas shumë përpjekjeve të pafrytshme për të fituar praninë në burg, ai gjeti një dritare të gdhendur fort në një pjesë e pa mbrojtur e ndërtesës, e cila ndezi burgun e fatkeq Muhamedan, i cili, i ngarkuar me zinxhirë, priti i dëshpëruar ekzekutimi i dënimit barbar. Felix vizitoi hekura gjatë natës dhe i bëri të njohur të burgosurit qëllimet e tij në favor të tij. Turku, i habitur dhe i kënaqur, u përpoq të ndezte zellin e çliruesit të tij me premtime shpërblimi dhe pasurie. Felix refuzoi ofertat e tij me përbuzje, por kur pa Safie-n e bukur, të cilit i lejohej ta vizitonte babai i saj dhe i cili me gjestet e saj shprehu mirënjohjen e saj të gjallë, rinia nuk mund të ndihmonte në zotërimin e mendjes së tij që zotëronte rob një thesar i cili do të shpërblente plotësisht mundin dhe rrezikun e tij.

“Turk shpejt e kuptoi përshtypjen që vajza e tij kishte bërë në zemrën e Feliksit dhe u përpoq ta siguronte atë më plotësisht në interesat e tij me premtimin e dorës së saj në martesë aq shpejt sa ai duhet të

përcillet në një vend të sigurisë. Feliksi ishte shumë delikat për të pranoni këtë ofertë, megjithatë ai priste me siguri mundësinë e ngjarje për sa i përket konsumimit të lumturisë së tij.

“Gjatë ditëve në vijim, ndërsa përgatitjet po vazhdonin përpara arratisja e tregtarit, zelli i Feliksit u ngroh nga disa letra që ai mori nga kjo vajzë e bukur, e cila gjeti mjete për të shpreh mendimet e saj në gjuhën e të dashurit të saj me ndihmën e një të moshuari burrë, një shërbëtor i babait të saj që kuptonte frëngjisht. Ajo e falenderoi atë në kushtet më të zjarra për shërbimet e tij të synuara ndaj prindit të saj, dhe në të njëjtën kohë ajo hidhëronte butësisht fatin e saj.

“Unë kam kopje të këtyre letrave, sepse gjeta mjete, gjatë qëndrimit tim në hovel, për të siguruar mjetet e shkrimit; dhe shkronjat ishin shpesh në duart e Felix ose Agatha. Para se të nisem do ta bëj jepjani juve; ata do të provojnë të vërtetën e përrallës time; por aktualisht, pasi dielli tashmë ka rënë, unë do të kem kohë të përsëris vetëm substanca e tyre për ju.

“Safie tregoi se nëna e saj ishte një arabe e krishterë, u kap dhe u bë një skllav nga turqit; rekomanduar nga bukuria e saj, ajo kishte fituar zemrën e babai i Safie, i cili u martua me të. Vajza e re foli lart dhe termat entuziastë të nënës së saj, e cila, e lindur në liri, hodhi poshtë skllavëria në të cilën ajo tani ishte reduktuar. Ajo e udhëzoi vajzën e saj të hynte brenda parimet e fesë së saj dhe e mësoi atë të aspirojë për fuqi më të larta të intelektit dhe një pavarësi e shpirtit e ndaluar për femrën pasuesit e Muhamedit. Kjo zonjë vdiq, por mësimet e saj ishin të pashlyeshme i impresionuar në mendjen e Safie, i cili u sëmur me shpresën për përsëri duke u kthyer në Azi dhe duke u shëruar brenda mureve të një haremi, lejohet vetëm të okupojë veten me dëfrime foshnjore, të papërshtatshme për të zemërimi i shpirtit të saj, tashmë i mësuar me ide të mëdha dhe një fisnike imitim për virtytin. Mundësia për t’u martuar me një të krishterë dhe duke qëndruar në një vend ku gratë lejoheshin të merrnin një gradë në shoqëria ishte magjepsëse për të.

“Dita për ekzekutimin e turkut ishte caktuar, por natën para tij ai la burgun dhe para mëngjesit ishte i largët shumë liga nga Parisi. Felix kishte blerë pasaporta në emër të babai, motra dhe vetja e tij. Ai më parë kishte komunikuar të tijat plan për ish, i cili ndihmoi mashtrimin duke lënë shtëpinë e tij, nën shtirja e një udhëtimi dhe u fsheh, me të bijën, në një pjesë e errët e Parisit.

“Felix i drejtoi të arratisurit përmes Francës në Lyons dhe përtej Montit Cenis në Leghorn, ku tregtari kishte vendosur të priste një të favorshëm mundësia e kalimit në disa pjesë të sundimeve turke.

“Safie vendosi të qëndrojë me babanë e saj deri në momentin e tij largimi, para së cilës kohë turku rinovoi premtimin e saj se ajo duhet të jetë i bashkuar me çliruesin e tij; dhe Feliksi mbeti me ta brenda pritja e asaj ngjarjeje; dhe ndërkohë ai gëzonte shoqërinë të arabit, i cili ekspozoi ndaj tij më të thjeshtë dhe më të butë afeksion Ata biseduan me njëri-tjetrin përmes mjeteve të një interpretues, dhe nganjëherë me interpretimin e vështrimeve; dhe Safie i këndoi ajrit hyjnor të vendit të saj të lindjes.

“Turku lejoi që kjo intimitet të ndodhte dhe inkurajoi shpresat e të dashuruarve rinorë, ndërsa në zemrën e tij ai kishte formuar shumë më tepër planet. Ai e urrente idenë që vajza e tij duhet të bashkohej me një Christian, por ai kishte frikë nga inati i Feliksit nëse duhej të paraqitej i vakët, sepse ai e dinte se ai ishte akoma në fuqinë e çliruesit të tij nëse ai duhet të zgjedhë ta tradhtojë atë me shtetin italian që ata e banuar. Ai rrotulloi një mijë plane me të cilat duhej mundësuar për të zgjatur mashtrimin derisa të mos jetë më e nevojshme, dhe fshehurazi ta merrte vajzën me vete kur të largohej. Planet e tij u lehtësuan nga lajmet që mbërritën nga Parisi.

“Qeveria e Francës u zemërua shumë me arratisjen e tyre viktimë dhe nuk kurseu dhimbje për të zbuluar dhe ndëshkuar çliruesin e tij. komploti i Felix u zbulua shpejt dhe De Lacey dhe Agatha ishin hidhet në burg. Lajmi arriti në Feliks dhe e zgjoi nga e tija ëndrra e kënaqësisë. Babai i tij i verbër dhe i moshuar dhe motra e tij e butë shtriheshin në një burg të zhurmsëm, ndërsa ai gëzonte ajrin e lirë dhe shoqërinë e atë të cilën ai e donte. Kjo ide ishte torturë për të. Ai shpejt u rregullua me turkun se nëse ky i fundit duhet të gjejë një mundësi të favorshme për arratisje para se Feliksi të kthehej në Itali, Safie duhet të mbetet si një konviktor në një manastir në Leghorn; dhe pastaj, duke lënë Arabin e bukur, ai nxitoi për në Paris dhe u dorëzua deri në hakmarrjen e ligji, duke shpresuar të lirojë De Lacey dhe Agatha nga ky procedim.

“Ai nuk pati sukses. Ata mbetën të mbyllur për pesë muaj para u zhvillua gjyqi, rezultati i të cilit i privoi nga pasuria dhe i dënoi ata në një internim të përhershëm nga vendi i tyre i lindjes.

“Ata gjetën një azil të mjerueshëm në vilën në Gjermani, ku unë i zbuloi ato. Feliksi shpejt mësoi se turku tradhtar, për të cilin ai dhe familja e tij e duruan një shtypje kaq të padëgjuar, më duke zbuluar se çliruesi i tij u shndërrua në varfëri dhe shkatërrim, u bë tradhtar i ndjenjës së mirë dhe nderit dhe e kishte lënë Italinë me të vajza e tij, duke i dërguar Feliks me një pakicë parash për ta ndihmuar, siç tha ai, në ndonjë plan të mirëmbajtjes në të ardhmen.

«Të tilla ishin ngjarjet që pushtuan zemrën e Feliksit dhe u dhanë

atë, kur e pashë për herë të parë, më të mjerin e familjes së tij. Ai mund të kanë duruar varfërinë dhe ndërsa kjo shqetësim kishte qenë qëllimi i tij virtytin, ai përlëvdonte në të; por mosmirënjohja e turkut dhe humbja nga Safie i tij i dashur ishin fatkeqësi më të hidhura dhe të pariparueshme. ardhja e arabit tani i dha jetë të re në shpirtin e tij.

“Kur lajmi arriti në Leghorn se Felix ishte privuar nga pasuria e tij dhe gradën, tregtari urdhëroi vajzën e tij që të mos mendonte më për të i dashur, por të përgatitet të kthehet në vendin e saj të lindjes. Bujar natyra e Safie u zemërua nga kjo komandë; ajo u përpoq të eksposto me babanë e saj, por ai e la atë me inat, duke përsëritur të tijin mandati tiranik.

“Disa ditë më vonë, Turk hyri në banesën e vajzës së tij dhe i tha e saj me ngut se ai kishte arsye të besonte se vendbanimi i tij në Leghorn ishte zbuluar dhe se ai duhet të dorëzohej me shpejtësi në Qeveria franceze; si pasojë ai kishte punësuar një anije për t’ia përcjellë Konstandinopoja, për cilin qytet duhet të lundrojë për disa orë. Ai kishte për qëllim ta linte vajzën e tij nën kujdesin e një sekreti shërbëtor, për të ndjekur kohën e lirë me pjesën më të madhe të tij pronë, e cila ende nuk kishte mbërritur në Leghorn.

“Kur ishte vetëm, Safie zgjidhi në mendjen e saj planin e sjelljes që kishte do të bëhej që ajo të ndiqte në këtë urgjencë. Një rezidencë në Turqi ishte e neveritshme për të; feja dhe ndjenjat e saj ishin njësoj të neveritshme tek ajo Nga disa letra të babait të saj që i ranë në duar ajo dëgjoi për mërgimin e të dashurit të saj dhe mësoi emrin e vendit ku ai pastaj banoi. Ajo hezitoi ca kohë, por gjatë e formoi atë vendosmëri Duke marrë me vete disa xhevahirë që i përkisnin asaj dhe a shuma e parave, ajo u largua nga Italia me një shoqërues, me origjinë nga Leghorn, por që e kuptoi gjuhën e përbashkët të Turqisë dhe u nis për Gjermania.

“Ajo arriti e sigurt në një qytet rreth njëzet lege nga vila e De Lacey, kur shoqëruesi i saj u sëmur rrezikshëm. Safie e ushqeu me afeksionin më të përkushtuar, por vajza e varfër vdiq, dhe Arabishtja mbeti vetëm, e panjohur me gjuhën e vendit dhe plotësisht inorantë për zakonet e botës. Ajo ra, megjithatë, në duar të mira. Italiani kishte përmendur emrin e vendit për të cilat ishin të lidhur dhe pas vdekjes së saj gruaja e shtëpisë në të cilën ata kishin jetuar u kujdesën që Safie të mbërrinte në siguri vilën e të dashurit të saj. ”

Kapitulli 15

“E tillë ishte historia e shtëpive të mia të dashura. Më bëri për-shtypje të thellë. Nga pikëpamjet e jetës shoqërore që ajo zhvilloi, mësova të admiroj virtytet e tyre dhe për të nënçmuar veset e njerëzimit.

“Ende unë e shikoja krimin si një të keqe të largët, dashamirësi dhe bujaria ishte gjithnjë e pranishme para meje, duke nxitur brenda meje një dëshirë për të bërë aktor në skenën e ngarkuar ku kaq shumë cilësi të admirueshme u thirrën dhe u shfaqën. Por duke dhënë një llogari të progresin e intelektit tim, unë nuk duhet të lë një rrethanë të ndodhur në fillim të muajit gusht të të njëjtit vit.

“Një natë gjatë vizitës sime të zakonshme në drurin fqinj ku isha mbledhja ushqimin tim dhe solla zjarr në shtëpi për mbrojtësit e mi, gjeta toka një portmanteau prej lëkure që përmban disa artikuj veshjesh dhe disa libra. E kapa me padurim çmimin dhe u ktheva me të në lopatën time. Për fat të mirë librat u shkruan në gjuhë, elementet e së cilës unë kishte fituar në vilë; ato përbëheshin nga *Paradise Lost*, një vëllim e *Jetët e Plutarkut*, dhe *Tërmbjet e Werter-it*. posedimi i këtyre thesareve më dha kënaqësi të jashtëzakonshme; Unë tani vazhdimisht studiova dhe ushtrova mendjen time mbi këto histori, ndërsa miqtë e mi ishin të punësuar në profesionet e tyre të zakonshme.

“Vështirë se mund t’ju përshkruaj efektin e këtyre librave. Ata prodhuan në mua një pafundësi imazhesh dhe ndjenjash të reja, që ndonjëherë më rritnin në ekstazë, por më shpesh më zhytej në degjenerimin më të ulët. Në *Tërmbjet e Werter*, përveç interesit të tij të thjeshtë dhe ndikues historik, aq shumë mendime janë anashkaluar dhe kaq shumë drita hidhen çfarë kishte qenë deri më tani subjekte të errëta që gjeta në të a burim i pafund i spekulimeve dhe habive. I butë dhe sjelljet e brendshme që përshkroi, të kombinuara me ndjenja të larta dhe ndjenjat, të cilat kishin për sendin e tyre diçka nga vetja, akorduar mirë me përvojën time në mes të mbrojtësve të mi dhe me dëshirat që ishin përherë të gjallë në gjirin tim. Por unë mendova se Werter vetë a qenie më hyjnore sesa kisha parë ose imagjinuar ndonjëherë; karakterin e tij nuk përmbante pretendime, por u zhyt thellë. Përjashtimet mbi vdekja dhe vetëvrasja u llogaritën për të më mbushur me çudi. Une jo pretendoj të hyj në meritat e çështjes, por unë jam i prirur drejt mendimet e heroit, zhdukjen e të cilit qava, pa saktësi duke e kuptuar atë.

“Ndërsa lexova, sidoqoftë, unë aplikova shumë personalisht në ndjenjat e mia dhe gjendje E gjeta veten të ngjashëm, por në të njëjtën kohë çuditërisht ndryshe nga qeniet për të cilat lexoj dhe biseda e të cilave unë ishte dëgjues Unë i kam simpatizuar dhe pjesërisht i kam kuptuar, por unë ishte i paformuar në mendje; Unë isha i varur nga askush dhe i lidhur me asnjë. ‘Rruga e largimit tim ishte e lirë’, dhe nuk kishte asnjë që të ankohej asgjësim. Personi im ishte i neveritshëm dhe shtati im gjigant. Çfare beri kjo do të thotë? Kush isha une

Cfare isha une Nga erdha Cila ishte e imja destinacioni? Këto pyetje përsëriteshin vazhdimisht, por unë nuk isha në gjendje zgjidhin ato.

“Vëllimi i *Jetëve të Plutarkut* që pata përmbante historitë e themeluesve të parë të republikave antike. Ky libër kishte një efekt shumë të ndryshëm mbi mua nga *Tërmbjet e Werter-it*. Une mësuar nga imagjinata e Werter dëshpërimi dhe errësira, por Plutarku më mësoi mendime të larta; ai më ngriti mbi sferën e mjerë të timen reflektimet e tyre, për të admiruar dhe dashur heronjtë e epokave të kaluara. Shumë gjërat që lexova e tejkaluan kuptimin dhe përvojën time. Unë kisha një shumë njohja e hutuar e mbretërive, shtrirja e gjerë e vendit, lumenjtë e fuqishëm, dhe detet e pakufishme. Por unë isha krejtësisht i panjohur me qytetet dhe kuvende të mëdha burrash. Vilë e mbrojtësve të mi kishte qenë vetëm shkollë në të cilën kisha studiuar natyrën njerëzore, por këtë libër zhvilluan skena të reja dhe më të fuqishme të veprimit. Kam lexuar për burrat e interesuar në çështjet publike, duke qeverisur ose masakruar speciet e tyre. Unë ndjeva zjarri më i madh për virtut ngrihet brenda meje, dhe neveri për ves, si me sa kuptova domethënien e atyre termave, relativë si ata ishin, siç i zbatova, për kënaqësi dhe dhimbje vetëm. Të indukuar nga këto ndjenja, natyrisht u detyrova të admiroj ligjvënës paqësorë, Numa, Soloni dhe Likurgu, në përparësi të Romulusit dhe Tezeut. jeta patriarkale e mbrojtësve të mi bëri që këto përshtypje të merrnin një mbaj fort mendjen time; mbase, po të kishte hyrja ime e parë në njerëzim jam bërë nga një ushtar i ri, që digjet për lavdi dhe therje, unë duhet janë mbarsur me ndjesi të ndryshme.

“Por *Paradise Lost* ngacmoi emocione të ndryshme dhe shumë më të thella. unë lexoj atë, ndërsa kisha lexuar vëllimet e tjera që kishin rënë në duart e mia, si një histori e vërtetë Ajo lëvizi çdo ndjenjë mrekullie dhe frike se pamja e një Zoti të plotfuqishëm që luftonte me krijesat e tij ishte i aftë emocionuese. Unë shpesh u referohesha disa situatave, si ngjashmëria e tyre më goditi, për timen. Ashtu si Adami, unë mesa duket nuk më bashkoi asnjë lidhje me të çdo qenie tjetër në ekzistencë; por shteti i tij ishte shumë i ndryshëm nga imi në çdo aspekt tjetër. Ai kishte dalë nga duart e Zotit a krijesë e përsosur, e lumtur dhe e begatë, e ruajtur nga kujdesi i veçantë i Krijuesi i tij; ai u lejua të bisedojë dhe të marrë njohuri nga qenie të një natyre superiore, por unë isha i mjerë, i pafuqishëm dhe i vetëm. Shumë herë e konsideroja Satanin si stemën më të përshtatshme të gjendjes time, për shpesh, si ai, kur shikoja lumturinë e mbrojtësve të mi, të hidhur vreri i zilisë u ngrit brenda meje.

“Një rrethanë tjetër i forcoi dhe konfirmoi këto ndjenja. Shpejt pas mbërritjes sime në hove zbulova disa letra në xhepin e veshjen që

kisha marrë nga laboratori juaj. Në fillim kisha i neglizhova, por tani që isha në gjendje të deshifroja personazhet në të cilat ishin shkruar, fillova t'i studioj me zell. Ishte ditari juaj i katër muajve që i paraprinë krijimit tim. Ti përshkruhet imtësisht në këto dokumente çdo hap që keni ndërmarrë në progres të punës suaj; kjo histori ishte e përzier me llogaritë e vendit dukuri. Ju pa dyshim që i mbani mend këto letra. Këtu ata janë. Gjithçka lidhet me to, e cila i referohet të mallkuarës sime origjina; i gjithë detaji i asaj serie rrethanash të neveritshme i cili prodhoi është vendosur në pamje; përshkrimi më i imët i të urryerës sime dhe personi i neveritshëm është dhënë, në gjuhën që pikturoi tuajin tmerret dhe e bënë minën të pashlyeshme. Unë u sëmura ndërsa lexoja. 'Urrejtur ditën kur mora jetën! ' Unë bërtita në agoni. 'Krijues i mallkuar! Pse keni formuar një përbindësh kaq të shëmtuar sa që edhe ju u kthyet nga unë brenda neveri? Perëndia, për keqardhje, e bëri njeriun të bukur dhe tërheqës, sipas tij imazhi; por forma ime është një tip i juaji i ndyrë, më i tmerrshëm edhe nga shumë ngjashmëri Satanai kishte shokët e tij, shokë daj, për të admiruar dhe e inkurajoj atë, por unë jam i vetmuar dhe i urryer “.

“Këto ishin pasqyrimet e orëve të mia të dëshpërimit dhe vetmisë; por kur sodita virtytet e cottagers, dashuria e tyre dhe dispozitat dashamirëse, e binda veten se kur duhej bëhuni njohur me admirimin tim për virtytet e tyre që ata do të bënin me dhembshuri dhe anashkaloj deformimin tim personal. A mund të kthehen nga dera e tyre, megjithatë monstruoz, i cili kërkoi dhembshurinë e tyre dhe miqesia? Unë vendosa, të paktën, jo të dëshpërohem, por në çdo mënyrë të përshtatëm për një intervistë me ta që do të vendoste fatin tim. Une e shtyu këtë përpjekje për disa muaj më gjatë, për rëndësinë e lidhur me suksesin e saj më frymëzoi me një frikë se mos do të dështoja. Përveç kësaj, kuptova që mirëkuptimi im u përmirësua aq shumë me secilin përvoja e ditës që unë nuk isha i gatshëm të filloja këtë ndërmarrje derisa disa muaj të tjerë duhet të kishin shtuar mprehtësinë time.

“Ndërkohë, disa ndryshime ndodhën në vilë. prania e Safie shpërndau lumturinë midis banorëve të saj, dhe unë gjithashtu zbuloi se një shkallë më e madhe e bollëkut mbretëronte atje. Feliksi dhe Agatha kaluan më shumë kohë në dëfrim dhe bisedë dhe u ndihmuan punët e tyre nga shërbëtorët. Ata nuk dukeshin të pasur, por ishin i kënaqur dhe i lumtur; ndjenjat e tyre ishin të qeta dhe paqësore, ndërsa e imja bëhej çdo ditë më e trazuar. Vetëm rritja e njohurive zbuloi për mua më qartë se çfarë i dëbuar i mjerë isha. Une shpresa e dashur, është e vërtetë, por ajo u zhduk kur pashë personin tim pasqyrohet në ujë ose hijen time në dritën e hënës, edhe si ajo e dobët imazhi dhe ajo hije e

paqëndrueshme.

“Unë u përpoqa të shtyp këto frikëra dhe të fortifikohem për gjyqin që brenda pak muajsh vendosa t’i nënshtrohem; dhe nganjëherë e lejoja timen mendime, të pakontrolluara nga arsyeja, për të tundur në fushat e Parajsës, dhe guxova të krijesa të dashur dhe të lezetshme që simpatizojnë timen ndjenjat dhe gëzimi i errësirës sime; fytyrat e tyre engjëjllore morën frymë buzëqeshje ngushëllimi. Por e gjitha ishte një ëndërr; asnjë Evë nuk e qetësoi timen hidhërimet dhe as ndau mendimet e mia; Isha vetem. I kujtova ato te Adamit lutje Krijuesit të tij. Po ku ishte e imja? Ai më kishte braktisur, dhe në hidhërimin e zemrës time e mallkova.

“Vjeshta kaloi kështu. Unë pashë, me habi dhe pikëllim, gjethet prishen dhe bie, dhe natyra përsëri merr pamjen shterpë dhe të zyrtë isha veshur kur pashë për herë të parë pyjet dhe hënën e bukur. Megjithatë e bëra mos e vini re zyrtësinë e motit; Unë isha më mirë i pajisur nga imi konformim për qëndrueshmërinë e të ftohtit sesa nxehtësia. Por shefi im kënaqësitë ishin pamja e luleve, zogjve dhe të gjithë homoseksualëve veshje e verës; kur ata më braktisën, u ktheva me më shumë vëmendje drejt cottagers. Lumturia e tyre nuk u zvogëlua nga mungesa e verës. Ata e donin dhe simpatizonin njëri-tjetrin; dhe gëzimet e tyre, në varësi të njëra-tjetrës, nuk ndërpriteshin nga viktimat që ndodhën rreth tyre. Sa më shumë që pashë prej tyre, aq më shumë më e madhe u bë dëshira ime për të kërkuar mbrojtjen dhe mirësinë e tyre; timen zemra dëshironte të njihej dhe të dashur nga këto krijesa të dashur; të shikosh pamja e tyre e ëmbël e drejtuar drejt meje me dashuri ishte maksimumi kufiri i ambicies time. Nuk guxoja të mendoja se do t’i largonin mua me perbuzje dhe tmerr. Të varfërit që ndaluan në derën e tyre ishin nuk u dëbua kurrë. Unë pyeta, është e vërtetë, për thesare më të mëdha se a pak ushqim ose pushim: kërkoja mirësi dhe simpati; por une jo besoj veten plotësisht të padenjë për të.

“Dimri përparoi dhe një revolucion i tërë i stinëve kishte marrë vend që kur u zgjova në jetë. Vëmendja ime në këtë kohë ishte vetëm drejtuar drejt planit tim për tu prezantuar në vilën time mbrojtës. Kam rrotulluar shumë projekte, por atë mbi të cilën më në fund fiks ishte të hynte në banesë kur plaku i verbër duhet të ishte vetëm. Unë kisha mjaft zgjuarsia për të zbuluar se kota e panatyrshme e imja personi ishte objekti kryesor i tmerrit me ata që kishin më parë me pa. Zëri im, megjithëse i ashpër, nuk kishte asgjë të tmerrshme në të; Une mendoja, pra, se nëse në mungesë të fëmijëve të tij mund të fitoja vullneti i mirë dhe ndërmjetësimi i plakut De Lacey, mund të jem me anë të tij të tolerohem nga mbrojtësit e mi të rinj.

“Një ditë, kur dielli shkëlqente në gjethet e kuqe që shpërndanin tokën dhe gaz i përhapur, megjithëse mohoi ngrohtësinë, Safie, Agatha, dhe Feliksi u nis për një shëtitje të gjatë në fshat, dhe plaku, më vete dëshira, u la vetëm në vilë. Kur fëmijët e tij u larguan, ai mori kitarën e tij dhe luajti disa transmetime të trishtueshme, por të ëmbla, më shumë e ëmbël dhe e pikëlluar sesa e kisha dëgjuar ndonjëherë duke luajtur. Në fillim e tij fytyra u ndriçua me kënaqësi, por ndërsa ai vazhdoi, mendimi dhe trishtimi patën sukses; në gjatësi, duke lënë mënjanë instrument, ai u ul i zhytur në reflektim.

“Zemra më rrihte shpejt; kjo ishte ora dhe momenti i gjykimit, i cili do të vendosja shpresat e mia ose do të realizoja frikën time. Shërbëtorët ishin shkuar në një panairi fqinj. Të gjithë ishin të heshtur brenda dhe rreth vilës; ishte një mundësi e shkëlqyeshme; megjithatë, kur unë vazhdoja të ekzekutoja planin tim, timen gjymtyrët më dështuan dhe unë u zhyta për tokë. Përsëri u ngrita dhe ushtrova tërë qëndrueshmëria e së cilës isha zotërues, hoqi dërrasat që kisha vendosur para hovel tim për të fshehur tërheqjen time. Ajri i pastër u ringjall mua, dhe me vendosmëri të përtërirë iu afrova derës së tyre vilë.

“Trokita. ‘Kush është atje?’ tha plaku. ‘Hyr brenda.’

“Une hyra. “Falni këtë ndërhyrje”, thashë unë; ‘Unë jam një udhëtar që dëshiron pak pushim; do të më detyronit shumë nëse jeni do të më lejonte të qëndroja disa minuta para zjarrit.’

“‘Hyni,’ tha De Lacey, “dhe unë do të provoj në çfarë mënyrën që mundem për të lehtësuar dëshirat tuaja; por, për fat të keq, fëmijët e mi janë nga shtëpia, dhe pasi jam i verbër, kam frikë se do ta kem të vështirë siguron i ushqim për ju.’

Mos u shqetëso, mikpritësi im i mirë; Kam ushqim; është ngrohtësi dhe pushim vetëm për ato që më duhen.’

“U ula dhe pasoi një heshtje. E dija që çdo minutë ishte i çmuar për mua, megjithatë mbeta i pavendosur në mënyrën se si të filloja intervistën, kur plaku m’u drejtua.

‘Nga gjuha jote, i huaj, unë mendoj se ti je vendi im; a je ti Frëngjisht?’

“‘Jo; por unë u arsimova nga një familje franceze dhe e kuptoj atë vetëm gjuhë. Tani do të kërkoj mbrojtjen e disa miqve, të cilin e dua sinqerisht dhe për favorin e të cilit kam disa shpresa.’

“‘A janë ata gjermanë?’

“‘Jo, ata janë francezë. Por le të ndryshojmë temën. une jam nje krijesë fatkeqe dhe e shkretë, shikoj përreth dhe nuk kam asnjë lidhje ose mik mbi tokë. Këta njerëz miqësorë tek të cilët unë shkoj nuk kanë kurrë me pa dhe di pak per mua. Jam plot frikë, sepse nëse dështoj

atje, unë jam një i dëbuar në botë për gjithnjë. ’

“Mos u zhduk. Të jesh pa shok do të thotë të jesh fatkeq, por zemrat e njerëzve, kur nuk paragjykojnë nga ndonjë interes i dukshëm personal, janë plot dashuri dhe bamirësi vëllazërore. Mbështetuni, pra, në shpresat tuaja; dhe nëse këta miq janë të mirë dhe të dashur, mos u dëshpëro. ’

“Ata janë të mirë - ato janë krijesat më të shkëlqyera në botë; por, për fat të keq, ata janë paragjykuar ndaj meje. Kam mirë dispozitat; jeta ime ka qenë deri tani e padëmshme dhe në një farë mase e dobishme; por një paragjykim fatal i turbulloi sytë, dhe ku ata ndodhen duhet të shoh një mik të ndjeshëm dhe të mirë, ata shohin vetëm një neveri përbindësh. ’

“Kjo është me të vërtetë për të ardhur keq; por nëse jeni vërtet të patëmetë, nuk mundeni ju i prisni? ’

“Unë jam gati ta marr atë detyrë; dhe për këtë arsye unë jam ndiejnë kaq shumë tmerre dërmuese. I dua me butësi këta miq; Une kanë qenë, të panjohur për ta, për shumë muaj në zakonet e përditshme mirësia ndaj tyre; por ata besojnë se unë dëshiroj t'i lëndo, dhe është ai paragjykim të cilin dëshiroj ta kapërcej. ’

“Ku banojnë këta miq?”

“Pranë këtij vendi.”

“Plaku bëri një pauzë dhe vazhdoi më tej, ’Nëse do pa rezervë më besoni të dhënat e përrallës tuaj, unë ndoshta mund të jem i dobishëm në duke i marrë ato. Unë jam i verbër dhe nuk mund të gjykoj për fytyrën tënde, por ka diçka në fjalët e tua që më bind se je i sinqerte Jam i varfër dhe i mërguar, por kjo do të më ofrojë kënaqësi të vërtetë të jetë në çdo mënyrë i dobishëm për një krijesë njerëzore. ’

“Njeri i shkëlqyeshëm! Unë ju falënderoj dhe pranoj ofertën tuaj bujare. Ti ngrihu nga pluhuri nga kjo mirësi; dhe unë besoj se, me ndihmën tuaj, Unë nuk do të dëbohem nga shoqëria dhe simpatia e shokut tuaj krijesat. ’

“Qielli ndaloftë! Edhe sikur të ishit me të vërtetë kriminelë, vetëm se mundet ju shtyjnë drejt dëshpërimit dhe mos ju nxisin drejt virtytit. Edhe une jam fatkeq; Unë dhe familja ime jemi dënuar, edhe pse të pafajshëm; gjykoni, pra, nëse nuk ndiej për fatkeqësitë tuaja. ’

“Si mund të të falënderoj, dashamirësi im më i mirë dhe i vetëm? Nga buzët e tua së pari kam dëgjuar zërin e mirësisë të drejtuar ndaj meje; Unë do të jini përherë mirënjohës; dhe njerëzimi juaj i tanishëm më siguron për sukses me ata miq që jam në pikën e takimit. ’

“A mund t'i di emrat dhe vendbanimin e atyre miqve?”

“Unë bëra një pauzë. Ky, mendova, ishte momenti i vendimit, i cili

duhej më grabis ose më dhuro lumturi për gjithnjë. Kam luftuar kot për të qëndrueshmëri të mjaftueshme për t'iu përgjigjur atij, por përpjekja shkatërroi të gjithë timen forca e mbetur; U zhyta në karrige dhe u përlota me të madhe. Në atë në moment dëgjova hapat e mbrojtësve të mi të rinj. Unë nuk kisha asnjë moment për të humbur, por duke kapur dorën e plakut, unë bërtita, "Tani është koha! Më ruaj dhe më mbro! Ju dhe familja juaj jeni miqtë që unë kërkoj Mos më braktis në orën e provës! "

"'Zot i madh!' - thirri plak. 'Kush je ti?'

"Në atë çast u hap dera e vilës, dhe Felix, Safie dhe Agatha hyri brenda. Kush mund ta përshkruajë tmerrin dhe shqetësimin e tyre duke me pare mua? Agatha i ra të fikët, dhe Safie, në pamundësi për të marrë pjesë në të shoku, nxituan nga vilë. Feliksi shigjetoi përpara, dhe me të forca e mbinatyrshme më grisi nga babai i tij, në gjunjët e të cilit u ngjita, në një transport tërbimi, ai më përplasi për tokë dhe më goditi me dhunë me një shkop. Unë mund ta kisha shqyer gjymtyrën nga gjymtyra, siç bën luani antilopa. Por zemra ime u zhyt brenda meje si me një sëmundje të hidhur, dhe Jam përmbajtur. Unë e pashë atë në pikën e përsëritjes së goditjes së tij, kur, i kapërcyer nga dhimbja dhe ankthi, unë lashë vilën dhe në përgjithësi rrëmuja shpëtoi e pa perceptuar në hovel tim. "

Kapitulli 16

"Krijues i mallkuar, i mallkuar! Pse jetova Pse, në atë çast, e bëra unë duke mos e shuar shkëndijën e ekzistencës të cilën e kishe kaq pa dëshirë dhuruar? Nuk e di; dëshpërimi ende nuk më kishte marrë në zotërim; timen ndjenjat ishin ato të tërbimit dhe hakmarrjes. Me kënaqësi mund ta kisha shkatërroi vilën dhe banorët e saj dhe jam gluted me të britmat dhe mjerimi i tyre.

"Kur erdhi nata, unë lashë tërheqjen time dhe u enda në dru; dhe tani, jo më i përmbajtur nga frika e zbulimit, i dhashë shfryrje times ankth në ulërimat e frikshme. Isha si një kafshë e egër që ishte thyer mundimet, duke shkatërruar objektet që më pengonin dhe duke fil-luar nëpër dru me një shpejtësi të ngjashme me shtizën. Oh! Çfarë mjere naten që kalova! Yjet e ftohtë shkëlqenin me tallje dhe pemët e zhveshura tundnin degët e tyre mbi mua; herë pas here zëri i ëmbël i një zogu shpërtheu mes qetësisë universale. Të gjithë, përveç unë, isha në pushim ose në kënaqësi; Unë, si kryepeshkopi, mbaja një ferr brenda meje, dhe duke gjetur veten time pa simpati, duke dashur të shqye pemët, u përhap kërdi dhe shkatërrim rreth meje, dhe pastaj të jem ulur dhe shijuar rrënimi.

"Por ky ishte një luks sensacioni që nuk mund të duronte; u bëra i

lodhur nga teprimi i tendosjes trupore dhe u fundos në barin e lagur impotencia e sëmurë e dëshpërimit. Nuk kishte asnjë midis mijëra burrave që ekzistonte kush do të më vinte keq ose do të më ndihmonte; dhe a duhet të ndiej mirësi ndaj armiqve të mi? Jo që nga ai moment shpalla luftë të përjetshme kundër specieve dhe më shumë se të gjitha, kundër atij që më kishte formuar dhe më dërgoi në këtë mjerim të pamposhtur.

“Dielli u ngrit; Kam dëgjuar zërat e njerëzve dhe e dija se ishte e pamundur të kthehem në tërheqjen time gjatë asaj dite. Prandaj u fsheha veten time në disa nënujore të trasha, duke vendosur të kushtoj orët pasuese për të reflektuar mbi situatën time.

«Drita e diellit e këndshme dhe ajri i pastër i ditës më rivendosën tek disa shkalla e qetësisë; dhe kur mendova se çfarë kishte kaluar në vilë, nuk mund të mos besoja se kisha qenë shumë i nxituar në timen konkluzione. Unë me siguri kisha vepruar pa kujdes. Ishte e dukshme që biseda ime e kishte interesuar babanë në emrin tim dhe unë isha një budalla pasi e kam ekspozuar personin tim ndaj tmerrit të fëmijëve të tij. Une duhej të kisha njohur De Lacey-in e vjetër për mua, dhe sipas gradave e kam zbuluar veten tek pjesa tjetër e familjes së tij, kur ata duhet ta kishin kam qenë i përgatitur për qasjen time. Por nuk besoja se ishin gabimet e mia e pakthyeshme, dhe pas shumë konsideratash vendosa të kthehem në vilë, kërkoni plakun, dhe me përfaqësimet e mia fitojeni tek unë parti

«Këto mendime më qetësuan dhe pasdite u zhyta në një thellësi gjumi; por ethet e gjakut nuk më lejuan të më vizitonte ëndrra paqësore. Skena e tmerrshme e ditës paraardhëse ishte përjetë duke vepruar para syve të mi; femrat fluturonin dhe Feliksi i tërbuar duke më shqyer nga këmbët e babait të tij. U zgjova i rraskapitur, dhe duke e gjetur atë ishte tashmë natë, unë u tërhoqa nga vendi ku fshiheja dhe hyra brenda kërkimi i ushqimit.

“Kur uria ime u qetësua, unë i drejtova hapat e mi drejt rruga e njohur që zhvillohet në vilë. Të gjithë atje ishin në paqe. Unë u futa në lopatën time dhe qëndrova në pritje të heshtur të orë e mësuar kur familja u ngrit. Kaloi ajo orë, dielli hipur lart në qiej, por shtëpitë nuk u shfaqën. Une u drodh me forcë, duke kuptuar disa fatkeqësi të tmerrshme. Brendësia e vilës ishte e errët dhe nuk dëgjova asnjë lëvizje; Unë nuk mund të përshkruaj agonia e kësaj pezullie.

“Tani kaluan dy bashkatdhetarë, por duke ndalur afër vilës, ata hynë në bisedë, duke përdorur gjestime të dhunshme; por une jo kuptoni atë që thanë, ndërsa flisnin gjuhën e vendit, e cila ndryshonte nga ajo e mbrojtësve të mi. Shpejt pas kësaj, Feliksi u afrua me një burrë tjetër; Unë u habita, pasi e dija që ai nuk e kishte bërë la atë vilë

atë mëngjes dhe priti me padurim për të zbuluar nga ligjërimin e tij kuptimin e këtyre paraqitjeve të pazakonta.

“A e ke parasysh,” i tha shoku i tij, ‘se do të jeni të detyruar të paguani qira tre muaj dhe të humbni prodhimet e kopshtit tuaj? Unë nuk dua të përfitoj nga ndonjë avantazh i padrejtë, dhe Prandaj, ju lutem që të merrni disa ditë për të marrë në konsideratë çështjen tuaj vendosmëri.’

“‘Utshtë krejt e padobishme,” u përgjigj Felix; ‘ne mundemi kurrë më mos bano në vilën tënde. Jeta e babait tim është në jetën më të madhe rrezik, për shkak të rrethanës së tmerrshme që kam lidhur. Gruaja ime dhe motra ime nuk do të shërohet kurrë nga tmerri i tyre. Ju lutem të mos arsyetoni me mua më. Merrni posedimin e qiradhënies tuaj dhe më lini të fluturoj nga kjo vendi.’

“Feliksi u drodh me forcë ndërsa e tha këtë. Ai dhe shoku i tij hynë në vilë, në të cilën ata qëndruan për disa minuta, dhe pastaj u nis Unë kurrë nuk pashë ndonjë nga familja e De Lacey më shumë.

“Vazhdova për pjesën e mbetur të ditës në hove në një gjendje të dëshpërimi i plotë dhe budalla. Mbrojtësit e mi ishin larguar dhe ishin thyer e vetmja lidhje që më mbajti me botën. Për herë të parë ndjenjat e hakmarrjes dhe urrejtjes mbushnin gjirin tim dhe nuk u përpoqa kontrolloj ata, por duke lejuar që unë të jem larg nga rryma, unë përkul mendjen time drejt dëmtimit dhe vdekjes. Kur mendova për miqtë e mi, me zërin e butë të De Lacey, sytë e butë të Agatha dhe bukurinë e hollë të Arabit, këto mendime u zhdukën dhe një gushë e madhe lotët disi më qetësuan. Por përsëri kur reflektova që ata kishin u tërbua dhe më braktisi, zemërimi u kthye, një zemërim i zemërimit dhe i paaftë për të lëndoj çdo gjë njerëzore, unë e ktheva tërbimin tim drejt sendeve të pajetë. Si natën e avancuar, vendosa një shumëllojshmëri të lëndëve djegëse rreth vilës, dhe pasi të ketë shkatërruar çdo gjurmë të kultivimit në kopsht, Kam pritur me padurim të detyruar derisa hëna të ishte fundosur për të filluar timen operacionet.

“Ndërsa nata përparonte, një erë e fortë u ngrit nga pyjet dhe shpejt shpërndaui retë që ishin shëtitur në qiej; shpërthimi u shqye së bashku si një ortek i fuqishëm dhe prodhoi një lloj çmendurie në timen shpirtrat që shpërthejnë të gjitha kufijtë e arsyes dhe reflektimit. I ndezi degë e thatë e një peme dhe kërceu me tërbim rreth vilës së përkushtuar, sytë e mi akoma ngulur në horizontin perëndimor, buzë të cilit hëna gati i prekur. Një pjesë e rruzullit të saj ishte fshehur gjatë, dhe unë tunda timen markë; ajo u mbyt, dhe me një britmë të fortë unë hapa kashtë, dhe shërova, dhe shkurre, të cilat kisha mbledhur. Era ndezi zjarrin dhe vilë u mbështoll shpejt nga flakët, të cilat u ngjitën në të dhe e

lëpinte atë me gjuhët e tyre pirunj dhe shkatërruese.

“Sapo u binda se asnjë ndihmë nuk mund të kursente asnjë pjesë të banesa, unë lashë skenën dhe kërkova strehë në pyll.

“Dhe tani, me botën para meje, ku duhet të bëj hapat e mi? Une i vendosur për të fluturuar larg nga skena e fatkeqësive të mia; por per mua, i urryer dhe i përbuzur, çdo vend duhet të jetë po aq i tmerrshëm. Në gjatësi mendimi per ty me kaloi ne mendje. Kam mësuar nga letrat tua që ju ishin babai im, krijuesi im; dhe kujt mund t'i drejtohesha me më shumë gjendje sesa atij që më kishte dhënë jetë? Ndër mësimet që kishte Feliksi dhuruar Safie, gjeografia nuk ishte lënë anash; Unë kisha mësuar nga këto janë situatat relative të vendeve të ndryshme të tokës. Ju e kishit përmendur Gjenevën si emrin e qytetit tuaj të lindjes, dhe drejt këtë vend vendosa të vazhdoj.

“Por si duhej ta drejtoja veten? Unë e dija se unë duhet të udhëtojë në një drejtim jugperëndimor për të arritur destinacionin tim, por dielli ishte imi vetëm udhëzues. Nuk i dija emrat e qyteteve që do të kaloja përmes, dhe as nuk mund të kërkoja informacion nga një qenie e vetme njerëzore; por une nuk u deshperua. Nga ti vetëm mund të shpresoja në ndihmë, megjithëse ndaj teje nuk ndjeva ndjenja por atë të urrejtjes. Pa ndjenja, krijues i pashpirt! Ju më kishit pajisur me perceptime dhe pasione dhe më pas më hidhni jashtë një objekt për përbuzjen dhe tmerrin e njerëzimit. Por mbi ty kisha vetëm ndonjë pretendim për keqardhje dhe korrigjim, dhe nga ti unë i vendosur për të kërkuar atë drejtësi nga e cila më kot u përpoqa të fitoja çdo qenie tjetër që mbante formën njerëzore.

“Udhëtimet e mia ishin të gjata dhe vuajtjet që durova shumë. Ishte vonë në vjeshtë kur lashë rrethin ku kisha qëndruar kaq gjatë. Kam udhëtuar vetëm natën, nga frika se mos ndeshem me vizën e një qenie njerëzore. Natyra u prish rreth meje dhe dielli u bë i nxehtë; shiu dhe bora u derdhën rreth meje; lumenjtë e fuqishëm ishin të ngrirë; sipërfaqja toka ishte e fortë dhe e ftohtë dhe e zhveshur dhe nuk gjeta strehë. Oh tokë! Sa shpesh i bëja mallkimet e papërshtatshme për shkakun e qenies sime! butësia e natyrës sime kishte ikur dhe gjithçka brenda meje ishte kthyer në vrerë dhe hidhërim. Sa më afër që t'i afrohem banesës suaj, aq më shumë thellësisht a e ndjeva shpirtin e hakmarrjes të ndezur në zemrën time. Bora ra dhe ujërat u ngurtësuan, por unë nuk pushova. Disa incidente herë pas here më drejtuan dhe unë posedonja një hartë të vendit; por une shpesh endeshin larg nga rruga ime. Agonia e ndjenjave të mia më lejoi pa pushim; nuk ndodhi asnjë incident nga i cili mund të zemërimi dhe mjerimi im të mos nxjerrë ushqimin e saj; por një rrethanë që ndodhi kur arrita në kufijtë e Zvi-

crës, kur dielli kishte rikuperuar ngrohtësinë e tij dhe toka përsëri filloi të dukej e gjelbër, konfirmuar në një veçanti në mënyrë të hidhur dhe tmerrin e ndjenjave të mia.

“Në përgjithësi pushoja gjatë ditës dhe udhëtoja vetëm kur isha siguruar natën nga pikëpamja e njeriut. Një mëngjes, megjithatë, duke gjetur që shtegu im shtrihej nëpër një dru të thellë, unë u zotova të vazhdoj udhëtimin tim pasi dielli ishte ngritur; dita, e cila ishte nga te parat e pranveres, më brohoriti edhe nga bukuria e rrezeve të diellit dhe nga balsamësia e ajrit. Ndjeva emocione butësie dhe kënaqësie, që kishin kohë u shfaq i vdekur, ringjall brenda meje. Gjysma e befashuar nga risia e këto ndjesi, e lejova veten të jem larguar prej tyre, dhe duke harruar vetminë dhe deformimin tim, guxova të isha i lumtur. Lotë të butë përsëri shtrati faqet e mia, dhe madje ngrita sytë e mi të lagur me mirënjohje ndaj diellit të bekuar, i cili më dha një gëzim të tillë.

“Vazhdova të rrotullohem mes shtigjeve të drurit, derisa arrita tek ai kufi, i cili ishte i mbuluar nga një lumë i thellë dhe i shpejtë, në të cilin shumë nga pemët përkulnin degët e tyre, tani lulëzojnë me pranverën e freskët. Këtu bëra një pauzë, duke mos ditur saktësisht se çfarë rruge të ndiqja, kur dëgjova tingulli i zërave, që më nxiti të fshihesha nën hije të një selvi. Unë mezi u fsheha kur një vajzë e re erdhi duke vrapuar drejt vendit ku isha fshehur, duke qeshur, sikur ajo të ishte dikush në sport. Ajo vazhdoi kursin e saj përgjatë anëve të thepisura e lumit, kur papritmas këmba e saj rrëshqiti, dhe ajo ra në rrymë e shpejtë. Unë nxitua nga vendi i fshehjes time dhe me një punë ekstreme, nga forca e rrymës, e shpëtoi dhe e tërhoqi zvarrë në breg. Ajo ishte e pakuptimtë dhe unë u përpoqa me çdo mjet në fuqinë time për të rivendosur animacion, kur papritmas u ndërpre nga afrimi i një fshatari, i cili ishte ndoshta personi nga i cili kishte ikur me lozonjë. Në duke më parë, ai u drejtua drejt meje dhe duke e shqyer vajzën nga krahët e mia, nxituar drejt pjesëve më të thella të drurit. Unë ndoqa me shpejtësi, unë vështirë se e dinte pse; por kur burri më pa të afrohesha, ai drejtoi një armë, të cilën ai e mbajti, në trupin tim dhe pushkatoi. Unë u fundosa në tokë, dhe timen dëmtuesi, me shpejtësinë e lehtësuar, shpëtoi në dru.

“Ky ishte atëherë shpërblimi i dashamirësisë sime! Unë kisha shpëtuar një qenie njerëzore nga shkatërrimi, dhe si shpërblim tani e kam përplasur të mjerin dhimbja e një plage e cila copëtoi mishin dhe kockën. Ndjenjat e mirësinë dhe butësinë që kisha argëtuar, por disa çaste më parë i dha vend tërbimit ferr dhe kërcëllimit të dhëmbëve. Inflamuar nga dhimbje, unë u betova për urrejtje dhe hakmarrje të përjetshme për të gjithë njerëzimin. Por agonja e plagës sime më mundi;

pulsimet e mia pushuan dhe më ra të fikët.

“Për disa javë bëra një jetë të mjerueshme në pyll, duke u përpjekur kuroja plagën që kisha marrë. Topi më kishte hyrë në shpatull, dhe nuk e dija nëse kishte mbetur atje apo kishte kaluar; në ndonjë norma nuk kisha mjet për ta nxjerrë atë. Vuajtjet e mia u shtuan gjithashtu nga sensi shtypës i padrejtësisë dhe mosmirënjohjes së tyre shkaktimi. Betimet e mia të përditshme u ngritën për hakmarrje - një hakmarrje e thellë dhe vdekjeprurëse, të tilla si vetëm do të kompensojnë zemërimin dhe ankthin që kisha duroi

«Pas disa javësh plaga ime u shërua dhe vazhdova udhëtimin. punët që kam duruar nuk do të lehtësoheshin më nga dielli i ndritshëm ose fllad i butë i pranverës; i gjithë gëzimi nuk ishte veçse një tallje e cila fyeti timen shtet i shkretë dhe më bëri të ndjehem më me dhimbje se nuk jam krijuar për të shijimi i kënaqësisë.

“Por mundimet e mia tani u afruan dhe në dy muaj nga kjo kohë unë arriti në rrethinat e Gjenevës.

“Ishte mbrëmje kur mbërrita, dhe u tërhoqa në një vend të fshehur midis fushat që e rrethojnë atë për të medituar në çfarë mënyre duhet të zbatoj për ju Unë isha i shtypur nga lodhja dhe uria dhe isha shumë i pakënaqur shijoni flladet e butë të mbrëmjes ose mundësinë e perëndimit të diellit prapa maleve mahnitëse të Jura-s.

“Në këtë kohë një gjumë i lehtë më çliroi nga dhimbja e reflektimit, e cila shqetësohej nga afrimi i një fëmije të bukur, i cili erdhi vrapimi në pushim që kisha zgjedhur, me gjithë sportivitetin e foshnjëri Papritmas, ndërsa e shikoja, një ide më pushtoi se kjo krijesa e vogël ishte pa paragjykim dhe kishte jetuar shumë pak kohë për të pasur ngjalli një tmerr deformimi. Nëse, pra, mund ta kapja atë dhe edukojeni atë si shokun dhe mikun tim, unë nuk duhet të jem kaq i shkretë kjo tokë me njerëz.

“I nxitur nga ky impuls, unë kapa djalin ndërsa kalonte dhe e tërhoqa drejt meje. Sapo ai pa formën time, ai vendosi duart e tij para sytë e tij dhe shqiptoi një britmë të mprehtë; I tërhoqa dorën me forcë nga e tija dhe tha: ‘Fëmijë, cili është kuptimi i kësaj? Unë nuk kam ndërmend ta bëj të lëndova; me degjo.’

“Ai luftoi me dhunë. “Më lër të shkoj”, thirri ai; ‘përbindësh! I mjeri i shëmtuar! Ju dëshironi të më hani dhe të më copëtoni. Ti janë një ogre. Më lër të shkoj, ose do t’i tregoj babait tim. ’

“Djali, nuk do ta shohësh më babanë tënd; duhet të vish me mua.

“Përbindësh i tmerrshëm! Me ler te shkoj. Papa ime është një sindikatë - ai është M. Frankenstein - ai do t’ju dënojë. Ju nuk guxoni

të më mbani. ’

“Frankenstein! ti i përkisni atëherë armikut tim - atij ndaj të cilit kam hakmarrje e përjetshme e betuar; ti do të jesh viktima ime e parë.

“Fëmija ende luftonte dhe më ngarkonte me epitete që mbartnin dëshpërim në zemrën time; I kapa fytin për ta heshtur, dhe në një në moment ai u shtri i vdekur në këmbët e mia.

“Unë e shikoja viktimën time dhe zemra ime ishte fryrë nga ngazëlimi dhe nga skëterra triumf; duke përplasur duart, unë bërtita, “Edhe unë mund të krijoj shkretim; armiku im nuk është i paprekshëm; kjo vdekje do të sjellë dëshpërim tek ai dhe një mijë mjerime të tjera do ta mendojnë dhe do ta shkatërrojnë ’

“Ndërsa i drejtova sytë nga fëmija, pashë diçka që shkëlqente në të gjirit E mora; ishte një portret i një gruaje më të bukur. Pavarësisht e keqdashjes sime, ajo u zbut dhe më tërhoqi. Për disa çaste unë vështroi me ëndje sytë e saj të errët, të mbuluar nga qerpikët e thellë dhe atë buzë të bukura; por aktualisht tërbimi im u kthye; M’u kujtua se isha përherë të privuar nga kënaqësitë që mund të krijonin krijesa kaq të bukura dhuroj dhe se ajo ngjashmëria e së cilës unë mendoja do të, në lidhje me mua, e kanë ndryshuar atë ajër të mirësisë hyjnore në një shprehës i neveritjes dhe gjendjes së keqe.

“A mund të pyesni veten se mendime të tilla më transportuan me inat? une vetem pyes veten se në atë moment, në vend që të shfryj ndjesitë e mia pasthurma dhe agoni, unë nuk nxitova midis njerëzimit dhe u shkatërrova në përpqen t’i shkatërrojnë ato.

“Ndërsa më kapluan këto ndjenja, unë u largova nga vendi ku kisha kryer vrasjen, dhe duke kërkuar një vend të fshehur më të izoluar, I hyri në një hambar që më ishte dukur i zbrazët. Një grua ishte duke fjetur në ndonjë kashtë; ajo ishte e re, jo vërtetë aq e bukur sa ajo portretin e të cilit e mbajta, por me një aspekt të pëlqyeshëm dhe që lulëzon në bukuria e rinisë dhe shëndeti. Këtu, mendova, është një nga ata buzëqeshjet që japin gëzim u dhurohen të gjithëve përveç meje. Dhe pastaj u përkula e pëshpëriti: ’Zgjohu, më i ndershmi, i dashuri yt është afër - ai që do ta donte jep jetën e tij, por për të marrë një pamje të dashurisë nga sytë e tu; timen i dashur, zgjuar! ’

“Gjumi trazoi; një tronditje terrori më përshkoi. A duhet ajo me të vërtetë zgjohu, më shiko, më mallko dhe dëno vrasësin? Kështu a do të veprojë ajo me siguri nëse sytë e saj të errët hapen dhe ajo do të më shikojë. Mendimi ishte çmenduri; e trazoi të keqen brenda meje - jo unë, por ajo, do të vuajë; vrasjen që kam bërë sepse jam përjetë grabitur nga të gjitha ato që mund të më jepte, ajo do të shlyente.

Krimi kishte burimi i saj tek ajo; bëhu ndëshkimi i saj! Falë mësimëve të Feliksi dhe ligjet sanguinare të njeriut, unë kisha mësuar tani të punoj ligësi. Unë u përkula mbi të dhe e vendosa portretin të sigurt në njërën prej tyre palosjet e veshjes së saj. Ajo lëvizi përsëri, dhe unë ika.

“Për disa ditë unë ndoqa vendin ku kishin ndodhur këto skena, nganjëherë dëshirojnë të të shohin, herë të vendosur për të lënë botën dhe mjerimet e saj për gjithnjë. Në gjatësi unë u enda drejt këtyre maleve, dhe kanë kaluar nëpër gropat e tyre të mëdha, të konsumuara nga një djegie pasion të cilin vetëm ju mund ta kënaqni. Ne mund të mos ndahemi derisa të mos ndaheni premtoi të respektojë kërkesën time. Jam vetëm dhe i mjerë; njeri nuk do të shoqërohem me mua; por një po aq i deformuar dhe i tmerrshëm sa unë nuk do ta mohonte veten për mua. Shoqëruesi im duhet të jetë i së njëjtës specie dhe kanë të njëjtat defekte. Këtë qenie duhet ta krijoni. ”

Kapitulli 17

I mbaruari duke folur dhe i drejtoi shikimet e tij mbi mua në pritja e një përgjigje. Por unë isha i hutuar, i hutuar dhe i paaftë rregulloni idetë e mia mjaftueshëm për të kuptuar shkallën e plotë të tij propozim. Ai vazhdoi,

“Ju duhet të krijoni një femër për mua me të cilën unë mund të jetoj në shkëmbimi i atyre simpativë të nevojshme për qenien time. Kjo ju vetëm mund ta bëjë, dhe unë e kërkoj prej jush si një të drejtë të cilën nuk duhet ta refuzoni prano ”.

Pjesa e fundit e përrallës së tij kishte ndezur përsëri në mua zemërimin që kishte vdiq larg ndërsa rrëfeu jetën e tij të qetë midis cottagers, dhe ndërsa e tha këtë unë nuk mund ta shtypja më tërbimin që digjej brenda une

“Unë e refuzoj atë”, u përgjigja; “Dhe asnjë torturë nuk do të zhvatë kurrë a pëlqimin nga unë. Ju mund të më bëni më të mjerimin e njerëzve, por ju nuk do të më bëjë kurrë të qëndroj në sytë e mi. A duhet të krijoj një pëlqim tjetër vetveten, ligësia e përbashkët e të cilit mund ta shkretojë botën. Filloi! Une ju janë përgjigjur; ju mund të më torturoni, por unë kurrë nuk do të pranoj ”.

“Ju jeni në gabim,” u përgjigj i pabesi; “Dhe në vend të kësaj duke kërcënuar, unë jam i kënaqur të arsyetoj me ju. Jam keqdashës sepse unë jam i mjere A nuk jam shmangur dhe urrejtur nga gjithë njerëzimi? Ju, krijuesi im, do të më copëtojë dhe do të triumfojë; mos harroni atë, dhe më tregoni pse unë a duhet të dhimbset njeriu më shumë sesa të më mëshirojë mua? Ju nuk do ta quani vrasje nëse po mund të më precipitojë në një nga ato çarje akulli dhe të shkatërrojë kornizën

time, puna e duarve tuaja. A duhet ta respektoj njeriun kur ai më dënon? Lere jetoj me mua në shkëmbimin e mirësisë, dhe në vend të lëndimit do ta bëja dhuroji çdo përfitim atij me lot mirënjohjeje për pranimin e tij. Por kjo nuk mund të jetë; shqisat njerëzore janë pengesa të pakapërcyeshme për tonat bashkim Megjithatë, imi nuk do të jetë nënshtrimi i skllavërisë së egër. une do të hakmarrje për plagët e mia; nëse nuk mund të frymëzoj dashuri, unë do të shkaktoj frikë, dhe kryesisht drejt teje armiku im i madh, sepse krijuesi im, a betohem urrejtje e pashuar. Të ketë një kujdes; Unë do të punoj në shkatërrimin tënd, as mbaro derisa të shkrettoj zemrën tënde, kështu që ti do të mallkosh orën e lindja jote. ”

Një zemërim i egër e animoi ndërsa ai e thoshte këtë; fytyra e tij ishte rrudhur në shtrembërime tepër të tmerrshme për t'i parë sytë e njeriut; por aktualisht ai u qetësua dhe vazhdoi -

“Kam dashur të arsyetoj. Ky pasion është i dëmshëm për mua, për ju po mos pasqyro se _ ti je shkaku i tejkalimit të tij. Nëse ndihet ndonjë emocionet e dashamirësisë ndaj meje, unë duhet t'u kthej atyre njëqind e një njëqindfish; për hir të kësaj krijese do të bëja paqe me gjithë lloji! Por tani kënaqem në ëndrrat e lumturisë që nuk mund të realizohen. Ajo që unë kërkoj nga ju është e arsyeshme dhe e moderuar; Unë kërkoj një krijesë të një seks tjetër, por aq i neveritshëm sa unë; kënaqësia është e vogël, por ajo është gjithçka që mund të marr dhe do të më kënaqë. Shtë e vërtetë, ne do të jemi monstra, të prerë nga e gjithë bota; por për atë llogari do të jemi më shumë të bashkangjitur me njëri-tjetrin. Jetët tona nuk do të jenë të lumtura, por ato do të jenë të lumtura i padëmshëm dhe i lirë nga mjerimi që tani ndiej. Oh! Krijuesi im, më bëj i lumtur; më lejoni të ndiej mirënjohje ndaj jush për një përfitim! Më lejoni të shoh se unë ngacmoj simpatinë e disa gjërave ekzistuese; mos me moho moj kërkesë!”

U emocionova. Unë u drithërova kur mendova për pasojat e mundshme e pëlqimit tim, por unë ndjeva se kishte pak drejtësi në argumentin e tij. Përralla e tij dhe ndjenjat që ai shprehu tani e provuan atë të ishte një krijesë me ndjesi të shkëlqyera, dhe a nuk i detyrohesha krijuesit të tij tërë pjesën e lumturisë që ishte në fuqinë time ta dhuroja? Ai pa ndryshimin tim të ndjenja dhe vazhdoi,

“Nëse jeni dakord, as ju dhe as ndonjë qenie tjetër njerëzore nuk do të shihni kurrë ne përsëri; Do të shkoj në vendet e egra të Amerikës së Jugut. Ushqimi im nuk është ajo e njeriut; Unë nuk i shkatërroj qengjin dhe kecin për të ngopur oreksin tim; acorn dhe manaferrat më lejojnë ushqim të mjaftueshëm. Shoqëruesi im do të jetë e së njëjtës natyrë me veten time dhe do të kënaqem me të njëjtën tarifë. Ne do të

bëjmë shtratin tonë me gjethe të thata; dielli do të na ndriçojë si më njeriu dhe do të piqet ushqimin tonë. Fotografia që ju paraqes është e qetë dhe njerëzore, dhe ju duhet të mendoni se mund ta mohoni atë vetëm në mungesa e pushtetit dhe mizoria. I paturpshëm siç keni qenë ndaj meje, Tani shoh dhembshuri në sytë e tu; më lejon të shfrytëzoj momentin e favorshëm dhe ju bind që të premtoni atë që unë me aq dëshirë dëshiroj “.

“Ju propozoni,” u përgjigja unë, “të fluturon nga vendbanimet e njeri, për të banuar në ato të egra, ku kafshët e fushës do të jenë tuajat vetëm shokë. Si mundesh ti, që dëshiron dashurinë dhe simpatinë e njeriut, të durojmë në këtë mërgim? Ju do të ktheheni dhe përsëri do të kërkon mirësinë e tyre, dhe do të takoheni me neveritjen e tyre; pasionet tuaja të këqija do të përtërihen, dhe atëherë do të keni një shok për t’ju ndihmuar në detyrën e shkatërrimit. Kjo mund të mos jetë; pushoj së argumentuari çështjen, sepse nuk mund të pranoj “.

“Sa të paqëndrueshme janë ndjenjat tuaja! Por një moment më parë u prekët nga ju përfaqësimet e mia dhe pse përsëri e ngurtësoni veten për ankesat e mia? Të betohem, për tokën që unë banoj dhe për ty që më bërë, që me shokun që ti dhuron, unë do të lë lagjen e njeriut dhe banoni, siç mund të jetë rasti, në vendet më të egra. Pasionet e mia të mbrapshta do të kem ikur, sepse do të takohem me simpati! Jeta ime do të rrjedhë e qetë larg, dhe në momentet e mia të vdekjes nuk do ta mallkoj krijuesin tim “.

Fjalët e tij patën një efekt të çuditshëm tek unë. Unë e kam dhembshur dhe ndonjëherë ndieja një dëshirë për ta ngushëlluar, por kur e shikoja, kur Unë pashë masën e ndyrë që lëvizte dhe fliste, zemra ime ishte e sëmurë dhe e imja ndjenjat u ndryshuan në ato të tmerrit dhe urrejtjes. U përpoqa të mbytyja këto ndjesi; Mendova se pasi nuk mund ta simpatizoj, unë nuk kishte të drejtë t’i mbante atij pjesa e vogël e lumturisë e cila ishte akoma në fuqinë time për të dhuruar.

“Betohesh”, thashë, “të jesh i padëmshëm; por a nuk e ke treguar tashmë një shkallë keqdashjeje që duhet të më bëjë mosbesim ti Mund të mos jetë edhe kjo një vëmendje që do të rrisë triumfin tuaj nga duke dhënë një hapësirë më të gjerë për hakmarrjen tuaj? ”

“Si është kjo? Unë nuk duhet të trefishem me të, dhe unë kërkoj një përgjigje. Nëse Unë nuk kam lidhje dhe asnjë dashuri, urrejtja dhe vesi duhet të jenë pjesa ime; dashuria e tjetrit do të shkatërrojë shkakun e krimeve të mia dhe unë do ta bëj bëhen një gjë e ekzistencës së të cilit të gjithë do të jenë injorante. Veset e mia janë fëmijët e një vetmie të detyruar që unë urrej dhe virtytet e mia do domosdoshmërisht lindin kur unë jetoj në bashkësi me një të barabartë. Unë do të ndjehen

afeksionet e një qenie të ndjeshme dhe bëhen të lidhur me zinxhirin e ekzistenca dhe ngjarjet nga të cilat tani jam i përjashtuar. ”

Ndalova ca kohë për të reflektuar mbi gjithçka që kishte treguar dhe të ndryshme argumentet që ai kishte përdorur. Mendova për premtimin e virtyteve të cilat ai kishte shfaqur hapjen e ekzistencës së tij dhe sëmundjen pasuese nga të gjitha ndjenjat me mirësi nga urrejtja dhe përbuzja që kishin mbrojtësit e tij manifestuar ndaj tij. Fuqia dhe kërcënimet e tij nuk u harruan në timen llogaritjet; një krijesë që mund të ekzistonte në shpellat e akullit të akullnajave dhe fshihet nga ndjekja midis kreshtave të greminave të paarritshme ishte një qenie që zotëronte fakultete do të ishte e kotë të përballohej. Pas një pauzë e gjatë reflektimi arrita në përfundimin se drejtësia që i takonte atij dhe shokët e mi krijesa më kërkuan që unë t'i bindesha kërkesës së tij. Duke u kthyer nga ai, prandaj, unë thashë,

“Unë pajtohem me kërkesën tuaj, në betimin tuaj solemn për të lënë Evropën përgjithmonë, dhe çdo vend tjetër në lagjen e njeriut, sa më shpejt që të jem unë dorëzo në duart e tua një femër që do të të shoqërojë në internimin tënd “.

“Betohem”, thirri ai, “nga dielli dhe nga qielli blu i parajsë dhe pranë zjarrit të dashurisë që më djeg zemrën, që nëse ma dhuron lutje, ndërsa ato ekzistojnë, ti nuk do të më shikosh më kurrë. Nisuni në tuajin në shtëpi dhe fillo punën tënde; Unë do të shikoj progresin e tyre me të ankth i patjetërsueshëm; dhe mos ki frikë, por se kur të jesh gati, unë do të bëj shfaqen. ”

Duke thënë këtë, ai papritmas më la, duke u frikësuar, ndoshta, nga çdo ndryshim ndjenjat e mia. Unë e pashë atë duke zbritur në mal me shpejtësi më të madhe se fluturimi i një shqiponje, dhe shpejt humbi në mes të valëzimeve të deti i akullit.

Përralla e tij kishte pushtuar tërë ditën, dhe dielli ishte në prag të horizonti kur u largua. E dija se duhet të shpejtoja zbritjen time drejt luginës, pasi së shpejti duhet të përfshihej në errësirë; por e imja zemra ishte e rëndë dhe hapat e mi të ngadaltë. Puna e dredha-dredha midis shtigjet e vogla të malit dhe fiksimit e këmbëve të forta ndërsa përparoja më hutoi, e pushtuar siç isha nga emocionet të cilat ndodhin të ditës kishte prodhuar. Nata ishte shumë e avancuar kur erdha në në gjysmën e rrugës duke pushuar dhe u ula pranë burimit. Yjet shkëlqenin në intervale ndërsa retë kalonin nga sipër tyre; pishat e errëta u ngrit para meje, dhe çdo këtu dhe atje një pemë e thyer shtrihej mbi terren; ishte një skenë e një solemniteti të mrekullueshëm dhe e çuditshme mendimet brenda meje. Kam qarë me hidhërim dhe duke përplasur duart nga agonia, unë bërtiti: “Oh! yjet, retë dhe erërat, të

gjithë do të talleni mua; nëse vërtet më mëshironi, shtypni ndjesinë dhe kujtesën; më lër të bëhem si asgjë; por nëse jo, largohu, largohu dhe më lër në errësirë ”.

Këto ishin mendime të egra dhe të mjerueshme, por unë nuk mund t’ju përshkruaj sa më rëndoi vezullimi i përjetshëm i yjeve dhe si unë dëgjoi çdo shpërthim të erës sikur të ishte një siroc i shëmtuar i shëmtuar në të menyra për te me konsumuar.

Mëngjesi zbardhi para se të arrija në fshatin Chamounix; Mora nr pushoni, por u kthyen menjëherë në Gjenevë. Edhe në zemrën time munda mos i jep asnjë shprehje ndjesive të mia - ato më peshuan me a pesha e malit dhe teprica e tyre shkatërruan agoninë time nën ta. Kështu që u ktheva në shtëpi, dhe duke hyrë në shtëpi, u paraqita te familja. Pamja ime e egër dhe e egër zgjoi alarm të fortë, por unë u pergjigj pa pyetje, mezi fola. Ndihesha sikur të isha vendosur nën një ndalim - sikur të mos kisha të drejtë të kërkoja simpatitë e tyre - sikur kurrë më shumë nuk mund të kënaqem me shoqërinë me ta. Megjithatë edhe kështu unë i donte ata për adhurim; dhe për t’i shpëtuar ata, vendosa të përkushtohem veten time në detyrën time më të urryer. Mundësia e një okupimi të tillë bëri që çdo rrethanë tjetër e ekzistencës të kalonte para meje si një ëndërr, dhe ai mendim kishte për mua vetëm realitetin e jetës.

Kapitulli 18

Ditë pas dite, javë pas jave, vdiq gjatë kthimit tim në Gjenevë; dhe Unë nuk mund të mbledh guximin të filloj përsëri punën time. Kisha frikë nga hakmarrja e egër e zhgënjyer, megjithatë nuk isha në gjendje ta kapërceja timen kundërshtim ndaj detyrës që më ishte dhënë. Kam zbuluar se nuk mundem kompozojnë një femër pa iu kush-tuar përsëri disa muaj thellë studimi dhe diskriminimi i mundimshëm. Kisha dëgjuar për disa zbulime duke qenë bërë nga një filozof anglez, njohuria e të cilit ishte material për suksesin tim, dhe ndonjëherë mendoja të siguroja timen pëlqimi i babait për të vizituar Anglinë për këtë qëllim; por u kapa pas çdo shtirje e vonës dhe u tkurr nga ndërmarrja e hapit të parë në një ndërmarrja nevoja e menjëhershme e së cilës filloi të dukej më pak absolute une Me të vërtetë kishte ndodhur një ndryshim; shëndetin tim, i cili kishte deri tani ra, tani ishte restauruar shumë; dhe shpirtrat e mi, kur i pakontrolluar nga kujtesa e premtimit tim të pakënaqur, u ngrit proporcionalisht. E imja babai e pa me kënaqësi këtë ndryshim dhe i ktheu mendimet drejt metodës më të mirë të zhdukjes së mbetjeve të melankolisë time, e cila çdo herë dhe pastaj do të kthehej me përshtatje, dhe me një gllabërues errësira mbulon dritën e diellit që afron. Në këto momente mora strehë në vetminë më

të përsosur. Kam kaluar ditë të tëra në liqen vetëm në një varkë të vogël, duke parë retë dhe duke dëgjuar gurgullimë e dallgëve, e heshtur dhe e palëvizshme. Por ajri i pastër dhe dielli i ndritshëm rrallëherë nuk arriti të më rikthejë në një farë shkalle gjakftohtësie, dhe gjatë kthimit tim takova përsëritetjet e miqve të mi me një buzëqeshje më të lehtë dhe një zemër më gazmore.

Ishte pas kthimit tim nga një prej këtyre gjëmave që babai im, duke më thirrur mënjanë, kështu m'u drejtua,

“Jam i lumtur të vë re, biri im i dashur, që ke rifilluar ish-in tënd kënaqësitë dhe duket se po ktheheni tek vetja. E megjithatë ti je akoma të pakënaqur dhe ende shmangin shoqërinë tonë. Për ca kohë isha i humbur hamendje për shkakun e kësaj, por dje më ra një ide, dhe nëse është e themeluar mirë, unë ju bëj thirrje ta shprehni atë. Rezervoni në një të tillë pikë do të ishte jo vetëm e padobishme, por të ulë mjerimin e trefishtë mbi të gjithë ne.”

Unë u drova me forcë nga ekzordiumi i tij dhe babai im vazhdoi -

“Rrëfejt, biri im, se gjithnjë kam pritur me padurim tëndin martesë me Elizabetën tonë të dashur si lidhja e komoditetit tonë shtëpiak dhe qëndrimi i viteve të mia në rënie. Ju ishit të lidhur me njëri-tjetrin nga tuajat foshnjëria më e hershme; ju keni studiuar së bashku dhe u shfaqët në gjendje dhe shijet, plotësisht të përshtatshme për njëri-tjetrin. Por kaq e verbër është përvoja e burrë që mund të ketë ato që unë konceptova si ndihmësit më të mirë të planit tim e shkatërroi plotësisht atë. Ju, mbase, e konsideroni atë si motrën tuaj, pa asnjë uroj që ajo të bëhet gruaja juaj. Jo, ju mund të jeni takuar me një tjetër të cilin ju mund ta doni; dhe duke e konsideruar veten si të lidhur për nder të Elizabeth, kjo luftë mund të shkaktojë mjerimin pikant që shfaqesh të ndjesh.”

“Babai im i dashur, sigurohu. Unë e dua kushëririn tim butësisht dhe sinjerisht Unë kurrë nuk pashë ndonjë grua që të ngazëllente, siç bën Elizabeta, timen admirimi dhe afeksioni më i ngrohtë. Shpresat dhe perspektivat e mia në të ardhmen janë plotësisht të lidhur në pritjen e unionit tonë.”

“Shprehja e ndjenjave tuaja për këtë temë, i dashur im Viktor, më jep më shumë kënaqësi sesa kam përjetuar për ca kohë. Nëse ti ndjehemi kështu, sigurisht që do të jemi të lumtur, megjithatë mund të shfaqen ngjarje të pranishme një errësirë mbi ne. Por është kjo errësirë që duket se ka marrë kështu një mendje të fortë që dëshiroj ta shpërnda. Me trego, prandaj, nëse kundërshtoni një solemnizim të menjëhershëm të martesë. Ne kemi qenë për të ardhur keq dhe ngjarjet e fundit na kanë tërhequr nga ajo qetësi e përditshme që i përshtatet viteve dhe dobësive

të mia. Ti janë më të rinj; megjithatë unë nuk mendoj, i pushtuar pasi ju jeni me një kompetencë fat, që një martesë e hershme do të ndërhynte në çdo të ardhme planet e nderit dhe dobisë që mund të keni formuar. Mos mendoni, megjithatë, që unë dua të diktoj lumturinë tënde ose që një vonesë në pjesa juaj do të më shkaktonte ndonjë shqetësim serioz. Interpretoni fjalët e mia me sineritet dhe përgjigjmu, unë të vë në mendje, me besim dhe sineriteti ”.

Dëgjova babanë në heshtje dhe qëndrova për ca kohë i paaftë të ofrimit të ndonjë përgjigje. Unë vërtitem me shpejtësi në mendjen time një mori mendimet dhe u përpoqën për të arritur në një përfundim. Mjerisht! Për mua ideja e një bashkimi të menjëhershëm me Elizabetën time ishte një tmerr dhe tronditje. Më lidhi një premtim solemn të cilin akoma nuk e kisha përmbushur dhe nuk guxova të thyeja, ose nëse do ta bëja, cilat mjerime të shumëfishta nuk mund të mos impend mbi mua dhe familjen time të përkushtuar! A mund të hyj në një festival me këtë peshë vdekjeprurëse ende të varur në qafën time dhe duke më përkulur para terren? Unë duhet të kryej fejesën time dhe ta lë përbindëshin të largohet shoku i tij para se ta lejoja veten të gëzoja kënaqësinë e një bashkimi nga të cilën e prisja pagën.

M'u kujtua gjithashtu domosdoshmëria që më ishte imponuar për të udhëtuar Anglia ose duke hyrë në një korrespondencë të gjatë me ata filozofë të atij vendi, njohuritë dhe zbulimet e të cilit ishin të domosdoshme më përdorin në ndërmarrjen time të tanishme. Metoda e fundit e marrjes inteligjenca e dëshiruar ishte dilatuere dhe e pakënaqshme; përveç kësaj, unë kisha një neveri të pakapërcyeshme ndaj idesë së angazhimit tim në timen detyrë e neveritshme në shtëpinë e babait tim ndërsa në zakonet e njohura marrëdhënie me ata që i doja. E dija se një mijë të frikësuar mund të ndodhin aksidente, prej të cilave më e vogla do të zbulonte një përrallë emocion të gjithë të lidhur me mua me tmerr. Isha i vetëdijshëm gjithashtu se unë shpesh duhet të humbasin të gjithë vetë-komandën, të gjithë aftësinë për të fshehur ndjesi trishtuese që do të më pushtonin gjatë progresit tim okupim jo tokësor. Unë duhet të mungoj nga gjithçka që kam dashur ndërkohë të punësuar Sapo të filloje, do të arrihej shpejt, dhe unë mund të jem rivendosur në familjen time në paqe dhe lumturi. Premtimi im u përmbush, përbindëshi do të largohej përgjithmonë. Ose (kështu imazhi im i dashur i dashur) disa aksidenti ndërkohë mund të ndodhë për ta shkatërruar atë dhe për t'i dhënë fund timen skllavëri për gjithnjë.

Këto ndjenja diktuan përgjigjen time ndaj babait tim. Unë shpreha një dëshirë të vizitoj Anglinë, por duke fshehur arsyet e vërteta të kësaj kërkesë, unë veshi dëshirat e mia nën një maskë që nuk ngacmonte

asnjë dyshim, ndërsa unë nxiti dëshirën time me një zell që e nxiti babanë tim me lehtësi pajtohem. Pas një periudhe kaq të gjatë të një melankolie thithëse sa i ngjante çmendurisë në intensitetin dhe efektet e tij, ai ishte i lumtur ta gjente se isha në gjendje të kënaqesha me idenë e një udhëtimit të tillë, dhe ai shpresonte që ndryshimi i skenës dhe dëfrimi i larmishëm do të ndodhte para meje kthehem, më kanë rikthyer plotësisht te vetja.

Kohëzgjatja e mungesës sime u la në zgjedhjen time; disa muaj, ose më së shumti një vit, ishte periudha e menduar. Një lloj babai masa paraprake që ai kishte marrë për të siguruar që unë të kisha një shok. Pa duke komunikuar më parë me mua, ai kishte, në koncert me Elizabetën, rregulloi që Clerval të bashkohej me mua në Strasburg. Kjo ndërhyri me vetminë që kam lakmuar për ndjekjen penale të detyrës sime; akoma në fillimi i udhëtimit tim prania e mikut tim në asnjë mënyrë nuk mund të jetë një pengesë dhe me të vërtetë u gëzoja që kështu duhet të shpëtohem shumë orë reflektimi të vetmuar, çmendur. Jo, Henry mund të qëndrojë mes mua dhe ndërhyrjen e armikut tim. Po të isha vetëm, a nuk do ai ndonjëherë detyro praninë e tij të urryer për të më kujtuar detyrën time ose mendoni për përparimin e saj?

Për Anglinë, pra, isha i lidhur dhe u kuptua se bashkimi im me Elizabetën duhet të ndodhë menjëherë në kthimin tim. Babait tim mosha e bëri atë jashtëzakonisht neveritshëm për të vonuar. Për veten time, ishte një shpërblim i premtova vetes nga mundimet e mia të urryera - një ngushëllim për timen vuajtje të pashembullta; ishte perspektiva e asaj dite kur, i privilegjuar nga skllavëria ime e mjerueshme, unë mund të pretendoj Elizabeth dhe harroje të kaluarën në bashkimin tim me të.

Tani bëra rregullime për udhëtimin tim, por një ndjenjë më ndiqte gjë që më mbushi me frikë dhe agjitacion. Gjatë mungesës sime duhet lëri miqtë e mi pa ndjenja për ekzistencën e armikut të tyre dhe i pambrojtur nga sulmet e tij, i irrituar siç mund të jetë nga imi largimi. Por ai kishte premtuar të më ndiqte kudo që mund të shkoja, dhe a nuk do të më shoqëronte në Angli? Kjo imagjinatë ishte e tmerrshme në vetë, por qetësues për aq sa supozonte sigurinë e miqve të mi. Unë u agon me idenë e mundësisë që e kundërta e kjo mund të ndodhë. Por gjatë gjithë periudhës gjatë së cilës unë isha skllav i krijesës sime e lejova veten të qeverisem nga impulset e momenti; dhe ndjesitë e mia të tanishme e intimiduan fuqimisht atë të keqen do të më ndiqte dhe do të përjashtonte familjen time nga rreziku i tij makinacione.

Ishte në fundin e fundit të shtatorit që unë përsëri lashë vendlindjen time vendi. Udhëtimi im kishte qenë sugjerimi im, dhe Elizabetha

prandaj pranoi, por ajo u mbush me shqetësim në idenë e vuajtja ime, larg saj, depërtimi i mjerimit dhe pikëllimit. Kishte ka qenë kujdesi i saj që më siguroi një shoqërues në Clerval - e megjithatë një burrë është i verbër ndaj njëmijë rrethanave minutë që paraqesin ato të një gruaje vëmendje joshëse. Ajo dëshironte të më kërkonte shpejtimin e kthimit; një mijë emocione konfliktuale e bënë atë memece ndërsa ajo më bëri të qeshur me lot, lamtumirë

Unë u hodha në karrocën që duhej të më përçonte, vështirë se duke ditur se ku po shkoja, dhe i shkujdesur nga ajo që po kalonte përreth. Unë u kujtova vetëm, dhe ishte me një ankth të hidhur që reflektova atë, për të porositur që instrumentet e mia kimike duhet të jenë të paketuara për t'u përdorur une Mbushur me imagjinata të zymta, kalova nëpër shumë të bukura dhe skena madhështore, por sytë e mi ishin fiksuar dhe pa vëzhgim. Mundem vetëm mendo për burnin e udhëtimeve të mia dhe punën që duhej të zija mua ndërsa ata duruan.

Pas disa ditësh të kaluara në indolencë të qetë, gjatë së cilës unë përshkova shumë liga, arrita në Strasburg, ku prita dy ditë Clerval. Ai erdhi. Mjerisht, sa i madh ishte kontrasti midis nesh! Ai ishte i gjallë për çdo skenë të re, i lumtur kur pa bukuritë e duke perënduar diellin, dhe më shumë i lumtur kur e pa se lindte dhe rifillonte një të ri ditë. Ai më tregoi ngjyrat e zhvendosura të peizazhit dhe paraqitjet e qiellit. "Kjo është ajo që është të jetosh", thirri ai; "Tani e shijoj ekzistencën! Por ti, i dashuri im Frankenstein, pse je ju jeni të dëshpëruar dhe të pikëlluar! " Në të vërtetë, unë isha i pushtuar nga i zymtë mendimet dhe as panë zbritjen e yllit të mbrëmjes dhe as të artën lindja e diellit e reflektuar në Rhein. Dhe ti, miku im, do të ishe shumë më tepër zbavitur me revistën e Clerval, i cili vëzhgoi peizazhin me një syri i ndjenjës dhe i kënaqësisë, sesa të dëgjuarit e reflektimeve të mia. Unë, një i mjeri i mjerë, i përhumur nga një mallkim që mbyll çdo rrugë kënaqësi.

Ne kishim rënë dakord që të zbresim në Rin me një varkë nga Strasburgu për në Rotterdam, nga mund të marrim transportin për në Londër. Gjatë kësaj udhëtim kemi kaluar shumë ishuj shelg dhe pamë disa qytete të bukura. Ne qëndruam një ditë në Mannheim, dhe në të pestën nga nisja Strasburg, arriti në Mainz. Rrjedha e Rinit poshtë Mainz bëhet shumë më piktoreske. Lumi zbret me shpejtësi dhe erërat midis kodrave, jo të larta, por të pjerrëta dhe me forma të bukura. Ne pamë shumë kështjella të shkatërruara që qëndrojnë në skajet e gremineve, të rrethuara nga pyje të zinj, të lartë dhe të paarrtshëm. Kjo pjesë e Rinit, me të vërtetë, paraqet një peizazh të larmishëm veç e veç. Në një vend ju shikoni kodra të thyer, kështjella të shkatërru-

ara me pamje nga gremina të jashtëzakonshme, me Rhine errët nxiton poshtë; dhe në kthesën e papritur të një kepi, lulëzimin e vreshtave me brigje të pjerrëta të gjelbërta dhe një lumë gjarpërues dhe qytete të populluara zënë skenën.

Ne udhëtuam në kohën e cilësisë së mirë dhe dëgjuam këngën e punëtorëve ndërsa rrëshqitnim poshtë lumit. Edhe unë, i dëshpëruar në mendje, dhe shpirtrat e mi vazhdimisht i trazuar nga ndjenja të zymta, edhe unë isha i kënaqur. Unë u shtri në në fund të varkës dhe ndërsa vështroja qiellin blu pa re, u duk pi në një qetësi për të cilën kisha kohë që isha i huaj. Dhe nëse këto ishin ndjesitë e mia, kush mund t'i përshkruajë ato të Henrit? Ai ndjehej sikur të kishte janë transportuar në Fairy-land dhe kanë shijuar një lumturi të shijuar rrallë nga njeri "Unë kam parë," tha ai, "skenat më të bukura të vendit tim; Unë kam vizituar liqenet e Lucernit dhe Urit, ku malet me dëborë zbresin pothuajse pingul në ujë, duke dalë e zezë dhe hije të padepërtueshme, të cilat do të shkaktonin një pamje të zymtë dhe të trishtueshme po të mos ishin ishujt më të gjelbëruar që lehtësojnë syrin nga homoseksualët e tyre pamja; Unë e kam parë këtë liqen të trazuar nga një stuhi, kur era u shqye ngritni vorbullat e ujit dhe ju dha një ide se çfarë duhet të jetë gryka e ujit në oqeanin e madh; dhe valët përplasen me tërbim në bazën e malit, ku prifti dhe zonja e tij u pushtuan nga një ortek dhe ku zërat e tyre që vdesin thuhet se dëgjohen ende midis pauzave të era natën; Unë kam parë malet e La Valais dhe Pays de Vaud; por ky vend, Viktor, më kënaq më shumë se gjithë ato mrekulli. malet e Zvicrës janë më madhështore dhe të çuditshme, por ekziston një bukuri në brigjet e këtij lumi hyjnor që kurrë më parë nuk e pashë të barabartë. Shikoni atë kështjellë që tejkalon greminën e parë; dhe kjo gjithashtu në ishull, gati i fshehur mes gjetheve të atyre pemëve të bukura; dhe tani ai grup punëtorësh që vinin nga vreshtat e tyre; dhe atë fshat gjysma u fshehën në skutën e malit. Oh, me siguri shpirti që banon dhe rojet ky vend ka një shpirt më në harmoni me njeriun sesa ata që grumbulloni akullnajën ose tërhiquni në majat e paarritshme të maleve të vendin tonë".

Clerval! Mik i dashur! Edhe tani më gëzon të regjistroj fjalët e tua dhe të ndalemi në lavdërimet për të cilat jeni aq shumë të merituar. Ai ishte një duke u formuar në "vetë poezinë e natyrës". E tij e egër dhe imagjinata entuziaste ndëshkohej nga ndjeshmëria e zemrës së tij. Të tijat shpirti ishte i mbushur me afeksione të zjarra dhe miqësia e tij ishte e tillë natyrë e përkushtuar dhe e mrekullueshme që mendja e kësaj bote na mëson të kërkojmë vetëm në imagjinatë. Por edhe simpatitë njerëzore nuk ishin të mjaftueshme për të kënaq mendjen e tij të etur. Pamje e natyrës së jashtme, të cilën të tjerët e vlerësojnë

vetëm me admirim, ai e donte me zjarr: -

-- Katarakti që tingëllon
E përhumur si një pasion: shkëmbi i gjatë,
Mali, dhe druri i thellë dhe i zyrtë,
Ngjyrat dhe format e tyre ishin atëherë për të
Një oreks; një ndjenjë dhe një dashuri,
Kjo nuk kishte nevojë për një sharm të largët,
Nga mendimi i furnizuar, ose ndonjë interes
Unborrow'd nga syri.

["Abacia e Tintern" e Wordsworth.]

Dhe ku ekziston ai tani? A po humbet kjo butë dhe bukuroshe pergjithmone? E ka këtë mendje, kaq të mbushur me ide, imaginata të fantazishme dhe madhështore, e cila formoi një botë, ekzistenca e së cilës varej nga jeta e krijuesit të saj; - a është zhdukur kjo mendje? A ekziston tani ne kujtesen time? Jo, nuk është kështu; forma juaj e punuar në mënyrë hyjnore, dhe rrezatimi me bukurinë, është prishur, por shpirti juaj ende viziton dhe ngushëllon shokun tënd të palumtur.

Fal këtë hidhërim hidhërimi; këto fjalë joefektive nuk janë veçse të lehta haraç për vlerën e pashembullt të Henry, por ato më qetësojnë zemrën, tejmbushur nga ankthi që krijon përkujtimi i tij. une do të vazhdo me perrallën time.

Përtej Këlnit zbritëm në fushat e Hollandës; dhe ne vendosëm që postoni pjesën e mbetur të rrugës sonë, sepse era ishte e kundërt dhe rryma e lumi ishte shumë i butë për të na ndihmuar.

Udhëtimi ynë këtu humbi interesin që lind nga peizazhet e bukura, por ne mbërriti për disa ditë në Rotterdam, prej nga vazhduam me det për në Angli. Ishte në një mëngjes të pastër, në ditët e fundit të dhjetorit, që pashë për herë të parë shkëmbinjtë e bardhë të Britanisë. Bregu i Thames paraqiti një skenë të re; ato ishin të sheshta, por pjellore, dhe pothuajse çdo qytet shënohej nga përkujtimi i ndonjë historie. Ne pamë Tilbury Fort dhe kujtuam Spanjollët Armada, Gravesend, Woolwich dhe Greenwich - vende që kisha dëgjuar e madje edhe në vendin tim.

Në gjatësi pamë pjerrësitë e shumta të Londrës, të Shën Palit të lartë mbi të gjitha, dhe Kulla e famshme në historinë angleze.

Kapitulli 19

Londra ishte pika jonë e tanishme e pushimit; vendosëm të mbeteshim disa muaj në këtë qytet të mrekullueshëm dhe të festuar. Clerval dëshi-

ronte marrëdhëniet e burrave me gjeni dhe talent që lulëzuan në këtë kohë, por ky ishte me mua një objekt dytësor; Unë isha parimisht të zënë me mjetet e marrjes së informacionit të nevojshëm për përfundimin e premtimit tim dhe shpejt përfitova nga letrat e hyrjen që kisha sjellë me vete, adresuar më së shumti filozofë të shquar të natyrës.

Nëse ky udhëtim do të kishte ndodhur gjatë ditëve të mia të studimit dhe lumturisë, do të më kishte dhënë kënaqësi të pashprehur. Por një sëmundje kishte eja mbi ekzistencën time dhe unë i kam vizituar këta njerëz vetëm për hir të informacionin që ata mund të më japin për temën në të cilën interesi im ishte kaq thellësisht e thellë. Kompania ishte e bezdisshme për mua; kur jam vetem, une mund ta mbush mendjen time me pamjet e qiellit dhe të tokës; zëri i Henry më qetësoi dhe kështu mund të mashtroja veten time në një kalimtare paqen Por fytyrat e zëna, jointeressante dhe të gëzueshme e rikthyen dëshpërimin zemra ime. Unë pashë një pengesë të pakapërcyeshme të vendosur midis meje dhe times burrat e tjerë; kjo barrierë u vulos me gjakun e William dhe Justine, dhe për të reflektuar mbi ngjarjet që lidhen me ata emra të mbushur shpirti im me ankth.

Por në Clerval pashë imazhin e vetes time të dikurshme; ai ishte kureshtar dhe të shqetësuar për të fituar përvojë dhe udhëzime. Dalmili i sjelljet që ai vëzhgonte ishin për të një burim i pashtershëm i udhëzime dhe dëfrime. Ai po ndiqte gjithashtu një objekt që e kishte prej kohësh kishte në pamje. Dizajni i tij ishte të vizitonte Indinë, në besimin që ai kishte në njohuritë e tij për gjuhët e ndryshme të tij dhe në pikëpamjet që ai kishte marrë nga shoqëria e saj, mjetet për të ndihmuar materialisht progresin e Kolonizimi dhe tregtia evropiane. Në Britani vetëm ai mund të vazhdonte më tej ekzekutimi i planit të tij. Ai ishte përherë i zënë, dhe kontrolli i vetëm për të kënaqësitë ishin mendja ime e trishtuar dhe e dëshpëruar. Unë u përpoqa ta fsheh këtë sa më shumë që të jetë e mundur, që të mos e zhvlerësoj nga kënaqësitë e natyrshme për atë që po hynte në një skenë të re të jetës, i pashqetësuar nga çdo kujdes apo kujtim i hidhur. Unë shpesh refuzoja ta shoqëroja, duke pretenduar një tjetër fejesë, që të mund të qëndroj vetëm. Unë tani gjithashtu filluan të mbledhin materialet e nevojshme për krijimin tim të ri, dhe kjo ishte për mua si tortura e pikave të vetme të ujit që binin vazhdimisht në kokë. Çdo mendim që i kushtohej ishte një ekstrem ankth, dhe çdo fjalë që kam thënë në aluzion të saj shkaktoi buzët e mia të dridhem dhe zemra ime të rrëqethet.

Pasi kaluam disa muaj në Londër, morëm një letër nga një person në Skocia që më parë kishte qenë vizitori ynë në Gjenevë. Ai përmendi bukuritë e vendit të tij të lindjes dhe na pyeti nëse ato nuk ishin të

mjaftueshme tërheqje për të na shtyrë të zgjasim udhëtimin tonë deri në veri si Perth, ku banonte. Clerval dëshironte me padurim ta pranonte këtë ftesë, dhe unë, megjithëse e urreja shoqërinë, dëshiroja të shikoja përsëri malet dhe përrënjtë dhe të gjitha veprat e mrekullueshme me të cilat Natyra zbukuronte vendet e saj të zgjedhura të banimit.

Kishim mbërritur në Angli në fillim të tetorit dhe tani ishte Shkurt. Në përputhje me rrethanat, ne vendosëm të fillojmë udhëtimin tonë drejt në veri në skadimin e një muaji tjetër. Në këtë ekspeditë ne nuk e bëmë synojnë të ndjekin rrugën e madhe për në Edinburg, por për të vizituar Windsor, Oksford, Matlock, dhe liqenet Cumberland, duke vendosur për të arritur në përfundimin e këtë turne rreth fundit të korrikut. Mbledha instrumentet e mia kimike dhe materialet që kisha mbledhur, duke vendosur të përfundoja punën time në disa cep i errët në malësinë veriore të Skocisë.

Ne lamë Londrën në 27 Mars dhe qëndruam disa ditë në Windsor, që tundet në pyllin e tij të bukur. Kjo ishte një skenë e re për ne alpinistë; lisat madhështorë, sasia e gjahut dhe tufat e dreri madhështor ishin të gjitha risi për ne.

Prej andej vazhduam për në Oksford. Ndërsa hymë në këtë qytet, mendjet tona ishin mbushur me kujtimin e ngjarjeve që ishin kryer atje më shumë se një shekull e gjysmë më parë. Ishte këtu që Charles I. kishte mbledhur forcat e tij. Ky qytet i kishte qëndruar besnik atij, pasi i gjithë kombi kishte braktisur kauzën e tij për t'u bashkuar me standardin e Parlamentit dhe liria. Kujtimi i atij mbreti fatkeq dhe i tij shokët, Falkland-in e dashur, Goring-in e pafytyrë, mbretëreshën e tij, dhe djali, i dha një interes të veçantë çdo pjese të qytetit që ata mund të supozohet se kanë banuar. Fryma e ditëve të vjetra gjeti një duke banuar këtu dhe ne me kënaqësi gjetëm gjurmët e saj. Nëse këto ndjenjat nuk kishin gjetur një kënaqësi imagjinare, pamjen e qyteti kishte ende në vetvete bukurinë e mjaftueshme për të marrë admirimin tonë. Kolegjet janë antike dhe piktoreske; rrugët janë pothuajse madhështore; dhe Isis bukuroshe, e cila rrjedh pranë saj nëpër livadhe me një gjelbërim të hollë, është shpërndarë në një hapësirë të qetë të ujërave, e cila pasqyron mbledhjen e saj madhështore të kullave, dhe spiraleve, dhe kube, të mishëruara midis pemëve të moshuara.

Më pëlqente kjo skenë, dhe megjithatë kënaqësia ime ishte hidhëruar nga të dy kujtimi i së kaluarës dhe parashikimi i së ardhmes. Unë u formova për lumturinë paqësore. Gjatë ditëve të mia rinore asnjëherë pakënaqësi vizitoi mendjen time, dhe nëse ndonjëherë më pushtoi *ennui*, pamja e asaj është e bukur në natyrë ose studimi i asaj që është e shkëlqyeshme dhe sublime në prodhimet e njeriut gjithmonë mund

të interesojnë zemrën time dhe të komunikojnë elasticitetin e shpirtave të mi. Por unë jam një pemë e shpërthyer; ka rrufe në qiell hyri në shpirtin tim; dhe atëherë ndjeva se duhet të mbijetoja për të ekspozuar çfarë Unë së shpejti do të pushoj së qeni - një spektakël i mjerueshëm i njerëzimit të shkatërruar, i mëshirshëm për të tjerët dhe i patolerueshëm për veten time.

Ne kaluam një periudhë të konsiderueshme në Oksford, duke u përhapur në rrethinat e saj dhe duke u përpjekur për të identifikuar çdo vend që mund të ketë të bëjë me më shumë duke animuar epokën e historisë angleze. Udhëtimet tona të vogla të zbulimit shpesh zgjateshin nga objektet e njëpasnjëshme që paraqiteshin vetveten. Ne vizituam varrin e famshëm Hampden dhe fushë në të cilën ra ai atdhetar. Për një moment shpirti im u ngrit nga frika e tij poshtëruese dhe e mjerueshme për të soditur idetë hyjnore të lirisë dhe vetëmohimit të të cilave këto pamje ishin monumentet dhe përkujtuesit. Për një çast guxova të shkund zinxhirët e mi dhe shiko rreth meje me një shpirt të lirë dhe të lartë, por hekuri kishte ngrënë në mishin tim dhe unë u zhyta përsëri, duke u dridhur dhe e pashpresë, në timen vetvetja e mjerë.

Ne u larguam nga Oxfordi me keqardhje dhe vazhduam për në Matlock, i cili ishte i radhës vendi i pushimit. Vendi në lagjen e këtij fshati ngjante, në një shkallë më të madhe, me peizazhin e Zvicrës; por gjithçka është në një shkallë më të ulët, dhe kodrat e gjelbërta duan kurorën e Alpet e largëta të bardha që marrin pjesë gjithnjë në malet me majë të mia vendlindja. Ne vizituam shpellën e mrekullueshme dhe dollapët e vegjël të historisë natyrore, ku kuriozitetet janë hedhur në të njëjtën gjë mënyrë si në koleksionet në Servox dhe Chamounix. Emri i fundit më bëri të dridhem kur shqiptohem nga Henry, dhe unë nxitova të lë Matlock, me të cilin u lidh kështu ajo skenë e tmerrshme.

Nga Derby, duke udhëtuar ende drejt veriut, kaluam dy muaj brenda Cumberland dhe Westmorland. Tani mund ta pëlqeja pothuajse veten midis Malet zvicerane. Arnat e vogla të borës të cilat ende mbeteshin në anët veriore të maleve, liqeneve dhe vrullshëm të përrenjtë shkëmbor ishin të gjitha pamjet e njohura dhe të dashura për mua. Këtu edhe ne bënë disa të njohur, të cilët gati sa nuk kishin menduar të më mashtronin lumturi. Kënaqësia e Clerval ishte proporcionalisht më e madhe se timen; mendja e tij u zgjerua në shoqërinë e njerëzve me talent dhe e gjeti në natyrën e tij kapacitete dhe burime më të mëdha sesa mund të kishte imagjinuar veten të ketë poseduar ndërsa ai shoqërohej me të tij inferiorë. “Unë mund ta kaloj jetën time këtu”, më tha ai; “Dhe midis këto male vështirë se duhet të pendohem për Zvicrën dhe

Rinin. ”

Por ai zbuloi se jeta e një udhëtari është ajo që përfshin shumë dhimbje mes kënaqësive të saj. Ndjenjat e tij janë përgjithmonë në shtrirje; dhe kur ai fillon të zhytet në prehje, ai e gjen veten të detyruar të lë atë mbi të cilën ai mbështetet në kënaqësi për diçka të re, e cila përsëri tërheq vëmendjen e tij, dhe të cilën gjithashtu ai e braktis për risitë e tjera.

Ne mezi kishim vizituar liqenet e ndryshme të Cumberland dhe Westmorland dhe ngjizi një dashuri për disa nga banorët kur periudha i takimit tonë me mikun tonë skocez u afrua dhe ne i lamë ata për të udhëtuar më tej. Për pjesën time nuk më erdhi keq. Tani e kisha lënë pas dore timen premtimi për ca kohë, dhe unë u druaja efekteve të dmonit zhgenjimi Ai mund të qëndrojë në Zvicër dhe të hakmerret me hakmarrjen e tij mbi të afërmit e mi. Kjo ide më ndiqte dhe më mundonte në çdo moment nga e cila përndryshe mund të kisha rrëmbyer prehjen dhe pagën. une prita për letrat e mia me padurim të etur; po të vonoheshin unë isha i mjerë dhe i kapërcyer nga një mijë frikë; dhe kur arritën ata dhe unë pashë mbishkrimin e Elizabetës ose babait tim, mezi e guxova lexo dhe konstato fatin tim. Ndonjëherë kam menduar se i keq më ndoqi dhe mund të përshpejtojë remissness tim duke vrarë shokun tim. Kur këto mendime të më pushtonin, unë nuk do të lija Henry për asnjë moment, por e ndoqi atë si hijen e tij, për ta mbrojtur nga tërbimi i fantazuar i shkatërruesi i tij. Ndjeva sikur kisha kryer ndonjë krim të madh, vetëdija e së cilës më ka ndjekur. Isha i pafajshëm, por e kisha vërtet tërhoqi mbi kokën time një mallkim të tmerrshëm, po aq të vdekshëm sa ai i krimit.

E vizitova Edinburgun me sy e mendje të plogësht; e megjithatë ai qytet mund kanë interesuar qenien më fatkeqe. Clerval nuk e pëlqente aq mirë si Oksford, sepse lashtësia e qytetit të fundit ishte më e këndshme për të. Por bukuria dhe rregullsia e qytetit të ri të Edinburgut, romantike e saj kalaja dhe rrethinat e saj, më e lezetshmeja në botë, e Arturit Seat, Pusi i Shën Bernardit dhe Pentland Hills, e kompensuan atë për të ndryshimin dhe e mbushi atë me gaz dhe admirim. Por unë isha i paduruar për të arritur në përfundimin e udhëtimit tim.

Ne u larguam nga Edinburgu për një javë, duke kaluar nëpër Coupar, St. Andrew's dhe përgjatë brigjeve të Tay-it, në Perth, aty ku na priste shoku ynë. Por nuk kisha humor për të qeshur dhe biseduar me të huaj ose për të hyrë brenda ndjenjat ose planet e tyre me humorin e mirë që pritet nga një mysafir; dhe në përputhje me rrethanat i thashë Clerval se dëshiroja të bëja turneun në Skoci vetëm “A po,” thashë unë, “kënaquni dhe le të jetë kjo e jona takim Mund të mungoj një ose dy

muaj; por mos ndërhyini lëvizjet e mia, ju përgjërohem; më lër për një kohë të shkurtër në paqe dhe vetmi koha; dhe kur të kthehem, shpresoj se do të jetë me një zemër më të lehtë, më shumë i përshtatshëm për vetëkënaqësinë tuaj. ”

Henry dëshironte të më dekurajonte, por duke parë që isha i vendosur në këtë plan, pushoi së bëri demonstroj Ai më përgjërohej të shkruaja shpesh. “Unë më parë do të isha me të ti “, tha ai,” në përplasjet e tua të vetmuara, sesa me këta skocezë njerëz, të cilët nuk i njoh; nxitoni, pra, miku im i dashur, të ktheheni, që përsëri ta ndiej veten disi në shtëpi, gjë që nuk mund ta bëj mungesa juaj. ”

Pasi u ndava nga shoku im, vendosa të vizitoj një vend të largët Skoci dhe mbaroj punën time në vetmi. Unë nuk dyshoj, por se përbindëshi më ndoqi dhe do ta zbulonte veten përpara meje kur duhej ta kisha mbaroi, që të mund ta priste shokun e tij.

Me këtë rezolucion unë përshkova malësinë veriore dhe u fiksova në njërën prej tyre më e largëta e Orkneys si skena e punëve të mia. Ishte një vend i pajisur për një punë të tillë, duke qenë vështirë se një shkëmb anët e larta të të cilit ishin vazhdimisht i rrahur nga dallgët. Toka ishte shterpë, mezi dhënia e kullotave për disa lopë të mjerueshme, dhe bollgur për të banorë, i cili përbëhej nga pesë persona, gjymtyrët e tyre të guximshme dhe shkreta dha shenja të tarifës së tyre të mjerueshme. Perime dhe bukë, kur ato i kënaqur me luks të tillë, madje dhe ujë të freskët, do të prokurohej nga kontinentale, e cila ishte rreth pesë milje larg.

Në të gjithë ishullin kishte vetëm tre kasolle të mjerueshme, dhe njëra prej tyre këto ishin bosh kur arrita. Këtë e kam punësuar. Ai përmbante veç dy dhoma, dhe këto shfaqnin të gjithë skandalizmin e më të mjerëve pendim Kashta kishte rënë brenda, muret ishin të pa suvatuara dhe dera ishte jashtë menteshave të saj. Unë urdhërova që të riparohej, bleva disa mobilje, dhe mori në zotërim, një incident që padyshim do të kishte me disa befasi nuk kishin qenë të gjitha shqisat e cottagers i varfër nga skamja dhe skamja e varfër. Siç ishte, unë jetoja pa gaz në dhe i patrazuar, vështirë se falenderohej për pakësinë e ushqimit dhe rrobave të cilën unë i dhashë, aq shumë vuajtja i mpak edhe ndjesitë më të ashpra të burrave.

Në këtë tërheqje ia kushtova mëngjesin punës; por ne mbremje, kur e lejonte koha, unë eca në plazhin me gurë të detit për në dëgjoji dallgët ndërsa ata gjëmonin dhe thyheshin në këmbët e mia. Ishte një skenë monotone por gjithnjë në ndryshim. Kam menduar për Zvicrën; ishte shumë ndryshe nga ky peisazh i shkretë dhe i tmerrshëm. Kodrat e saj janë të mbuluara me hardhi, dhe shtëpitë e tij janë shpërndarë dendur

në fusha. Liqenet e tij të ndershme pasqyrojnë një qiell blu dhe të butë, dhe kur i shqetësuar nga erërat, rrëmuja e tyre është por si lojë e një të gjallë foshnja kur krahasohet me zhurmën e oqeanit gjigand.

Në këtë mënyrë unë shpërndava profesionet e mia kur mbërrita për herë të parë, por ndërsa vazhdoja punën time, ajo bëhej çdo ditë më e tmerrshme dhe i bezdisshëm për mua. Ndonjëherë nuk mund të mbizotëroja mbi veten time për të hyrë në timen laborator për disa ditë, dhe herë të tjera unë mundohesha ditë e natë në mënyrë që të përfundoj punën time. Ishte, me të vërtetë, një proces i ndyrë në me të cilën isha fejuar. Gjatë eksperimentit tim të parë, një lloj një furi entuziast më kishte verbuar përpara tmerrit të punësimit tim; timen mendja ishte ngulitur me vëmendje në përfundimin e punës sime dhe sytë e mi ishin mbyllur para tmerrit të procedurave të mia. Por tani unë shkova në atë në gjak i ftohtë dhe zemra ime shpesh sëmuret nga puna e duarve të mia.

I vendosur kështu, i punësuar në profesionin më të neveritshëm, i zhytur në një vetmi nga e cila asgjë nuk mund të tërhiqte vëmendjen time për një çast skena aktuale në të cilën isha e fejuar, shpirtrat e mi u bënë të pabarabartë; Une u bë i shqetësuar dhe nervoz. Çdo moment kisha frikë të takoja timen përndjekës. Ndonjëherë rrija me sytë e ngulur në tokë, nga frika për t'i ngritur që të mos takojnë objektin të cilin unë aq shumë druajtur për të parë. Kisha frikë të endesha nga sytë e shokut tim krijesat që të mos vinte vetëm ai të vinte të kërkonte shokun e tij.

Në kohën që kam punuar, dhe puna ime ishte tashmë mjaft i përparuar Shikova drejt përfundimit të tij me një të dridhur dhe të etur shpresë, të cilën nuk guxoja ta besoja vetveten për ta vënë në dyshim por që ishte i përzier me parandjenja të errëta të së keqes që më bëri të më sëmure zemra në gjirin tim.

Kapitulli 20

Unë u ula një mbrëmje në laboratorin tim; dielli ishte perënduar dhe hëna ishte e drejtë ngritja nga deti; Unë nuk kisha dritë të mjaftueshme për punësimin tim, dhe unë mbeti i papunë, në një pauzë të shqyrtimit të nëse unë duhet të lënë tim punoni për natën ose shpejtoni përfundimin e saj nga një vëmendje e pandërprerë tek ajo Ndërsa isha ulur, më erdhi një tren reflektimi që më çoi drejt merrni parasysh efektet e asaj që po bëja tani. Tre vjet më parë, isha u angazhua në të njëjtën mënyrë dhe kishte krijuar një njeri të egër të pashembullt barbaria më kishte shkretuar zemrën dhe e kishte mbushur përjetë me më të hidhurën pendim Tani isha gati të formoja një qenie tjetër me prirje të së cilës isha njësoj injorant; ajo mund të bëhet dhjetë mijë herë më

malinje se ajo bashkëshortor dhe kënaqësi, për hir të vetvetes, në vrasje dhe mjerim. Ai kishte i betuar për të lënë lagjen e njeriut dhe për t'u fshehur në shkretëtirë, por ajo nuk kishte; dhe ajo, e cila me të gjitha gjasat do të bëhej një mendim dhe duke arsyetuar kafshën, mund të refuzojë të pajtohet me një kompakt të bërë para saj krijim. Ata madje mund ta urrejnë njëri-tjetrin; krijesa që tashmë jetoi urren deformimin e tij dhe mund të mos konceptojë një neveri më të madhe për atë kur i doli para syve në formën femërore? Ajo gjithashtu mund të kthehet me neveri prej tij për bukurinë superiore të njeriut; ajo mund ta lërë atë, dhe ai do të jetë përsëri vetëm, i irrituar nga provokimi i freskët i qenies i shkretë nga një prej specieve të tij.

Edhe sikur të largoheshin nga Evropa dhe të banonin në shkretëti-rat e botës së re, megjithatë një nga rezultatet e para të atyre simpativ për të cilat dæmon të etur do të ishin fëmijë dhe një garë djajsh do të përhapet toka që mund të bëjë vetë ekzistencën e specieve të njeriut a gjendje e pasigurt dhe plot terror. Sikur të kisha të drejtë, për përfitimin tim, për të shkaktuar këtë mallkim mbi brezat e përjetshëm? Më parë më kishin lëvizur nga sofizmat e qenies që kisha krijuar; Unë isha goditur pa kuptim nga kërcënimet e tij djallëzore; por tani, për herë të parë, ligësia e imja premtimi shpërtheu mbi mua; Unë u drithërova kur mendova se moshat e ardhshme mund të më mallkonin si dëmtuesi i tyre, egoizmi i të cilit nuk kishte hezitur të blinte pagën e vet çmimi, mbase, i ekzistencës së tërë racës njerëzore.

Unë dridhesha dhe zemra më dështoi brenda, kur, duke ngritur sytë, pashë drita e hënës dæmon në kasolle. Një buzëqeshje e kobshme rrudhi buzët ndërsa më vështronte, ku unë u ula duke përmbushur detyrën të cilën ai ma kishte dhënë. Po, ai më kishte ndjekur në udhëtimet e mia; ai ishte shëtitur në pyje, ishte fshehur në shpella ose ishte strehuar në të gjerë dhe shpendët e shkretëtirës; dhe ai tani erdhi të shënojë përparimin tim dhe të pretendojë përmbushja e premtimit tim.

Ndërsa e shikoja, fytyra e tij shprehte shkallën më të madhe të keqdashje dhe tradhti. Mendova me një ndjesi çmendurie mbi timen premtimi i krijimit të një tjetri si ai dhe dridhja nga pasioni, shqeu copa gjë me të cilën isha fejuar. I shkreti më pa shkatërrojë krijesën nga ekzistenca e ardhshme e së cilës ai varej lumturia dhe me një ulurimë dëshpërimi djallëzor dhe hakmarrje, u tërhoq.

Unë dola nga dhoma dhe duke mbyllur derën, bëra një zotim solemn në timen zemra për të mos rifilluar kurrë punën time; dhe pastaj, me hapa të dridhur, unë kërkova banesën time. Isha vetëm; askush nuk ishte pranë meje për t'u shpërndarë errësira dhe më çliro nga shtypja sëmundëse e më së shumti reveries tmerrshme.

Kaluan disa orë dhe unë qëndrova afër dritares time duke parë detin; ishte pothuajse e palëvizshme, sepse erërat ishin qetësuar dhe e gjithë natyra rivendoset nën syrin e hënës së qetë. Vetëm disa anije peshkimi pikoi ujin, dhe herë pas here fladi i butë tundte zërin të zërave ndërsa peshkatarët thërrisnin njëri-tjetrin. Ndjeva heshtjen, megjithëse nuk isha i vetëdijshëm për thellësinë e tij ekstreme, deri në veshin tim u arrestua papritmas nga vozitja e rremave pranë bregut dhe a personi zbriti afër shtëpisë time.

Pas disa minutash, dëgjova kërcitjen e derës sime, sikur ndonjë u përpoq ta hapte atë butë. Unë dridhesha nga koka te këmbët; Unë ndjeva një prezantimi se kush ishte dhe dëshironte të zgjonte një nga fshatarët që banonte në një vilë jo shumë larg timin; por më pushtoi ndjesia e pafuqisë, aq shpesh e ndjerë në ëndrrat e frikshme, kur kot përpiqen të fluturojnë nga një rrezik i afërt, dhe u rrënosën në vend.

Aktualisht kam dëgjuar tingullin e hapave përgjatë kalimit; dera u hap dhe u duk i shkreti për të cilin kisha frikë. Duke mbyllur derën, ai u afrua pranë meje dhe tha me një zë të mbytur,

“Ju keni shkatërruar veprën që keni filluar; çfarë është ajo që ju synoj? A guxon të prisni premtimin tuaj? Kam duruar mundimin dhe mjerimin; Unë u largova nga Zvicra me ju; Unë u zvarrita përgjatë brigjeve të Rinit, midis ishujt e tij të shelgut dhe mbi majat e kodrave të saj. Unë kam banuar shumë muaj në shëndetin e Anglisë dhe mes shkretëtirave të Skocisë. une kam duroi lodhje të pallogaritshme, të ftohtë dhe uri; a guxon të shkatërrosh timen shpresat? ”

“Filloi! Unë e thyej premtimin tim; kurrë nuk do të krijoj një tjetër si veten, të barabartë në deformim dhe ligësi. ”

“Sklav, unë më parë arsyetoja me ty, por ti e ke provuar veten i padenjë për mëshirën time. Mos harroni se unë kam fuqi; ti beson veten të mjerë, por unë mund të të bëj aq të mjerë sa drita e dita do jete e urryer për ju. Ju jeni krijuesi im, por unë jam zotëria juaj; bindjuni! ”

“Ora e pazgjidhshmërisë sime ka kaluar dhe periudha e fuqisë suaj është arriti Kërcënimet tuaja nuk mund të më shtyjnë të bëj një akt ligësie; por ata më konfirmojnë në një vendosmëri për të mos ju krijuar një shok në vesi A duhet, unë me gjak të freskët, të lëshoj në tokë një demon të cilit kënaqësia është në vdekje dhe mjerim? Filloi! Unë jam i vendosur, dhe juaji fjalët vetëm do ta shfryjnë zemërimin tim. ”

Përbindëshi pa vendosmërinë time në fytyrën time dhe kërcëlliti dhëmbët në impotencia e zemërimit. “A duhet secili,” bërtiti ai, “të gjejë një grua për gjirin e tij, dhe çdo kafshë ka shoqen e tij, dhe unë jam vetëm? Kisha ndjenjat e dhembshurisë dhe ato u shpague nga neveri dhe përbuzje. Njeri! Ju mund të urreni, por kini kujdes! Orët

tuaja do të kalojnë me tmerr dhe mjerim, dhe së shpejti do të bjerë rrufe në qiell që duhet të rrëmbejë nga ju lumturinë tuaj gjithnjë. A do të jesh i lumtur ndërsa unë zhytem në intensitetin e tim mjerimi? Ju mund të shpërtheni pasionet e mia të tjera, por hakmarrja mbetet - hakmarrje, tani e tutje më e dashur se drita ose ushqimi! Unë mund të vdes, por së pari ti, tirani dhe torturuesi im, do të mallkosh diellin që të shikon mjerim Kujdes, sepse unë jam i patrembur dhe për këtë arsye i fuqishëm. Do shikoj me dituria e një gjarpri, që unë të mund të pickoj me helmin e tij. Njeri, ti do pendohu për dëmtimet që i ke shkaktuar ”.

“Djall, pusho; dhe mos e helmoni ajrin me këto tinguj keqdashjeje. Unë ju kam deklaruar rezolutën time dhe nuk jam frikacak që të përkulem poshtë fjalëve. Më lër; Unë jam i papërkulshëm. ”

“Shtë mirë. Shkoj; por mos harroni, unë do të jem me ty në tuajin natën e dasmës. ”

Unë fillova përpara dhe bërtita, “Keq! Para se të firmosni timen urdhër-vdekje, sigurohu që je vetë i sigurt. ”

Do ta kisha kapur, por ai më shpëtoi dhe u largua nga shtëpia me të reshjet. Në pak çaste e pashë në varkën e tij, e cila qëlloi përtej ujërave me një shpejtësi shigjetare dhe shpejt u humbi mes dallgët

Të gjithë përsëri heshtën, por fjalët e tij ranë në veshët e mi. Unë u dogj nga inati për të ndiq vrasësin e paqes sime dhe e ngut në oqean. Une eci lart e poshtë dhomës sime me nxitim dhe i shqetësuar, ndërsa imagjinata ime nxori një mijë imazhe për të më munduar dhe thumbuar. Pse nuk e kisha e ndoqi dhe u mbyll me të në grindje të vdekshme? Por unë e kisha vuajtur atë për t’u larguar dhe ai e kishte drejtuar rrugën e tij drejt territorit. Unë u drodh të mendosh se kush mund të jetë viktimja tjetër e flijuar ndaj hakmarrjes së tij të pangopur. Dhe pastaj mendova përsëri për fjalët e tij - “ _ Unë do të jem me ty akoma natën tuaj të dasmës. _ “Kjo, pra, ishte periudha e caktuar për të përmbushja e fatit tim. Në atë orë unë duhet të vdes dhe menjëherë të kënaqem dhe shuaj keqdashjen e tij. E ardhmja nuk më shtyu të trembem; akoma kur unë mendoi për Elizabetën time të dashur, për lotët dhe pikëllimin e saj të pafund, kur ajo duhet ta gjej të dashurin e saj aq barbarisht të rrëmbyer prej saj, lotët, unë e para kishte derdhur për shumë muaj, më dilte nga sytë dhe unë vendosa të mos bini para armikut tim pa një luftë të hidhur.

Nata kaloi dhe dielli u ngrit nga oqeani; ndjenjat e mia u bënë më e qetë, nëse mund të quhet qetësi kur dhuna e tërbimit zhytet thellësisht e dëshpërimit. Unë u largova nga shtëpia, skena e tmerrshme e të fundit grindja e natës dhe eci në plazhin e detit, të cilin unë pothuajse

konsiderohet si një pengesë e pashuar midis meje dhe shokut tim krijesa; jo, një dëshirë që e tillë duhet të provojë faktin që më vodhi. Une e dëshiruar që unë të mund ta kaloja jetën time në atë shkëmb djerrë, me lodhje, është e vërtetë, por i pandërprerë nga ndonjë tronditje e papritur e mjerimit. Nëse kthehesha, do të isha të sakrifikohen ose të shoh ata që më shumë i doja vdesin nën kapjen e një dæmon të cilin e kisha krijuar vetë.

Unë eca rreth ishullit si një spektër i shqetësuar, i ndarë nga të gjitha i dashur dhe i mjerë në ndarje. Kur u bë mesditë, dhe dielli u ngrit më lart, u shtriva në bar dhe u pushtua nga një humnerë gjumi. Unë kisha qenë zgjuar tërë natën paraardhëse, nervat e mia ishin të trazuar dhe sytë e mi ishin ndezur nga shikimi dhe mjerimi. Gjumi në të cilën tani u fundosa më freskoi; dhe kur u zgjova, përsëri u ndjeva si nëse do t'i përkisja një race qeniesh njerëzore si unë, dhe fillova reflekto mbi atë që kishte kaluar me gjakftohtësi më të madhe; akoma ende fjalët e një dreqi më ranë në vesh si një rënie vdekjeje; ato u shfaqën si një ëndërr, por e dallueshme dhe shtypëse si një realitet.

Dielli kishte larguar shumë larg, dhe unë ende u ula në breg, duke kënaqur timen oreks, i cili ishte bërë i egër, me një tortë tërshërë, kur pashë një anija e peshkimit u afrua pranë meje dhe një nga burrat më solli një pako; përmbante letra nga Gjenera dhe një nga Clerval që më lutnin bashkohuni me të. Ai tha se po e kalonte kohën e tij pa fryt ku ai ishte, se letrat nga miqtë që ai kishte formuar në Londër dëshironin kthimi i tij për të përfunduar negociatat që kishin hyrë për të Ndërmarrje indiane. Ai nuk mund ta vononte më largimin; por si udhëtimi i tij për në Londër mund të ndiqet, madje edhe më shpejt se ai tani i hamendësuar, nga udhëtimi i tij më i gjatë, ai më përgjeroni të dhuroja sa më shumë shoqëria ime mbi të siç mund ta kurseja. Ai më lutej, pra, të largohem nga ishulli im i vetmuar dhe për ta takuar në Perth, që të mund të vazhdojmë në jug së bashku. Kjo letër në një shkallë më kujtoi në jetë, dhe Vendosa të lë ishullin tim në skadimin e dy ditëve.

Megjithatë, para se të nisesha, ishte një detyrë për të kryer, mbi të cilën unë u drodh për të reflektuar; Unë duhet të paketoj instrumentet e mia kimike, dhe për atë qëllim unë duhet të hyj në dhomën e cila kishte qenë skena e punës sime të urryer, dhe unë duhet trajtoj ato enë, pamja e të cilave ishte shqetësuese për mua. Tjetri në mëngjes, në agim, thirra guximin e mjaftueshëm dhe hapa derën të laboratorit tim. Mbetjet e krijesës gjysmë të gatshme, të cilët unë i kisha e shkatërruar, e shtrirë e shpërndarë në dysHEME dhe pothuajse u ndjeva sikur ta kisha bërë mangled mishin e gjallë të një qenie njerëzore. Unë bëra

një pauzë për të mbledhur veten dhe pastaj hyri në dhomë. Me dorë të dridhur i përçolla instrumentet jashtë dhomës, por unë reflektova se nuk duhej të lija reliket e mia punojnë për të nxitur tmerrin dhe dyshimin e fshatarëve; dhe unë në përputhje me rrethanat i vendosni në një shportë, me një sasi të madhe gurësh dhe duke i vendosur lart, të vendosur për t'i hedhur në det po atë natë; dhe në ndërkohë unë u ula në plazh, i punësuar në pastrimin dhe rregullimin e tim aparate kimike.

Asgjë nuk mund të ishte më e plotë se ndryshimi që kishte ndodhur në ndjenjat e mia që nga nata e shfaqjes së dmonit. Kisha para se ta konsideronte premtimin tim me një dëshpërim të zymtë si një gjë që, me çfarëdo pasojash, duhet të përmbushen; por tani u ndjeva si një film ishte marrë nga para syve të mi dhe që unë për herë të parë pashë qartazi. Ideja e rinovimit të punës sime nuk ndodhi për asnjë çast për mua; kërcënimi që kisha dëgjuar rëndonte në mendimet e mia, por unë nuk e bëra reflektojnë se një veprim i imi vullnetar mund ta shmangë atë. Unë kisha vendosur në mendjen time që të krijoj një tjetër si djalli që kisha bërë së pari do të ishte një akt i egoizmit më të mirë dhe më të egër, dhe unë dëboi nga mendja ime çdo mendim që mund të çonte në një tjetër përfundim.

Mes dy dhe tre në mëngjes hëna u ngrit; dhe unë pastaj, duke vënë timen shporta brenda një skafi të vogël, lundroi rreth katër milje nga bregu. Skena ishte krejtësisht e vetmuar; disa varka po ktheheshin drejt tokës, por unë lundrova larg tyre. Unë u ndjeva sikur të kisha lidhje me kryerjen e një krimi i tmerrshëm dhe shmangu me ankth drithërues çdo takim me timen krijesat e tjera. Në një kohë hëna, e cila kishte qenë më parë e qartë, ishte papritur e përhapur nga një re e trashë, dhe unë përfitova nga momenti i errësirë dhe hidhe shportën time në det; Dëgjova zhurmën gërmuese ndërsa u fundos dhe më pas lundroi larg nga vendi. Qielli u turbullua, por ajri ishte i pastër, megjithëse ishte i ftohtë nga fladi verilindor që ishte atëherë duke u ngritur. Por kjo më freskoi dhe më mbushi me ndjesi të tilla të pëlqyeshme se vendosa të zgjas qëndrimin tim në ujë, dhe fiksimin e timonit në një pozicion i drejtpërdrejtë, u shtriva në fund të varkës. Retë e fshehën hënë, gjithçka ishte e paqartë, dhe unë dëgjova vetëm tingullin e anijes si të saj keel prerë valët; murmuritja më gjallëronte dhe brenda një kohe të shkurtër unë fjetur qetë.

Nuk e di sa kohë kam qëndruar në këtë situatë, por kur u zgjova zbuloi se dielli tashmë ishte montuar në mënyrë të konsiderueshme. Era ishte e lartë, dhe valët kërcënonin vazhdimisht sigurinë e skafit tim të vogël. Gjeta se era ishte në verilindje dhe duhet të më ketë larguar nga

bregu nga të cilën unë e kisha nisur. U përpoqa të ndryshoja kursin tim, por shpejt e gjeta se nëse përsëri do të bëja përpjekjen, anija do të mbushej menjëherë ujë I vendosur kështu, burimi im i vetëm ishte të vozis para erës. Une rrëfej se ndjeva disa ndjesi terrori. Nuk kisha busull me vete dhe ishte aq i hollë i njohur me gjeografinë e kësaj pjese të bota që dielli ishte pak i dobishëm për mua. Unë mund të jetë shtyrë në gjerë Atlantikut dhe të ndjehen të gjitha torturat e urisë ose të gëlltitet në të ujërat e pamatë që vrumbullonin dhe përplaseshin rreth meje. Tashmë e kisha kanë qenë jashtë shumë orësh dhe kanë ndjerë mundimin e një etjeje të ndezur, një parathënie për të vuajtjet e mia të tjera. Shikova qiejt, të cilët ishin të mbuluar nga retë që fluturuan para erës, vetëm për t'u zëvendësuar nga të tjerët; Unë pashë në deti; do të ishte varri im. "Faj", thirra unë, "tuajin detyra është përmbushur tashmë! " Mendova për Elizabetën, për babanë tim dhe të Clerval - të gjithë të lënë pas, mbi të cilët përbindëshi mund të kënaqte të tijin pasione sanguinare dhe të pamëshirshme. Kjo ide më zhyti në një admirim aq shumë i dëshpëruar dhe i frikshëm se edhe tani, kur skena është në pikën e duke u mbyllur para meje përgjithmonë, unë dridhem duke reflektuar mbi të.

Disa orë kaluan kështu; por me gradë, ndërsa dielli binte drejt në horizont, era vdiq në një fllad të butë dhe deti u bë të lirë nga ndërprerësit. Por këto i dhanë vend një fryrje të rëndë; U ndjeva i semure dhe mezi e mbaja timonin, kur papritmas pashë një vijë të lartë tokë drejt jugut.

Pothuajse kalova, siç isha, nga lodhja dhe pezullimi i tmerrshëm që durova për disa orë, kjo siguri e papritur e jetës nxitoi si një përmbytje e gëzimit i ngrohtë në zemrën time dhe lotët më dilnin nga sytë.

Sa të paqëndrueshme janë ndjenjat tona dhe sa e çuditshme është ajo dashuri e ngurtë që kemi të jetës edhe në mjerimin e tepërt! Unë ndërtova një vela tjetër me një pjesë e veshjes sime dhe me padurim e drejtoi rrugën time drejt tokës. Kishte një pamje e egër dhe shkëmbore, por ndërsa afrohesha më afër e perceptova lehtësisht gjurmët e kultivimit. Unë pashë anije afër bregut dhe u gjenda papritmas u transportua përsëri në lagjen e një njeriu të civilizuar. Une gjurmuar me kujdes dredha-dredha të tokës dhe përshëndeti një pjellë në të cilën unë gjatësia e sharrës lëshonte nga prapa një kep të vogël. Ndërsa isha në një gjendje të dobësi ekstreme, vendosa të lundroj drejtpërdrejt në drejtim të qytetit, si një vend ku më lehtë mund të siguroja ushqim. Për fat të mirë unë kisha para une Ndërsa ktheva majën, perceptova një qytet të vogël të pastër dhe një të mirë port, në të cilin kam hyrë, ai është duke e kufizuar me gëzim nga e papritura ime ikje

Ndërsa isha i zënë në rregullimin e anijes dhe rregullimin e velave, disa njerëzit u mblodhën drejt vendit. Ata dukeshin shumë të befashuar me timen pamja, por në vend që të më ofronte ndonjë ndihmë, pëshpëriti së bashku me gjeste që në çdo kohë tjetër mund të kishin prodhuar tek unë një ndjesi e lehtë alarmi. Siç ishte, unë thjesht vërejta se ata flisja anglisht dhe prandaj iu drejtova atyre në atë gjuhë. “E imja miq të mirë, “thashë unë,” do të jesh kaq i mirë sa të më thuash emrin e këtë qytet dhe më informo ku jam? ”

“Ju do ta dini këtë shumë shpejt”, u përgjigj një burrë me një zë të ngjirur. “Ndoshta keni ardhur në një vend që nuk do të provojë shumë për shijen tuaj, por nuk do të këshillohesh për lagjet e tua, të premtoj.”

Isha jashtëzakonisht i befashuar kur mora një përgjigje kaq të vrazhdë nga një i huaj, dhe unë gjithashtu u zhgënjye për të perceptuar vrenjtur dhe fytyrat e zemëruara të shokëve të tij. “Pse më përgjigjesh kështu afërsisht? ” Unë iu përgjigja. “Me siguri nuk është zakoni i anglezëve që pritni të huajt në mënyrë kaq pa mikpritje. ”

“Nuk e di,” tha burri, “cili është zakoni i Anglishtja mund të jetë, por është zakoni që irlandezët të urrejnë zuzarët. ”

Ndërsa vazhdonte ky dialog i çuditshëm, unë e perceptova turmën me shpejtësi rrit. Fytyrat e tyre shprehnin një përzjerje kurioziteti dhe zemërimi, të cilat i bezdisur dhe në një farë mase më alarmoi. Kam kërkuar rrugën për në konak, por askush nuk u përgjigj. Unë pastaj shkova përpara, dhe një zhurmë murmuritje u ngrit nga turma ndërsa më ndiqnin dhe më rrethonin, kur ishte një njeri me pamje të keqe duke u afruar më goditi në shpatull dhe më tha: “Eja, zotëri, duhet më ndiqni tek Z. Kirwin për të dhënë llogari për veten tuaj. ”

“Kush është Z. Kirwin? Pse duhet të jap një llogari për veten time? Nuk është ky një vend i lirë? ”

“Ay, zotëri, mjaft i lirë për njerëz të ndershëm. Z. Kirwin është një gjyqtar, dhe ju duhet të jepni një llogari për vdekjen e një zotëri që ishte u gjet i varur këtu natën e kaluar. ”

Kjo përgjigje më trembi, por tani e shërova veten. Isha i pafajshëm; që lehtë mund të vërtetohet; në përputhje me rrethanat unë ndoqa dirigjentin tim në heshtje dhe u çua në një nga shtëpitë më të mira në qytet. Isha gati të fundosem nga lodhje dhe uri, por duke qenë i rrethuar nga një turmë, e mendova politik të zgjoj gjithë forcën time, që të mos interpretohet asnjë dobësi fizike kapje ose faj i vetëdijshëm. Atëherë nuk e prisja fatkeqësinë që ishte në disa çaste për të më mbytur dhe shuar me tmerr dhe dëshpërim e gjithë frika e poshtëritimit ose vdekjes.

Unë duhet të bëj një pauzë këtu, sepse kërkon tërë forcën time për të kujtuar kujtimin e ngjarjet e frikshme të cilat unë jam gati të lidhen, në detaje të përshtatshme, me timen kujtim.

Kapitulli 21

Unë shpejt u prezantova në praninë e gjyqtarit, një i vjetër njeri dashamirës me sjellje të qetë dhe të butë. Megjithatë, ai më shikoi, me një farë shkalle ashpërsie, dhe pastaj, duke u kthyer drejt përcjellësve të mi, ai pyeti se kush u paraqit si dëshmitar me këtë rast.

Rreth gjysmë duzinë burra dolën përpara; dhe, një që zgjidhet nga magjistrat, ai rrëzoi se ai kishte qenë jashtë peshkimit një natë më parë me djali i tij dhe kunati, Daniel Nugent, kur, rreth orës dhjetë, ata vunë re një shpërthim të fortë në veri duke u ngritur dhe, në përputhje me rrethanat, ata vendosën për portin. Ishte një natë shumë e errët, pasi hëna ende nuk ishte ngritur; ata vepruan jo tokë në port, por, siç ishin mësuar, në një përrua rreth dy milje poshtë. Ai eci i pari, duke mbajtur një pjesë të mjetit të peshkimit, dhe shokët e tij e ndoqnë në një farë distance. Ndërsa po vazhdonte përgjatë rërës, ai goditi këmbën e tij kundër diçkaje dhe ra në të tij gjatësia në tokë. Shokët e tij erdhën për ta ndihmuar atë, dhe nga me dritën e fenerit të tyre ata zbuluan se ai kishte rënë në trupin e një njeriu, i cili ishte në dukje i vdekur. Supozimi i tyre i parë ishte se ishte kufoma e disa personave që ishin mbytur dhe u hodh në breg nga valë, por gjatë ekzaminimit ata zbuluan se rrobat nuk ishin të lagura dhe të barabarta se trupi nuk ishte atëherë i ftohtë. Ata e çuan menjëherë në vilë e një plake afër vendit dhe u përpoq, por më kot, ta rikthente atë për jetën. Duket se ishte një i ri i pashëm, rreth pesë e njëzet mosha e moshës Ai me sa duket ishte mbytur, sepse nuk kishte asnjë shenjë çdo dhunë përveç shenjës së zezë të gishtërinjve në qafën e tij.

Pjesa e parë e këtij depozitimi nuk më interesoi aspak, por kur u përmend shenja e gishtërinjve unë kujtova vrasjen e vëllai im dhe e ndjeva veten jashtëzakonisht të trazuar; më dridheshin gjymtyrët, dhe a megjulla më erdhi mbi sy, gjë që më detyroi të mbështettesha në një karrige mbështetje Magjistrati më vëzhgoi me një sy të mprehtë dhe natyrisht tërhoqi një ankth i pafavorshëm nga mënyra ime.

Djali konfirmoi rrëfimin e babait të tij, por kur Daniel Nugent ishte thirri ai u betua pozitivisht se pak para rënies së shokut të tij, ai pa një varkë, me një njeri të vetëm në të, në një distancë të shkurtër nga bregu; dhe për aq sa mund të gjykonte nga drita e disa yjeve, ishte e njëjta gjë varkë në të cilën sapo kisha zbritur.

Një grua rrëzoi se jetonte afër plazhit dhe po qëndronte te dera të vilës së saj, duke pritur kthimin e peshkatarëve, rreth një orë para se të

dëgjonte për zbulimin e trupit, kur pa një varkë me të vetëm një njeri në të shtyhet nga ajo pjesë e bregut ku kufoma u gjet më pas.

Një grua tjetër konfirmoi tregimin e peshkatarëve që kishin sjellë trupi në shtëpinë e saj; nuk ishte ftohte. Ata e vendosën atë në një shtrat dhe e fërkoji atë, dhe Daniel shkoi në qytet për një aparat, por jeta ishte e mirë mjaft e zhdukur

Disa burra të tjerë u ekzaminuan në lidhje me uljen time dhe ata ranë dakord që, me erën e fortë të veriut që ishte ngritur gjatë natës, ajo ishte shumë e mundshme që unë kisha rrahur për shumë orë dhe kisha qenë i detyruar të kthehem gati në të njëjtin vend nga ku isha larguar. Përveç kësaj, ata vunë re se dukej që unë e kisha sjellë trupin nga një vend tjetër, dhe ishte e mundshme që siç nuk dukej se e dija bregun, unë mund të kisha futur në liman injorant të distancës të qytetit — nga vendi ku kisha depozituar kufomën.

Z. Kirwin, duke dëgjuar këtë provë, dëshiroi që unë të merresha në konsideratë dhoma ku trupi ishte shtrirë për ndërhyrje, që të mund të vërehet se çfarë efekt që pamja e tij do të prodhojë mbi mua. Kjo ide ishte ndoshta sugjeruar nga agjitacioni ekstrem që kisha ekspozuar kur mënyra e ishte përshkruar vrasja. Prandaj u drejtova nga magjistrati dhe disa persona të tjerë, në konak. Unë nuk mund të ndihmojnë duke u goditur nga rastësi të çuditshme që kishin ndodhur gjatë kësaj nate plot ngjarje; por, duke e ditur që kisha biseduar me disa persona në ishullin që kisha i banuar për kohën kur trupi ishte gjetur, unë isha në mënyrë të përsosur i qetë për pasojat e çështjes.

Unë hyra në dhomën ku ishte shtrirë kufoma dhe u çova deri në arkivol. Si a mund të përshkruaj ndjesitë e mia kur e shoh atë? Ndihehem akoma i tharë tmerr, dhe as nuk mund të reflektoj në atë moment të tmerrshëm pa u dridhur dhe agoni Pyetja, prania e magjistratit dhe dëshmitarëve, kaloi si një ëndërr nga kujtesa ime kur pashë formën e pajetë të Henrit Clerval u shtri para meje. Kam fryrë frymën, dhe duke u hedhur trupin, unë bërtita, “A ju privojnë makineritë e mia vrasëse gjithashtu, Henry im i dashur, i jetës? Dy i kam shkatërruar tashmë; të tjera viktimat presin fatin e tyre; por ti, Clerval, miku im, imi bamirës —”

Kuadri njerëzor nuk mund të mbështeste më agonitë që kam duruar dhe Më nxorën nga dhoma në konvulsione të forta.

Një ethe ia doli kësaj. Unë u shtriva për dy muaj në pikën e vdekjes; timen përleshjet, siç dëgjova më pas, ishin të frikshme; Unë e quaja veten vrasësi i William, i Justine dhe i Clerval. Ndonjëherë e përgjeroja timen shoqëruesit për të më ndihmuar në shkatërrimin e një djalli nga i cili isha i munduar; dhe te të tjerët ndjeva se gishtat e përbindëshit

tashmë kapeshin qafën time, dhe bërtita me zë të lartë nga agonia dhe tmerri. Për fat të mirë, ndërsa fola gjuha ime amtare, vetëm Z. Kirwin më kuptoi; por gjestet e mia dhe thirrjet e hidhura ishin të mjaftueshme për të trembur dëshmitarët e tjerë.

Pse nuk vdiqa? Pse nuk e bëra më të mjeruar se njeriu kurrë më parë zhyt në harresë dhe pushim? Vdekja rrëmben shumë lulëzues fëmijët, shpresat e vetme të prindërve të tyre të pahijshëm; sa nuse dhe dashamirët rinorë kanë qenë një ditë në lulëzimin e shëndetit dhe shpresës, dhe tjetër një pre për krimbat dhe prishjen e varrit! Nga cilat materiale isha unë bëra që kështu të mund t'i rezistoj kaq shumë goditjeve, të cilat, si kthimi i tyre timoni, vazhdon vazhdimisht torturën?

Por unë isha i dënuar të jetoja dhe brenda dy muajsh e gjeta veten të zgjuar një ëndërr, në një burg, e shtrirë në një shtrat të mjerë, i rrethuar nga gaolers, gardian, bolts, dhe të gjithë aparatin e mjerë të një birucë. Ishte mëngjes, mbaj mend, kur kështu u zgjova për të kuptuar; Kisha harroi veçoritë e asaj që kishte ndodhur dhe vetëm u ndie sikur disa fatkeqësi e madhe më kishte pushtuar papritur; por kur shikova përreth dhe pashë dritaret e bllokuara dhe shkathtësinë e dhomës në të cilën unë ishte, të gjitha më kaluan në kujtesë dhe unë rënkova hidhur.

Ky tingull shqetësoi një grua të moshuar që po flinte në një karrige pranë une Ajo ishte një infermiere e punësuar, gruaja e një prej gardianëve dhe ajo fytyra shprehte të gjitha ato cilësi të këqija që shpesh karakterizojnë atë klasë. Linjat e fytyrës së saj ishin të vështira dhe të vrazhda, si ajo e personat e mësuar të shohin pa simpatizuar në pamjet e mjerimit. Ajo toni shprehte tërë indiferencën e saj; ajo mu drejtua ne anglisht, dhe zëri më goditi si ai që kisha dëgjuar gjatë vuajtjeve të mia.

“A jeni më mirë tani, zotëri?” tha ajo.

Unë iu përgjigja në të njëjtën gjuhë, me një zë të dobët, “Besoj se jam; por nëse është e gjitha e vërtetë, nëse vërtet nuk kam ëndërruar, më vjen keq që jam akoma gjallë për të ndjerë këtë mjerim dhe tmerr”.

“Për këtë çështje,” u përgjigj plaka, “nëse e keni fjalën për këtë zotëri që vrave, besoj se ishte më mirë për ty po të ishe ishin të vdekur, sepse unë mendoj se do të shkojë shumë me ty! Sidoqoftë, kjo nuk është asnjë të biznesit tim; Unë jam dërguar që të të ushqej dhe të shërohem mirë; Unë bëj detyrën time me një ndërgjegje të sigurt; ishte mirë nëse të gjithë bënin të njëjtën gjë. ”

U ktheva me urrejtje nga gruaja që mund të shqiptonte kaq pa ndjenja a fjalimi për një person të sapo shpëtuar, në buzë të vdekjes; por

e ndjeva i lënguar dhe i paaftë për të reflektuar për gjithçka që kishte kaluar. E gjithë seria e jetës sime m'u shfaq si një ëndërr; Ndonjëherë dyshoja nëse vërtet ishin të gjitha të vërteta, sepse kurrë nuk u paraqit në mendjen time me forcë të realitetit.

Ndërsa imazhet që notonin para meje u bënë më të dallueshme, unë u rrita i etur; një errësirë më shtypi; askush nuk ishte pranë meje që qetësohej mua me zërin e butë të dashurisë; asnjë dorë e dashur nuk më mbështeti. Erdhi mjeku dhe përshkroi ilaçe, dhe plaka u përgatit ato për mua; por pakujdesia e plotë ishte e dukshme në të parën, dhe shprehja e brutalitetit u shënua fuqishëm në pamjen e e dyta Kush mund të interesohej për fatin e një vrasësi përveç xhelat kush do ta fitonte tarifën e tij?

Këto ishin reflektimet e mia të para, por shpejt mësova se kishte zoti Kirwin më tregoi mirësi ekstreme. Ai kishte shkaktuar dhomën më të mirë në burg të jem i përgatitur për mua (i mjeri vërtet ishte më i miri); dhe ishte ai që kishte siguruar një mjek dhe një infermiere. Isshtë e vërtetë, ai rrallë vinte tek më shikoni, sepse megjithëse ai dëshironte me zjarr të lehtësonte vuajtjet e çdo krijesë njerëzore, ai nuk dëshironte të ishte i pranishëm në agoni dhe përleshje të mjerueshme të një vrasësi. Ai vinte, prandaj, ndonjëherë për të parë se nuk u lashë pas dore, por vizitat e tij ishin të shkurtra dhe me kohë intervalet.

Një ditë, ndërsa gradualisht po shërohesha, isha ulur në një karrige, me sy gjysmë të hapura dhe faqet e mia lividhen si ato që vdesin. Më pushtoi errësira dhe mjerimi dhe shpesh reflektohet Unë kisha kërkuar më mirë vdekjen sesa dëshirën mbetem në një botë që për mua ishte e mbushur me ligësi. Në një kohë unë konsiderohet nëse nuk duhet të deklarohem fajtor dhe të vuaj dënimi i ligjit, më pak i pafajshëm se Justine e varfër kishte qenë. Të tilla ishin të miat mendimet kur u hap dera e banesës time dhe hyri zoti Kirwin. Fytyra e tij shprehte simpati dhe dhembshuri; ai afroi një karrige afër e imja dhe m'u drejtua në frëngjisht,

“Kam frikë se ky vend është shumë tronditës për ju; a mund të bëj diçka për të të bëj më komode? ”

“Unë ju falënderoj, por gjithçka që përmendni nuk është asgjë për mua; në tërësi toka nuk ka asnjë ngushëllim që jam në gjendje ta marr.”

“Unë e di që simpatia e një të huaji mund të jetë me lehtësim të vogël një i lindur siç jeni nga një fatkeqësi kaq e çuditshme. Por ti do, unë shpresoj, së shpejti lë këtë vendbanim melankolik, sepse prova pa dyshim mund të ketë lehtë të sillen për t'ju liruar nga akuza penale. ”

“Ky është shqetësimi im më i vogël; Me një rrjedhë të ngjarjeve të

çuditshme, unë jam bërë më të mjerët e njerëzve. I persekutuar dhe i torturuar siç jam dhe kanë qenë, a mund të jetë vdekja ndonjë e keqe për mua? ”

“Asgjë në të vërtetë nuk mund të jetë më fatkeqe dhe agonuese se sa shanse të çuditshme që kanë ndodhur kohët e fundit. Ju u hodhën, nga disa aksident befasues, në këtë breg, i njohur për mikpritjen e tij, u kap menjëherë dhe u akuzua për vrasje. Pamja e parë që ishte paraqitur në sytë tuaj ishte trupi i mikut tuaj, i vrarë në mënyrë një mënyrë e papërgjegjshme dhe e vendosur, si të thuash, nga disa të pabesë të gjithë rruga juaj “.

Ndërsa Z. Kirwin e tha këtë, pavarësisht nga acarimi që durova këtë retrospektivë të vuajtjeve të mia, unë gjithashtu ndjeva një befasi të konsiderueshme njohuritë që ai dukej se zotëronte në lidhje me mua. Supozoj disa habia u shfaq në fytyrën time, sepse Z. Kirwin nxitoi të thuash,

“Menjëherë pasi u sëmuret, të gjitha letrat që ishin në të personi juaj u sollën mua, dhe unë i shqyrtoi ata që unë mund të zbuloni disa gjurmë me të cilën unë mund t’u dërgoja marrëdhënieve tuaja një llogari të fatkeqësisë suaj dhe sëmundjes. Gjeta disa letra, dhe, ndër të tjera, një të cilën unë zbuluar nga fillimi i saj të jetë nga babai juaj. Shkrova menjëherë në Gjenevë; kanë kaluar gati dy muaj nga largimi i letrës sime. Por ju jeni i sëmure; edhe tani ti dridhesh; ju jeni të papërshtatshëm për agjitacion të cilitdo i mirë ”.

“Kjo pezullim është një mijë herë më e keqe se ngjarja më e tmerrshme; më tregoni se çfarë skene e re e vdekjes është vepruar, dhe vrasja e kujt jam tani të vajtojë? ”

“Familja juaj është shumë mirë”, tha z. Kirwin me butësi; “Dhe dikush, një mik, ka ardhur për t’ju vizituar.”

Unë nuk e di nga cili zinxhir mendimesh paraqitej vetë ideja, por ajo në çast shigjeta në mendjen time se vrasësi kishte ardhur për të tallur me mua mjerim dhe shaj me vdekjen e Clerval, si një nxitje e re për të mua për të përmbushur dëshirat e tij ferr. Vura dorën para syve, dhe bërtiti në agoni,

“Oh! Largojeni! Nuk mund ta shoh; për hir të Zotit, mos e bëj le të hyjë! ”

Z. Kirwin më konsideroi me një fytyrë të trazuar. Ai nuk mund të ndihmonte në lidhje me thirrjen time si një prezumim të fajit tim dhe tha në më tepër një ton i ashpër,

“Unë duhet të kisha menduar, i ri, që prania e babait tënd do të kishte qenë i mirëpritur në vend që të frymëzonte një kundërshtim të tillë të dhunshëm. ”

“Babai im!” qava unë, ndërsa çdo tipar dhe çdo muskul ishte i relaksuar nga ankthi te kënaqësia. “A ka ardhur vërtet babai im? Sa i sjellshëm, si shume i sjellshëm! Po ku është ai, pse nuk nxiton tek unë?”

Ndryshimi im i mënyrës e befasoi dhe e kënaqi gjyqtarin; mbase ai mendova se pasthirrma ime e mëparshme ishte një kthim i çastit i delirit, dhe tani ai menjëherë rifilloi dashamirësinë e tij të dikurshme. Ai u ngrit dhe la dhomën me motrën time dhe në një moment babai im hyri në të.

Asgjë, në këtë moment, nuk mund të më jepte kënaqësi më të madhe sesa ardhja e babait tim. Unë shtriva dorën tek ai dhe qava,

“A jeni atëherë të sigurt - dhe Elizabeta - dhe Ernest?”

Babai im më qetësoi me sigurimin e mirëqenies së tyre dhe u përpoq, nga duke u ndalur në këto tema kaq interesante për zemrën time, për të ngritur timen shpirtrat zhgënjyes; por shumë shpejt ai ndjeu se një burg nuk mund të jetë vendbanimi i tij gaz. “Çfarë vendi është ky që ti banon, biri im!” tha ai, duke parë me pikëllim dritaret e mbyllura dhe pamjen e mjerë të dhomës. “Ju keni udhëtuar për të kërkuar lumturinë, por duket një fatalitet të të ndjek. Dhe i dobët Clerval—”

Emri i mikut tim fatkeq dhe të vvarë ishte gjithashtu një agjitacion shkëlqyeshëm për të duruar në gjendjen time të dobët; Derdh lot.

“Mjerisht! Po, babai im, “u përgjigja unë; “Disa fat të lloji më i tmerrshëm varet mbi mua, dhe unë duhet të jetoj për ta përmbushur atë, ose me siguri unë duhej të kishte vdekur në arkivolin e Henrit”.

Nuk na lejohej të bisedonim për asnjë gjatësi të kohës, për gjendja e pasigurt e shëndetit tim më bëri të nevojshme çdo masë paraprake mund të siguronte qetësinë. Z. Kirwin hyri dhe këmbënguli që imja forca nuk duhet të shterojë nga shumë sforcime. Por pamja e babait tim ishte për mua si e engjëllit tim të mirë, dhe unë gradualisht shëroi shëndetin tim.

Ndërsa sëmundja më linte, më tërhiqte një errësi dhe e zezë melankolia që asgjë nuk mund të shpërndahej. Imazhi i Clerval ishte për gjithnjë para meje, i kobshëm dhe i vvarë. Më shumë se një herë agjitacion në të cilën më hodhën këto reflektime i bënë miqtë e mi të frikësoheshin nga një e rrezikshme rikthim Mjerisht! Pse e ruajtën kaq të mjeruar dhe të neveritur a jeta? Padyshim që do të mund ta përmbushja fatin tim, i cili është tani duke u mbyllur. Së shpejti, oh, shumë shpejt, vdekja do t'i shuajë këto rrahjet dhe më çlirojnë nga pesha e madhe e ankthit që mbart mua në pluhur; dhe, gjatë ekzekutimit të dhënies së drejtësisë, do të bëj gjithashtu lavaman për të pushuar. Pastaj pamja e vdekjes ishte e largët, megjithëse dëshira ishte gjithnjë e pranishme

në mendimet e mia; dhe shpesh rrija me orë të tëra i palëvizur dhe pa fjalë, duke uruar për një revolucion të fuqishëm atë mund të varrosë mua dhe shkatërruesin tim në rrënojat e saj.

Sezoni i vlerësimeve u afrua. Unë tashmë isha tre muaj në burg, dhe megjithëse isha akoma i dobët dhe në rrezik të vazhdueshëm të a rikthim, isha i detyruar të udhëtoja gati njëqind milje në vend qyteti ku u mbajt gjykata. Z. Kirwin e ngarkoi veten me çdo gjë kujdesi për mbledhjen e dëshmitarëve dhe rregullimin e mbrojtjes sime. Isha i kursyer turpin e paraqitjes publike si kriminel, pasi çështja nuk ishte të sjellë para gjykatës që vendos për jetën dhe vdekjen. I madhi juria e refuzoi projekt-ligjin, duke u provuar se unë isha në Orkney Ishuj në orën që u gjet trupi i mikut tim; dhe një dy javë pas largimit tim u çlirova nga burgu.

Babai im u entuziazmua kur më gjeti të çliuar nga shqetësimet e një kallëzim penal, se përsëri u lejova të marr frymë të freskët atmosferë dhe lejohet të kthehem në vendin tim të lindjes. Une jo marrin pjesë në këto ndjenja, për mua muret e një birucë apo një pallati ishin njësoj të urryer. Kupa e jetës u helmua përgjithmonë, dhe megjithëse dielli shkëlqente mbi mua, si mbi të lumturit dhe homoseksualët e zemrës, unë pashë rreth meje asgjë tjetër përveç një errësire të dendur dhe të frikshme, të depërtuar nga asnjë dritë por vezullimi i dy syve që më ndriçuan. Ndonjëherë ata ishin sytë shprehës të Henrit, të lënguar nga vdekja, errësira rruzulla gati të mbuluara nga kapakët dhe qerpikët e gjatë të zinj që dilnin me thek ato; ndonjëherë ishin sytë e përlotur dhe të turbullt të përbindëshit, si unë së pari i pashë në dhomën time në Ingolstadt.

Babai im u përpoq të zgjonte tek unë ndjenjat e dashurisë. Ai foli të Gjenezës, të cilën unë së shpejti duhet ta vizitoj, të Elizabetës dhe Ernestit; por këto fjalë më tërhoqën vetëm rënkime të thella. Ndonjëherë, me të vërtetë, unë ndjeva një uroj për lumturi dhe mendoj me kenaqesi melankolike të dashurit tim kushëri apo i dëshiruar, me një *maladie du pague* gllabëruese, për të parë edhe një herë liqeni blu dhe Rhoni i shpejtë, që kishte qenë aq i dashur për mua në fillim fëmijëria; por gjendja ime e përgjithshme e ndjenjës ishte një torpor në të cilin a burgu ishte një rezidencë aq e mirëpritur sa skena hyjnore në natyrë; dhe këto përshtatje rrallë ndërpriteshin por nga paroksizmat e ankthit dhe dëshpërimi Në këto momente shpesh përpiqesha t'i jepja fund ekzistencën unë e urrej, dhe kjo kërkonte pjesëmarrje të vazhdueshme dhe vigjilencë të më përmbajë të mos kryej ndonjë akt të tmerrshëm dhune.

Megjithatë një detyrë më mbeti, kujtimi i së cilës më në fund tri-

umfoi mbi dëshpërimin tim egoist. Ishte e nevojshme që unë duhet kthehuni pa vonesë në Gjenevë, atje për të parë jetën e atyre Unë me shumë dashuri e kam dashur dhe të qëndroj në pritje të vrasësit, sa që nëse ka ndonjë rastësi më çoi në vendin e fshehjes së tij, ose nëse ai guxonte përsëri më shpërtheu nga prania e tij, unë mund, me qëllim të pandërprerë, t'i jap fund ekzistenca e imazhit monstruoz të cilin e kisha përfunduar me tallja me një shpirt akoma më monstruoz. Babai im akoma dëshironte vonoj largimin tonë, nga frika se nuk mund të mbaj dot lodhjet e a udhëtim, sepse isha një mbytje e shkatërruar - hija e një qenie njerëzore. E imja forca ishte zhdukur. Unë isha thjesht një skelet dhe ethe natën e ditën pre mbi kornizën time të tretur.

Akoma, siç e nxita largimin nga Irlanda me kaq guxim dhe padurim, babai im mendoi se ishte më mirë të dorëzohej. Ne morëm kalimin në bordin e një anijeje drejtuar për në Havre-de-Grace dhe lundroi me një erë të mirë nga brigjet irlandeze. Ishte mesnatë. Unë u shtriva në kuvertë duke parë yjet dhe duke dëgjuar vrullin e valëve. E përshëndeta errësirën që e mbylli Irlandën nga imja shikimi dhe pulsi më rrihte me një gëzim të etur kur reflektova se duhej së shpejti shihni Gjenevën. E kaluara m'u shfaq në dritën e një ëndrrë të frikshme; akoma ena në të cilën isha, era që më shpërtheu nga e urryera bregu i Irlandës dhe deti që më rrethoi, më thanë shumë me forcë se u mashtrova nga asnjë vizion dhe se Clerval, miku im dhe më i dashuri shok, kishte rënë viktimë e mua dhe e përbindëshit të krijimit tim. Une rivendosi, në kujtesën time, tërë jetën time; lumturia ime e qetë ndërsa banoja me familjen time në Gjenevë, vdekja e nënës dhe largimi im për në Ingolstadt. Më kujtohej, duke u dridhur, entuziazmi i çmendur që më nxitonte për krijimin e armikut tim të neveritshëm, dhe unë thirra në mendje natën brenda të cilën ai e jetoi për herë të parë. Unë nuk isha në gjendje të ndiqja trenin e mendimit; a një mijë ndjenja më shtypën dhe unë qava me hidhërim.

Që nga shërimi nga ethet, kisha qenë zakon të merrja çdo natë një sasi e vogël laudanum, sepse ishte me anë të këtij ilaçi vetëm se unë u mundësova të fitoj pjesën tjetër të nevojshme për ruajtjen e jeta I shtypur nga kujtimi i fatkeqësive të mia të ndryshme, unë tani gëlltiti dyfishin e sasisë time të zakonshme dhe shumë shpejt fjeta thellë. Por gjumi po mos më lejoni të pushoj nga mendimi dhe mjerimi; ëndrrat e mia paraqitën një mijë objekte që më frikësuan. Kah mëngjesi isha i pushtuar nga një lloj të makthit; Ndjeva kapjen e një fyelli në qafën time dhe nuk mund të lirohesh veten time prej saj; rënkime dhe thirrje më dëgjuan në veshë. Babai im, i cili ishte duke më vëzhguar, duke perceptuar shqetësimin tim, më zgjoi; valët e vrullshme ishin përreth,

qielli me re mbi të, i keq nuk ishte këtu: një ndjenjë e siguri, një ndjenjë se një armëpushim u vendos midis orës aktuale dhe e ardhmja e parezistueshme, katastrofike më dha një lloj qetësie harresa, prej të cilave mendja njerëzore është nga struktura e saj në mënyrë të veçantë i ndjeshëm

Kapitulli 22

Udhëtimi mori fund. Ne zbarkuam dhe vazhduam për në Paris. Unë së shpejti zbulova se e kisha ngarkuar tej mase forcën time dhe se duhet të prehem para meje mund të vazhdoja udhëtimin tim. Kujdesi dhe vëmendja e babait tim ishin i palodhur, por ai nuk e dinte origjinën e vuajtjeve të mia dhe kërkoi metoda të gabuara për të shëruar të sëmurët e pashërueshëm. Ai më uroi të kërkojnë dëfrim në shoqëri. Unë urreja fytyrën e njeriut. Oh, jo i urryer! Ata ishin vëllezërit e mi, shokët e mi dhe unë u ndjeva tërhequr edhe nga më të neveritshmit midis tyre, si për krijesat e një natyra engjëjlore dhe mekanizmi qiellor. Por e ndjeva që nuk kisha të drejtë për të ndarë marrëdhëniet e tyre. Unë kisha hequr zinxhirin nga një armik midis tyre gëzim ishte për të derdhur gjakun e tyre dhe për t'u kënaqur me rënkimet e tyre. Si ata do, të gjithë, do të më urrenin dhe do të më gjuanin nga bota, a e dinin ata aktet e mia të palejuara dhe krimet që kishin burimin tek unë!

Babai im iu nënshtrua gjatë dëshirës time për të shmangur shoqërinë dhe për të luftuar argumente të ndryshme për të dëbuar dëshpërimin tim. Ndonjëherë ai mendonte se unë ndjeu thellë degradimin e të qenit i detyruar të përgjigjesh për një akuzë të vrasje, dhe ai u përpoq të më provonte kotësinë e krenarisë.

“Mjerisht! Babai im, “thashë unë,” sa pak më njeh. Qeniet njerëzore, ndjenjat dhe pasionet e tyre, me të vërtetë do të degradoheshin nëse ishin të tilla një i mjerë ndërsa ndjeva krenari. Justine, Justine e varfër e pakënaqur, ishte po aq e pafajshme si unë, dhe ajo vuajti të njëjtën akuzë; ajo vdiq për këtë; dhe unë jam shkaku e kësaj - unë e vrava atë. William, Justine dhe Henry - që të gjithë vdiq nga duart e mia. ”

Babai im shpesh, gjatë burgosjes time, më kishte dëgjuar të bëja të njëjtën gjë pohimi; kur akuzoja veten, ai ndonjëherë dukej se dëshironte një shpjegim, dhe te të tjerët ai dukej se e konsideronte atë si pasardhës të delirium, dhe se, gjatë sëmundjes time, kishte paraqitur një ide të këtij lloji vetë për imagjinatën time, përkujtimin e së cilës unë e ruajta në timen rimëkëmbjes. Unë shmangu shpjegimin dhe mbajta një heshtje të vazhdueshme në lidhje me të mjerin që kisha krijuar. Unë kisha një bindje që duhet të isha supozohej i çmendur, dhe kjo në vetvete do të më kishte lidhur zinxhirë përherë. Por, përveç kësaj,

nuk mund ta sillja veten të zbuloja një sekret që do të mbushte timen dëgjues me tronditje dhe të bëjë frikë dhe tmerr të panatyrshëm të burgosurit e gjoksin e tij. Prandaj, kam kontrolluar etjen time të paduruar për simpati dhe isha i heshtur kur do t'i kisha dhënë botës t'i besoja sekretit fatal. Megjithatë, akoma, fjalë si ato që kam regjistruar do të shpërthenin në mënyrë të pakontrolluar nga une. Nuk mund të ofroj asnjë shpjegim për to, por të vërtetën e tyre pjesërisht lehtësoi barrën e mjerimit tim misterioz.

Me këtë rast babai im tha, me një shprehje të mrekullisë së pakufizuar, “Viktori im i dashur, çfarë dashurie është kjo? Djali im i dashur, unë përgjërohem nuk duhet të bësh kurrë më një pohim të tillë “.

“Unë nuk jam i çmendur”, bërtita me energji; “Dielli dhe qiejt, kush kam parë operacionet e mia, mund të jap dëshmi për të vërtetën time. Unë jam vrasësi i atyre viktimave më të pafajshme; ata vdiqën nga trillimet e mia. Një mijë herë do të kisha derdhur gjakun tim, pikë-pikë, për të pasur u shpëtoi jetën; por nuk munda, babai im, me të vërtetë nuk munda sakrifikoni tërë racën njerëzore. ”

Përfundimi i këtij fjalimi e bindi babanë tim se idetë e mia ishin i çmendur, dhe ai menjëherë ndryshoi temën e bisedës sonë dhe u përqopqa të ndryshoja rrjedhën e mendimeve të mia. Ai dëshironte sa më shumë e mundur për të zhdukur kujtesën e skenave që kishin ndodhur në Irlanda dhe asnjëherë nuk aludoi tek ata dhe nuk më lejoi të flas për timen fatkeqësi.

Ndërsa koha kalonte unë bëhesha më i qetë; mjerimi kishte banesën e saj në timen zemër, por unë nuk fola më në të njëjtën mënyrë jokohërente timen krimet; e mjaftueshme për mua ishte vetëdija e tyre. Me maksimumin vetë-dhunë frenova zërin perandorak të mjerimit, i cili nganjëherë dëshirohet të deklarohet para gjithë botës dhe sjelljet e mia ishin më të qetë dhe më të përbërë nga sa kishin qenë ndonjëherë që nga udhëtimi im në detin e akullit.

Disa ditë para se të largoheshim nga Parisi në rrugën për në Zvicër, unë mora atë letra vijuese nga Elizabeth:

“Miku im i dashur,

“Më dha kënaqësinë më të madhe të marr një letër nga xhaxhai im me datë në Paris; ju nuk jeni më në një distancë të frikshme, dhe unë mund shpresoj të shihemi në më pak se dy javë. Kushëriri im i gjorë, sa shumë duhet të ketë vuajtur! Unë pres që të shoh që dukesh edhe më i sëmure se kur u largove nga Gjeneva. Ky dimër ka kaluar me mjerim, torturuar siç kam qenë nga pezullimi i shqetësuar; megjithatë shpresoj të shoh paqen në fytyra juaj dhe për të gjetur se zemra juaj nuk është plotësisht e pavlefshme rehati dhe qetësi.

“Megjithatë kam frikë se tani ekzistojnë të njëjtat ndjenja që ju bën kaq të mjerë një vit më parë, madje ndoshta e shtuar nga koha. Unë nuk do t’ju shqetësoj në kjo periudhë, kur kaq shumë fatkeqësi të rëndojnë, por a biseda që kam bërë me xhaxhain tim para se të jepte largimet e tij disa shpjegime të nevojshme para se të takohemi.

Shpjegim! Ju ndoshta mund të thoni: Çfarë mund të ketë për të shpjeguar Elizabeta? Nëse ju me të vërtetë e thoni këtë, pyetjet e mia janë përgjigjur dhe të gjitha dyshimet e mia janë kënaqur. Por ti je larg meje dhe ka mundësi që të kesh frikë dhe akoma jini të kënaqur me këtë shpjegim; dhe në një probabilitet që kjo të jetë rast, nuk guxoj të shtyj më gjatë të shkruaj atë, gjatë mungesës suaj, unë shpesh kanë dëshiruar t’ju shprehin por kurrë nuk kanë pasur guximin ta fillojnë.

“Ju e dini mirë, Viktor, që bashkimi ynë kishte qenë plani i preferuar i prindërit tuaj që nga foshnjëria jonë. Këtë na e thanë kur ishim të rinj, dhe mësoi ta priste atë si një ngjarje që sigurisht do të merrte vend. Ne ishim lojtarë të dashur gjatë fëmijërisë, dhe, unë besoni, miq të dashur dhe të vlerësuar me njëri-tjetrin ndërsa plakeshim. Por pasi vëllai dhe motra shpesh argëtojnë një dashuri të gjallë ndaj secilit tjetër pa dëshiruar një bashkim më intim, mund të mos jetë i tillë edhe i yni rast? Më thuaj, Viktor i dashur. Përgjigju, unë të vë në mendje nga tonë të përbashkët lumturi, me një të vërtetë të thjeshtë - A nuk e doni një tjetër?

“Ju keni udhëtuar; ju keni kaluar disa vjet të jetës suaj në Ingolstadt; dhe po të rrëfej, miku im, se kur të pashë të fundit vjeshta aq e pakënaqur, duke fluturuar në vetmi nga shoqëria e secilit krijesë, nuk mund të ndihmoja duke supozuar se mund të pendoheni për tonën lidhje dhe besoni veten të lidhur me nder për të përmbushur dëshirat e prindërit tuaj, megjithëse ata kundërshtuan veten e tyre ndaj prirjeve tuaja. Por ky është një arsyetim i rremë. Unë të rrëfej ty, shoku im, që unë dua ti dhe që në ëndrrat e mia të ajrosura për të ardhmen ke qenë konstantja ime shok dhe shok. Por është lumturia juaj që unë dëshiroj, si dhe imja vet kur të deklaroj se martesë jonë do të më bënte përjetësisht i mjerë nëse nuk do të ishte dikti i zgjedhjes suaj të lirë. Edhe tani Unë qaj kur mendoj se, i duruar siç je nga më mizorët fatkeqësi, ju mund të mbytni, nga fjala _ nderim, të gjitha shpresat për këtë dashuri dhe lumturi e cila vetëm do t’ju rikthente vetveten. Unë, kush keni një dashuri kaq të paimentuar për ju, mund të shtojë mjerimet tuaja dhjetëfish duke qenë pengesë ndaj dëshirave tuaja. Ah! Viktor, sigurohu se kushëriri dhe shoku juaj i lojës ka një dashuri shumë të singertë që ju të mos jeni i mjerë nga ky supozim. Ji i lumtur, miku im; dhe nëse ju bindjuni në këtë kërkesë të vetme, qëndroni të kënaqur

se asgjë në tokë do të kem fuqinë të ndërpres qetësinë time.

“Mos lejoni që kjo letër t’ju shqetësojë; mos u përgjigjini nesër, ose ditën tjetër, apo edhe derisa të vini, nëse do t’ju japë dhimbje. Daja im do të më dërgoni lajme për shëndetin tuaj, dhe nëse shoh vetëm një buzëqeshje në tuajin buzët kur takohemi, të shkaktuara nga ky apo ndonjë sforcim tjetër i imi, unë nuk do të ketë nevojë për lumturi tjetër.

“Elizabeth Lavenza.

“Gjenevë, 18 maj, 17—”

Kjo letër ringjalli në kujtesën time atë që kisha harruar më parë, kërcënimin e i egër - “ Unë do të jem me ju në tuajin natën e dasmës! — ”E tillë ishte fjalja ime, dhe atë natë do dæmon punësojë çdo art për të më shkatërruar dhe për të më shqyer nga paraqitja e shkurtër e lumturi që premtoi pjesërisht të ngushëllojë vuajtjet e mia. Atë natë ai kishte vendosur të kryente krimet e tij me vdekjen time. Epo, qoftë kështu; a atëherë lufta vdekjeprurëse me siguri do të zhvillohej, në të cilën po të ishte ai fitimtar duhet të jem në paqe dhe fuqia e tij mbi mua të jetë në një fund. Nëse ai u mundën, unë duhet të isha një njeri i lirë. Mjerisht! Çfarë lirie? Të tilla si fshatari kënaqet kur familja e tij është masakruar para syve të tij, e tij vilë e djegur, tokat e tij u shkatërruan dhe ai u bë i shkretë, i pastrehë, pa para, dhe vetëm, por falas. E tillë do të ishte liria ime përveç se në timen Elizabeta I posedonte një thesar, mjerisht, të ekuilibruar nga ato tmerre të pendim dhe faj që do të më ndiqte deri në vdekje.

E ëmbël dhe e dashur Elizabeta! Kam lexuar dhe rilexuar letrën e saj, dhe disa ndjenjat e zbutura më vodhën në zemër dhe guxuan të pëshpërisnin parajsë ëndrrat e dashurisë dhe gëzimit; por molla ishte ngrënë tashmë, dhe krahu i engjëllit nxori të më largonte nga çdo shpresë. Megjithatë unë do të vdisja për të bërë e lumtur Nëse përbindëshi ekzekutonte kërcënimin e tij, vdekja ishte e pashmangshme; ende, përsëri, mendova nëse martesë ime do të shpejtojë fatin tim. E imja shkatërrimi mund të arrijë vërtet disa muaj më shpejt, por nëse torturuesi im duhet të dyshoj se e shtyva, ai do të ndikohej nga kërcënimet e tij me siguri gjeni mjete të tjera dhe ndoshta më të tmerrshme të hakmarrjes. Ai ishte zotuar të *jesh me mua në natën time të dasmës*, megjithatë ai nuk e konsideroi atë kërcënoj si lidhës të tij për paqe në ndërkohë, sikur për të më treguar atë ai ende nuk ishte ngopur me gjak, ai e kishte vrarë menjëherë Clerval pas shpalljes së kërcënimeve të tij. Unë vendosa, pra, se nëse imi bashkimi i menjëherëshëm me kushëririn tim do të sillte ose të sajën ose timen lumturia e babait, planet e kundërshtarit tim kundër jetës sime nuk duhet ta vonojë atë një orë të vetme.

Në këtë gjendje shpirtërore i shkrova Elizabetës. Letra ime ishte e qetë dhe i dashur “Kam frikë, vajza ime e dashur,” thashë, “lumturi e vogël mбетet për ne në tokë; por gjithçka që mund të shijoj një ditë është e përqendruar në ti Ndiqni frikën tuaj të kotë; vetëm për ty e shenjtëroј jetën time dhe përpjekjet e mia për kënaqësi. Unë kam një sekret, Elizabeth, a i tmerrshëm; kur t’ju zbulohet, ajo do të dridhë kornizën tuaj me të tmerr, dhe pastaj, larg nga të qenit i befasuar nga mjerimi im, ju vetëm do të pyes veten se mbijetoј atë që kam duruar. Unë do t’i besoj kësaj përrallë mjerimi dhe terrori ndaj jush një ditë pas martesës sonë do të bëhet, sepse, kushëriri im i ëmbël, duhet të ketë besim të përsosur mes nesh. Por deri atëherë, unë ju vë në mendje, mos e përmendni ose aludoni atë. Kjo unë më së shumti Lutuni me zell dhe unë e di që do të veproni në përputhje me këtë. ”

Në rreth një javë pas mbërritjes së letrës së Elizabetës, ne u kthyem në Gjenevë. Vajza e ëmbël më priti me përzemërsi të ngrohtë, megjithatë lotët ishin në sytë e saj ndërsa vështronte kornizën time të dobësuar dhe faqet e etura. Pashë një ndryshim edhe në të. Ajo ishte më e dobët dhe kishte humbur shumë nga ajo qiellore gjallëri që më kishte magjepsur më parë; por butësia e saj dhe pamja e butë e dhembshuria e bëri atë një shoqëruese më të aftë për një të shpërthyer dhe të mjeruar si unë ishte

Qetësia që tani më pëlqente nuk duroi. Kujtesa solli çmenduri me të, dhe kur mendova për atë që kishte kaluar, një çmenduri e vërtetë posedonte mua; herë isha i tërbuar dhe i djegur nga inati, herë i ulët dhe i dëshpëruar Unë as nuk fola dhe as nuk shikoja askënd, por rrija i palëvizur, i hutuar nga moria e mjerimeve që më mundën.

Vetëm Elizabeta kishte fuqinë të më tërhiqte nga këto përshtatje; zëri i saj i butë do të më qetësonte kur transportoheј nga pasioni dhe do të më frymëzonte me njerëzore ndjenjat kur zhyten në torpor. Ajo qau me mua dhe për mua. Kur arsyeja u kthye, ajo do të demonstronte dhe do të përpiqueј të më frymëzonte dorëheqja. Ah! Wellshtë mirë që të pafat të dorëhiqen, por për të fajtor nuk ka paqe. Agonitë e pendimit helmoјnë luksin që ekziston përndryshe ndonjëherë gjendet në kënaqjen e tepërt të pikëllimit.

Menjëherë pas mbërritjes time babai im foli për martesën time të menjëhershme Elizabeta. Kam heshtur.

“A keni, pra, ndonjë lidhje tjetër?”

“Asnjë në tokë. Unë e dua Elizabetën dhe shpresoj në bashkimin tonë me të kënaqësi. Le të rregullohet dita; dhe mbi të do të shenjtërohem veten time, në jetë ose në vdekje, për lumturinë e kushëririt tim.”

“I dashuri im Viktor, mos fol kështu. Fatkeqësi të rënda kanë ndodhur ne, por le të kapemi vetëm afër asaj që mbetet dhe ta transferojmë dashurinë tonë për ata që kemi humbur ndaj atyre që ende jetojnë. Rrethi ynë do të jetë i vogël, por i lidhur ngushtë nga lidhjet e dashurisë dhe fatkeqësisë reciproke. Dhe kur koha do të ketë zbutur dëshpërimin tuaj, objekte të reja dhe të dashura të do të lindë kujdes për të zëvendësuar ata për të cilët kemi qenë kaq mizorisht të privuar”.

Të tilla ishin mësimet e babait tim. Por për mua përkujtimi i kërçënimi u kthye; as nuk mund të çuditesh se, i plotfuqishëm siç kishte i pabesi akoma kam qenë në veprat e tij të gjakut, unë pothuajse duhet ta konsideroj atë si i pathyeshëm, dhe se kur të kishte shqiptuar fjalët “_ Unë do të jem me ju në natën tuaj të martesës, ”Unë duhet ta konsideroj fatin e kërcënuar e pashmangshme. Por vdekja nuk ishte e keqe për mua nëse do të ishte humbja e Elizabetës ekuilibruar me të, dhe unë, pra, me një të kënaqur dhe madje të gëzuar fytyra, u pajtua me babanë tim që nëse kushëriri im do të pëlqente, ceremonia duhet të zhvillohet për dhjetë ditë, dhe kështu të vendoset, siç e imagjinova, vula e fatit tim.

Zot i madh! Nëse për një çast do të kisha menduar se çfarë mund të ishte ferri qëllimi i kundërshtarit tim fisnik, më mirë do të kisha dëbuar veten përgjithmonë nga vendi im i lindjes dhe u end nëpër një të dëbuar pa mik toka sesa janë pajtuar për këtë martesë të mjerueshme. Por, sikur i zotëruar nga fuqi magjike, përbindëshi më kishte verbuar deri në realitetin e tij synimet; dhe kur mendova se kisha përgatitur vetëm vdekjen time, unë nxitoi atë të një viktime shumë të dashur.

Ndërsa afati i caktuar për martesën tonë u afrua, qoftë nga frika apo një ndjenjë profetike, ndjeva zemrën time të zhytej brenda meje. Por unë e kam fshehur timen ndjenjat nga një dukje e qeshur që solli buzëqeshje dhe gëzim në fytyra e babait tim, por vështirë se mashtroi gjithnjë vigjilentin dhe më të bukurin syri i Elizabetës. Ajo priste bashkimin tonë me kënaqësi të qetë, pa u përzier me pak frikë, të cilave u kishin bërë përshtypje fatkeqësitë e kaluara, që ajo që tani dukej lumturi e sigurt dhe e prekshme shpejt mund të shpërndahej në një ëndërr të ajrosur dhe mos le gjurmë por pendim të thellë dhe të përrjetshëm.

Përgatitjet u bënë për ngjarjen, u pritën vizitat uruese, dhe të gjithë kishin një pamje të qeshur. Unë mbylla gojën, ashtu si munda, në veten time zemra ankthi që plaçkiti atje dhe hyri me zell të dukshëm në planet e babait tim, megjithëse ato mund të shërbejnë vetëm si dekorimet e tragjedisë time. Përmes përpjekjeve të babait tim një pjesë e trashëgimia e Elizabetës i ishte rikthyer asaj nga austriaku qeveria.

Një pronë e vogël në brigjet e Comos i përkiste asaj. Ajo u dakordua që, menjëherë pas bashkimit tonë, të vazhdonim për në Vilë Lavenza dhe kaloni ditët e para të lumturisë pranë liqenit të bukur afër së cilës qëndronte.

Në ndërkohë unë kam marrë çdo masë paraprake për të mbrojtur personin tim në rast të fiend duhet të më sulmojë haptas. Kam mbajtur pistoletën dhe një kamë vazhdimisht rreth meje dhe ishte gjithnjë nën vëzhgim për të parandaluar artifice, dhe me këto mjete fitoi një shkallë më të madhe qetësie. Në të vërtetë, si periudha u afrua, kërcënimi u shfaq më shumë si një mashtim, për të mos qenë konsiderohet si e denjë për të prishur qetësinë time, ndërsa lumturinë që shpresoja në martesën time kishte një pamje më të madhe sigurie si dita e caktuar sepse solemnizimi i tij u afrua dhe e dëgjova të flitej vazhdimisht si një dukuri të cilën asnjë aksident nuk mund ta parandalojë.

Elizabeta dukej e lumtur; sjellja ime e qetë kontribuoi shumë qetësoj mendjen e saj. Por ditën që duhej të plotësoja dëshirat e mia dhe të miat fati, ajo ishte melankolike dhe një prezantim i së keqes e përshkoi atë; dhe ndoshta gjithashtu ajo mendoi për sekretin e tmerrshëm që unë kisha premtot t'i zbulonte asaj të nesërmen. Babai im ishte në ndërkohë i lumtur, dhe, në nxitimin e përgatitjes, i njohur vetëm në melankolia e mbesës së tij diferenca e një nuseje.

Pas ceremonisë u krye një parti e madhe e mbledhur në timen babait, por u ra dakord që unë dhe Elizabeta të fillonim punën tonë udhëtim me ujë, duke fjetur atë natë në Evian dhe duke vazhduar tonën udhëtim ditën tjetër. Dita ishte e ndershme, era e favorshme; të gjithë buzëqeshën në nisjen tonë martesore.

Atë ishin momentet e fundit të jetës sime gjatë të cilave më pëlqente ndjenja e lumturisë. Ne kaluam me shpejtësi përgjatë; dielli ishte i nxehte, por ne ishin strehuar nga rrezet e tij nga një lloj kulm ndërsa ne shijonim bukuria e skenës, ndonjëherë në njërin anë të liqenit, ku pamë Mont Salève, brigjet e këndshme të Montalègre, dhe në një distancë, duke kapërcyer të gjithë, Mont Blanc e bukur, dhe kuvendin e dëborës malet që më kot përpiqen ta imitojnë atë; nganjëherë bregdetare përballë brigjeve, ne pamë Jura-në e fuqishme që kundërshtonte anën e saj të errët me ambicia që do të linte vendin e tij të lindjes, dhe një pothuajse pengesë e pakapërcyeshme ndaj pushtuesit i cili duhet të dëshirojë ta skllavërojë atë.

Mora dorën e Elizabetës. "Ti je e pikëlluar, dashuria ime. Ah! Nëse ti e dije se çfarë kam vuajtur dhe çfarë mund të duroj akoma, do ta bëje përpikuni të më lejoni të shijoj qetësinë dhe lirinë nga dëshpërimi që kjo një ditë të paktën më lejon të kënaqem. "

“Ji i lumtur Viktori im i dashur”, u përgjigj Elizabeta; “Shpresoj, asgjë që të shqetëson; dhe të jeni të sigurt se nëse një gëzim i gjallë nuk është pikturuar në fytyrën time, zemra ime është e kënaqur. Diçka më pëshpërit të mos varet shumë nga perspektiva që hapet para nesh, por unë nuk do të dëgjojë një zë kaq të keq. Vëzhgoni sa shpejt lëvizim së bashku dhe si retë, të cilat herë errësojnë dhe herë ngrihen sipër kupolës së Mont Blanc, bëjeni këtë skenë bukurie akoma më shumë interesante Shikoni gjithashtu peshqit e panumërt që po notojnë ujërat e pastër, ku mund të dallojmë çdo guralecë që shtrihet fundi. Çfarë dite hyjnore! Sa e lumtur dhe e qetë gjithë natyra duket!”

Kështu Elizabeta u përpoq të devijonte mendimet e saj dhe të miat nga të gjithë reflektim mbi subjektet melankolike. Por temperament i saj po luhetet; gëzimi për disa çaste shkëlqeu në sytë e saj, por vazhdimisht i dha vend deri në shpërqendrim dhe zbavitje.

Dielli u fundos poshtë në qiej; kaluam lumin Drance dhe vëzhgoi rrugën e saj nëpër humnerë e të lartë dhe glens e kodra të ulëta. Alpet këtu i afrohen liqenit dhe ne u afruam amfiteatri i maleve që formon kufirin e tij lindor. spira e Evian shkëlqeu nën pyjet që e rrethuan atë dhe vargun të malit mbi mal me të cilin ishte mbingarkuar.

Era, e cila deri më tani na kishte sjellë së bashku me një shpejtësi të mahnitshme, u fundos në përfundim të diellit në një erë të lehtë; ajri i butë sapo turbulloi ujin dhe shkaktoi një lëvizje të këndshme midis pemëve ndërsa iu afruam bregut, nga i cili shpërndau aromën më të lezetshme të luleve dhe sanë Dielli u fundos nën horizont ndërsa ne uleshim dhe ndërsa unë prekja bregu ndjeva të ringjallen ato shqetësime dhe frikëra të cilat së shpejti do të kapeshin mua dhe kapem tek unë për gjithnjë.

Kapitulli 23

Ishte ora tetë kur zbritëm; kemi ecur për një kohë të shkurtër në breg, duke shijuar dritën kalimtare, dhe më pas doli në pension në han dhe parashikoi skenën e bukur të ujërave, pyjeve dhe maleve, të errësuar në errësirë, por ende shfaqin skicat e tyre të zeza.

Era, e cila kishte rënë në jug, tani u ngrit me dhunë të madhe në përfundim. Hëna kishte arritur majën e saj në qiej dhe ishte fillimi i zbritjes; retë e kapërcyen atë më shpejt se fluturimi i shkaba dhe errësoi rrezet e saj, ndërsa liqeni reflektonte skena e qiejve të zënë, e bërë akoma më e ngarkuar nga valët e shqetësuar që kishin filluar të ngriheshin. Papritmas një stuhi e madhe shiu zbriti.

Unë kam qenë i qetë gjatë ditës, por sa më shpejt që nata errësoi forma të objekteve, një mijë frikë u ngritën në mendjen time. Isha në ankth dhe vigilent, ndërsa dora ime e djathtë kapi një pistoletë e cila

ishite fshehur gjirin tim; çdo tingull më tmerronte, por unë vendosa që të shisja timen jeta shtrenjtë dhe mos u tkurr nga konflikti deri në jetën time apo atë i kundërshtarit tim u shua.

Elizabeta vëzhgoi agjitacionin tim për ca kohë në heshtje të ndrojtur dhe të frikshme, por në shikimin tim ishte diçka që i komunikonte asaj terror, dhe duke u dridhur, ajo pyeti: “Çfarë është ajo që të trazon, Viktori im i dashur? Çfarë është ajo që keni frikë?”

“Oh! Paqe, paqe, dashuria ime,” u përgjigja unë; “Këtë natë, dhe të gjithë do të jenë të sigurt; por kjo natë është e tmerrshme, shumë e tmerrshme”.

Kam kaluar një orë në këtë gjendje shpirtërore, kur papritmas pasqyrova se si nga frika se lufta që prisja për momentin do të ishte për gruan time, dhe unë e përgjérova me zell të tërhiqej, duke vendosur që të mos bashkohej me të derisa të kisha marrë ca njohuri për situatën e armikut tim.

Ajo më la, dhe unë vazhdova ca kohë duke ecur lart e poshtë pasazheve të shtëpisë dhe inspektimin e çdo cep që mund të përballojë një tërheqje të kundërshtari im Por nuk zbulova asnjë gjurmë të tij dhe po filloja hamendje se ndonjë rast fatlum kishte ndërhyrë për të parandaluar ekzekutimi i kërcënimeve të tij kur papritmas dëgjova një dridhje dhe të tmerrshme ulërimë Erdhi nga dhoma në të cilën Elizabeta kishte dalë në pension. Ndërsa unë e dëgjova atë, e gjithë e vërteta vërshoi në mendjen time, krahët më ranë, lëvizja e çdo muskul dhe fibër u pezullua; Mund ta ndieja gjakun duke më rrjedhur në venat e mia dhe duke u ndezur në ekstremitetet e gjymtyrëve të mia. Kjo shteti zgjati por për një çast; ulërima u përsërit dhe unë nxitova në dhomë.

Zot i madh! Pse nuk skadova atëherë! Pse jam këtu për të treguar shkatërrimi i shpresës më të mirë dhe krijesës më të pastër në tokë? Ajo ishte atje, e pajetë dhe e pajetë, e hedhur përtej shtratit, kokën e varur poshtë dhe tiparet e saj të zbehtë dhe të shtrembëruar gjysmë të mbuluara nga flokët e saj. Kudo unë kthehem Unë shoh të njëjtën figurë - krahët e saj pa gjak dhe forma e relaksuar u hodhën nga vrasësi në bier e saj martesor. A mund ta shoh këtë dhe të jetoj? Mjerisht! Jeta është kokëfortë dhe ngjitet më afër aty ku urrehet më shumë. Per nje moment vetëm e humba kujtimin; Unë rashë pa kuptim në tokë.

Kur u shërova, e gjeta veten të rrethuar nga njerëzit e konakut; e tyre fytyrat shprehnin një terror pa frymë, por tmerrin e të tjerëve u shfaq vetëm si një tallje, një hije e ndjenjave që më shtypnin. Une iku prej tyre në dhomën ku ishte vendosur trupi i Elizabetës, dashuria ime, imja grua, aq kohët e fundit jeton, aq e dashur, aq e denjë. Ajo ishte zhvendosur nga sjellje në të cilën unë së pari e pashë atë, dhe tani,

ndërsa ajo shtrihej, kokën e ngritur krahu i saj dhe një shami i hedhur nëpër fytyrë dhe qafë, mund të kem supozohet se ajo ishte në gjumë. U hodha drejt saj dhe e përqafova me zjarr, por plogështia vdekjeprurëse dhe ftohtësia e gjymtyrëve më treguan atë që mbaja tani në krahët e mi kishte pushuar së qeni Elizabeta të cilën unë e kisha dashur dhe dashur. Shenja vrastare e kapjes së fyellit ishte në qafën e saj, dhe fryma kishte pushuar së lëshuari nga buzët e saj.

Ndërsa ende varesha mbi të në agoninë e dëshpërimit, rastësisht u ktheva. Dritaret e dhomës ishin errësuar më parë dhe unë ndjeva një lloj paniku duke parë dritën e verdhë të zbehtë të hënës që ndriçon dhomën. Grilat ishin hedhur mbrapa, dhe me një ndjesi tmerri për të mos qenë përshkruar, pashë në dritaren e hapur një figurë më të shëmtuar dhe të urryer. Një buzëqeshje ishte në fytyrën e përbindëshit; ai dukej të tallej, si me të tijin gishtin e egër ai tregoi drejt kufomës së gruas sime. Unë nxitova drejt dritarja dhe duke nxjerrë një pistoletë nga gjiri im, qëlloi; por ai me shpetoi, kërceu nga stacioni i tij dhe vraponte me shpejtësinë e rrufesë, u zhyt në liqen.

Raporti i pistoletës solli një turmë në dhomë. I tregova vendi ku ai ishte zhdukur, dhe ne e ndoqëm rrugën me të varka; u hodhën rrjetat, por më kot. Pasi kaloi disa orë, ne u kthye i pashpresë, shumica e shokëve të mi duke besuar se ka qenë një formë e sjellur nga dashuria ime. Pasi zbarkuan, ata vazhduan kontrolloni vendin, partitë që shkonë në drejtime të ndryshme midis pyje dhe hardhi.

Unë u përpoqa t'i shoqëroja ata dhe vazhdoi një distancë të shkurtër nga shtëpi, por koka ime rrotullohej, hapat e mi ishin si ato të një të dehuri njeri, më në fund rashë në një gjendje lodhjeje të plotë; një film mbuloi timen sytë, dhe lëkura ime ishte tharë nga nxehtësia e etheve. Në këtë gjendje unë u dërgua përsëri dhe u vendos në një shtrat, mezi kuptoi se çfarë kishte ndodhi; sytë e mi endeshin nëpër dhomë si për të kërkuar diçka që Kisha humbur.

Pas një intervali unë u ngrita, dhe sikur nga instinkti, u zvarrita në dhomë ku qëndronte kufoma e të dashurit tim. Kishte gra që qanin përreth; Une u var mbi të dhe u bashkua me lotët e mi të trishtuar me të tyret; gjatë gjithë kësaj kohe jo ide e veçantë m'u paraqit në mendjen time, por mendimet e mia përplaseshin subjekte të ndryshme, duke reflektuar hutuar mbi fatkeqësitë e mia dhe të tyre shkak. Unë u hutova, në një re mrekullie dhe tmerri. Vdekje e William, ekzekutimi i Justine, vrasja e Clerval, dhe së fundmi e gruas sime; edhe në atë moment nuk e dija se e vetmja ime e mbetur miqtë ishin të sigurt nga keqdashja e egër; babai im edhe tani mund të jetë duke u dridhur nën kapjen e tij, dhe Ernest mund të jetë i vdekur në të këmbët Kjo

ide më bëri të drithërohem dhe më kujtoi për veprim. une fillova lart dhe të vendosur për t'u kthyer në Gjenevë me të gjitha shpejtësitë e mundshme.

Nuk kishte kuaj për t'u siguruar dhe unë duhet të kthehem buzë liqenit; por era ishte e pafavorshme dhe shiu binte në lumenj. Sidoqoftë, ishte vështirë se në mëngjes, dhe unë me arsye mund të shpresoj të arrij natën. Punësova burra të vozisja dhe të merrja një rrem vetë, sepse gjithmonë kisha provuar lehtësim nga mundimi mendor në ushtrimet trupore. Por mjerimi i tejmbushur që ndjeva tani, dhe eksitimi i tepërt që durova më bëri të paaftë për asnjë sforcim. Unë hodha poshtë lopatën dhe duke mbështetur kokën te duart e mia, lëshova rrugën për çdo ide të zymtë që lindi. Po të shikoja, pashë skena të cilat ishin e njohur për mua në kohën time më të lumtur dhe të cilën e kisha menduar, por ditën më parë në shoqërinë e saj që tani ishte vetëm një hije dhe një kujtim. Lotët më dilnin nga sytë. Shiu kishte pushuar për një moment dhe unë pashë peshqit luajnë në ujëra siç kishin bërë disa orë më parë; ata kishin më pas u vëzhguar nga Elizabeta. Asgjë nuk është aq e dhimbshme për mendjen njerëzore sa një ndryshim i madh dhe i papritur. Dielli mund të shkëlqejë ose retë mund të ulen, por asgjë nuk mund të më shfaqej siç ishte dukur një ditë më parë. Një i keq kishte rrëmbeu nga unë çdo shpresë të lumturisë së ardhshme; asnjë krijesë nuk kishte qenë kurrë aq i mjerë sa isha; një ngjarje kaq e frikshme është e vetme në historinë e njeri.

Por pse duhet të ndalem në incidentet që pasuan këtë të fundit ngjarje e madhe? E imja ka qenë një përrallë e tmerreve; Unë kam arritur të tyre *acme*, dhe ajo që duhet të tregoj tani nuk mund të jetë e lodhshme për ju. E di se, një nga një, miqtë e mi u rrëmbyen; Unë mbeta i shkretë. E imja forca e vet është ezauruar dhe unë duhet të them, me disa fjalë, se çfarë mbetet rrëfimi im i tmerrshëm.

Mbërrita në Gjenevë. Babai im dhe Ernest ende jetuan, por ish i mbytur nën lajmet që kam dhënë. Unë e shoh atë tani, i shkëlqyer dhe i nderuar plak burrë! Sytë e tij endeshin në vend të lirë, sepse ata kishin humbur sharmin e tyre dhe të tyre kënaqësi - Elizabeta e tij, vajza e tij më shumë se e cila mendonte me të gjithë atë dashuri që ndjen një njeri, i cili në rënien e jetës, duke pasur pak dashuri, ngjitet më me zell për ato që kanë mbetur. Mallkuar, mallkuar bëhu njeriu i egër që solli mjerim në flokët e tij gri dhe e dënoi atë të shkojë dëm në mjerim! Ai nuk mund të jetonte nën tmerret që ishin grumbulluar rreth tij; burimet e ekzistencës papritmas lëshuan vendin; ai nuk ishte në gjendje të ngrihem nga shtrati i tij, dhe për disa ditë ai vdiq në krahët e mi.

Çfarë u bë atëherë me mua? Nuk e di; Kam humbur ndjesinë, dhe zinxhirët dhe errësira ishin objektet e vetme që më shtypnin. Ndonjëherë, në të vërtetë, unë ëndërrova se endesha në livadhe me lule dhe vale të këndshme me miqtë e rinisë sime, por u zgjova dhe u gjenda në një birucë Pasoj melankolia, por me gradë fitova një të qartë konceptimi i mjerimit dhe situatës sime dhe më pas u lirua nga imi burg. Sepse ata më kishin quajtur të çmendur, dhe gjatë shumë muajve, si unë kuptohet, një qeli e vetmuar kishte qenë vendbanimi im.

Liria, megjithatë, kishte qenë një dhuratë e padobishme për mua, apo jo, ashtu si unë zgjuar për arsye, në të njëjtën kohë zgjuar për hakmarrje. Si kujtimi i fatkeqësive të së kaluarës që më shtypën, fillova të reflektoj mbi ato kauzë - përbindëshin që kisha krijuar, dmonin e mjerë që kisha dërguar jashtë në botë për shkatërrimin tim. Unë isha i pushtuar nga një tërbimi i çmendur kur mendova për të, dhe u dëshirova dhe u luta me zjarr që ta kisha brenda kapjes time për të shkullur një sinjal të shkëlqyeshëm hakmarrje mbi kokën e tij të mallkuar.

As urrejtja ime nuk u kufizua gjatë me dëshira të kota; Unë fillova të reflektoni mbi mjetet më të mira për ta siguruar atë; dhe për këtë qëllim, rreth një muaj pas lirimit, u riparova te një gjykatës kriminal në qytet dhe i tha atij se unë kisha një akuzë për të bërë, që unë e dija shkatërrues i familjes sime, dhe se unë kërkoja që ai të ushtronte të gjithë autoriteti për kapjen e vrasësit.

Magjistrati më dëgjoi me vëmendje dhe mirësi. “Bëhu i sigurt, zotëri, “tha ai,” asnjë dhimbje ose përpjekje nga ana ime nuk do të jini të kursyer për të zbuluar horr. ”

“Unë ju falënderoj”, u përgjigja unë; “Dëgjoni, pra, të depozitim që duhet të bëj. Indedshtë vërtet një përrallë aq e çuditshme sa që unë duhet të keni frikë se nuk do ta kreditonit nëse nuk do të kishte diçka në të vërtetë e cila, sado e mrekullueshme, detyron bindjen. Historia është shumë e lidhur me të gabohem për një ëndërr dhe nuk kam asnjë motiv për gënjeshtëri “. E imja mënyra siç iu drejtova kështu ishte mbresëlënëse por e qetë; Unë kisha formuar në timen zemrën e vet një rezolutë për të ndjekur shkatërruesin tim deri në vdekje, dhe këtë qëllim qetësoi agoninë time dhe për një interval më pajtoi me jetën. Unë tani tregova historia ime shkurtimisht por me vendosmëri dhe saktësi, duke shënuar datat me saktësinë dhe asnjëherë mos devijuar në invektive ose pasthirrma.

Magjistrati u shfaq në fillim krejtësisht i pabesueshëm, por siç vazhdoja ai u bë më i vëmendshëm dhe i interesuar; E pashë që ndonjëherë dridhej me të tmerr; te të tjerët u pikturua një surprizë e gjallë, e palidhur me mosbesim në fytyrën e tij.

Kur e përfundova rrëfimin tim, unë thashë: “Kjo është qenia që unë jam akuzoj dhe për kapjen dhe ndëshkimin e të cilit ju bëj thirrje të ushtroni tuajin tërë fuqia. Dutyshtë detyra juaj si magjistrat, dhe unë besoj dhe shpresoj që ndjenjat tuaja si burrë nuk do të revoltohen nga ekzekutimi i atyre funksionon me këtë rast. ”

Kjo adresë shkaktoi një ndryshim të konsiderueshëm në fizionominë time auditori. Ai e kishte dëgjuar historinë time me atë gjysmë lloj besimi që jepet në një përrallë të shpirtave dhe ngjarjeve të mbinatyrshme; por kur ai u thirr për të vepruar zyrtarisht si pasojë, tërë rrjedhën e mosbesimit të tij u kthye Ai, megjithatë, u përgjigj butë, “Unë do të të përballoja me dëshirë çdo ndihmë në ndjekjen tuaj, por krijesa për të cilën ju flisni duket kanë fuqi që do t'i vinin në provë të gjitha përpjekjet e mia. Kush mund të ndjekë një kafshë e cila mund të përshkojë detin e akullit dhe të banojë në shpella dhe gropa ku asnjë njeri nuk do të ndërmarrë ndërhyrje? Përveç kësaj, kanë kaluar disa muaj që nga ajo kohë kryerja e krimeve të tij dhe askush nuk mund të hamendësojë se në cilin vend ai ndodhet ka bredhur ose në cilin rajon mund të banojë tani. ”

“Nuk dyshoj se ai rri pezull afër vendit ku unë banoj, dhe nëse ai me të vërtetë është strehuar në Alpe, mund të gjuhet si dhia e egër dhe shkatërruar si një kafshë grabitqare. Por unë i perceptoj mendimet tuaja; ti nuk kredi narrativën time dhe nuk kanë ndërmend të ndjek armikun tim me ndëshkimi që është shkretëtira e tij “.

Ndërsa flisja, tërbimi më shkëlqente në sy; magjistrati u frikësua. “Ju jeni gabim,” tha ai. “Unë do të mundohem, dhe nëse është në fuqinë time për të kapur përbindëshin, të jem i sigurt se ai do të vuajë dënimi proporcional me krimet e tij. Por kam frikë, nga ajo që keni vetë përshkruhen si prona të tij, kjo do të provojë e parealizueshme; dhe kështu, ndërsa ndiqet çdo masë e duhur, ju duhet vendos mendjen të zhgënjehet “.

“Kjo nuk mund të jetë; por gjithçka që mund të them do të jetë e dobishme. E imja hakmarrja nuk është për ju asnjë moment; megjithatë, ndërsa e lejoj të jetë ves, unë rrëfej se është pasioni gllabërues dhe i vetëm i shpirtit tim. Zemërimi im është e patregueshme kur pasqyroj atë vrasës, të cilin unë e kam kthyer lirshme mbi shoqërinë, ende ekziston. Ju refuzoni kërkesën time të drejtë; une kam por një burim dhe unë ia kushtoj vetes, ose në jetën time ose në vdekje shkatërrimin e tij. ”

Unë dridhesha nga eksitimi i tepërt ndërsa e thashë këtë; kishte një furi në mënyrën time, dhe diçka, nuk dyshoj se jo, për atë egërsi krenare të cilën thuhet se e kishin poseduar dëshmorët e lashtë. Por te

një Gjenevë magjistrat, mendja e të cilit ishte e okupuar nga ide shumë të tjera nga ato të përkushtimi dhe heroizmi, kjo ngritje e mendjes kishte shumë pamje çmenduri Ai u përpoq të më qetësonte siç bën një infermiere një fëmijë dhe i rikthehem përrallës time si efektet e delirit.

“Njeri”, thirra unë, “sa injorant je për krenarinë tënde mençuri! Pushim ju nuk e dini se çfarë është ajo që thoni ”.

Unë u largova nga shtëpia i zemëruar dhe i shqetësuar dhe u tërhoqa për të medituar disa mënyra të tjera të veprimit.

Kapitulli 24

Situata ime aktuale ishte një gjendje në të cilën ishte gjithë mendimi vullnetar gëlltitur dhe humbur. Unë u nxitua larg nga tërbimi; hakmarrje vetëm më pajisi me forcë dhe gjakftohtësi; formoi ndjenjat e mia dhe më lejoi të jem llogaritës dhe i qetë në periudha kur ndryshe deliri ose vdekja do të kishin qenë pjesa ime.

Rezoluta ime e parë ishte të largohesha nga Gjeneva përgjithmonë; vendi im, i cili, kur unë ishte i lumtur dhe i dashur, ishte i dashur për mua, tani, në fatkeqësinë time, u bë i urryer Unë i sigurova vetes një shumë parash, së bashku me disa bizhuteri që i përkiste nënës sime dhe u largua.

Dhe tani filluan bredhjet e mia, të cilat do të pushojnë, por me jetën. une kam përshkruar një pjesë të madhe të tokës dhe kanë duruar të gjitha vështirësitë që udhëtarët në shkretëtira dhe vendet barbare janë zakon të takohen. Si une kam jetuar vështirë se e di; shumë herë i kam shtrirë gjymtyrët e mia që dështojnë rrafshi me rërë dhe u lut për vdekje. Por hakmarrja më mbajti gjallë; Guxova mos vdis dhe lije kundërshtarin tim në qenie.

Kur u largova nga Gjeneva, puna ime e parë ishte të fitoja një ide nga e cila unë mund të gjurmojë hapat e armikut tim të egër. Por plani im ishte i pavendosur, dhe unë endesha shumë orë rreth kufijve të qytetit, i pasigurt çfarë rruge duhet të ndjek. Ndërsa afrohej nata, u gjenda në hyrja e varrezave ku Uilliam, Elizabeta dhe babai im i rivendosur Unë hyra në të dhe iu afrova varrit që shënoi ato varre. Gjithçka ishte e heshtur përveç gjetheve të pemëve, të cilat u trazuan butësisht nga era; nata ishte gati e errët, dhe skena do të kishte qenë solemne dhe do të ndikonte edhe te një i painteresuar vëzhgues Shpirtrat e të larguarve sikur fluturonin hidhni një hije, e cila u ndie por nuk u pa, rreth kokës së vajtor

Hidhërimi i thellë që kjo skenë në fillim kishte ngacmuar, i dha shpejt rrugë tërbimi dhe dëshpërimi. Ata ishin të vdekur dhe unë jetova; edhe vrasësi i tyre jetoi, dhe për ta shkatërruar atë duhet të tërheq ekzistencën time të lodhur. Unë u gjunjëzova në bar dhe puthi

tokën dhe me buzë të dridhura bërtiti: “Nga tokë e shenjtë mbi të cilën gjunjëzoj, nga hijet që enden pranë meje, nga pikëllimin e thellë dhe të përvetshëm që ndiej, betohem; dhe nga ti, o natë, dhe shpirtrat që të kryesojnë për të ndjekur demonin që shkaktoi këtë mjerim, derisa ai ose unë të vdesim në konflikt vdekjeprurës. Për këtë qëllim unë do ruaj jetën time; për të ekzekutuar këtë hakmarrje të dashur do të shoh përsëri diellin dhe shkel barishten e gjelbër të tokës, e cila përndryshe duhet të zhduket nga imja sy për gjithnjë. Dhe unë ju bëj thirrje, shpirtra të të vdekurve, dhe ju, duke u endur ministrat e hakmarrjes, për të më ndihmuar dhe për të më drejtuar në punën time. Le të mallkuar dhe pijshëm përbindësh djallëzor thellë nga agonia; le të ndiejë dëshpërimin që tani më mundon ”.

Unë kisha filluar gjykimin tim me solemnitet dhe një frikë e cila gati më siguroi që hijet e miqve të mi të vrarë dëgjuan dhe miratuan përkushtimin tim, por tërbimet më pushtuan ndërsa përfundova, dhe tërbimi mbyti fjalët e mia.

Unë u përgjigja gjatë qetësisë së natës nga një zhurmë e egër qesh. Më ranë në veshë gjatë dhe rëndë; malet ri-jehonë atë, dhe unë ndjeva sikur gjithë ferri më rrethonte me tallje dhe të qeshura. Me siguri në atë moment duhet të isha i pushtuar nga furi dhe të kisha shkatërroi ekzistencën time të mjerueshme por që zotimi im u dëgjua dhe se unë ishte rezervuar për hakmarrje. E qeshura vdiq, kur një i njohur dhe zëri i neveritshëm, me sa duket afër veshit tim, m'u drejtua në një pëshpëritje dëgjimore, “Unë jam i kënaqur, i mjeri i mjerë! Ju keni i vendosur për të jetuar, dhe unë jam i kënaqur. ”

Unë shigjetova drejt vendit nga i cili vazhdonte tingulli, por djalli i iku kapjes sime. Papritmas disku i gjerë i hënës u ngrit dhe shkëlqeu plot me formën e tij të kobshme dhe të deformuar ndërsa iku me më shumë se shpejtësia e vdekshme.

Unë e ndoqa atë, dhe për shumë muaj kjo ka qenë detyra ime. Të udhëhequr nga a çelës i lehtë, unë ndoqa mbështjelljet e Rhone, por më kot. u shfaq Mesdheu i kaltër, dhe nga një rast i çuditshëm, unë pashë djallin hyni natën dhe fshihi në një anije që drejtohet për në Detin e Zi. Une mori kalimin tim në të njëjtën anije, por ai shpëtoi, nuk e di se si.

Mes të egrave të Tartarit dhe Rusisë, megjithëse ai ende më shmangej, unë kanë ndjekur ndonjëherë në rrugën e tij. Ndonjëherë fshatarët, të frikësuar nga kjo shfaqje e tmerrshme, më informoi për rrugën e tij; ndonjëherë ai vetë, i cili kishte frikë se nëse do të humbja të gjitha gjurmët e tij unë duhet të dëshpërohem dhe të vdes, la ca gjurmë për të më drejtuar. Dëborë zbriti në kokën time dhe unë pashë shtypja e

hazit të tij të madh në fushën e bardhë. Për ju së pari duke hyrë mbi jetën, për të cilin kujdesi është i ri dhe agonia nuk dihet, si mund ta kuptoni çfarë kam ndjerë dhe ndjej akoma? Ftohja, dëshira dhe lodhja ishin ato dhimbjet më të pakta të cilat isha i destinuar t'i duroja; Unë isha i mallkuar nga ndonjë djall dhe mbajta me vete ferrin tim të përjetshëm; por akoma një frymë e së mirës ndiqte dhe drejtoi hapat e mi dhe kur murmurisja do papritmas më nxjerr nga vështirësitë në dukje të pakapërcyeshme. Ndonjëherë, kur natyra, e mposhtur nga uria, u fundos nën rraskapitjen, një prapavijë ishte përgatitur për mua në shkretëtirë që më restauroi dhe frymëzoi. fare ishte, në të vërtetë, e trashë, siç hanin fshatarët e vendit, por Nuk do të dyshoj që u vendos atje nga shpirtrat që kisha u thirr për të më ndihmuar. Shpesh, kur gjithçka ishte e thatë, qiejt pa re, dhe Unë isha i tharë nga etja, një re e lehtë do të shtrihej qiellin, do të derdhte disa pika që më ringjallën dhe zhduken.

Ndijja, kur munda, rrjedhat e lumenjve; por dæmon përgjithësisht i shmangu këto, pasi këtu ishte popullata e vendi i mbledhur kryesisht. Në vende të tjera rrallë qeniet njerëzore parë, dhe unë në përgjithësi jetoja për kafshët e egra që kaluan nëpër mua rrugë. Kisha para me vete dhe fitova miqësinë e fshatarëve duke e shpërndarë atë; ose kam sjellë me vete disa ushqime që kisha vlarë, të cilën, pasi mora një pjesë të vogël, gjithmonë ua paraqita atyre që kishin më siguroi zjarr dhe enë për gatim.

Jeta ime, pasi kaloi kështu, ishte vërtet e urryer për mua, dhe ishte gjatë fle vetem se mund të shijoj gezimin. O gjumë i bekuar! Shpesh, kur shumica i mjerë, unë u fundosa për të pushuar, dhe ëndrrat e mia më tërhoqën deri në rrëmbim. shpirtrat që më ruanin më kishin siguruar këto momente, ose më mirë orë, lumturi që mund të mbaj forcën për të përmbushur pelegrinazhin tim. Të privuar nga këtë pushim, unë duhet të isha zhytur në vështirësitë e mia. Gjatë ditës isha i mbështetur dhe i frymëzuar nga shpresa e natës, sepse në gjumë pashë timen miqtë, gruan time dhe vendin tim të dashur; përsëri pashë dashamirësit fytyra e babait tim, dëgjoi tonet prej argjendi të Elizabetës sime zëri, dhe pa Clerval duke shijuar shëndetin dhe rininë. Shpesh, kur lodhet nga një marshim të mundimshëm, unë binda veten se isha duke ëndërruar deri natën duhet eja dhe që unë atëherë të shijoja realitetin në krahët e më të dashurit tim shokët Çfarë dashurie agonuese ndjeva për ta! Si u kapa pas format e tyre të dashura, pasi ndonjëherë ato më përndiqnin edhe orët e zgjimit, dhe bind veten se ata ende jetuan! Në momente të tilla hakmarrje, që u dogj brenda meje, vdiq në zemrën time dhe unë ndoqa rrugën time drejt shkatërrimi i d themon më shumë si një detyrë

e urdhëruar nga parajsa, si impuls mekanik i një pushteti për të cilin isha i pavetëdijshëm, sesa si dëshira e zjarre e shpirtit tim.

Cilat ishin ndjenjat e tija të cilët unë i ndoqa nuk mund të di. Ndonjëherë, me të vërtetë, ai la shenja me shkrim në lehjet e pemëve ose të prera në gur që udhëzonte mua dhe nxiti furinë time. “Mbretërimi im nuk është ende mbi” - këto fjalë ishin të lexueshme në njërën nga këto mbishkrime - “ju jetoni dhe fuqia ime është e plotë. Me ndiq mua; Une kërkoni akujt e përjetshme të veriut, ku do të ndjeni mjerimin e ftohtë dhe acar, për të cilin unë jam imponues. Ju do të gjeni afër këtij vendi, nëse nuk ndjek shumë vonuar, një lepur të ngordhur; hani dhe freskohuni. Eja, imja armik; ne ende nuk kemi luftuar për jetën tonë, por shumë e vështirë dhe e mjerueshme orë duhet të duroni derisa të mbërrijë ajo periudhë.”

Djall tallës! Përsëri betohem për hakmarrje; përsëri të kushtoj, mizori i egër, deri në tortura dhe vdekje. Kurrë nuk do të heq dorë nga kërkimi im derisa ai ose unë të vdesim; dhe pastaj me çfarë ekstaze duhet të bashkohem me timen Elizabeth dhe miqtë e mi të larguar, të cilët edhe tani përgatisin për mua shpërblim i mundimit tim të lodhshëm dhe pelegrinazhit të tmerrshëm!

Ndërsa vazhdoja ende udhëtimin tim drejt veriut, dëbora u trash dhe i ftohti u rrit në një shkallë gati shumë të fortë për tu mbështetur. Fshatarët ishin heshtin në hovels e tyre, dhe vetëm disa nga më të guximshmit dolën përpara kap kafshët të cilat uria i kishte detyruar nga vendet e tyre të fshehjes kërkoj për pre. Lumenjtë ishin të mbuluar me akull dhe asnjë peshk nuk mund të ishte të prokuruar; dhe kështu u preva nga artikulli im kryesor i mirëmbajtjes.

Triumfi i armikut tim u rrit me vështirësinë e punës sime. Një mbishkrimi që ai la ishte në këto fjalë: “Përgatituni! Mundimet tuaja vetëm fillojnë; mbështilleni me lesh dhe siguronit ushqim, sepse shpejt do të hyjmë në një udhëtim ku vuajtjet e tua do të kënaqin përjetësinë time urrejtja”.

Guximi dhe këmbëngulja ime u gjallëruan nga këto fjalë tallëse; Une vendosa të mos dështoja në qëllimin tim dhe duke i bërë thirrje Qiellit që të mbështesë mua, unë vazhdova me zjarr të paepur për të përshkuar shkretëtirat e mëdha, derisa oqeani u shfaq në një distancë dhe formoi kufirin më të madh të horizontit. Oh! Sa ndryshe ishte nga stinët blu të jug! E mbuluar me akull, duhej dalluar vetëm nga toka nga egërsia dhe ashpërsia e saj superiore. Grekët qanë nga gëzimi kur ata panë Mesdheun nga kodrat e Azisë dhe përshëndetën me rrëmbejnë kufirin e mundimeve të tyre. Unë nuk qava, por u gjunjëzoja dhe me një zemër të plotë falënderoi frymën time drejtuese për sjelljen time

brenda siguri në vendin ku shpresoja, megjithë gibën e kundërshtarit tim, për tu takuar dhe përleshur me të.

Disa javë para kësaj periudhe kisha blerë një sajë dhe qen dhe kështu përshkoi dëborët me shpejtësi të pakconceptueshme. Unë nuk e di nëse fiend zotëronte të njëjtat përparësi, por gjeta se, si më parë kisha përditë humba terren në ndjekje, tani fitoja tek ai, aq sa aq shumë kur pashë për herë të parë oqeanin ai ishte vetëm një ditë udhëtim përpara, dhe Shpresoja ta përgjoja para se të arrinte në plazh. Me të reja guximin, prandaj, unë e shtyu, dhe në dy ditë arriti në një të mjerë katund në breg të detit. Unë pyeta për banorët në lidhje me fiend dhe fitoi informacion të saktë. Një përbindësh gjigant, thanë ata, kishte mbërritur një natë më parë, i armatosur me një armë dhe shumë pistoleta, vënia në fluturim e banorëve të një vilë të vetmuar nga frika e pamja e tij e frikshme. Ai u kishte çuar dyqanin e tyre të dimrit ushqim, dhe vendosjen e tij në një slitë, për të tërhequr që ai kishte kapur në një një numër i madh qensh të stërvitur, ai i kishte përdorur dhe të njëjtën gjë natën, për gëzimin e fshatarëve të goditur nga tmerri, kishte ndjekur të tijat udhëtimi përtej detit në një drejtim që të çonte në asnjë tokë; dhe ata hamendësoi se ai duhet të shkatërrohet shpejt nga thyerja e akull ose i ngrirë nga ngricat e përjetshme.

Kur dëgjova këtë informacion, pësova një dëshpërim të përkohshëm. Ai më kishte shpëtuar dhe unë duhet të filloj një shkatërrues dhe pothuajse të pafund udhëtim përtej akujve malorë të oqeanit, mes të ftohtit që pak e banorëve mund t'i duroja me kohë dhe të cilën unë, vendasja e a klima gjeniale dhe me diell, nuk mund të shpresoj të mbi-jetojë. Megjithatë, në ide që e keqja të jetojë dhe të jetë triumfuese, tërbimi dhe hakmarrja ime u kthye dhe si një baticë e fuqishme, pushtoi çdo ndjenjë tjetër. Pas një prehjeje të lehtë, gjatë së cilës gjendeshin frymërat e të vdekurve e rrumbullakët dhe më nxiti në mundim dhe hakmarrje, unë u përgatita për udhëtimin tim.

Kam shkëmbyer sajën time me një model për pabarazitë e Oqeani i Ngrirë dhe blerja e një stoku të bollshëm të provizioneve, I u nis nga toka.

Nuk mund ta marr me mend se sa ditë kanë kaluar që nga ajo kohë, por kam duruar mjerim i cili asgjë tjetër veçse ndjenja e përjetshme e një ndëshkimi të drejtë djegia brenda zemrës time mund të më kishte mundësuar të mbështesja. I madh dhe malet e thyer të akullit shpesh ma ndalonin kalimin dhe shpesh e dëgjoja bubullima e detit tokësor, e cila kërcënoi shkatërrimin tim. Por përsëri erdhi acari dhe i bëri të sigurt shtigjet e detit.

Nga sasia e provizionit që kisha konsumuar, duhet ta mendoj atë

Kisha kaluar tre javë në këtë udhëtim; dhe tërheqja e vazhdueshme e shpresës, duke u kthyer përsëri në zemër, shpesh shkundur pika të hidhura të dëshpërim dhe pikëllim nga sytë e mi. Dëshpërimi me të vërtetë ishte siguruar gati preja e saj, dhe unë së shpejti duhet të isha zhytur nën këtë mjerim. Një herë, pas kafshët e varfra që më transmetuan kishin me një mundim të pabesueshëm maja e një mali akulli të pjerrët, dhe një, duke u fundosur nën lodhjen e tij, vdiq, unë pashë hapësirën para meje me ankth, kur papritmas syri im kapi një njollë të errët në fushën e errët. E lodha shikimin zbuloj se çfarë mund të jetë dhe shqiptova një britmë të egër ekstaze kur unë dalloj një sajë dhe proporcione të shtrembëruar të një të njohur formojnë brenda. Oh! Me ç'fryrje flakëruese shpresa rishikoi zemrën time! Lotët e ngrohtë më mbushën sytë, të cilët i fshiva me ngut, që të mund të bëheshin të mos përgjoj pikëpamjen që kisha për dæmon; por gjithsesi shikimi im ishte errësuar nga pikat e djegies, derisa, duke u lënë vendin emocioneve që më shtypi, qava me të madhe.

Por kjo nuk ishte koha e vonesës; Unë zbërtheva qentë e tyre shok i vdekur, u dha atyre një pjesë të bollshme të ushqimit, dhe pas një pushim orë, e cila ishte absolutisht e nevojshme, dhe megjithatë e cila ishte e hidhur i bezdisshëm për mua, unë vazhdova rrugën time. Vare ishte ende e dukshme, as e humba përsëri nga sytë përveç në momentet kur për një kohë të shkurtër koha kur disa akuj e fshehën me shkëmbinjtë e saj ndërhyrës. Unë vërtet dukshëm fitoi në të, dhe kur, pas udhëtimit gati dy ditësh, unë pashë armikun tim jo më shumë se një milje të largët, zemra ime ishte e kufizuar brenda une

Por tani, kur u shfaq gati në zotërimin e armikut tim, shpresat e mia ishin u shua papritur dhe unë humba të gjitha gjurmët e tij më krejtësisht se sa kisha bërë ndonjëherë më parë. U dëgjua një det tokësor; bubullima e përparimit të saj, si ujërat u rrotulluan dhe u frynë poshtë meje, u bënë çdo moment më ogurzeza dhe i frikshëm. Kam shtypur, por më kot. Era u ngrit; deti gjëmonte; dhe, si me tronditjen e fuqishme të një tërmeti, ajo u nda dhe u çka me një tingull i jashtëzakonshëm dhe mbizotërues. Puna shpejt përfundoi; në pak minuta një det i trazuar u rrotullua midis meje dhe armikut tim, dhe unë mbeta shkon në një copë akulli të shpërndarë që vazhdimisht pakësohej dhe duke më përgatitur kështu një vdekje të tmerrshme.

Në këtë mënyrë kaluan shumë orë të tmerrshme; disa prej qenve të mi vdiqën, dhe unë vetja isha gati të fundosej nën grumbullimin e ankthit kur pashë tuajën anija duke hipur në spirancë dhe më mban shpresa për ndihmë dhe jetë. Nuk kisha asnjë konceptim që anijet kishin ardhur ndonjëherë kaq larg në veri dhe ishin të habitur në pamje.

Unë shpejt shkatërrova një pjesë të sajë për të ndërtuar lopata, dhe me këto mjete u mundësua, me lodhje të pafund, për të lëvizur trapin tim të akullit brenda drejtimi i anijes tuaj. Unë e kisha përcaktuar, nëse do të shkonit në jug, akoma të besoj veten time në mëshirën e deteve në vend se të braktis timen qëllimi Shpresoja të të nxis të më dhurosh një varkë me të cilën mund të ndiqja armiku im Por drejtimi juaj ishte drejt veriut. Ju më morët në bord kur imi fuqia ishte ezauruar dhe unë së shpejti duhet të isha zhytur nën shumëfishimin tim vështirësitë në një vdekje të cilën unë ende i trembem, sepse detyra ime është e parealizuar.

Oh! Kur do të më lejojë shpirti im udhëzues, duke më çuar në daemon mua pjesën tjetër aq shumë dëshiroj; apo duhet të vdes, dhe ai ende jeton? Nëse e bëj, betohu për mua, Walton, se ai nuk do të shpëtojë, se ti do ta kërkoj dhe plotëso hakmarrjen time në vdekjen e tij. Dhe a guxoj të kërkoj nga ju që të bëni të ndërmarrë pelegrinazhin tim, për të duruar mundimet që kam pësuar? Jo Unë nuk jam aq egoist. Megjithatë, kur të jem i vdekur, nëse ai duhet të shfaqet, nëse ministrat e hakmarrjes duhet ta sjellin atë me ju, betohuni se ai nuk do të jetojë - betohu se ai nuk do të triumfojë mbi akumuluarin tim mjerimet dhe mbijetojnë për të shtuar në listën e krimeve të tij të errëta. Ai është elokuent dhe bindës, dhe dikur fjalët e tij kishin fuqi edhe mbi zemrën time; por mos i beso atij. Shpirti i tij është aq ferr sa forma e tij, plot tradhti dhe keqdashje si e egër. Mos e dëgjo; thirrni emrat e William, Justine, Clerval, Elizabeth, babai im, dhe i Viktorit të mjerë, dhe fus shpatën në zemrën e tij. Unë do të rri pezull pranë dhe do të drejtojë çeliku drejt.

Walton, _ në vazhdim._

26 gusht, 17—.

Ju e keni lexuar këtë histori të çuditshme dhe të frikshme, Margaret; dhe nuk po ndjejeni gjakun tuaj të tronditur nga tmerrri, si ai që edhe tani ziehet e imja? Ndonjëherë, i kapur nga agonia e papritur, ai nuk mund të vazhdonte të tijat përrallë; te të tjerët, zëri i tij ishte i thyer, por i mprehtë, i shqiptuar me vështirësi fjalët aq të mbushura me ankth. Sytë e tij të hollë dhe të bukur tani ishin ndriçuar me indinjatë, tani të nënshtruar në pikëllimin e rrëzuar dhe shuhet me mjerim të pafund. Ndonjëherë ai komandonte të tijat fytyra dhe tonet dhe lidhen incidentet më të tmerrshme me një zë i qetë, duke shtypur çdo shenjë agjitacioni; atëherë, si një vullkani që shpërtheu, fytyra e tij papritmas do të ndryshonte në një shprehje e tërbimit më të egër ndërsa ai bërtiste nga zhgënjimet e përndjekësit të tij.

Përralla e tij lidhet dhe tregohet me një paraqitje të së vërtetës më

të thjeshtë, megjithatë unë ju zotëroj se letrat e Felix dhe Safie, të cilat ai më tregoi, dhe shfaqja e përbindëshit të parë nga anija jonë, më solli një bindje më e madhe për të vërtetën e rrëfimit të tij sesa vlerësimet e tij, sidoqoftë serioz dhe i lidhur. Një përbindësh i tillë ka, pra, vërtet ekzistencë! Nuk mund të dyshoj, por jam i humbur nga befasia dhe admirimi. Nganjehere une u përpoq të fitonte nga Frankenstein të veçantat e tij formimi i krijesës, por në këtë pikë ai ishte i padepërtueshëm.

“A je i çmendur, miku im?” tha ai. “Ose ku e bën tuajin kurioziteti i pakuptimtë ju çon? A do të krijonit edhe për veten tuaj dhe bota një armik demoniakal? Paqe, paqe! Mëso mjerimet e mia dhe mos kërko për të rritur tuajin. ”

Frankenstein zbuloi se unë bëra shënime në lidhje me historinë e tij; ai pyeti për t'i parë ata dhe pastaj vetë i korrigjoi dhe rriti ato në shumë vende, por kryesisht në dhënien e jetës dhe shpirtit në bisedat që ai zhvilloi me armikun e tij. “Meqenëse e keni ruajtur rrëfimin tim”, tha ai, “Unë nuk do të doja që një i gjymtuar të shkonte poshtë pasardhës”.

Kështu ka kaluar një javë, ndërsa unë kam dëgjuar më të çuditshmen përrallë që ka formuar ndonjëherë imagjinata. Mendimet e mia dhe çdo ndjenjë e imja shpirti është dehur nga interesi për mysafirin tim, i cili këtë përrallë dhe sjelljet e tij të ngritura dhe të buta kanë krijuar. Unë dëshiroj të qetësoj atë, megjithatë mund ta këshilloj një kaq pafundësisht të mjeruar, aq të varfër çdo shpresë e ngushëllimit, për të jetuar? Oh, jo! Gëzimi i vetëm që mundet tani e di se do të jetë kur ai të kompozojë shpirtin e tij të shkatërruar në paqe dhe vdekja. Megjithatë, ai gëzon një rehati, pasardhësit e vetmisë dhe delirium; ai beson se kur në ëndërr bisedon me të tijën miqtë dhe rrjedh nga ajo ngushëllim i kungimit për mjerimet e tij ose ngazëllimet për hakmarrjen e tij, se ato nuk janë krijime të tij dashuroj, por vetë qeniet që e vizitojnë nga rajonet e a bota e largët. Ky besim u jep një solemnitet reverive të tij që japin ato për mua pothuajse aq imponuese dhe interesante sa e vërteta.

Bisedat tona nuk janë gjithmonë të kufizuara në historinë e tij dhe fatkeqësi. Në çdo pikë të letërsisë së përgjithshme që ai shfaq njohuri të pakufizuara dhe një kuptim të shpejtë dhe shpues. Të tijat elokuenca është e detyrueshme dhe prekëse; as nuk mund ta dëgjoj atë, kur ai tregon një incident patetik ose përpjekje për të lëvizur pasionet e keqardhjes ose dashurisë, pa lot. Çfarë krijesë e lavdishme duhet të ketë qenë në këto ditë të prosperitetit të tij, kur ai është kështu fisnik dhe i ngjashëm me perëndinë në shkatërrim! Ai duket për të ndërjerë vlerën e

tij dhe madhështinë e rënies së tij.

“Kur isha më i ri,” tha ai, “besoja veten të destinuar për të ndonjë ndërmarrje e madhe. Ndjenjat e mia janë të thella, por unë kisha një freski të gjykimit që më përshtati për arritje të shkëlqyera. Kjo ndjenjë e vlera e natyrës sime më mbështeti kur të tjerët do të ishin shtypur, sepse unë e gjykova si kriminale hedhjen në hidhërim të padobishëm të atyre talenteve që mund të jetë e dobishme për krijesat e mia të tjera. Kur pasqyrova punën që kisha përfunduar, jo më pak se një krijim i një të ndjeshëm dhe racional kafshë, nuk mund ta rendisja veten me tufën e projektorëve të zakonshëm. Por ky mendim, i cili më mbështeti në fillimin e karrierës sime, tani shërben vetëm për të më zhytur poshtë në pluhur. Të gjitha spekulimet dhe shpresat e mia janë si asgjë dhe si kryeengjëlli që aspiroi për plotfuqinë, unë jam të lidhur me zinxhirë në një ferr të përjetshëm. Imagjinata ime ishte e gjallë, megjithatë fuqitë e mia analiza dhe zbatimi ishin intensive; nga bashkimi i këtyre cilësive unë konceptoi idenë dhe ekzekutoi krijimin e një njeriu. Edhe tani nuk mundem kujtoj pa pasion reveries time ndërsa puna ishte e paplotë. Shkel para jsa në mendimet e mia, tani ngazëllyer në fuqitë e mia, tani digjet nga ideja të efekteve të tyre. Që në foshnjërinë time isha i mbarsur me shpresa të mëdha dhe një i lartë ambicia; por si jam fundosur! Oh! Shoku im, po të më kishe njohur si dikur ishte, ju nuk do të më njihnit në këtë gjendje degradimi. Dëshpërim rrallë vizitoi zemrën time; një fat i lartë dukej sikur më duronte, derisa të bini, kurrë, kurrë më të ngrihem ”.

A duhet ta humbas atëherë këtë qenie të admirueshme? Kam dëshiruar një mik; une kam kërkuar një që do të më simpatizonte dhe do të më donte. Ja, në këto shkretëtirë dete e kam gjetur një të tillë, por kam frikë se e kam fituar vetëm për të njohur të tijin vlerësojeni dhe humbeni atë. Unë do ta pajtoja atë me jetën, por ai e largon idenë.

“Unë ju falënderoj, Walton,” tha ai, “për qëllimet tuaja të mira ndaj kësaj i mjerë një i mjerë; por kur ju flisni për lidhje të reja dhe të freskëta afeksione, a mendoni se dikush mund të zëvendësojë ata që janë zhdukur? Mund të ketë ndonjë burri të jetë për mua siç ishte Clerval, apo ndonjë grua tjetër Elizabeta? Madje kur afeksionet nuk lëvizin fort nga ndonjë përsosmëri superiore, shokët e fëmijërisë sonë gjithmonë kanë një fuqi të caktuar mbi tonën mendje të cilat vështirë se mund t'i marrë ndonjë mik i mëvonshëm. Ata i dinë tonat dispozitat foshnjore, të cilat, sidoqoftë mund të modifikohen më pas, nuk janë zhdukur kurrë; dhe ata mund të gjykojnë për veprimet tona me më shumë konkluzione të caktuara lidhur me integritetin e motiveve tona. Një motër ose një vëllai nuk mundet, përveç nëse simptoma të tilla

janë treguar herët, dyshoni për tjetrin për mashtrim ose marrëdhënie të rreme, kur një mik tjetër, sidoqoftë ai mund të jetë i lidhur, përkundër vetvetes, mund të jetë soditet me dyshim. Por më pëlqyen miqtë, të dashur jo vetëm përmes zakonisht dhe shoqërimit, por nga meritat e tyre; dhe kudo Unë jam, zëri qetësues i Elizabetës sime dhe biseda e Clerval do të pëshpëritet gjithnjë në veshin tim. Ata kanë vdekur, dhe vetëm një ndjenja në një vetmi të tillë mund të më bindë të ruaj jetën time. Nese une ishin të angazhuar në ndonjë sipërmarrje ose dizajn të lartë, të mbushur me gjëra të gjera dobia për krijesat e mia të tjera, atëherë mund të jetoja për ta përmbushur atë. Por i tillë nuk është fati im; Unë duhet të ndjek dhe shkatërroj qenien tek e cila jam i dha ekzistencë; atëherë pjesa ime në tokë do të përmbushet dhe unë mund të vdes “.

Motra ime e dashur,

2 shtator

Unë ju shkruaj, i përfshirë nga rreziku dhe i paditur nëse jam ndonjëherë dënuar të shoh përsëri Anglinë e dashur dhe miqtë e dashur që banojnë ajo Unë jam i rrethuar nga malet e akullit të cilat nuk pranojnë asnjë shpëtim dhe kërcënojnë çdo moment për të shtypur anijen time. Trimat shokë të cilët unë kam bindur që të jenë shokët e mi shikoni drejt meje për ndihmë, por unë kam askush për të dhuruar. Ka diçka tmerrsisht të tmerrshme në tonën situatë, megjithatë guximi dhe shpresat e mia nuk më braktisin. Megjithatë është e tmerrshme për të reflektuar që jeta e të gjithë këtyre burrave është e rrezikuar përmes meje. Nëse jemi të humbur, skemat e mia të çmendura janë shkaku.

Dhe cila, Margaret, do të jetë gjendja e mendjes tuaj? Ju nuk do të dëgjoni për timen shkatërrim dhe do të presësh me padurim kthimin tim. Vitet do të kalojnë, dhe do të keni vizita dëshpërimi dhe megjithatë do të torturoheni nga shpresa. Oh! E imja motër e dashur, dështimi i sëmurë i pritjeve të tua të zemrës është, në perspektivë, më e tmerrshme për mua sesa vdekja ime. Por ju keni një burrë dhe fëmijë të bukur; mund të jesh i lumtur. Qielli ju bekoftë dhe ju bëftë të tillë!

Mysafiri im i pafat më përket me dhembshurinë më të butë. Ai përpiqet të më mbushë me shpresë dhe biseda sikur jeta të ishte një zotërim të cilën ai e vlerësonte. Ai më kujton se sa shpesh kanë të njëjtat aksidente u ndodhi lundruesve të tjerë që kanë provuar këtë det, dhe përkundër nga vetja ime, ai më mbush me augurave të gëzueshme. Edhe marinarët ndihen fuqia e elokuencës së tij; kur ai flet, ata nuk dëshpërohen më; ai zgjon energjitë e tyre, dhe ndërsa ata dëgjojnë zërin e tij ata i besojnë këto bjeshkët e mëdha të akullit janë kodra mole të cilat do të zhduken para rezolutat e njeriut. Këto ndjenja janë kalimtare; çdo ditë të pritja e vonuar i mbush me frikë, dhe unë gati

kam frikë nga një kryengritje shkaktuar nga kjo dëshpërim.

5 shtator.

Një skenë sapo ka kaluar me interes kaq të pazakontë sa, edhe pse është shumë e mundshme që këto letra të mos ju arrijnë kurrë, megjithatë nuk mundem qëndroni duke e regjistruar atë.

Ne jemi ende të rrethuar nga malet e akullit, ende në rrezik të pashmangshëm të dërrmuar në konfliktin e tyre. I ftohti është i tepërt, dhe shumë prej tyre shokët e mi fatkeq tashmë kanë gjetur një varr mes kësaj skene të shkretimi Frankenstein ka rënë çdo ditë në shëndet; një zjarr i etur ende shkëlqen në sytë e tij, por ai është i rraskapitur, dhe kur papritmas i zgjuar për çdo sforcim, ai zhytet me shpejtësi përsëri në dukje pa jetë

Në letrën time të fundit përmenda frikën që kisha për një kryengritje. Këtë mëngjes, ndërsa isha ulur duke parë fytyrën e dobët të mikut tim - të tij sytë gjysmë të mbyllur dhe gjymtyrët e tij ishin të varura pa mend - unë u zgjova nga gjysma një duzinë marinarësh, të cilët kërkuan pranimin në kabinë. Ata hyri dhe udhëheqësi i tyre m'u drejtua. Ai më tha se ai dhe i tiji shokët ishin zgjedhur nga marinarët e tjerë për të ardhur në detyrë për mua të më bëjë një kërkesë të cilën, në drejtësi, nuk mund ta refuzoja. Ne ishim zhytur në akull dhe ndoshta kurrë nuk duhet të shpëtonim, por ata kishin frikë se nëse, siç ishte e mundur, akulli duhet të shpërndahej dhe një i lirë kalimi të hapet, unë duhet të jem aq i nxituar sa të vazhdoj udhëtimin tim dhe çojini ata në rreze të reja, pasi ata për fat të mirë mund të ishin kapërcyer kjo Ata insistuan, prandaj, që unë të angazhohesha me një solemn premtori se nëse anija do të lirohet, unë menjëherë do ta drejtoja timen kurs drejt jugut.

Ky fjalim më shqetësoi. Nuk isha dëshpëruar dhe as nuk e kisha ngjizur akoma ideja e kthimit nëse lirohet e lirë. Megjithatë, a mundem, në drejtësi, apo edhe në mundësi, të refuzojë këtë kërkesë? Unë hezitova para se të përgjigjesha, kur Frankenstein, i cili në fillim kishte heshtur, dhe me të vërtetë u shfaq mezi të kishte forcë të mjaftueshme për të marrë pjesë, tani u zgjua vetë; sytë i shkëlqenin, dhe faqet e tij u skuqen nga një çast i vullshëm. Duke u kthyer drejt burrave, ai tha,

“Çfarë do të thuash? Çfarë kërkon nga kapiteni juaj? A jeni ju pra kaq lehtë u kthye nga dizajni juaj? A nuk e quajtet këtë një të lavdishme ekspedite? “Dhe pse ishte e lavdishme? Jo sepse mënyra ishte i qetë dhe i qetë si një det jugor, por sepse ishte plot rreze dhe terror, sepse në çdo incident të ri fortësia juaj do të thirrej dhe guximi juaj shfaqet, sepse rreziku dhe vdekja e rrethuan atë, dhe këto do të guxonit dhe do t'i kapërcenit. Për këtë ishte një e lavdishme, për këtë ishte një ndërmarrje e nderuar. Ju do të vlerësoheshit si më

tej dashamirësit e specieve tuaja, emrat tuaj adhurohen si të njerëzve trima i cili hasi vdekjen për nder dhe përfitimin e njerëzimit. Dhe tani, vini re, me imagjinatën e parë të rrezikut, ose, nëse doni, e para provë e fuqishme dhe e frikshme e guximit tuaj, ju tërhiqeni dhe jeni të kënaqur të dorëzohen si burra që nuk kishin aq forcë sa të duronin të ftohtin dhe rrezik; dhe kështu, shpirtra të varfër, ata ishin të ftohtë dhe u kthyen në ngrohtësinë e tyre zjarreve. Pse, kjo nuk kërkon këtë përgatitje; ju nuk keni nevojë të keni ardhur deri tani dhe e tërhoqi kapitenin tuaj në turpin e një disfate thjesht për të provuar ju vetë frikacakë. Oh! Bëhuni burra, ose jini më shumë se burrat. Jini të qëndrueshëm ndaj tuajit qëllime dhe të forta si shkëmb. Ky akull nuk është bërë me gjëra të tilla si tuajat zemrat mund të jenë; është i paqëndrueshëm dhe nuk mund të ju rezistojë nëse thoni se atë nuk do të Mos u kthe tek familjet e tua me stigmën e turpit shënuar në vetullat tuaja. Kthehuni si heronj që kanë luftuar dhe pushtuar dhe të cilët nuk dinë se çfarë është t'i kthejnë shpinën armikut “.

Ai e foli këtë me një zë kaq të moduluar ndaj ndjenjave të ndryshme të shprehura në fjalën e tij, me një sy kaq të mbushur me dizajn të lartë dhe heroizëm, që mundet ju pyesni veten se këta burra u prekën? Ata shikuan njëri-tjetrin dhe ishin i paaftë për tu pergjigjur. Unë fola; Unë u thashë atyre që të dilnin në pension dhe të merrnin parasysh ato që kishin është thënë, se unë nuk do t'i çoja ata më larg në veri nëse ata me zell dëshiroja të kundërtën, por që shpresoja që, me reflektim, guximin e tyre do të kthehej.

Ata dolën në pension dhe unë u ktheva drejt mikut tim, por ai ishte zhytur në lëngatë dhe pothuajse i privuar nga jeta.

Si do të përfundojë e gjithë kjo, unë nuk e di, por unë më parë kisha vdekur sesa kthehu me turp, qëllimi im i parealizuar. Megjithatë kam frikë se i tillë do të jetë imi fati; burrat, të pambështetur nga idetë e lavdisë dhe nderit, nuk munden kurrë me dëshirë vazhdojnë të durojnë vështirësitë e tyre aktuale.

7 shtator.

Vdesin hidhet; Unë kam pranuar të kthehem nëse nuk shkatërrohem. Kështu shpresat e mia shpërthehen nga frikacaku dhe pavendosmëria; Kthehem injorant dhe i zhgënjyer. Kërkon më shumë filozofi sesa unë ta durojmë me durim këtë padrejtësi.

12 shtator.

Pastshtë e kaluara; Po kthehem në Angli. Unë kam humbur shpresat e mia për dobi dhe lavdia; Unë kam humbur mikun tim. Por unë do të përpiqem t'i detajoj këto rrethana të hidhura për ju, motra ime e dashur; dhe ndërsa unë jam i tundur drejt Anglisë dhe ndaj teje, unë

nuk do të dëshpërohem.

9 shtator, akulli filloi të lëvizë dhe u dëgjuan zhurma si bubullima në një distancë ndërsa ishujt ndaheshin dhe çaheshin në çdo drejtim. Ne ishim në rrezikun më të afërt, por pasi vetëm mund të qëndronim pasiv, shefi im vëmendjen e pushtoi mysafiri im fatkeq, sëmundja e të cilit u rrit një shkallë të tillë që ai ishte plotësisht i mbyllur në shtratin e tij. Akulli u plas pas nesh dhe u drejtua me forcë drejt veriut; u ngrit një erë perëndimi, dhe më 11 kalimi drejt jugut u bë i përkryer falas Kur marinarët panë këtë dhe atë kthimin e tyre në vendlindjen e tyre me sa duket u sigurua vendi, një britmë gëzimi e trazuar shpërtheu prej tyre, me zë të lartë dhe të vazhduar gjatë. Frankenstein, i cili po dremiste, u zgjua dhe e pyeti shkaku i rrëmujës. “Ata bërtasin,” thashë, “sepse ata së shpejti do të kthehet në Angli. ”

“A ktheheni vërtet?”

“Mjerisht! Po; Unë nuk mund t’i qëndroj kërkesave të tyre. Nuk mund t’i drejtoj pa dashur në rrezik, dhe unë duhet të kthehem “.

“Bëni kështu, nëse dëshironi; por une nuk do ta bej. Ju mund të hiqni dorë nga qëllimi juaj, por imi më është caktuar nga Qielli dhe unë nuk guxoj. Unë jam i dobët, por me siguri shpirtrat që ndihmojnë hakmarrjen time do të më dhurojnë forca e mjaftueshme. ” Duke thënë këtë, ai u përpoq të dilte nga shtrat, por sforcimi ishte shumë i madh për të; ai ra mbrapa dhe i ra të fikët.

Ishte shumë kohë para se ai të restaurohej, dhe unë shpesh mendoja se jeta ishte tërësisht i zhdukur. Në gjatësi ai hapi sytë; ai merrte fryme me vështirësi dhe nuk ishte në gjendje të fliste. Kirurgu i dha atij një kompozim drafti dhe na urdhëroi ta lëmë të patrazuar. Në ndërkohë ai më tha që shoku im sigurisht nuk kishte shumë orë jetë.

Dënimi i tij u shqiptua, dhe unë vetëm mund të pikëllohem dhe të jem i durueshëm. U ula pranë shtratit të tij, duke e parë; sytë i ishin mbyllur dhe unë mendova se ai flinte; por aktualisht ai më thirri me një zë të dobët dhe duke më bërë të afrohesha, tha: “Mjerisht! Forca në të cilën u mbështeta është zhdukur; Ndiej se do ta bëj së shpejti vdes, dhe ai, armiku dhe përndjekësi im, mund të jetë akoma në ekzistencë. Mendo jo, Walton, që në momentet e fundit të ekzistencës sime ta ndiej atë djegie urrejtja dhe dëshira e zjarritë e hakmarrjes kam shprehur dikur; por e ndiej veten time i justifikuar duke dashur vdekjen e kundërshtarit tim. Gjatë këtyre ditëve të fundit unë janë zënë duke shqyrtuar sjelljen time të kaluar; as nuk më duket e fajshme. Në një çmenduri entuziaste krijova një krijesë racionale dhe isha i detyruar drejt tij për të siguruar, për aq sa ishte në fuqinë time, lumturinë e tij dhe mirëqenien Kjo ishte detyra ime, por ishte edhe një tjetër kryesorja

se Detyrat e mia ndaj qenieve të llojit tim kishin pretendime më të mëdha vëmendjen time sepse ato përfshinin një pjesë më të madhe të lumturisë ose mjerim I nxitur nga kjo pikëpamje, unë refuzova, dhe bëra mirë duke refuzuar, të krijoni një shok për krijesën e parë. Ai tregoi keqdashje të pashembullt dhe egoizmi në të keqe; ai shkatërroi miqtë e mi; ai iu përkushtua shkatërrimit qenie që zotëronin ndjesi të hollë, lumturi dhe mençuri; as une di se ku mund të marrë fund kjo etje për hakmarrje. Vetë i mjerë që mundet mos bëj asnjë të mjerë tjetër, ai duhet të vdesë. Detyra e shkatërrimit të tij ishte timen, por kam dështuar. Kur aktivizohem nga motive egoiste dhe të mbrapshta, unë të kërkoja të ndërmarrësh punën time të papërfunduar, dhe unë e rinovoj këtë kërkesë tani, kur më indukton vetëm arsyeja dhe virtyti.

“Megjithatë nuk mund t’ju kërkoj të hiqni dorë nga vendi dhe miqtë tuaj për t’i përmbushur kjo detyrë; dhe tani që do të ktheheni në Angli, do të keni pak shanse për tu takuar me të. Por shqyrtimi i këtyre pikat, dhe balancimi i mirë i asaj që ju mund të vlerësoni detyrat tua, I lëre për ju; gjykimi dhe idetë e mia tashmë janë trazuar nga e afërta afrimi i vdekjes. Nuk guxoj të të kërkoj të bësh atë që mendoj si duhet, sepse unë ende mund të mashtrohet nga pasioni.

“Që ai të jetojë për të qenë një instrument i ligësisë, më shqetëson; në respektet e tjera, kjo orë, kur unë momentalisht pres lirim tim, është vetëm i lumtur që e kam shijuar për disa vjet. Format e të vdekurit e dashur fluturojnë para meje dhe unë nxitoj në krahët e tyre. Lamtumirë, Walton! Kërkoni lumturinë në qetësi dhe shmangni ambiciet, edhe nëse është kështu bëhu vetëm ai i pafajshëm në dukje për të dalluar veten në shkenca dhe zbulimet. Megjithatë pse e them këtë? Unë vetë kam qenë shpërtheu në këto shpresa, por një tjetër mund të ketë sukses. ”

Zëri i tij u bë më i dobët ndërsa fliste, dhe gjatë, i rraskapitur nga ai përpjekje, ai u zhyt në heshtje. Rreth gjysmë ore më pas ai u përpoq përsëri të fliste por nuk ishte në gjendje; ai më shtrëngoi dorën me gjakftohtësi dhe sytë u mbyllën përgjithmonë, ndërsa rrezatimi i një buzëqeshjeje të butë kaloi larg buzëve të tij.

Margaret, çfarë komenti mund të bëj për zhdukjen e parakohshme të kësaj shpirt i lavdishem? Çfarë mund të them që do t’ju mundësojë të kuptoni thellësia e trishtimit tim? E gjithë ajo që duhet të shpreh do të ishte e papërshtatshme dhe i dobët Lotët e mi rrjedhin; mendja ime është e mbuluar nga një re e zhgënjimi Por unë udhëtoj drejt Anglisë dhe mund të gjej atje ngushëllim

Unë jam ndërprerë. Çfarë paralajmërojnë këto tinguj? Eshte mesnate; të fliladi fryn mjaft, dhe ora në kuvertë mezi trazohet. Përsëri atje

është një tingull si i një zëri njerëzor, por më i ngjirur; vjen nga kabina ku ende qëndrojnë mbetjet e Frankenstein. Unë duhet të ngrihem dhe të shqyrtoj. Naten e mire motra ime.

Zot i madh! çfarë skene sapo ka ndodhur! Unë jam akoma i trullosur me përkujtimi i saj. Unë vështirë se e di nëse do të kem fuqinë për të detajuar ajo; por përralla që kam regjistruar do të ishte e paplotë pa këtë katastrofë përfundimtare dhe e mrekullueshme.

Unë hyra në kabinën ku ishin vendosur eshtrat e fatkeqësisë sime dhe të admirueshme shoku Mbi të varej një formë për të cilën nuk gjej fjalë përshkruaj - gjigand në shtat, por jo i shëndoshë dhe i shtrembëruar në vetvete proporcione. Ndërsa varej mbi arkivol, fytyra e tij ishte fshehur gjatë flokët e flokëve të rrekosur; por një dorë e gjerë ishte zgjatur, me ngjyra dhe strukturë e dukshme si ajo e një mumje. Kur dëgjoi tingullin e tim afrohet, ai pushoi së shqiptuar thirrjet e pikëllimit dhe tmerrit dhe u shfaq drejt dritares. Kurrë nuk pashë një vizion kaq të tmerrshëm sa fytyra e tij, e një urrejtje e tillë e neveritshme por e tmerrshme. I mbylli sytë pa dashje dhe u përpoqa të kujtoja cilat ishin detyrat e mia në lidhje me këtë shkatërrues. Unë e thirra atë të qëndrojnë.

Ai bëri një pauzë, duke më shikuar me habi dhe përsëri duke u kthyer drejt formë e pajetë e krijuesit të tij, ai dukej se harroi praninë time, dhe çdo tipar dhe gjest dukej i nxitur nga tërbimi më i egër i disave pasion i pakontrollueshëm.

“Kjo është gjithashtu viktima ime!” - thirri ai. “Në vrasjen e tij krimet janë konsumuar; seria e mjerueshme e qenies time është plagë e saj mbylle! Oh, Frankenstein! Qenie bujare dhe e përkushtuar ndaj vetvetes! Çfarë e bën atë dobi që tani të kërkoj të më falësh? Unë, që të shkatërrova në mënyrë të pakthyeshme duke shkatërruar gjithçka që ke dashur. Mjerisht! Ai është i ftohtë, nuk mund të përgjigjet mua. ”

Zëri i tij dukej i mbytur dhe impulset e mia të para, të cilat ia kishin sugjeruar mua detyra e dëgjimit të kërkesës së mikut tim në shkatërrimin e tij armik, tani ishin pezulluar nga një përzjerje kurioziteti dhe dhembshurie. Une iu afrua kësaj qenieje të jashtëzakonshme; Nuk guxova të ngre përsëri sytë drejt tij fytyra, kishte diçka kaq të frikshme dhe jo tokësore në shëmtinë e tij. Une u përpoqa të flisja, por fjalët vdiqën në buzët e mia. Përbindëshi vazhdoi të shqiptonte vetë-qortime të egra dhe jo koherente. Në gjatësi unë mblodhi rezolucionin për t’iu drejtuar atij në një pauzë të furtunës së pasionit të tij.

“Pendimi juaj,” thashë, “tani është i tepërt. nëse ti kishte dëgjuar zërin e ndërgjegjes dhe kishte marrë parasysh goditjet e pendimit para se të kishit nxitur hakmarrjen tuaj djallëzore ndaj këtij ekstremiteti,

Frankenstein ende do të kishte jetuar. ”

“Dhe a po ëndërron?” tha dæmon. “A mendoni se kam qenë atëherë i vdekur nga agonia dhe pendimi? Ai, ”vazhdoi ai, duke treguar kufomën, “Ai nuk vuajti në përfundimin e veprës. Oh! Jo pjesa e dhjetë e mijëta e ankthit që ishte e imja gjatë vitit detaje të zgjatura të ekzekutimit të tij. Një egoizëm i frikshëm më nxitoi më, ndërsa zemra ime ishte helmuar nga pendimi. Mendoni se Rënkimet e Clerval ishin muzikë në veshët e mi? Zemra ime ishte e modës të ndjeshëm ndaj dashurisë dhe simpatisë, dhe kur zhyten nga mjerimi në ves dhe urrejtja, nuk duroi dhunën e ndryshimit pa tortura të tilla siç as nuk mund t’i imagjinoni.

“Pas vrasjes së Clerval, unë u ktheva në Zvicër, me zemër të thyer dhe kapërcehen. Kam mëshirë për Frankenstein; keqardhja ime arriti në tmerr; Une urrej veten time. Por kur zbulova se ai, autori menjëherë ekzistenca ime dhe mundimet e tij të patregueshme, guxuan të shpresojnë lumturi, se ndërsa ai grumbulloi mjerim dhe dëshpërim mbi mua ai kërkoi kënaqësinë e tij në ndjenjat dhe pasionet nga kënaqja e së cilës isha përherë e ndaluar, atëherë zilia impotente dhe e hidhur indinjata më mbushi me një etje të pashuar për hakmarrje. Une kujtoi kërcënimin tim dhe vendosi që ajo të përmbushej. Une e dinte që po përgatisja për vete një torturë vdekjeprurëse, por unë isha skllav, jo zotëri, i një impulsi që unë urrej akoma nuk munda mosbindje Megjithatë kur ajo vdiq! Jo, atëherë nuk isha i mjerë. Kisha flak çdo ndjenjë, nënshtroi çdo ankth, për të trazuar në të tepërtën time dëshpërimi E keqja qysh atëherë u bë e mira ime. I nxitur deri më tani, nuk kisha asnjë zgjedhje përveç përshtatjes së natyrës time me një element të cilin e kisha me dëshirë i zgjedhur. Përfundimi i dizajnit tim demoniakal u bë i pangopur pasion. Dhe tani ajo ka mbaruar; aty është viktima ime e fundit!”

Në fillim u preka nga shprehjet e mjerimit të tij; akoma, kur telefonova të mbaj mend se çfarë kishte thënë Frankenstein për fuqitë e tij të elokuencës dhe bindjes, dhe kur përsëri hedh sytë te forma e pajetë e imja shoku, indinjata u rindez brenda meje. “I mjeri!” Thashe. “Well-shtë mirë që ju vini këtu të ankoheni për shkretimin që ju keni kanë bërë Ju hidhni një pishtar në një grumbull ndërtesash, dhe kur ato janë i konsumuar, rri mes rrënojave dhe vajton rënien. Fyese hipokrite! Nëse ai për të cilin ju pikëlloheni ende jetoi, përsëri do të ishte ai objekt ai bëhet pre e hakmarrjes tënde të mallkuar. Nuk është keq për ju ndej; ju ankoheni vetëm sepse viktima e keqdashjes tuaj tërhiqet nga fuqia juaj. ”

“Oh, nuk është kështu - jo kështu”, e ndërpreu qenien. “Megjithatë e tillë duhet të jetë përshtypja që ju përcillet nga ajo që duket bëhu

qëllimi i veprimeve të mia. Megjithatë, unë nuk kërkoj një ndjenjë tjetër në mjerimin tim. Asnjë simpati nuk mund të gjej kurrë. Kur e kërkoja për herë të parë, ishte dashuria për të virtytin, ndjenjat e lumturisë dhe dashurisë me të cilën e gjithë qenia ime e tejmbushur, se unë dëshiroja të merrja pjesë. Por tani ai virtyt ka bëhem për mua një hije dhe se lumturia dhe afeksioni janë shndërruar në dëshpërim i hidhur dhe i neveritshëm, në çfarë duhet të kërkoj simpatinë? unë jam përmbajtja të vuaj vetëm ndërsa vuajtjet e mia do të durojnë; kur të vdes, unë jam mjaft i kënaqur që urrejtja dhe zurma duhet të ngarkojnë kujtesën time. Njëherë dashuria ime u qetësua me ëndrrat e virtytit, të famës dhe të kënaqësisë. Njëherë Unë në mënyrë të gabuar shpresoja të takohesha me qenie që, duke më falur formën time të jashtme, do të takoheshin më dua për cilësitë e shkëlqyera që isha në gjendje të shpalosja. isha ushqehet me mendime të larta nderi dhe përkushtimi. Por tani krimi ka më degradoi nën kafshën më të poshtër. Asnjë faj, asnjë ligësi, jo keqdashja, pa mjerim, mund të gjenden të krahasueshme me ato të miat. Kur kam vrapuar mbi katalog i frikshëm i mëkateve të mia, nuk mund të besoj se jam i njëjti krijesë mendimet e së cilës ishin mbushur dikur me sublime dhe transhendente vizionet e bukurisë dhe madhështinë e mirësisë. Por është edhe kështu; të engjëlli i rënë bëhet një djall malinj. Megjithatë edhe ai armik i Zotit dhe i njeriut kishte miqtë dhe bashkëpunëtorët në shkretimin e tij; Une jam vetem.

“Ju, që Frankenstein e quani mikun tuaj, duket se keni njohuri për timen krimet dhe fatkeqësitë e tij. Por në detaje që ai ju dha prej tyre ai nuk mund të përmblihte orët dhe muajt e mjerimit që unë durova duke humbur pasione të pafuqishme. Ndërsa i shkatërrova shpresat, i bëra nuk i plotësoj dëshirat e mia. Ata ishin përherë të zjarrit dhe të etur; akoma Dëshiroja dashuri dhe miqësi, dhe ende isha i shfrenuar. A nuk kishte nr padrejtësia në këtë? A duhet të mendoj i vetmi kriminel, kur të gjithë njerëzimi mëkatoi kundër meje? Pse nuk e urreni Feliksin, i cili voziti të tijin shok nga dera e tij me mendjemadhësi? Pse nuk e ekzekutoni fshatarin kush kërkoj të shkatërronte shpëtimtarin e fëmijës së tij? Jo, këto janë të virtytshme dhe qenie të patëmeta! Unë, i mjeri dhe i braktisuri, jam një aborti, për t'u hedhur poshtë, për të shkelmuar dhe shkelur. Edhe tani imja gjaku vlon nga kujtimi i kësaj padrejtësie.

“Por është e vërtetë që unë jam një i mjerë. Unë kam vrarë bukuroshen dhe të pafuqishmit; Unë kam mbytur të pafajshmit ndërsa flinin dhe e kuptonin vdekja fytyrë e tij i cili kurrë nuk më plagosi mua ose ndonjë gjë tjetër të gjallë. une kam përkushtuar krijuesit tim, ekzemplari i zgjedhur i gjithçkaje që është i denjë për dashuri dhe admirimi mes

njerëzve, deri në mjerim; Unë e kam ndjekur atë edhe për atë rrënim i pariparueshëm. Aty qëndron, i bardhë dhe i ftohtë në vdekje. Ju më urreni, por urrejtja juaj nuk mund të barazohet me atë me të cilën unë e konsideroj veten. Unë shikoj në duar që ekzekutuan veprën; Unë mendoj për zemrën në të cilën imagjinata e saj ishte konceptuar dhe e dëshironte momentin kur këto duar do të takoj sytë e mi, kur ajo imagjinatë nuk do t'i ndjekë më mendimet e mia.

“Mos ki frikë se do të jem instrumenti i ligësisë së ardhshme. Puna ime është gati e plotë. As vdekja juaj dhe as e ndonjë njeriu nuk është e nevojshme përfundoj serinë e qenies time dhe arrij atë që duhet bërë, por kërkon timen. Mos mendoni se do të jem i ngadaltë për ta kryer këtë sakrificë Unë do të lë anijen tënde në trapin e akullit që më solli atje dhe do të kërkojë skajin më verior të globit; Unë do të mbledh grumbullin tim të varrimit dhe konsumoj në hi këtë kornizë të mjerueshme, që është e saj mbetet mund të mos lejojnë asnjë dritë për asnjë të mjerë kurioz dhe të paligjshëm që do ta bënte krijoj një tjetër të tillë siç kam qenë. Unë do të vdes Unë nuk do të ndjej më agoni të cilat tani më konsumojnë ose janë pre e ndjenjave të pakënaqura, akoma i pashuar. Ai ka vdekur që më thirri në jetë; dhe kur të jem nr më shumë, vetë përkujtimi për ne të dy do të zhduket shpejt. Unë do të jo më gjatë shoh diellin ose yjet ose ndjej erërat që luajnë në faqet e mia. Drita, ndjenja dhe ndjenja do të kalojnë; dhe në këtë gjendje duhet ta gjej timen lumturi. Disa vjet më parë, kur imazhet që ofron kjo botë së pari u hap mbi mua, kur ndjeva ngrohtësinë e verës dhe dëgjova shushurima e gjetheve dhe zhurma e zogjve, dhe të gjitha këto duheshin mua, duhet të kisha qarë të vdisja; tani është ngushëllimi im i vetëm. Ndotur nga krime dhe të shqyer nga pendimi më i hidhur, ku mund të gjej prehje por brenda vdekja?

“Lamtumirë! Unë të lë ty dhe te ti i fundit i njerëzimit të cilët këta sytë do të shohin ndonjëherë. Lamtumirë, Frankenstein! Po të ishte akoma gjallë dhe megjithatë e çmoja dëshirën e hakmarrjes kundër meje, do të ishte më mirë ngopur në jetën time sesa në shkatërrimin tim. Por nuk ishte kështu; ti kërkoje zhdukjen time, që të mos shkaktoja mjerim më të madh; dhe nëse akoma, në ndonjë mënyrë të panjohur për mua, ti nuk do të kishe pushuar së menduari dhe ndjeje, ti nuk do të dëshiroje kundër meje një hakmarrje më të madhe se atë që unë ndiej. I shpërthyer si ti, agonia ime ishte akoma më e lartë se e jotja, sepse pickimi i hidhur i pendimit nuk do të pushojë së rendituri në timen plagët derisa vdekja do t'i mbyllë përjetë.

“Por shpejt,” bërtiti ai me entuziazëm të trishtuar dhe solemn, “Unë do të vdesë dhe ajo që tani ndiej nuk do të ndihet më. Së shpejti këto

djegje mjerimet do të zhduken. Unë do të ngjitem në grumbullin tim të varrimit triumfalisht dhe gëzohem në agoninë e flakëve torturuese. Drita e asaj ndezjeje do të zbehet; hiri im do të futet në det nga erërat. Shpirti im do të fle në paqe, ose nëse mendon, me siguri nuk do të mendojë kështu. Lamtumirë. ”

Ai doli nga dritarja e kabinës ndërsa e tha këtë, mbi trapin e akullit të cilat shtrihen afër anijes. Ai shpejt u largua nga dallgët dhe i humbur në errësirë dhe distancë.